

ntu

Nationella trygghetsundersökningen

Nationella trygghetsundersökningen 2020

Om utsatthet, otrygghet och förtroende

Nationella trygghetsundersökningen 2020

Om utsatthet, otrygghet och förtroende

Rapport 2020:8

Brå – kunskapscentrum för rättsväsendet

Brå – centrum för kunskap om brott och åtgärder mot brott
Brottsförebyggande rådet (Brå) verkar för att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i samhället. Det gör vi genom att ta fram fakta och sprida kunskap om brottslighet, brottsförebyggande arbete och rättsväsendets reaktioner på brott.

ISSN: 1100-6676

ISBN 978-91-88599-32-2

URN:NBN:SE:BRA-922

© Brottsförebyggande rådet 2020

Författare: Sofie Lifvin, Maria Molin, Åsa Irlander Strid och Johanna Viberg

Formgivning: Odelius & CO #19-1525

Omslagsbild: Helena Halvarsson

Tryck: 2020 AJ E-print AB

Produktion: Brottsförebyggande rådet, Enheten för kommunikation

Box 1386, 111 93 Stockholm

Telefon 08-527 584 00, e-post info@bra.se, www.bra.se

Denna rapport kan beställas hos bokhandeln eller hos Norstedts Juridik, 106 47 Stockholm. Telefon 08-598 191 90, e-post kundservice@nj.se

Förord

Brottslighet är ett ämne som ständigt engagerar, och allt högre krav ställs på samhällets förmåga att motverka de konsekvenser som brottsligheten medför i form av brottsutsatthet och otrygghet. Behovet av faktabaserad information om brottslighet och otrygghet är stort. I detta sammanhang är Nationella trygghetsundersökningen (NTU) en viktig faktakälla. NTU kan dessutom verka som ett underlag i rättsväsendets arbete för att minska brottsligheten.

Sedan 2006 har Brå årligen genomfört NTU enligt instruktion från regeringen. I rapporten ges en övergripande redogörelse av allmänhetens utsatthet för brott och otrygghet samt förtroende för rättsväsendet och erfarenheter av kontakter med rättsväsendet. Rapporten är överlag beskrivande. Djupgående analyser eller förklaringar till resultat kan i stället presenteras i olika fördjupningsstudier. Det underliggande datamaterialet i NTU är tillgängligt för etikprövad forskning. Från och med 2019 ingår NTU i den officiella statistiken. Resultaten från tidigare mättillfällen är dock producerade utifrån samma kvalitetskrav.

De som har arbetat med produktionen av statistiken och skrivit rapporten är Sofie Lifvin, Maria Molin, Åsa Irlander Strid och Johanna Viberg, samtliga utredare på Brå.

Avslutningsvis vill vi rikta ett stort tack till alla er som deltagit genom att svara på frågorna i NTU – och som gör studier och rapporter av detta slag möjliga.

Stockholm i oktober 2020

Kristina Svartz
Generaldirektör

Thomas Hvitfeldt
Enhetschef

Innehåll

Sammanfattning	6
Utsatthet för brott	6
Otrygghet och oro för brott	10
Förtroende för rättsväsendet	13
Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet	16
Del 1 • Om undersökningen	19
1 Inledning	20
Syfte och frågeställningar	21
2 Metod	22
Population och urval	22
Genomförande och datainsamling	23
Metodbytet i NTU	24
Frågeinnehåll	25
Bortfall	28
Tillgänglighet och jämförbarhet	30
Resultatredovisning	33
Del 2 • Resultat	39
3 Utsatthet för brott	41
Sammanfattning	42
Inledning	43
Brott mot enskild person	44
Misshandel	47
Hot	55
Sexualbrott	60
Personrån	73
Fickstöld	78
Försäljningsbedrägeri	83
Kort-/kreditbedrägeri	88
Nätcränkning	93
Trakasserier	98
Egendomsbrott mot hushåll	102
Bostadsinbrott	104
Bilstöld	106
Stöld ur eller från fordon	108
Cykelstöld	110

4 Otrygghet och oro för brott	113
Sammanfattning	114
Inledning	115
Otrygghet	116
Oro över brottslighet	121
Oro för att utsättas för brott	129
Konsekvenser av otrygghet och oro	159
5 Förtroende för rättsväsendet	177
Sammanfattning	178
Inledning	178
Förtroende för rättsväsendet som helhet och de enskilda myndigheterna	180
Förtroende för hur rättsväsendet som helhet och polisen hanterar brottsmisstänkta	202
Förtroende för hur rättsväsendet som helhet och polisen behandlar brottsutsatta	210
6 Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet	221
Sammanfattning	222
Inledning	222
Erfarenheter av polisen i samband med polisanmälan	224
Erfarenheter av åklagare och rättegång	245
Referenser	254

Sammanfattning

I den här rapporten redovisas de övergripande resultaten från Nationella trygghetsundersökningen (NTU) 2007–2020. Rapporten är överlag beskrivande. Djupgående analyser eller förklaringar till resultat kan i stället presenteras i olika fördjupningsstudier. Nedan sammanfattas rapportens resultat, uppdelat på frågeområdena *utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet och brottsutsattas kontakter med rättsväsendet*. Av de 200 000 personer som ingick i urvalet i NTU 2020 var det cirka 74 000 personer som deltog.

Utsatthet för brott

I NTU undersöks utsatthet för brott kalenderåret före svarstillfället. Det innebär att den utsatthet som rapporteras i NTU 2020 avser utsatthet under 2019. Utsatthet för *brott mot enskild person* redovisas i andel utsatta personer, till skillnad från utsatthet för *egendomsbrott mot hushåll*, som redovisas i andel utsatta hushåll.

Brott mot enskild person

- Det är 22,6 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de under 2019 utsattes för någon eller några av de brottstyper som i NTU sammantaget kallas för brott mot enskild person: *misshandel, hot, sexualbrott, personrån, fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri* eller *nätkränkning*. Det är en minskning från 2018, då andelen var 23,1 procent. Sett till utvecklingen över tid sedan 2016, då brottskategorin började mätas i sin nuvarande sammansättning, syns i stället en ökning av andelen utsatta.
- Av de brott mot enskild person som efterfrågas är hot den brottstyp som störst andel uppger att de utsattes för 2019 (9,2 %), medan det är minst vanligt att uppge utsatthet för personrån (1,5 %).
- Andelen utsatta för de olika brottstyperna ligger i princip på samma nivå som 2018, förutom vad gäller sexualbrott där andelen utsatta har minskat.
- Hur många gånger man utsätts för brott under ett år är ojämnt fördelat. När det gäller brott mot enskild person var det 6,0 procent av befolkningen som utsattes för drygt tre fjärdedelar (75,1 %) av brottshandlingarna under 2019.

Misshandel

- Det är 3,6 procent av befolkningen (16–84 år) som svarar att de utsattes för misshandel under 2019, vilket är på ungefär samma nivå som 2018 (3,5 %). Under perioden 2006–2015 var utvecklingen svagt nedåtgående, men de senaste fyra åren syns en svagt uppåtgående trend.
- Utsatthet för misshandel är vanligare bland män än kvinnor (4,6 jämfört med 2,7 %)
- Bland såväl män som kvinnor är det vanligast att uppge utsatthet för misshandel i åldersgruppen 16–19 år (13,6 % bland män respektive 7,3 % bland kvinnor).

Hot

- Det är 9,2 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för hot under 2019, vilket gör hot till den brottstyp mot enskild person som störst andel uppger sig ha blivit utsatta för. Det är på ungefär samma nivå som 2018 (9,1 %). Andelen utsatta för hot låg 2006–2014 på en relativt stabil nivå, men från och med 2015 visar resultaten en uppåtgående trend.
- Utsatthet för hot är något vanligare bland män än kvinnor (9,5 respektive 8,9 %)
- Bland såväl män som kvinnor är det vanligast att uppge utsatthet för hot i åldersgruppen 16–19 år (16,7 % bland män respektive 13,6 % bland kvinnor).

Sexualbrott

- Andelen som uppger att de utsatts för sexualbrott under 2019 är 5,6 procent. Det är en minskning från 2018, då andelen var 6,0 procent. Andelen utsatta ökade kontinuerligt mellan 2012 och 2017, men 2018 skedde ett trendbrott och nivån har i stället minskat i de senaste två mätningarna. Det återstår att se om de två senaste årens minskningar är början på en nedåtgående trend.
- Utsatthet för sexualbrott är betydligt vanligare bland kvinnor än bland män (9,4 respektive 1,4 %).
- Bland såväl kvinnor som män är andelen störst i åldersgruppen 20–24 år, där 31,6 procent av kvinnorna och 4,3 procent av männen uppger att de utsatts.

Personrån

- Den brottstyp mot enskild person där utsatthet uppges i minst utsträckning är personrån. Under 2019 utsattes 1,5 procent av befolkningen (16–84 år), vilket i princip är på samma nivå som 2018, då andelen var 1,4 procent. Andelen utsatta låg under hela mätperioden på en relativt stabil nivå, men från och med 2015 kan en svagt uppåtgående trend noteras.
- Utsatthet för personrån är vanligare bland män än kvinnor (2,3 respektive 0,7 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgruppen 16–19 år (5,9 %) medan det bland kvinnor är vanligast att uppges utsatthet i åldersgruppen 20–24 år (1,4 %).

Frågorna om fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri och nätkränkning tillkom i samband med NTU 2017, vilket innebär att det enbart finns resultat från NTU 2017–NTU 2020 (utsatthet 2016–2019) för de brottstyperna. Resultat gällande trakasserier finns enbart för utsatthet 2019. Anledningen är att frågan om trakasserier omformulerades inför datainsamlingen 2020, och av metodologiska skäl ingår därför inte trakasserier längre i den sammanslagna kategorin *brott mot enskild person* (läs mer i metodkapitlet).

Fickstöld

- Det är 2,7 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för fickstöld under 2019. Det är i princip på samma nivå som 2018, då andelen var 2,8 procent. Sedan den första mätningen syns en svag nedåtgående trend.
- Utsatthet för fickstöld är i princip lika vanligt bland män som bland kvinnor (2,6 respektive 2,7 %).
- Bland såväl män som kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 20–24 år, där 5,3 procent av männen och 5,0 procent av kvinnorna uppger att de utsatts.

Försäljningsbedrägeri

- Vad gäller försäljningsbedrägeri är det 5,1 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes 2019, vilket är på samma nivå som 2018. Sett till utvecklingen över tid syns en ökning mellan 2016 och 2018, och andelen ligger därefter som nämnts kvar på samma nivå.
- Utsatthet för försäljningsbedrägeri är vanligare bland män än kvinnor (5,7 respektive 4,5 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgruppen 35–44 år (7,6 %) medan det bland kvinnor är vanligast att uppges utsatthet i åldersgruppen 25–34 år (6,3 %).

Kort-/kreditbedrägeri

- Andelen som uppger att de utsattes för kort-/kreditbedrägeri 2019 är 5,3 procent av befolkningen (16–84 år), vilket i princip är på samma nivå som 2018 (5,4 %). Dessförinnan syntes en ökning 2016–2018.

- Utsatthet för kort-/kreditbedrägeri är vanligare bland män än bland kvinnor (5,9 respektive 4,8 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgrupperna 45–54 år (7,8 %) medan det bland kvinnor är vanligast att uppges utsatthet i åldersgruppen 35–44 år (6,8 %).

Nätcränkning

- Andelen som uppges att de utsattes för nätcränkning under 2019 är 2,6 procent av befolkningen (16–84 år). Det är i princip på samma nivå som 2018, då andelen var 2,5 procent. Sett till utvecklingen över tid syns en svag uppåtgående trend.
- Utsatthet för nätcränkning är vanligare bland män än bland kvinnor (2,8 respektive 2,4 %).
- Bland såväl män som kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 16–19 år, där 5,5 procent av männen och 8,1 procent av kvinnorna uppges att de utsatts.

Trakasserier

- Andelen som uppges att de utsattes för trakasserier under 2019 är 6,5 procent av befolkningen (16–84 år).
- Utsatthet för trakasserier är vanligare bland kvinnor än män (7,6 respektive 5,2 %).
- Bland såväl män som kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 16–19 år, där 8,1 procent av männen och 15,2 procent av kvinnorna uppges att de utsatts.

Egendomsbrott mot hushåll

- Det är 14,6 procent av hushållen i riket som under 2019 uppges ha utsatts för någon eller några av de brottstyper som sammantaget kallas för egendomsbrott mot hushåll: *bilstöld, stöld ur eller från fordon, cykelstöld och bostadsinbrott*. Det är på samma nivå som 2018. Andelen har däremot minskat sedan 2006 (då andelen var 17,5 %).
- Av de egendomsbrott mot hushåll som det ställs frågor om var det under 2019 vanligast att utsättas för cykelstöld (11,4 %) medan det var minst vanligt att rapportera att hushållet utsatts för bilstöld (1,0 %).
- Andelen hushåll som rapporterar att de har utsatts för cykelstöld har ökat jämfört med 2018, medan andelen ligger kvar på samma nivå som 2018 för övriga tre brottstyper som ingår.
- De egendomsbrott som har haft tydligast utveckling sedan 2006 är de bilrelaterade brotten, vilka har minskat markant.
- En majoritet av dem som blivit utsatta för egendomsbrott mot hushåll uppges att de utsattes en gång under 2019, men en mindre grupp av de utsatta hushållen (6,7 %) utsattes för fyra brott eller fler. Den gruppen utsattes för 30,5 procent av alla egendomsbrott.

Bostadsinbrott

- Resultatet visar att 1,7 procent av hushållen i riket rapporterar att de utsattes för bostadsinbrott under 2019, vilket i princip är på samma nivå som 2018 (1,8 %). Andelen hushåll som blivit utsatta för bostadsinbrott var 1,2–1,7 procent fram till och med 2015, men har därefter legat på en relativt stabil nivå runt 1,8 procent.

Bilstöld

- År 2019 uppges 1,0 procent av de hushåll där någon hade en bil ha utsatts för bilstöld, vilket innebär att andelen är oförändrad jämfört med 2018. Andelen som utsattes för bilstöld minskade kraftigt under perioden 2006–2014, men har efter en ökning 2015 legat på en stabil nivå. Trots den ökningen är andelen utsatta på senare år lägre än när mätningarna inleddes.

Stöld ur eller från fordon

- Andelen hushåll som rapporterar att de utsattes för stöld ur eller från fordon under 2019 uppgår till 4,6 procent, vilket i princip är på samma nivå som 2018 då andelen var 4,7 procent. Under 2006–2015 minskade andelen hushåll som utsattes för stöld ur eller från fordon kraftigt och har därefter legat på en relativt stabil nivå

Cykelstöld

- År 2019 uppges 11,4 procent av de hushåll där någon ägt en cykel under perioden ha utsatts för cykelstöld. Det är en ökning från 2018, då andelen var 11,1 procent. Nivån har legat relativt stabilt under större delen av mätperioden, dock syns en ökning under de senaste åren där andelen 2019 uppgår till den högsta nivån hittills.

Otrygghet och oro för brott

Otrygghet och oro för brott är ett komplext och mångfacetterat fenomen och därför svårt att mäta, men NTU kan bidra med ett antal centrala indikatorer på området. I kapitlet om otrygghet varierar referensperioden beroende på frågetyp. Frågor om oro för olika typer av brott avser de senaste tolv månaderna från svarstillfället. De mer övergripande frågorna avser den uppfattning som respondenten hade vid svarstillfället (2020).

Otrygghet vid utevistelse sen kväll

- Totalt uppger 30 procent av befolkningen (16–84 år) 2020 att de känner sig mycket eller ganska otrygga eller att de till följd av otrygghet undviker att gå ut ensamma under sena kvällar i sitt bostadsområde, vilket är på samma nivå som 2019. Sett över tid har andelen som känner sig otrygga legat på en relativt stabil nivå efter en svag minskning under de första åren. År 2016 ökade dock andelen otrygga påtagligt, och låg därefter kvar på samma nivå fram till den här senaste mätningen, då den ökade ytterligare något.
- Det är betydligt vanligare att kvinnor känner sig otrygga än att män gör det (38 respektive 22 %).

- Bland män är andelen störst i åldersgruppen 75–84 år (24 %) medan andelen bland kvinnor är störst i åldersgruppen 20–24 år (45 %), tätt följt av åldersgruppen 75–84 år (44 %).

Uppfattning om brottslighetens utveckling

- Det är 81 procent av befolkningen (16–84 år) som tror att brottsligheten i Sverige har ökat kraftigt eller något under de senaste tre åren, vilket i princip är på samma nivå som 2019, då andelen var 80 procent. Sett över tid har andelen legat relativt stabilt, men den ligger på något lägre nivåer 2020 jämfört med de första åren.
- Det är en lite större andel kvinnor än män som tror att antalet brott har ökat under de senaste tre åren (83 respektive 80 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgruppen 16–19 år (86 %) medan andelen bland kvinnor är störst i åldersgruppen 75–84 år (91 %).

Oro över brottsligheten i samhället

- Nära hälften (47 %) av befolkningen (16–84 år) oroar sig i stor utsträckning över brottsligheten i samhället. Andelen har ökat jämfört med 2019, då den var 43 procent. Sett till utvecklingen över tid minskade andelen som i stor utsträckning oroar sig fram till och med 2011, men ökade därefter fram till och med 2017. Andelen låg därefter stabilt i några år, fram till den här senaste ökningen. Det bör noteras att nuvarande nivå är den högsta sedan mätningarna startade.
- Andelen som känner stor oro över brottsligheten i samhället är lika stor bland män som bland kvinnor (47 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgruppen 55–64 år (55 %) medan andelen bland kvinnor är störst i åldersgruppen 65–74 år (58 %).

Oro för närstående

- Det är 38 procent som ofta oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, vilket är en ökning jämfört med 2019 då andelen var 35 procent. Andelen som ofta oroar sig minskade fram till och med 2014, följt av en ökning fram till och med 2016. Därefter låg andelen kvar på samma nivå fram till den här senaste ökningen.
- Det är vanligare att kvinnor oroar sig för att närstående ska drabbas av brott än att män gör det (41 respektive 35 %).
- Bland såväl män som kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 45–54 år, där 43 procent av männen och 50 procent av kvinnorna känner oro.

Nedanstående resultat bygger på frågor om oro för misshandel, våldtäkt/sexuella angrepp och personrån som tillkom i samband med NTU 2017, vilket innebär att det enbart finns resultat från NTU 2017–NTU 2020 för de frågorna. Frågan om bedrägeri på internet gjordes om i NTU 2020 och därför redovisas enbart resultat för 2020.

Oro för misshandel

- Andelen som 2020 uppger att de ofta under det senaste året har oroat sig för misshandel är 12 procent av befolkningen (16–84 år). Det är en liten ökning jämfört med 2019 då andelen var 10 procent. Andelen som ofta oroar sig för misshandel låg på exakt samma nivå

2017–2019, och det återstår att se om den här senaste ökningen är början på en ökande trend.

- Andelen är i princip lika stor bland män som bland kvinnor (11 respektive 12 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgrupperna 20–24 år och 25–34 år (15 % vardera) medan andelen bland kvinnor är störst i åldersgruppen 20–24 år (17 %).

Oro för våldtäkt/sexuella angrepp

- Andelen som 2020 uppger att de ofta under det senaste året har oroat sig för våldtäkt eller andra sexuella angrepp är 12 procent av befolkningen (16–84 år). Andelen är på samma nivå som 2019, och har legat på i princip samma nivå sedan 2017.
- Kvinnor uppger i betydligt större utsträckning att de ofta känner oro för att utsättas för våldtäkt eller sexuella angrepp jämfört med män (21 respektive 2 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgruppen 25–34 år (4 %) medan andelen bland kvinnor är störst i åldersgruppen 20–24 år (46 %).

Oro för personrån

- Andelen av befolkningen (16–84 år) som 2020 uppger att de ofta under det senaste året har oroat sig för personrån är 19 procent. Det är en något högre nivå än 2019, då andelen var 17 procent. Det är även en högre nivå jämfört med de två första mätningarna, 2017 och 2018, då andelen var 16 procent
- Det är vanligare att kvinnor oroar sig för att utsättas för personrån än att män gör det (22 respektive 16 %).
- Bland män är andelen störst i de tre yngsta åldersgrupperna 16–19 år, 20–24 år och 25–34 år (19 % vardera) medan andelen bland kvinnor är störst i åldersgrupperna 20–24 år och 25–34 år (23 % vardera).

Oro för bedrägeri på internet

- Det är 32 procent av befolkningen (16–84 år) som under det senaste året ofta har oroat sig för att utsättas för bedrägeri på internet, eller som på grund av denna oro helt avstår från att handla på internet.
- Det är något vanligare bland kvinnor än bland män att oroa sig för att utsättas för bedrägeri på internet (34 respektive 31 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgruppen 55–64 år (38 %) medan andelen bland kvinnor är störst i åldersgruppen 65–74 år (44 %).

Oro för bostadsinbrott

- År 2020 uppger 27 procent av befolkningen (16–84 år) att de ofta under det senaste året har oroat sig för bostadsinbrott, vilket är på samma nivå som 2019. Sett till utvecklingen över tid låg andelen relativt stabilt under de första åren, följt av en ökning 2012 som pågick fram till och med 2017. Därefter har andelen återigen legat på en stabil nivå.
- Det är vanligare att kvinnor oroar sig för bostadsinbrott jämfört med män (28 respektive 25 %).

- Bland män är andelen störst i åldersgruppen 55–64 år (31 %), och även bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 55–64 år, men även i åldersgruppen 45–54 år (32 % vardera).

Oro för bilbrott

- Bland de respondenter som angett att någon i hushållet har en bil har 27 procent ofta under det senaste året oroat sig för att hushållets bil ska bli stulen eller utsättas för skadegörelse. Det är en liten ökning jämfört med 2019 då andelen var 25 procent. Andelen minskade fram till och med 2013, följt av en ökning 2015–2017, för att därefter ha legat relativt stabilt. Det återstår att se om den här senaste ökningen är början på en ökande trend.
- Andelen är i princip lika stor bland män som bland kvinnor (27 respektive 26 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgrupperna 25–34 år, 35–44 år och 55–64 år (31 % vardera), och bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen och 55–64 år (31 %).

Otrygghetens konsekvenser

- Det är 26 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de mycket eller ganska ofta under det senaste året har valt en annan väg eller ett annat färdssätt till följd av oro för brott. Vidare uppger 20 procent att de ofta har avstått från att skriva eller lägga upp något på internet på grund av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot, varav 3 procent av dessa aldrig lägger upp någonting på internet på grund av oron. Vidare uppger 14 procent att de ofta avstått från en aktivitet till följd av oro, medan 8 procent uppger att oron för brott har en stor påverkan på livskvaliteten.
- Det är en betydligt större andel kvinnor än män som ofta har valt att ta en annan väg eller ett annat färdssätt (33 respektive 18 %) och som ofta avstått från någon aktivitet på grund av oro (17 respektive 10 %). För de andra frågorna är skillnaderna små eller obefintliga.

Förtroende för rättsväsendet

Rättsväsendet består av flera olika myndigheter, och i NTU ställs frågor om inställningen till rättsväsendet överlag och mer specifikt till fyra av dess myndigheter – polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården. I kapitlet om allmänhetens förtroende för rättsväsendet efterfrågas respondentens uppfattning vid svarstillfället (2020).

Förtroende för rättsväsendet som helhet

- Knappt hälften (49 %) av befolkningen (16–84 år) uppger att de har stort förtroende för rättsväsendet som helhet, vilket är på ungefär samma nivå som 2019, då andelen var 48 procent. Efter en viss ökning i början på mätperioden, låg andelen med stort förtroende för rättsväsendet på en stabil nivå fram till och med 2016. Efter en tillfällig nedgång under 2017 har andelen ökat igen och återgått till samma nivå som tidigare.

- Det är vanligare att kvinnor har stort förtroende för rättsväsendet som helhet än att män har det (52 respektive 45 %).
- Bland män är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 35–44 år (48 %), och även bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 35–44 år, men även i åldersgruppen 45–54 år (54 % vardera).

Förtroende för polisen

- Andelen av befolkningen (16–84 år) som 2020 uppger stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete är 54 procent, vilket är en liten ökning från 2019, då andelen var 52 procent. Nivån låg förhållandevis stabilt fram till och med 2016, följt av en minskning 2017. Från och med 2018 har dock andelen med stort förtroende ökat successivt till 2020 års nivå som är den högsta hittills. Totalt har det skett en ökning med 12 procentenheter mellan 2017 och 2020 (från 42 till 54 %). Det är vanligare att kvinnor har stort förtroende för polisen än att män har det (59 respektive 49 procent).
- Bland män är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 16–19 år och 75–84 år (52 % vardera), och bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 45–54 år (62 %).

Förtroende för åklagarna

- Det är 40 procent av befolkningen (16–84 år) som har stort förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket i princip är på samma nivå som 2019 då andelen var 39 procent. Andelen ökade fram till och med 2009 och låg därefter på en stabil nivå fram till och med 2016, följt av en minskning 2017. Därefter har dock andelen successivt ökat igen, vilket innebär att den är tillbaka på samma nivå som tidigare.
- Det är vanligare att kvinnor har stort förtroende för åklagarna än att män har det (42 respektive 37 %).
- Bland män är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 16–19 år (41 %), och bland kvinnor är andelen störst i åldersgrupperna 25–34 år, 35–44 år och 45–54 år (45 % vardera).

Förtroende för domstolarna

- Det är 39 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger ett stort förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket i princip är på samma nivå som 2019 (38 %). Andelen låg relativt stabilt under större delen av mätperioden fram till och med 2016, följt av en minskning 2017. Från och med 2019 har andelen med stort förtroende dock ökat något igen, vilket gjort att den återgått till den tidigare nivån.
- Det är vanligare att ha stort förtroende för domstolarna bland kvinnor än bland män (40 respektive 37 %)
- Bland män är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 16–19 år (43 %) och bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 45–54 år (44 %).

Förtroende för kriminalvården

- Det är 34 procent av befolkningen (16–84 år) som har stort förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på ungefär samma nivå som 2019 (33 %). Andelen med stort förtroende för kriminalvården ökade mellan 2007 och 2010 och har därefter varierat kring en stabil nivå, med undantag från 2017 då andelen minskade något.
- Det är vanligare att kvinnor har stort förtroende för kriminalvården än att män har det (36 respektive 32 %).
- Bland män är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 16–19 år (39 %), och bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 20–24 år (45 %).

Förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta

- Resultaten för 2020 visar att 43 procent av befolkningen (16–84 år) har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt, vilket är på ungefär samma nivå som 2019 då andelen var 42 procent. Andelen har legat på en relativt stabil nivå under större delen av mätperioden, med undantag för 2017 då andelen minskade. Därefter kan en uppåtgående trend noteras.
- Det är lika vanligt bland män som bland kvinnor att ha stort förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta rättvist (43 %).
- Bland män är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 35–44 år (48 %), och bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 45–54 år (49 %).

Förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta

- Resultaten för 2020 visar att 51 procent av befolkningen (16–84 år) uppger ett stort förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt, vilket är en något större andel jämfört med 2019, då den låg på 49 procent. Andelen har generellt sett legat på en stabil nivå, men under de tre senaste åren syns en uppåtgående trend och andelen med stort förtroende är nu den högsta sedan mätningarna inleddes.
- Det är i princip lika vanligt bland män och kvinnor att ha stort förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta rättvist (51 respektive 50 %).
- Bland såväl män som kvinnor är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 45–54 år (55 respektive 57 %).

Förtroende för hur rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta

- Resultaten för 2020 visar att 29 procent av befolkningen (16–84 år) har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, vilket i princip är på samma nivå som 2019 då den låg på 28 procent. Andelen har generellt sett legat på en stabil nivå, men under de tre senaste åren syns en svagt uppåtgående trend efter en liten minskning som skedde 2017.

- Det är något vanligare bland kvinnor än män att ha stort förtroende för hur rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta (30 respektive 27 %).
- Bland både män och kvinnor är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 16–19 år (41 respektive 36 %).

Förtroende för hur polisen behandlar brottsutsatta

- Resultaten för 2020 visar att 45 procent av befolkningen (16–84 år) uppger ett stort förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, vilket i princip är på samma nivå som 2019 då andelen var 44 procent. Andelen med stort förtroende har legat relativt stabilt under hela mätperioden, fram till de senaste tre åren då förtroendet har ökat och därmed nu ligger på den högsta nivån hittills.
- Det är vanligare bland kvinnor än män att ha stort förtroende för hur polisen behandlar brottsutsatta (47 respektive 43 %).
- Bland män är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 16–19 år (52 %), och bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 45–54 år (51 %).

Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet

När en person blivit utsatt för ett brott som polisanmäls får personen kontakt med och erfarenhet av en eller flera av rättsväsendets myndigheter. Erfarenheterna begränsas vanligen till den kontakt man får med polisen i samband med polisanmälan, men kan också bestå av kontakter med åklagare, målsägandebiträde och domstol i de fall brottet tas upp i en rättegång. I kapitlet ställs frågor om brottsutsattas erfarenheter av kontakter med rättsväsendet under de senaste tre åren från svarstillfället (2020).

Erfarenheter av polisen i samband med polisanmälan

- NTU 2020 visar att 24 procent av befolkningen (16–84 år) har utsatts för något eller några brott som anmälts till polisen under de senaste tre åren.
- Av dessa är det 44 procent som uppger att de sammantaget har positiva erfarenheter av polisen, vilket i princip är på samma nivå som 2019. Andelen har legat på en stabil nivå under större delen av mätperioden, dock kan något lägre nivåer ses under de senaste åren jämfört med tidigare år. Bland dem som utsatts för brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen med positiva erfarenheter något större än bland dem som utsatts för brott utan hot eller våld.
- Vad beträffar olika delar av polisens arbete är de brottsutsatta mest nöjda med polisens bemötande och tillgänglighet (54 respektive 49 %), men mindre nöjda med informationen om ärendet och med polisens effektivitet (34 respektive 19 %). Andelen nöjda är större när händelsen inte har innehållit hot eller våld, sett till informationen om ärendet och polisens tillgänglighet. När det gäller frågan om polisens effektivitet är andelen nöjda större när brottet har innehållit hot eller våld. Vad gäller frågan om polisens bemötande är det i prin-

cip ingen skillnad i nöjdhet mellan brott med respektive utan inslag av hot eller våld.

- Kvinnor är nöjda i större utsträckning än män, vad gäller såväl den sammantagna erfarenheten av polisen som de olika delarna av polisens arbete.
- Sett till ålder är andelen med positiva erfarenheter störst bland de äldsta åldersgrupperna, bland såväl män som kvinnor.

Erfarenheter av åklagare och rättegång

- Det är 2 procent av befolkningen (16–84 år) som har varit i kontakt med en åklagare under de senaste tre åren, med anledning av utsatthet för brott, oavsett om utredningen sedan lett till en rättegång eller ej. Av dessa personer uppger 43 procent att de har positiva erfarenheter av kontakten med åklagaren, vilket är på ungefär samma nivå som 2019 (42 %).
- Vidare är det 1,1 procent av befolkningen (16–84 år) som har medverkat i en rättegång i domstol under de senaste tre åren, med anledning av utsatthet för brott. Av de personerna uppger sig 58 procent vara nöjda med det bemötande som de fått i domstolen, vilket är en ökning från 2019 då andelen var 52 procent. Vidare uppger 69 procent att de tyckte att det varit lätt att förstå rättegången, vilket är en ökning sedan 2019 då andelen var 63 procent. När det gäller information inför rättegången uppger 57 procent att den var tillräcklig, vilket är på samma nivå som 2019.
- Av dem som har medverkat i en rättegång i egenskap av målsägande är det 64 procent som uppger att de hade ett målsägandebiträde. Av de här personerna uppger 68 procent att erfarenheterna av målsägandebiträdet varit positiva, vilket är på en högre nivå än 2019 då andelen var 64 procent.
- Kvinnor är nöjda i större utsträckning än män, vad gäller erfarenheter av domstolar och målsägandebiträde, medan det i princip inte är några skillnader mellan män och kvinnor sett till erfarenheter av åklagare, förståelse av rättegången och information inför rättegången.

Del 1

Om undersökningen

1 Inledning

Medborgarnas utsatthet för brott, känsla av otrygghet och förtroende för och erfarenheter av rättsväsendet är sedan länge ett naturligt fokus för kriminalpolitiken. Att minska människors utsatthet för brott och deras otrygghet är två viktiga kriminalpolitiska mål. Därför är det betydelsefullt med detaljerad kunskap om vilka grupper som är mest utsatta för olika typer av brott, vilka som i störst utsträckning påverkas negativt av oro för brott och hur förtroendet för rättsväsendet ser ut. Sådan kunskap ger bättre möjligheter för samhället och rättsväsendet att satsa på åtgärder i de områden där de behövs mest. En viktig kunskapskälla för detta är Nationella trygghetsundersökningen (NTU), som Brå genomför årligen sedan 2006¹. I denna rapport presenteras resultat från NTU 2020. Datainsamlingen pågick januari–april 2020.

I den här rapporten presenteras en stor del av huvudresultaten med hjälp av figurer och tabeller. Ytterligare resultat för riket och även uppdelat på län presenteras i form av tabeller i ett tillhörande appendix på Brottsförebyggande rådets webbplats (www.bra.se/ntu). Även resultat uppdelat på polisregioner, polisområden och lokalpolisområden finns tillgängliga på webbplatsen.

Med anledning av covid-19-pandemin

Datainsamlingen för NTU 2020 pågick januari–april 2020, vilket innebär att den senare delen genomfördes under covid-19-pandemin. Det går inte att veta exakt hur pandemin kan ha påverkat datainsamlingen men resultaten bör tolkas mot bakgrund av följande resonemang:

- Av de som besvarade undersökningen var det 85 procent (viktad andel) som svarade före den 16 mars, då Folkhälsomyndigheten gick ut med skärpta rekommendationer om bland annat social distansering och om att arbeta hemifrån i de fall det är möjligt. Det går inte att utesluta att resultatet för insamlingsåret 2020 påverkats av pandemin, men vid analyser av materialet är det inte något som indikerar en sådan påverkan.
- Frågor om utsatthet för brott gäller föregående kalenderår, vilket innebär att man i NTU 2020 ställde frågor om utsatthet under 2019. Det innebär att resultaten för utsatthet inte ska vara påverkade av pandemin. Dock kan faktorer som uppkommit i samband med pandemin påverka hur enkäten besvaras. Ett sådant exempel är att om flera familjemedlemmar arbetar eller studerar hemifrån när enkäten besvaras, kan det påverka känslan av anonymitet för respondenten.
- Vad gäller övriga resultat är referensperioden det senaste året, den aktuella uppfattningen eller de senaste tre åren, vilket innebär att en mindre del av referensperioden sammanfaller med tiden för pandemin.

¹ Av metodologiska skäl redovisas dock inte längre resultaten från NTU 2006. För mer information, se avsnittet *Fortsatt jämförbarhet över tid* i metodkapitlet.

Syfte och frågeställningar

Syfte

Syftet med den här rapporten är att på en övergripande nivå presentera resultaten för de fyra frågeområdena *utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet* och *brottsutsattas kontakter med rättsväsendet* utifrån NTU 2020. I rapporten redovisas även resultat från tidigare undersökningar (NTU 2007–2019) för att kunna studera utvecklingen över tid. Analyser och fördjupningar av resultaten görs i fristående statistikpublikationer, exempelvis kortanalysen *Yrkesrelaterad utsatthet för brott* (Brå 2018b), och även i forskningspublikationer så som *Brottsutvecklingen i Sverige fram till år 2015* (Brå 2017).

Syftet är också att i möjligaste mån redogöra för resultaten bland olika grupper i befolkningen i åldern 16–84 år, och på så sätt belysa eventuella skillnader mellan till exempel män och kvinnor eller mellan olika typer av familje- och boendeförhållanden.

Syftet är således att studera utvecklingen över tid och jämföra olika grupper i befolkningen snarare än att skatta exakta nivåer av brottsutsatthet i befolkningen.²

Frågeställningar

De huvudsakliga frågeställningarna i rapporten är följande:

- Hur ser utvecklingen ut för befolkningens självrapporterade utsatthet för misshandel, hot, sexualbrott, personrån, fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri, trakasserier, nätkränkning, bostadsinbrott, bilstöld, stöld ur eller från fordon och cykelstöld? Hur stor andel i befolkningen uppger att de har utsatts, och hur ser fördelningen ut mellan olika typer av brott? Finns det skillnader mellan olika grupper i befolkningen? Hur vanligt är det att utsättas upprepade gånger?
- Hur har otryggheten i befolkningen utvecklats över tid? Hur vanligt är det att människor oroar sig för olika typer av brott? Får otryggheten konsekvenser för beteendet, till exempel att man avstår olika aktiviteter eller väljer att ta ett annat färdssätt? Finns det skillnader mellan olika grupper i befolkningen?? Finns det skillnader mellan olika grupper i befolkningen?
- Hur utvecklas svenska folkets förtroende för rättsväsendet som helhet samt för de enskilda myndigheterna och deras sätt att utföra olika uppgifter? Finns det skillnader mellan olika grupper i befolkningen?
- Vilka erfarenheter har brottsutsatta som haft kontakter med rättsväsendet? Har de förändrats över tid? Finns det skillnader mellan olika grupper i befolkningen?

² För mer information, se avsnittet *Bortfall* och avsnittet *Tillförlitlighet och jämförbarhet* i metodkapitlet.

2 Metod

I det här kapitlet beskrivs metoden för NTU 2020. En mer omfattande och detaljerad redovisning av undersökningens metod ges i den fristående tekniska rapporten för Nationella trygghetsundersökningen 2020 (Brå 2020c).

Undersökningen har utformats i syfte att kunna redovisa resultaten på såväl nationell och regional som lokal nivå, vilket i NTU innebär lokalpolisområden. Syftet med det upplägget är att Polismyndigheten ska kunna följa upp sin verksamhet ända ut i sina 94³ lokalpolisområden. Det krävs ett mycket stort urval för att kunna redovisa statistiskt robusta resultat för så många områden. I den här rapporten redovisas resultat på nationell nivå. Resultat uppdelat på län presenteras i form av tabeller i ett appendix på Brottsförebyggande rådets webbplats (www.bra.se/ntu). Även resultat uppdelat på polisregioner, polisområden och lokalpolisområden finns tillgängliga på webbplatsen.

Population och urval

NTU 2020 bygger på ett stratifierat obundet slumpmässigt urval av personer i åldrarna 16–84 år⁴. Till insamlingen drogs ett urval på 200 001 personer ur Statistiska centralbyråns (SCB:s) register över totalbefolkningen. Av dessa visade sig 459 utgöra övertäckning⁵, vilket innebär att nettourvalet blev 199 542 personer.

Ett stratifierat obundet slumpmässigt urval innebär att man inte har dragit urvalet direkt ur hela urvalsramen, vilket i det här fallet utgörs av personer i åldrarna 16–84 år i SCB:s register över totalbefolkningen. I stället har man delat upp urvalet i olika grupper för att sedan dra ett slumpmässigt urval ur respektive grupp. Det gör man för att ha möjlighet att göra vissa grupper större än vad de normalt skulle bli om urvalet dragits utan stratifiering, ett förfarande som kallas översampling. NTU är stratifierat utifrån lokalpolisområden och åldersgrupper.

³ Polismyndigheten har en indelning i 95 lokalpolisområden, men eftersom ett av dem utgörs av Arlanda flygplats och inte innefattar några privatbostäder genomförs NTU endast i 94 av dem.

⁴ Urvalet består av personer som är födda 1936–2004. De som är födda 2004 fyller 16 år undersökningsåret 2020. Därmed ingår även personer som vid undersökningstillfället var 15 år gamla.

⁵ Personer som avlidit eller flyttat utomlands.

Tabell 2.1 Urval och bortfall i NTU 2020.^a

	Oviktat		Viktat ^a	
	Antal	Andel	Antal	Andel
Svarande	73 813	37,0	...	40,6
Bortfall	125 729	63,0	...	59,4
Nettourval	199 542	100	...	100

^a Anledningen till att såväl oviktade som viktade andelar redovisas är att de bidrar med olika information. Den oviktade andelen bidrar med information om datainsamlingen från ett specifikt urval, medan den viktade andelen ger en uppskattning av hur svarsandelen hade sett ut om hela urvalsramen hade ingått, med i övrigt samma metod som för urvalsundersökningen. Läs mer om viktning i *NTU 2020. Teknisk rapport* (Brå 2020c). Med (...) menas att uppgiften ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Det är vanligare att unga väljer att inte delta i den här typen av undersökningar, och därför finns det en risk att de yngsta blir alltför få för att kunna studeras separat med acceptabel precision i skattningarna. För att motverka den här problematiken har de yngsta åldersgrupperna översamplats i urvalet.

Vidare har man utgått från att antalet svarande ska vara lika stort i varje lokalpolisområde och därefter justerat för förväntad svarsfrekvens⁶. För mer information om detta, se *NTU 2020. Teknisk rapport* (Brå 2020c).

I analyserna av materialet används ett viktningförfarande som tar hänsyn till överrepresentationer och underrepresentationer i urvalet och även korrigerar för bortfallet, så att resultaten ska bli så representativa som möjligt för befolkningen (16–84 år). Urvalsundersökningar av det här slaget antas generellt sett representera befolkningen i stort, dock inte de allra mest marginaliserade grupperna i urvalsramen såsom hemlösa, missbrukare och grovt kriminella (Brå 2000).

Genomförande och datainsamling

Datainsamlingen genomfördes av SCB, med hjälp av webb- och postenkäter. Totalt gjordes fyra utskick. I ett första skede skickades ett informationsbrev ut med instruktioner om hur man kunde besvara enkäten på webben. Till dem som inte besvarat enkäten via webben skickades det i ett senare skede ut en postenkät. Därefter skickades det en påminnelse till dem som inte besvarat frågeblanketten. Vid det fjärde och sista skedet skickades ytterligare en påminnelse ut tillsammans med en postenkät. Datainsamlingen pågick januari–april 2020.

Insamlade data har kompletterats med vissa registeruppgifter, exempelvis respondenternas ålder, kön och utbildning (se avsnittet om redovisningsgrupper). Den här bakgrundsinformationen används sedan som redovisningsunderlag. För att säkerställa att enkäten besvaras av rätt person i hushållet ställdes en kontrollfråga om födelseår, som jämfördes med den motsvarande registerbaserade uppgiften.

⁶ Den förväntade svarsfrekvensen är baserad på NTU 2019.

Metodbytet i NTU

Mellan 2006 och 2017 genomfördes NTU i huvudsak genom telefonintervjuer. Det ansågs länge vara den lämpligaste datainsamlingsmetoden, eftersom man då fick en hög svarsfrekvens i förhållande till kostnaden. Samhället har dock förändrats sedan dess, och det har blivit allt svårare att nå privatpersoner på telefon och förmå dem att delta i telefonintervjuer, vilket gjort att kostnaden ökat i takt med att svarsfrekvensen sjunkit. Därför blev det nödvändigt att ändra datainsamlingsmetoden till webb- och postenkäter, något som gjordes för första gången 2017 och som sedan 2018 utgör den nya standardmetoden. Metodbytet ger en lägre svarsfrekvens, men det ska noteras att en hög svarsfrekvens inte nödvändigtvis medför en bättre representativitet (Groves 2006, Tourangeau och Fricke 2010).⁷ Polismyndighetens ökade behov av statistik för uppföljning på regional och lokal nivå krävde dessutom ett större urval, vilket också bidrog till beslutet om den nya datainsamlingsmetoden.

Inför metodbytet fanns en förväntan på att svarsfrekvensen skulle bli stabilare över tid. Även om det är en mindre andel som svarar via post och webb än via telefon, var teorin att det beteendet i alla fall skulle vara mer stabilt än våra föränderliga telefonvanor. Svarsfrekvensen i NTU 2020 ligger på exakt samma nivå som i NTU 2019, och i princip samma nivå som i NTU 2018, vilket indikerar att svarsfrekvensen har stabiliserats enligt förväntan.

Nedan ges en sammanfattning av vad som skiljer den nya metoden från den tidigare metoden:

	Den nya metoden	Den tidigare metoden
Urval	200 000 personer	20 000 personer
	16–84 år	16–79 år
	Stratifierat obundet slumpmässigt urval på <i>lokalpolisområde</i> och <i>ålder</i>	Stratifierat obundet slumpmässigt urval på <i>län</i>
Datainsamlingsmetod	Webb- och postenkäter	Huvudsakligen telefonintervjuer
Frågeformulär	Frågor, svarsalternativ och struktur har delvis justerats. Frågor har lagts till och tagits bort.	

⁷ I en metaanalys av 59 undersökningar hittades inga tydliga samband mellan nivån på svarsfrekvenser och bortfallskevheter (Groves och Peytcheva 2008; Groves 2006). Vissa studier med en svarsfrekvens runt 20 procent visade liknande systematiska avvikelser, såsom studier med över 70 procent svarsfrekvens. Avvikelserna kunde snarare kopplas till de undersökta variablerna. I linje med detta konstaterar Stang och Jöckel (2004) att studier med låg svarsfrekvens kan ha mindre systematiska skevheter än studier med hög svarsfrekvens. Det finns således ingen miniminivå där urvalsskattningar kan sägas vara snedfördelade. Och på motsvarande sätt går det inte att säga att det finns en övre svarsfrekvens där resultaten inte skulle vara snedfördelade på grund av bortfallet.

Utöver ovan nämnda finns vissa skillnader vad gäller viktningförfarande och databearbetning. För mer ingående beskrivningar av skillnaderna mellan de båda undersökningarna, se *NTU 2017. Teknisk rapport* (Brå 2018a).

Fortsatt jämförbarhet över tid

Under datainsamlingen till NTU 2017 genomfördes två parallella undersökningar (en med den tidigare metoden och en med den nya metoden) för att möjliggöra beräkningar av hur stora nivåskillnaderna blev med de olika metoderna. Det har gjort det möjligt att bygga vidare på befintliga tidsserier, trots metodbytet. Brå har låtit ta fram en metod för att omräkna resultaten från den tidigare metoden, utefter en skattning av vilka nivåer de resultaten hade fått om undersökningen i stället hade genomförts med den nya metoden.^{8,9}

I samband med att omräkningen genomfördes togs resultaten från NTU 2006 bort från samtliga tidsserier.¹⁰ Att räkna om resultaten för 2006 vore inte lämpligt, vilket beror på att urvalet var 10 000 personer det året till skillnad mot alla andra år, då urvalet var 20 000 personer. Dessutom genomfördes datainsamlingen under årets andra hälft till skillnad mot efterföljande år då datainsamlingen gjordes under årets första hälft.

För en mer detaljerad beskrivning av hur omräkningen har genomförts, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Frågeinnehåll

De fyra frågeområden som behandlas i den här rapporten är *utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet och brottsutsattas kontakter med rättsväsendet*.¹¹ Följande avsnitt innehåller en kort beskrivning av vilka typer av frågor som respektive frågeområde består av.

Utsatthet för brott

Frågeområdet om utsatthet för brott inleds med ett antal frågor som tar reda på om respondenten varit utsatt för olika typer av brott – och i så fall hur många – under närmast föregående kalenderår (i det här fallet 2019).¹²

Frågor om utsatthet för brott

Frågorna avser tretton brottstyper. För att frågorna ska vara så begripliga som möjligt är de formulerade så att de beskriver den handling som

⁸ Metoden är framtagen av Statisticon AB på uppdrag av Brå och granskad av professor Dan Hedlin och professor emeritus Gösta Forsman.

⁹ Se *NTU 2018. Teknisk rapport* (Brå 2019b) för mer information gällande omräkningen.

¹⁰ Vad gäller utsatthet för brott är det således år 2005 som är borttaget från tidsserierna, då frågorna gäller utsatthet under föregående kalenderår.

¹¹ De frågor som ligger till grund för redovisningen i NTU framgår av frågeformuläret som går att finna i NTU 2020. Teknisk rapport (Brå 2020c).

¹² Den här typen av undersökningar efterfrågar ofta utsatthet under de senaste tolv månaderna (räknat från undersökningstillfället), men i NTU efterfrågas utsatthet under det föregående kalenderåret. Syftet är dels att data bättre ska kunna analyseras ihop med andra data (som ofta är baserade på kalenderår), dels att risken för teleskopering (dvs. att respondenten placerar händelser längre fram eller tillbaka i tiden än när de inträffade) troligen minskar om respondenten har en tydligare avgränsad tidsperiod att förhålla sig till.

avses, i stället för att enbart använda den juridiska termen. Exempelvis undersöks *utsatthet för misshandel* genom frågan:

Har någon med avsikt slagit, sparkat eller på annat sätt utsatt dig för fysiskt våld, så att du skadades eller så att det gjorde ont, under förra året (2019)? i stället för att fråga Utsatte någon dig för misshandel under förra året (2019)?

Följande brottstyper efterfrågas i enkäten i den ordning de listas här nedan:

Brott mot enskild person	Egendomsbrott mot hushåll
Kort-/kreditbedrägeri	Cykelstöld
Försäljningsbedrägeri	Bilstöld
Fickstöld	Stöld ur/från fordon
Personrån	Bostadsinbrott
Sexualbrott	
Misshandel	
Hot	
Trakasserier ^a	
Nätkränkning	

^a Trakasserier är inte ett brott enligt brottsbalken. Termen trakasserier används här för en hel serie mer eller mindre allvarliga händelser som kan bestå av till exempel ofredande, hemfridsbrott eller olaga förföljelse, men den kan också gälla händelser som inte är brottsliga men som för respondenten är oönskade.

Utöver de listade brottskategorierna innehåller undersökningen också en fråga om huruvida respondenterna under den aktuella perioden utsattes för några andra brott.¹³ Eftersom NTU riktas till privatpersoner ingår inte brott mot exempelvis allmänheten i stort, staten eller företag.

Vissa av frågorna omformulerades något i samband med införandet av den nya metoden i NTU 2017. Dessutom tillkom brottstyperna fickstöld och nätkränkning, medan frågan om bedrägeri togs bort och ersattes med försäljningsbedrägeri och kort-/kreditbedrägeri. Valet av de nya brottstyperna grundas dels på erfarenheter från arbetet med NTU, dels på att samhället har förändrats sedan insamlingarna för NTU startade 2006¹⁴.

Frågan om trakasserier omformulerades inför NTU 2020. Anledningen är att det har förekommit problem med frågan. Det framkom exempelvis i samband med uppföljningsintervjuer i NTU 2019 att en del av de som i screeningen uppgett att de utsatts för trakasserier avsåg någon händelse där de blivit kontaktade av en telefonförsäljare eller liknande, vilket inte är frågans syfte. I den nya formuleringen anges det därför i själva frågan att den inte syftar på telefonförsäljning och liknande. På grund av omformuleringen är resultatet för trakasserier inte längre jämförbart med tidigare resultat för frågan, och därför redovisas trakasserier enbart för NTU 2020 (utsatthet 2019) i denna rapport.

¹³ Dock redovisas inte resultat om "utsatthet för något eller några andra brott". Läs mer om detta i *NTU 2020. Teknisk rapport* (Brå 2020c).

¹⁴ För att läsa mer om motivering till de frågor som tillkommit, se metodkapitlet i NTU 2018 (Brå 2019a).

Vidare har trakasserier exkluderats från tidsserier över den samman­slagna kategorin brott mot enskild person. Det gör att man kan behålla och bygga på tidsserien för brott mot enskild person, trots att frågan om trakasserier ändrats. Trakasserier skiljer sig dessutom från övriga brottstyper då det inte är ett brott enligt brottsbalken. Termen används i NTU för en serie mer eller mindre allvarliga händelser som kan bestå av till exempel ofredande eller olaga förföljelse, men den kan också gälla händelser som inte är brottsliga men som för respondenten är oönskade.

Valet av brottstyper är delvis styrt av en strävan efter jämförbarhet med de juridiska brottskategorier som används i den registerbaserade statistiken över anmälda brott. Tidigare erfarenheter visar dock att det är en orealistisk ambition att i detalj fånga in samma typ av händelser som i den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott. När frågorna formulerats har strävan därför i första hand varit att fånga brotts­händelser så pass väl att utvecklingen över tid går att jämföra mellan NTU och den registerbaserade statistiken över anmälda brott, snarare än att få exakta mått på brottsnivåer för ett givet år. Valet har även på­verkats av vilka brottstyper som bedömts som angelägna av olika skäl, exempelvis för att de är särskilt vanliga eller allvarliga eller för att de i stor utsträckning är en källa till oro. För egendomsbrott mot hushåll (cykelstöld, stöld ur eller från fordon, bilstöld och bostadsinbrott) gäller frågan om respondenterna själva eller någon i deras hushåll har utsatts. Det beror på att egendomen ofta är eller uppfattas vara gemensam för de boende i hushållet. För brott som är direkt riktade mot en person, exempelvis misshandel och hot, undersöks däremot endast om den till­frågade själv har blivit utsatt.

Uppföljningsfrågor om brott

Frågeformuläret avslutas med en förfrågan om respondentens telefon­nummer för att han eller hon ska kunna kontaktas för en eventuell upp­följningsintervju, samt önskemål om tid för en sådan eventuell intervju. Uppföljningsintervjuerna görs med ett urval av de personer som uppgett att de har utsatts för brott, och syftet med intervjuerna är att närmre kunna studera och analysera omständigheter kring brottet, exempelvis brottsplats och relation till gärningspersonen. Resultaten från uppfölj­ningsintervjuerna redovisas i form av olika specialstudier i separata publikationer, varav de två första sedan metodbytet 2017 publicerades i september 2020 (Brå 2020a och Brå 2020b).

Otrygghet och oro för brott

Som tidigare framgått innehåller NTU även frågor om otrygghet och oro för brott. Frågorna belyser oro för att själv utsättas för brott, oro för att närstående ska utsättas, oro över brottsligheten i stort och en mer allmän känsla av otrygghet. När det gäller otrygghet är det tänk­bart att andra faktorer, som inte är kopplade till brott, vägs in i svaren. I undersökningen ställs även frågor om huruvida otryggheten fått kon­sekvenser för det egna beteendet och livskvaliteten.

Förtroende för rättsväsendet

I undersökningen ingår frågor om förtroendet för rättsväsendet, såväl i stort som för enskilda myndigheter¹⁵ (polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården). Vidare ingår även frågor om förtroendet för att misstänkta personer hanteras rättvist och för att personer som utsatts för brott behandlas väl av polisen och av rättsväsendet generellt.

Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet

För att bättre fånga in brottsutsattas erfarenheter av rättsväsendet får respondenterna ange om de *under de senaste tre åren* drabbats av något eller några brott som anmälts till polisen. Om så är fallet får respondenten ett antal frågor om sina erfarenheter av kontakten med polisen. En annan fråga gäller om respondenterna, på grund av att de har drabbats av något brott under *de senaste tre åren*, varit i kontakt med åklagare och om de har medverkat i någon rättegång, varpå de som svarar ja får följdfrågor kring detta. Frågorna avser erfarenheten av målsägandebiträdet och åklagaren, bemötandet i domstolen, förståelsen av rättegången och upplevelsen av information kring rättegången.

Bortfall

Frågeundersökningar dras alltid med ett visst bortfall, eftersom en del av de personer som valts ut för att ingå i undersökningen inte deltar (externt bortfall). Vissa deltagare besvarar inte heller alla frågor (internt bortfall).

Externt bortfall

Det totala bortfallet i datainsamlingen för NTU 2020 uppgår till 59,4 procent av urvalet (se tabell 2.1 ovan). Det ger en svarsfrekvens på 40,6 procent.¹⁶ Svarsfrekvensen är därmed densamma som i NTU 2019.

En analys av bortfallet i NTU visar på skillnader mellan respondenterna och dem som inte svarat, vad gäller vissa bakgrundsuppgifter. Exempelvis har kvinnor och svenskfödda personer svarat i större utsträckning än män och utrikesfödda. Det är dessutom sannolikt så att de mest marginaliserade grupperna i befolkningen, såsom hemlösa, missbrukare och grovt kriminella, inte är representerade i materialet, vilket är särskilt olyckligt med tanke på att de tenderar att vara mer drabbade av brott än andra (Brå 2000, Nilsson 2002). Det finns med andra ord anledning att reflektera över hur det externa bortfallet påverkar undersökningens resultat, när det gäller förmåga att *skatta nivåer* och *följa utvecklingen över tid*.

¹⁵ Resultaten för åklagare och domstolar syftar till de enskilda bärande utövarna och inte till de samlade myndigheterna Domstolsverket och Åklagarmyndigheten. För att förenkla redovisningen används dock här genomgående begreppet myndighet, och respektive myndighet skrivs med liten begynnelsebokstav, i likhet med den samhällsfunktion de utgör.

¹⁶ De andelar för bortfall och svarsfrekvens som redovisas i denna rapport är viktade. Det oviktade bortfallet är 63,0 procent och den oviktade svarsfrekvensen är 37,0 procent. Den oviktade andelen bidrar med information om datainsamlingen från ett specifikt urval, medan den viktade andelen ger en uppskattning av hur svarsandelen hade sett ut om en totalundersökning i stället hade genomförts, med i övrigt samma metod som för urvalsundersökningen. Den viktade svarsandelen är ett mer rättvisande mått på undersökningens svarsfrekvens än den oviktade svarsfrekvensen, eftersom urvalet är designat så att grupper med låg svarsfrekvens är översamplade, i syfte att öka undersökningens representativitet. Läs mer om viktning i *NTU 2020. Teknisk rapport* (Brå 2020c).

Det faktum att det finns grupper som inte är tillräckligt representerade i materialet bidrar till osäkerhet vid skattningar av nivåer, sannolikt på så sätt att man underskattar utsattheten för brott och oron för brott, och överskattar förtroendet för rättsväsendet. Skattningarna görs emellertid med hjälp av ett viktningssystem där man viktar upp svaren från underrepresenterade grupper, vilket gör att resultaten ändå betraktas som representativa för befolkningen i stort, med undantag för de allra mest marginaliserade grupperna så som hemlösa och grovt kriminella. Här bör ändå poängteras att det i den här typen av undersökningar finns andra felkällor som påverkar skattningen av nivåerna (se avsnittet *Tillförlitlighet och jämförbarhet*), vilket gör att undersökningen lämpar sig bättre för att studera utvecklingen över tid och jämföra olika grupper i befolkningen än för att skatta exakta nivåer av brottsutsatthet i befolkningen.

Externt bortfall medför generellt sett mindre problem för möjligheterna att följa utvecklingen över tid av det som undersökningen mäter, än för möjligheten att skatta exakta nivåer. Problemen uppstår när bortfallet ökar, eftersom det inte går att vara säker på i vilken grad bortfallet är relaterat till det man avser att mäta. Det kan vara brottsutsatta personer eller personer som känner sig otrygga som i allt större utsträckning väljer att inte delta, vilket skulle innebära att underskattningen av utsattheten och oron ökar för varje år. Förhållandet kan även vara det motsatta, nämligen att brottsutsatta personer eller personer som känner sig otrygga i allt större utsträckning är de som faktiskt väljer att delta, vilket i sådana fall i stället skulle innebära en överskattning. Man har dock i tidigare undersökningar sett att det inte finns något som tyder på att det ökande bortfallet skulle vara relaterat till just brottsutsatthet, annat än genom ålder, en faktor vars effekt ändå hålls relativt konstant genom viktningssystemet. Den sammanlagda bedömningen är därför att det bortfallet till trots går att studera utvecklingen över tid.

Internt bortfall

Med internt (eller partiellt) bortfall menas att en person som medverkar i undersökningen inte besvarar alla frågor som ställs. I enkätundersökningar karakteriseras det interna bortfallet av att svar på vissa frågor helt utelämnas eller att två svarsalternativ markerats trots att endast ett efterfrågats. Storleken på det interna bortfallet beror på vilken datainsamlingsmetod som använts. I webbenkäten finns logiska kontroller inbyggda, vilket gör att man inte kan ange två svarsalternativ om endast ett tillfrågas. Om man inte kryssat för något svarsalternativ alls på en fråga, får man ett meddelande om det. Det gör att det interna bortfallet i webbenkäten är betydligt mindre än i postenkäten. Undersökningar som bygger på enkätsvar ger generellt sett ett högre internt bortfall jämfört med intervjusvar. Därför är det enligt förväntan ett större internt bortfall med den nya metoden, men bortfallet är ändå att betrakta som normalt för de resultat som redovisas i rapporten.

Svarsalternativet ”ingen åsikt/vet inte” behandlas inte som internt bortfall¹⁷, och används särskilt ofta i kapitlet om förtroende för rättsväsendet. I detta fall anses svarsalternativet tillhandahålla värdefull information om befolkningens kunskap – eller brist på kunskap – om rättsväsendets myndigheter.

En mer utförlig redogörelse för det interna bortfallet finns i *NTU 2020. Teknisk rapport* (Brå 2020c).

Tillförlitlighet och jämförbarhet

Det finns anledning att ta upp några generella begränsningar med undersökningen. Urvalet är inte representativt för alla åldersgrupper i befolkningen; barn och ungdomar under 16 år inkluderas inte i urvalet, och inte heller personer över 84 år. Detsamma gäller personer som vistas på institution. Som tidigare nämndes är det inte heller troligt att de mest marginaliserade grupperna i befolkningen, såsom hemlösa, missbrukare och grovt kriminella, är representerade.

Mätfel

I urvalsundersökningar är mätfel ofta den felkälla som har störst betydelse för tillförlitligheten. Mätfel orsakas huvudsakligen av frågeformulärets utformning, av omständigheter vid svarstillfället eller av att respondenten medvetet eller omedvetet svarar fel på frågorna, och det kan leda till både *över- och underskattningar* i resultaten. I vilken utsträckning resultaten i undersökningen ger en korrekt bild av verkligheten beror alltså främst på mätfelns omfattning. Trots att mätfel uppstår, är bedömningen att dataunderlaget håller så länge mätfelen är konstanta över tid. Främsta syftet med NTU är nämligen att studera utvecklingen och jämföra grupper.

Överskattningar i resultaten

Det kan vara svårt att minnas exakt när en händelse ägde rum, och därigenom kan brott som inte borde vara med i undersökningen ändå rapporteras. Mätfel kan också bero på att de tillfrågade eller deras hushåll har utsatts för händelser som de uppfattar som brott, men som inte definieras som brott enligt brottsbalken. Frågor kan också upplevas som svåra att besvara, exempelvis frågor om attityder eller huruvida ett brott är anmält till polisen eller ej. Respondenten kanske då svarar på ett sätt som är ”socialt önskvärt”, det vill säga ett svar som hen tror är det förväntade i sammanhanget.

Som framgick i avsnittet *Uppföljningsfrågor om brott* genomförs uppföljningsintervjuer via telefon med ett urval av de respondenter som i webb- eller postenkäten uppgett att de utsatts för brott. När dessa intervjuer genomfördes i NTU 2019 var det en relativt stor andel respondenter som i screeningen uppgett att de utsatts för brott, som senare angav att de inte hade varit utsatta för en sådan händelse som var relevant enligt undersökningens kriterier. Det kunde exempelvis gälla att de hade

¹⁷ Dock ingår de som uppgett ”ingen åsikt/vet inte” inte alltid i basen när resultaten tas fram.

utsatts för brottet ett annat år än just det föregående kalenderåret, att de hade svarat åt någon annan, eller att de hade missuppfattat frågan. Av de 4 279 brottsändelser som gick till uppföljning i NTU 2019 och där den utsatta individen svarade (totalt 2 234 personer) var det 22,9 procent (982 stycken) som inte hade inträffat eller klassades som ogiltiga.¹⁸ Andelen ogiltiga händelser var särskilt stor för brottstypen trakasserier (41,6 %), vilket var anledningen till att frågan om trakasserier korrigerades i NTU 2020. När den här rapporten publiceras finns ännu inga redovisade resultat från uppföljningsintervjuerna till NTU 2020. SCB, som administrerar datainsamlingen, har dock indikerat att problematiken med frågan om trakasserier har minskat. Därmed verkar korrigeringen av frågan ha varit lyckad.

Underskattningar i resultaten

Det är viktigt att notera det faktum att även underskattningar kan ske i den här typen av undersökningar. Hur stora underskattningarna är går dock inte att sätta siffror på, eftersom man aldrig kan veta hur mycket som *inte* rapporteras i undersökningen. Man kan exempelvis ha utsatts för en brottslig handling utan att själv definiera händelsen som ett brott, och därför inte ta upp den i undersökningen. Det är även sannolikt att vissa brott underrapporteras på grund av att de utförts av någon man har en nära relation till. Detta är något som styrks av de kognitiva intervjuer som genomfördes i samband med att Brå utvecklade en nationell kartläggning av brott i nära relationer (Brå 2014). De kognitiva intervjuerna genomfördes med sex intervjupersoner som hade egna erfarenheter av att blivit utsatta i en nära relation. Respondenterna besvarade de frågor om brott i nära relation som Brå hade tagit fram som ett tilläggsbatteri till de ordinarie NTU-frågorna. Efter att ha besvarat frågorna var en reflektion bland intervjupersonerna att det nog skulle bli svårt att få personer som befinner sig i en våldsam relation vid intervjutillfället att svara på frågorna, en kommentar som delvis byggde på egna erfarenheter bland testpersonerna.

Dessutom kan olika undersökningsmetoder påverka hur respondenten svarar. Sedan 2018 genomförs NTU enbart med hjälp av webb- och postenkäter. Detta ökar sannolikt känslan av anonymitet och därmed benägenheten att rapportera utsatthet för bland annat integritetskränkande brott, jämfört med i en telefonintervju, som var den tidigare metoden. När två parallella NTU genomfördes 2017, en med den tidigare och en med den nya metoden, var det därför inte oväntat att undersökningarna visade olika nivåer. Nivåerna av utsatthet för brott och otrygghet var generellt sett högre med den nya metoden, medan andelarna med stort förtroende och positiva erfarenheter av kontakter med rättsväsendet var lägre.

Tolkning av överskattningar respektive underskattningar

Ovanstående beskrivningar av överskattningar respektive underskattningar visar på det faktum att frågeundersökningar såsom NTU aldrig

¹⁸ Läs mer om det här i *Nationella trygghetsundersökningen – uppföljningsintervjuer 2019. En teknisk beskrivning och kvalitetsbedömning* (Brå 2020a).

kommer att kunna fånga exakta nivåer. Det går inte att fastslå huruvida nivåerna i NTU är just överskattningar eller underskattningar. Detta gör att det återigen bör understrykas att syftet med undersökningen är att studera utvecklingen över tid och att jämföra olika grupper i befolkningen, snarare än att skatta exakta nivåer av brottsutsatthet i befolkningen.

Tolkningsutrymme

De 73 813 personer som besvarade frågorna i NTU 2020, representerar i stort Sveriges befolkning i åldersspannet 16–84 år. Resultaten för erfarenheter av utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott och förtroende för rättsväsendet bedöms spegla förhållandet i befolkningen väl. Likaså kan skillnader mellan olika grupper i befolkningen studeras med relativt god tillförlitlighet framför allt i samband med det större urvalet i och med den nya metoden. Grundprincipen är att ju större antal respondenter ett resultat grundar sig på, desto mer statistiskt robusta är resultaten i rapporten. Detta till trots bör det noteras att skillnader som lyfts fram i rapporten inte nödvändigtvis är statistiskt säkerställda. Konfidensintervallen för vissa skattningar går in i varandra, vilket i vissa fall kan innebära att det i de fallen inte går att säga med 95-procents säkerhet att det finns en nivåskillnad mellan åldersgrupperna. Om två konfidensintervall inte överlappar, kan man dock dra slutsatsen att skillnaden är statistiskt signifikant. Se avsnittet *Konfidensintervall* nedan för mer information.

Vid tolkning av resultaten är det viktigt att ha i åtanke att undersökningen lämpar sig bättre för att studera utvecklingen över tid och jämföra olika grupper i befolkningen än att skatta exakta nivåer av brottsutsatthet i befolkningen. Notera att NTU inte är den enda källan till bedömningen av brottsutvecklingen, även om den är viktig. Den som är intresserad av en mer sammantagen bild av brottsutvecklingen i Sverige utifrån olika källor hänvisas i stället till *Brottsutvecklingen i Sverige fram till år 2015* (Brå 2017) och analysen *Kortanalys om brottsutvecklingen* (Brå 2019d). En mer djupgående studie av brottsutvecklingen för sexualbrott publicerades av Brå under 2019, och har titeln *Indikatorer på sexualbrottsutvecklingen 2005–2017* (Brå 2019c).

Konfidensintervall

I urvalsundersökningar går det aldrig att få exakta skattningar, och eftersom antalet respondenter kan variera beroende på frågeområde och den grupp i befolkningen som studeras varierar även osäkerheten i skattningarna. Resultaten för det senaste året (NTU 2020) redovisas därför ihop med ett 95-procentigt konfidensintervall i appendix. Konfidensintervallet består av det skattade värdet, variansen eller standardavvikelsen för det skattade värdet, och slutligen av en konfidensgrad (Edling & Hedström 2003), vilken i NTU är satt till 95 procent. Om undersökningen skulle upprepas många gånger innebär det att konfidensintervallen skulle täcka in det sanna populationsvärdet i 19 fall av 20. I rapporten redovisas exempelvis den skattade andelen personer som uppger att de har utsatts för brott mot enskild person under 2020.

För att ta hela befolkningen (16–84 år) som exempel, visar skattningen att 22,6 procent uppgivit att de har utsatts. Konfidensintervallet visar att det med 95 procents säkerhet är 22,3–22,9 procent av befolkningen (16–84 år) som har utsatts. Intervallets lägsta och högsta värden ligger således nära punktskattningen, som med andra ord är en relativt säker skattning. När det gäller exempelvis gruppen svenskfödda män med båda föräldrarna utrikesfödda, som har färre respondenter, är intervallet större. Skattningen visar att 30,3 procent har utsatts för brott mot enskild person, medan konfidensintervallet visar att det med 95 procents säkerhet är 27,4–33,3 procent som har utsatts (se tabell 3C:1 i tillhörande appendix). Till skillnad från hela befolkningen (16–84 år) ligger intervallets lägsta och högsta värden för svenskfödda män med båda föräldrarna utrikesfödda således längre ifrån punktskattningen. Något som bör noteras är att konfidensintervall skattar den urvalsosäkerhet som uppstår när ett slumpmässigt urval dras, men inte systematiska källor till osäkerhet, såsom systematiska mätfel och bortfall.

Jämförbarhet med andra källor

Jämförelser med andra källor görs generellt inte i denna rapport. Analyser och fördjupningar av resultaten görs dock i fristående publikationer, exempelvis *Brottsutvecklingen i Sverige fram till år 2015* (Brå 2017). I den tekniska rapporten (Brå 2020c) finns en sammanställning av källor, inklusive den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott som på något sätt belyser frågeområdena i NTU.

Resultatredovisning

I kapitel 3–6 presenteras undersökningens huvudresultat, uppdelade på frågeområdena *utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet* och *brottsutsattas kontakter med rättsväsendet*.

Notera att svarsfördelningen redovisas i procent i huvudparten av tabellerna. Avrundning av procenttal innebär i vissa fall att svarsandelarna inte summerar till exakt 100 procent.

- När ett bindestreck (–) förekommer i en tabell innebär det att observationer finns men att procentandelen är avrundad till 0,0 i utsatthet respektive till 0 i övriga kapitel.
- När en punkt (.) förekommer innebär det att observationer saknas, det vill säga att antalet är 0.
- Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig eller ej kan redovisas, exempelvis på grund av att en viss fråga inte fanns det året.

I rapporten beskrivs resultaten utifrån om det skett en ökning eller minskning jämfört med tidigare år. Vad som räknas som en ökning respektive minskning i NTU beror på vilket frågeområde det gäller. I resultaten för utsatthet för brott är andelarna generellt sett betydligt mindre än vad andelarna i resterande frågeområden är, vilket är anledningen till att resultaten för utsatthet är de enda som redovisas med en decimal. Detta gör också att det krävs mindre förändringar sett till

procentandelar för att man ska kunna prata om en förändring, jämfört med inom resterande frågeområden.

För att resultatredovisningen ska vara konsekvent utgår alla beskrivningar av resultat utifrån följande princip:

- *Utsatthet för brott*
 - Om en skillnad på max 0,1 procentenheter kan utläsas tolkas detta som att ”andelen i princip är densamma”.
 - Om en skillnad på max 0,2 procentenheter kan utläsas tolkas detta som ”en liten skillnad”.
 - Om en skillnad på minst 0,3 procentenheter kan utläsas tolkas detta som ”en skillnad”.
- *Övriga resultat:*
 - Om en skillnad på max 1 procentenhet kan utläsas tolkas detta som att ”andelen i princip är densamma”.
 - Om en skillnad på max 2 procentenheter kan utläsas tolkas detta som ”en liten skillnad”.
 - Om en skillnad på minst 3 procentenheter kan utläsas tolkas detta som ”en skillnad”.

Som tidigare nämndes bör det noteras att skillnader som lyfts fram i rapporten inte nödvändigtvis är statistiskt säkerställda. Den som vill se hur konfidensintervallen (95 %) för resultaten ser ut hänvisas till rapportens tillhörande appendix (läs mer ovan i avsnittet *Konfidensintervall*).

Redovisningsgrupper

Resultaten redovisas ofta utifrån olika redovisningsgrupper, exempelvis kön, ålder, utbildning och boendeort. Eventuella skillnader i utsatthet mellan olika grupper behöver inte innebära att det finns ett direkt orsakssamband. Skillnaden skulle kunna förklaras av att det finns en annan egenskap som är typisk för gruppen och som förklarar sambandet. Att till exempel personer med lägre utbildning tenderar att vara mer utsatta behöver inte betyda att det är den låga utbildningsnivån som ligger bakom den högre utsattheten; det kanske snarare beror på att gruppen innefattar fler unga personer som ännu inte har hunnit skaffa sig en högre utbildning. I faktarutan nedan redogörs för den bakgrundsinformation och de redovisningsgrupper som används i NTU 2020. Antalet individer i dessa redovisningsgrupper i befolkningen, och motsvarande andelar, återfinns i tabell 2.2.

Redovisningsgrupper i NTU 2020			
Kön^a	Ålder	Familjetyp	Typ av boendeort^b
Män	4 kategorier	Sammanboende	Storstäder och storstadsnära kommuner
Kvinnor	16–24 år	– med barn	– Stockholm
	25–44 år	– utan barn	– Göteborg
Högsta utbildning	45–64 år	Ensamstående	– Malmö
Förgymnasial	65–84 år	– med barn	Större städer och kommuner nära större stad
Gymnasial		– utan barn	Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner
Eftergymnasial			
Svensk/utländsk bakgrund	8 kategorier	Bostadstyp	
Svenskfödda med	16–19 år	Småhus	
– minst en svenskfödd förälder	20–24 år	Flerfamiljshus	
– båda föräldrarna utrikesfödda	25–34 år		
Utrikesfödda	35–44 år		
	45–54 år		
	55–64 år		
	65–74 år		
	75–84 år		
			^a Juridiskt kön
			^b Utifrån SKR:s kommungruppsindelning (se tabell 2.2).

Referensperioder

Undersökningens frågeområden studerar förhållanden under olika tidsperioder. Detta framgår löpande i resultatredovisningen, men en sammanfattande beskrivning ges nedan:

- *Utsatthet för brott*
Föregående kalenderår (i NTU 2020 redovisas utsattheten för 2019).
- *Otrygghet och oro för brott*
 - Uppfattning vid *svarstillfället* för övergripande frågor.
 - *De senaste tolv månaderna från svarstillfället* för frågor om oro för brott.
- *Förtroende för rättsväsendet*
 - Uppfattning vid *svarstillfället*.
- *Brottsutsattas erfarenheter av kontakter med rättsväsendet*
 - Erfarenheter under *de senaste tre åren från svarstillfället*.

Tabell 2.2 Antal individer som medverkade i NTU 2020 samt populationsstorlekar för redovisningsgrupperna.^a

Redovisningsgrupp	Antal individer i undersökningsmaterialet (n)	Antal individer i populationen (N)
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	73 813	8 188 350
Kön		
Män	34 903	3 900 766
Kvinnor	38 910	4 287 584
Ålder (åtta kategorier)		
16–19 år	5 413	633 428
20–24 år	4 513	505 837
25–34 år	8 983	1 149 169
35–44 år	7 665	1 218 348
45–54 år	10 245	1 588 535
55–64 år	12 229	1 136 980
65–74 år	14 548	1 166 592
75–84 år	10 217	789 461
Män		
16–19 år	2 453	287 628
20–24 år	2 027	230 324
25–34 år	4 068	539 874
35–44 år	3 699	604 115
45–54 år	4 871	761 265
55–64 år	5 685	532 869
65–74 år	7 077	565 755
75–84 år	5 023	378 936
Kvinnor		
16–19 år	2 960	345 800
20–24 år	2 486	275 513
25–34 år	4 915	609 295
35–44 år	3 966	614 233
45–54 år	5 374	827 269
55–64 år	6 544	604 111
65–74 år	7 471	600 836
75–84 år	5 194	410 526
Ålder (fyra kategorier)		
16–24 år	9 926	1 139 265
25–44 år	16 648	2 367 517
45–64 år	22 474	2 725 515
65–84 år	24 765	1 956 053
Män		
16–24 år	4 480	517 952
25–44 år	7 767	1 143 989
45–64 år	10 556	1 294 134
65–84 år	12 100	944 691
Kvinnor		
16–24 år	5 446	621 313
25–44 år	8 881	1 223 528
45–64 år	11 918	1 431 380
65–84 år	12 665	1 011 362

Redovisningsgrupp	Antal individer i undersökningsmaterialet (n)	Antal individer i populationen (N)
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	73 813	8 188 350
Svensk/utländsk bakgrund		
Svenskfödd med minst en svenskfödd förälder	62 546	6 105 078
Svenskfödd med båda föräldrarna utrikesfödda	1 935	234 977
Utrikesfödda	8 840	1 809 947
Utbildning (högsta)		
Förgymnasial	14 175	1 734 827
Gymnasial	30 331	3 445 772
Eftergymnasial	29 276	3 003 755
Familjetyp		
Sammanboende utan barn	33 468	3 028 966
Sammanboende med barn	13 236	1 801 411
Ensamstående utan barn	24 437	2 940 502
Ensamstående med barn	2 120	353 025
Bostadstyp		
Småhus	45 421	4 454 161
Flerfamiljshus	26 260	3 491 858
Boendeort^b		
Storstäder och storstadsnära kommuner	21 164	3 025 975
Större städer och kommuner nära större stad	26 445	3 122 644
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	26 204	2 039 731

^a För totalbefolkningen och för kön och ålder anges det faktiska antalet individer i populationen vid tillfället för urvalsdragningen (från registret över totalbefolkningen). För övriga redovisningsgrupper anges skattningar utifrån uppgifter som inhämtats från register vid andra tillfällen under undersökningsåret alternativt föregående kalenderår, och i vissa fall anges de utifrån hur de tillfrågade har besvarat de bakgrundsfrågor som avses.

^b Boendeort baseras från och med NTU 2020 på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Tidigare baserades boendeort på "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen.

Del 2

Resultat

3 Utsatthet för brott

Sammanfattning	42
Inledning	43
Brott mot enskild person	44
Misshandel	47
Hot	55
Sexualbrott	60
Personrån	73
Fickstöld	78
Försäljningsbedrägeri	83
Kort-/kreditbedrägeri	88
Nätcränkning	93
Trakasserier	98
Egendomsbrott mot hushåll	102
Bostadsinbrott	104
Bilstöld	106
Stöld ur eller från fordon	108
Cykelstöld	110

3 Utsatthet för brott

Sammanfattning

Brott mot enskild person

Det är 22,6 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de 2019 utsattes för någon eller några av de brottstyper som sammantaget kallas för brott mot enskild person: *misshandel, hot, sexualbrott, personrån, fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri, trakasserier* och *nätkränkning*.

Det är en minskning från 2018, då andelen var 23,1 procent. Sett till utvecklingen sedan 2016 då brottskategorin började mätas i sin nuvarande sammansättning, syns i stället en ökning av andelen utsatta. Bland kvinnor utsattes 23,6 procent, och bland män utsattes 21,5 procent. Skillnaden kommer främst från att det är en betydligt större andel kvinnor som uppger att de utsatts för sexualbrott.

Av de brott mot enskild person som efterfrågas är hot det som störst andel uppger att de utsattes för 2019 (9,2 %), medan det är minst vanligt att uppge utsatthet för personrån (1,5 %).

Andelen utsatta för de olika brottstyperna ligger i princip på samma nivå som 2018, förutom vad gäller sexualbrott där andelen har minskat. Sett till en längre tidsperiod är det utsatthet för sexualbrott och hot som haft tydligast utveckling. Andelen som har uppgett utsatthet för sexualbrott ökade tydligt fram till och med 2017, följt av en minskning i de två senaste mätningarna, och det återstår att se om det är början på en nedåtgående trend. Vad gäller självrapporterad utsatthet för hot syns en uppåtgående trend från och med 2015. Även vad gäller utsatthet för personrån har andelen ökat successivt från och med 2015, och för misshandel syns en uppåtgående trend från och med 2016.

Hur många gånger man utsätts för brott under ett år är ojämnt fördelat. När det gäller brott mot enskild person var det 6,0 procent av befolkningen som utsattes för ungefär tre fjärdedelar (75,1 %) av brotthändelserna under 2019.

Det är stora skillnader mellan män och kvinnor och olika åldersgrupper vad gäller utsatthet för brott. Män i åldern 16–19 år är exempelvis den grupp som i störst utsträckning uppger att de utsattes för misshandel (13,6 %) och personrån (5,9 %). Kvinnor i åldern 20–24 år är den grupp som i störst utsträckning uppger att de utsattes för sexualbrott (31,6 %) medan kvinnor i åldern 16–19 år är den grupp som hade störst andel utsatta för trakasserier (15,2 %). Utsattheten är även ojämnt fördelad sett till olika grupper av befolkningen. En särskilt utsatt grupp är ensamstående med barn, där 33,9 procent uppger att de utsattes för någon av brottstyperna inom brott mot enskild person 2019. En annan grupp med hög utsatthet är svenskfödda personer med två utrikesfödda föräldrar, där andelen var 32,7 procent.

Egendomsbrott mot hushåll

Det är 14,6 procent av hushållen i riket som under 2019 utsattes för någon eller några av de brottstyper som sammantaget kallas för egendomsbrott mot hushåll: *bilstöld, stöld ur eller från fordon, cykelstöld* och *bostadsinbrott*. Det är på samma nivå som 2018. Andelen har däremot minskat sedan 2006, och minskningen består framför allt av de bilrelaterade brottstyperna.

Av de egendomsbrott mot hushåll som efterfrågas var det under 2019 vanligast att utsättas för cykelstöld, med 11,4 procent, vilket är den högsta nivån hittills. Minst vanligt var det att utsättas för bilstöld (1,0 %).

Andelen hushåll som rapporterar att de har utsatts för cykelstöld har ökat jämfört med 2018, medan andelen ligger kvar på samma nivå som 2018 för de tre övriga brottstyper som ingår.

Inledning

I det här kapitlet redovisas självrapporterad utsatthet för brott under 2019, och hur den har utvecklats sedan 2006.

De olika avsnitten belyser utsatthet för sammanlagt tretton brottstyper. Det gäller dels sådana brott som drabbar enskilda personer (*misshandel, hot, sexualbrott, personrån, fickstöld försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri, nätkränkning och trakasserier*¹⁹), dels sådana brott som drabbar hela hushåll (*bostadsinbrott, bilstöld, stöld ur eller från fordon och cykelstöld*). Det är viktigt att ha i åtanke att de tretton brottstyperna tillsammans bara utgör en mindre del av samtliga straffbelagda gärningar som enskilda personer kan utsättas för. I NTU mäts inte heller brott som begås mot juridiska personer såsom stat, företag och föreningar, eftersom urvalet riktar sig mot privatpersoner.

En stor del av huvudresultaten presenteras med hjälp av figurer och tabeller i den här rapporten. Ytterligare resultat för riket och även uppdelat på län presenteras i form av tabeller i ett tillhörande appendix på Brottsförebyggande rådets webbplats (www.bra.se/ntu). Även resultat uppdelat på polisregioner, polisområden och lokalpolisområden finns tillgängliga på webbplatsen.

I resultatredovisningen bör man vara uppmärksam på att redovisningssenheter, och därmed redovisningssättet, skiljer sig åt för de olika typerna av brott:

- *Enskilda personer som utsatts för brott*

För att undersöka hur stor andel av befolkningen i åldern 16–84 år som utsatts för brott mot enskild person efterfrågas endast den egna utsattheten. Resultaten för dessa brottstyper redovisas således utifrån andelen *personer i befolkningen* i de aktuella åldersgrupperna som utsatts under ett givet kalenderår.

¹⁹ Trakasserier är inte ett brott enligt brottsbalken. Termen trakasserier används här för en hel serie mer eller mindre allvarliga händelser som kan bestå av till exempel ofredande, hemfridsbrott eller olaga förföljelse, men kan också innehålla händelser som inte är brottsliga men som för respondenten är oönskade.

- *Hushåll som utsatts för egendomsbrott*
När det gäller brott mot egendom är det hela hushållets utsatthet som avses. Resultaten för dessa brottstyper redovisas utifrån andelen *hushåll i riket* som utsatts under ett givet kalenderår.

Med anledning av covid-19-pandemin

Datansamlingen för NTU 2020 pågick januari–april 2020, vilket innebär att den senare delen genomfördes under covid-19-pandemin. Det går inte att veta exakt hur det kan ha påverkat datansamlingen men resultaten bör tolkas mot bakgrund av följande resonemang:

- Av de som besvarade undersökningen var det 85 procent (viktad andel) som svarade före den 16 mars, då Folkhälsomyndigheten gick ut med skärpta rekommendationer om bland annat social distansering och om att arbeta hemifrån i de fall det är möjligt. Det går inte att utesluta att resultatet för insamlingsåret 2020 påverkats av pandemin, men vid analyser av materialet är det inte något som indikerar en sådan påverkan.
- Frågor om utsatthet för brott gäller föregående kalenderår, vilket innebär att man i NTU 2020 ställde frågor om utsatthet under 2019. Det innebär att resultaten för utsatthet inte ska vara påverkade av pandemin. Dock kan faktorer som uppkommit i samband med pandemin påverka hur enkäten besvaras. Ett sådant exempel är att om flera familjemedlemmar arbetar eller studerar hemifrån när enkäten besvaras, kan det påverka känslan av anonymitet för respondenten.

Brott mot enskild person

I den sammanslagna brottskategorin *brott mot enskild person* ingår brottstyperna *misshandel, hot, sexualbrott, personrån, fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri* och *nätkränkning*. Fram till och med NTU 2019 (utsatthet 2018) ingick även trakasserier i kategorin. Dock omformulerades frågan om trakasserier i samband med datainsamlingen 2020, vilket lett till att tidsserien för trakasserier brutits, och resultat enbart finns för NTU 2020.²⁰ För att kunna behålla tidsserien över brott mot enskild person har trakasserier exkluderats ur den sammanslagna kategorin, och resultaten för utsatthet 2016–2018 har korrigerats utefter det. Sammantaget uppger 22,6 procent av befolkningen (16–84 år) att de blev utsatta för något eller några av brotten mot enskild person under 2019. Det är en minskning jämfört med 2018, då andelen var 23,1 procent. Sett till utvecklingen över tid sedan 2016, då brottskategorin började mätas i sin nuvarande sammansättning, syns i stället en ökning av andelen utsatta²¹ (tabell 3.1).

²⁰ Se metodkapitlet för att läsa mer om orsaken till att frågan om trakasserier har omformulerats.

²¹ Brott mot enskild person innefattar sedan metodbytet nya brottskategorier, vilket är anledningen till att kategorin *samtliga brott mot enskild person* enbart redovisas för utsatthet 2016 och framåt. Läs mer om metodbytet i den tekniska rapporten för NTU 2017 (Brå 2018a).

Tabell 3.1 Självrapporterad utsatthet för olika typer av brott mot enskild person^a 2006–2019. Andel (%) utsatta av befolkningen (16–84 år). För 2019 redovisas även skattat antal utsatta i befolkningen (16–84 år).^b

	Andel utsatta personer														Antal utsatta personer
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019
SAMTLIGA BROTT MOT ENSKILDA, 16–84 ÅR^c	20,8	22,4	23,1	22,6	1 804 000
Misshandel	3,0	3,4	2,8	2,8	2,8	3,0	2,3	2,7	2,4	2,3	3,1	3,3	3,5	3,6	291 000
Hot	6,4	5,7	5,7	6,0	5,8	5,8	5,9	6,2	5,7	6,9	7,9	8,3	9,1	9,2	743 000
Sexualbrott	1,5	1,5	1,6	1,8	1,5	1,4	1,7	2,6	2,0	3,4	4,7	6,4	6,0	5,6	452 000
Personrån	0,8	0,6	0,8	0,6	0,8	0,9	0,6	0,6	0,6	0,7	1,1	1,3	1,4	1,5	122 000
Fickstöld	3,1	2,9	2,8	2,7	215 000
Försäljningsbedrägeri	4,5	4,8	5,1	5,1	413 000
Kort-/kreditbedrägeri	4,9	5,1	5,4	5,3	432 000
Nätcränkning	1,9	2,1	2,5	2,6	209 000

^a Från och med NTU 2020 ingår inte trakasserier i den sammanslagna kategorin brott mot enskild person. Anledningen är att enkätfrågan om trakasserier formulerades om i samband med datainsamlingen 2020. För att kunna behålla tidsserien över brott mot enskild person har trakasserier exkluderats ur kategorin, och resultaten för utsatthet 2016–2018 har korrigerats utefter det.

^b Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^c Netto-redovisning, vilket innebär att en och samma person endast redovisas en gång även om den kan ha utsatts för flera olika brottstyper.

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Det är 9,2 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för *hot* under 2019, vilket gör hot till den brottstyp mot enskild person som störst andel uppger sig ha blivit utsatta för. Det är på ungefär samma nivå som 2018 (9,1 %). Andelen utsatta för hot låg 2006–2014 på en relativt stabil nivå, men från och med 2015 visar resultaten en uppåtgående trend (se tabell 3.1 och figur 3.1).

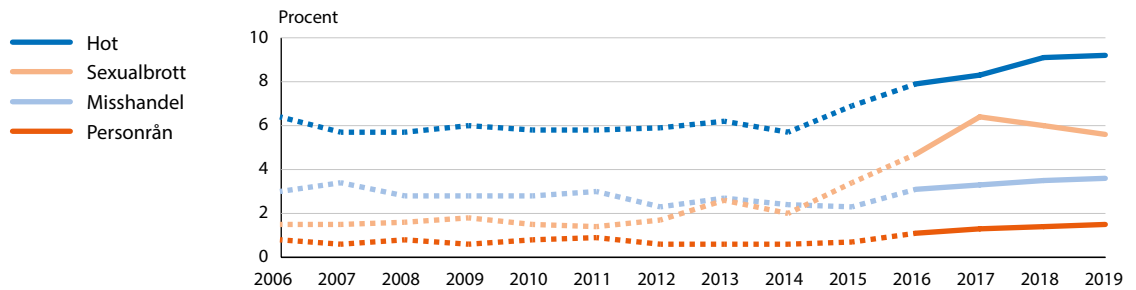
Andelen av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för *sexualbrott* under 2019 är 5,6 procent.²² Det är en minskning jämfört med 2018, då motsvarande andel var 6,0 procent. Andelen utsatta ökade kontinuerligt mellan 2012 och 2017, men 2018 skedde ett trendbrott och nivån har i stället minskat i de senaste två mätningarna. Det återstår att se om de två senaste årens minskningar är början på en nedåtgående trend.

När det gäller *misshandel* är det 3,6 procent av befolkningen (16–84 år) som svarar att de utsattes under 2019, vilket är på ungefär samma nivå som 2018 (3,5 %). Under perioden 2006–2015 var trenden svagt nedåtgående, men de senaste fyra åren syns en svagt uppåtgående trend.

Den brottstyp mot enskild person där utsatthet uppges i minst utsträckning är *personrån*. Under 2019 utsattes 1,5 procent av befolkningen (16–84 år), vilket i princip är på samma nivå som 2018, då andelen var 1,4 procent. Andelen låg under hela mätperioden på en relativt stabil nivå, men från och med 2015 kan en svagt uppåtgående trend noteras.

²² Notera att frågan om sexualbrott omfattar ett brett spektrum av händelser, där såväl lindrigare som allvarigare brott ingår.

Figur 3.1. Självrapporterad utsatthet för olika typer av brott mot enskild persona 2006–2019. Andel utsatta av befolkningen (16–84 år).^b

- a Från och med NTU 2020 ingår inte trakasserier i den sammanslagna kategorin *brott mot enskild person*. Anledningen är att enkätfrågan om trakasserier formulerades om i samband med datainsamlingen 2020. För att kunna behålla tidsserien över brott mot enskild person har trakasserier exkluderats ur kategorin, och resultaten för utsatthet 2016–2018 har korrigerats utefter det.
- b Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

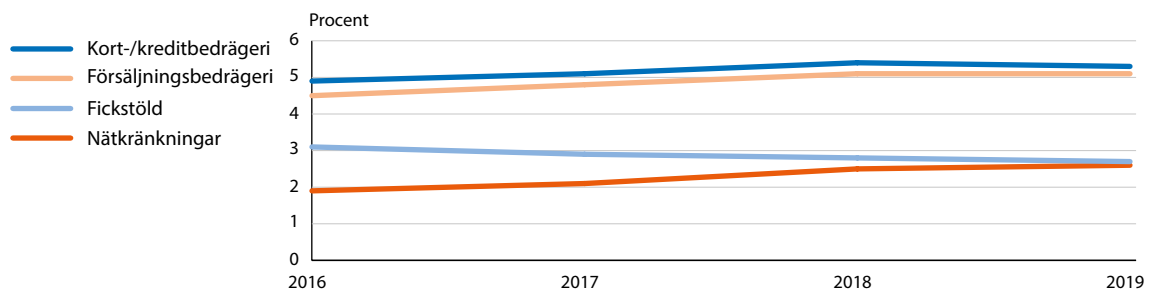
Figur 3.2 visar att andelen som uppger att de utsattes för *kort-/kreditbedrägeri* 2019 är 5,3 procent av befolkningen (16–84 år), vilket är på ungefär samma nivå som 2018 (5,4 %). Dessförinnan syntes en ökning mellan 2016 och 2018.

Vad gäller *försäljningsbedrägeri* är det 5,1 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes 2019, vilket är på samma nivå som 2018. Sett till utvecklingen över tid syns en ökning mellan 2016 och 2018, och andelen ligger därefter som nämnts kvar på samma nivå.

Det är 2,7 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för *fickstöld* 2019. Det är i princip på samma nivå som 2018, då andelen var 2,8 procent. Sedan den första mätningen syns en svag nedåtgående trend.

Andelen som uppger att de utsattes för *nätcränkning* under 2019 är 2,6 procent av befolkningen (16–84 år). Det är i stort sett på samma nivå som 2018, då andelen var 2,5 procent. Sedan den första mätningen syns en svag uppåtgående trend.

Figur 3.2. Självrapporterad utsatthet för olika typer av brott mot enskild person 2016–2019. Andel utsatta av befolkningen (16–84 år).^a

- ^a Brotts typerna fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri och nätcränkning tillkom i och med metodbytet 2017, vilket gör att det enbart finns resultat gällande utsatthet 2016 och framåt för de brottstyperna. Läs mer om metodbytet i den tekniska rapporten för NTU 2017 (Brå 2018a).

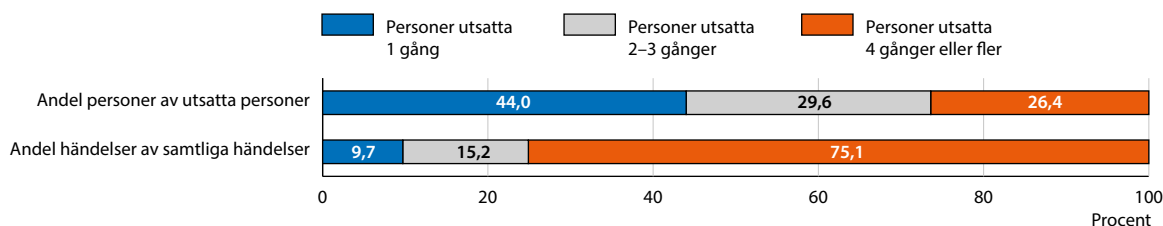
Det finns skillnader mellan män och kvinnor sett till utsatthet för brott mot enskild person. Bland kvinnor är det 23,6 procent som uppger att de utsattes för något eller några av brotten mot enskild person 2019, medan motsvarande andel bland män är 21,5 procent (se tabell 3A i appendix). Också när enskilda brottstyper studeras var för sig framträder flera skillnader i utsatthet mellan män och kvinnor. Detta belyses närmare i avsnitten om de olika typerna av brott mot enskild person.

Upprepad utsatthet

Bland de som uppgett att de utsatts för brott mot enskild person är det mer vanligt att utsättas flera gånger än att utsättas en gång. Av de som uppger att de utsattes för något brott 2019 är det 44,0 procent som utsattes en (1) gång, och de här personerna utsattes tillsammans för 9,7 procent av samtliga rapporterade händelser. Vidare blev 29,6 procent av de utsatta personerna drabbade två till tre gånger, och den gruppen utsattes för 15,2 procent av brotts händelserna. Slutligen blev 26,4 procent av de utsatta drabbade fyra gånger eller fler 2019, och sammantaget utsattes den här gruppen för 75,1 procent av de rapporterade händelserna (se figur 3.3). Studeras i stället andelarna i hela befolkningen (16–84 år) utsattes 9,9 procent av befolkningen för en (1) händelse 2019, 6,7 procent utsattes två till tre gånger och 6,0 procent utsattes fyra gånger eller fler.

NTU 2020 visar således att 75,1 procent av alla brotts händelser mot enskild person 2019 kommer av upprepade utsatthet för brott (fyra gånger eller fler) mot en relativt liten del (6,0 %) av befolkningen (se tabell 3D:1 i appendix).

Figur 3.3. Upprepad utsatthet bland dem som utsattes för brott mot enskild person 2019. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, i förhållande till andel händelser.

Misshandel

För att fånga omfattningen av utsatthet för misshandel ställs följande fråga i NTU:

Har någon med avsikt slagit, sparkat eller på annat sätt utsatt dig för fysiskt våld, så att du skadades eller så att det gjorde ont, under förra året (2019)?

Det är 3,6 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för misshandel 2019, vilket skulle motsvara cirka 291 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det är på ungefär samma nivå som 2018, då 3,5 procent utsattes. Under perioden

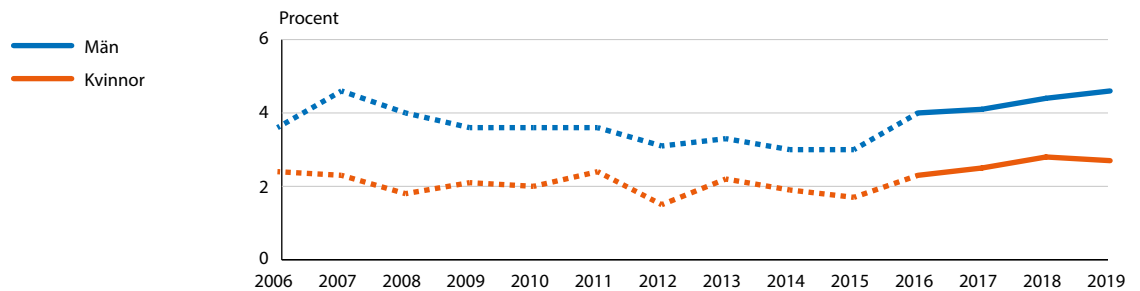
2006–2015 var trenden svagt nedåtgående, men de senaste fyra åren syns en svagt uppåtgående trend (se tabell 3.2).

Bland män (16–84 år) uppger 4,6 procent att de utsattes för misshandel 2019, vilket är en liten ökning från 2018 då andelen var 4,4 procent. Trenden gällande mäns utsatthet för misshandel var svagt nedåtgående fram till de senaste fyra åren, då i stället en ökning har skett (se figur 3.5).

Bland kvinnor (16–84 år) uppger 2,7 procent att de utsattes för misshandel 2019, vilket är på i stort sett samma nivå som 2018, då andelen var 2,8 procent. Trenden gällande kvinnors utsatthet har varit svagt nedåtgående (med årliga variationer), följt av en ökning under perioden 2016–2018. Den uppåtgående trenden stannade av under 2019 och andelen ligger som nämnts i stället kvar på samma nivå som 2018.

Det är således en större andel män än kvinnor som uppger att de utsattes för misshandel under 2019, men utvecklingen över tid har sett relativt likartad ut bland män och kvinnor.

Figur 3.4. Självrapporterad utsatthet för misshandel 2006–2019. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 3.2. Självrapporterad utsatthet för misshandel 2006–2019. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{a,b}

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	3,0	3,4	2,8	2,8	2,8	3,0	2,3	2,7	2,4	2,3	3,1	3,3	3,5	3,6
Män	3,6	4,6	4,0	3,6	3,6	3,6	3,1	3,3	3,0	3,0	4,0	4,1	4,4	4,6
Kvinnor	2,4	2,3	1,8	2,1	2,0	2,4	1,5	2,2	1,9	1,7	2,3	2,5	2,8	2,7
Ålder														
16–19 år	12,3	13,5	11,0	9,5	7,1	10,2	6,8	9,0	4,9	4,1	8,0	8,4	9,2	10,2
20–24 år	9,3	10,4	10,5	9,1	10,1	9,0	7,6	8,9	6,2	5,9	7,8	7,4	7,4	7,6
25–34 år	3,7	4,6	3,9	4,0	3,4	4,1	3,4	3,7	4,0	3,4	4,9	5,1	5,5	5,2
35–44 år	3,2	2,7	2,3	1,9	2,1	3,2	1,5	2,2	3,0	3,9	3,2	3,4	3,8	3,7
45–54 år	1,2	2,0	1,2	1,8	1,6	1,8	1,2	1,3	1,5	1,4	2,4	2,8	3,1	3,1
55–64 år	0,8	0,9	0,4	1,5	1,5	0,6	1,3	1,6	1,6	0,9	1,6	1,6	1,8	2,0
65–74 år	0,1	0,3	0,4	.	0,7	0,3	0,4	0,6	0,2	0,7	0,7	0,7	0,9	0,7
75–84 år	0,9	0,5	0,1	0,4	0,6	1,0	0,6	0,5	0,7	0,9	0,4	0,5	0,6	0,6
Män														
16–24 år	13,6	17,4	15,5	14,1	12,3	13,1	10,5	11,9	7,0	7,3	10,5	10,4	10,8	12,2
25–44 år	4,3	5,2	4,7	3,9	3,3	4,7	3,6	3,5	4,9	4,7	5,6	5,3	5,9	5,8
45–64 år	0,8	1,2	0,7	1,2	1,7	0,9	1,4	1,5	1,6	1,4	2,2	2,9	3,0	3,1
65–84 år	0,4	0,4	0,5	0,1	1,1	0,4	0,5	0,6	0,2	0,8	0,9	0,8	0,9	0,9
Kvinnor														
16–24 år	8,2	6,3	6,5	4,9	5,8	6,6	4,6	6,8	4,7	3,4	5,8	6,0	6,4	6,4
25–44 år	2,5	2,1	1,5	2,0	2,1	2,5	1,3	2,3	2,2	2,5	2,7	3,4	3,6	3,2
45–64 år	1,4	2,0	1,1	2,3	1,4	1,8	1,1	1,5	1,5	1,0	1,9	1,7	2,1	2,2
65–84 år	.	0,2	0,2	.	.	0,3	0,4	0,5	0,4	0,6	0,4	0,4	0,7	0,4

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid för män respektive kvinnor används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier i stället för åtta. Anledningen är att urvalet var betydligt mindre före metodbytet, vilket gjorde att en könsuppdelad indelning i åtta ålderskategorier då inte var möjlig. Dock finns de könsuppdelade resultaten uppdelat på åtta ålderskategorier redovisade för åren efter metodbytet (dvs utsatthet 2016 och framåt). För att se dessa resultat hänvisas till tabell 3E:1 i appendix.

Punkt (.) innebär att observationer saknas, dvs. att antalet är 0.

Utsatthet för misshandel i olika åldersgrupper

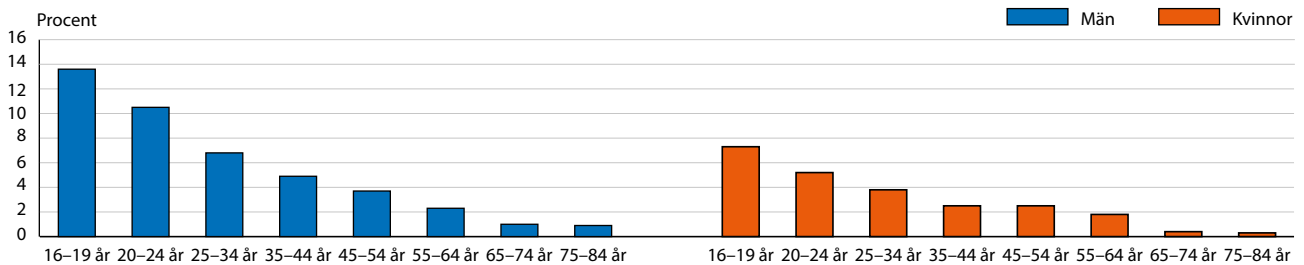
Det är stora skillnader mellan olika åldersgrupper vad gäller utsatthet för misshandel. År 2019 var det i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) som störst andel utsattes (10,2 %). Därefter är andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år), där 0,6 procent utsattes. Fördelningen följer mönstret från tidigare mätningar (se tabell 3.2).

Figur 3.5 visar att utsatthet för misshandel bland män följer ovanstående åldersfördelning, med störst andel utsatta i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 13,6 %) och minst andel utsatta i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 0,9 %).

När utsatthet bland kvinnor i olika åldersgrupper studeras syns en liknande fördelning men på lägre nivåer. Den yngsta åldersgruppen (16–19 år) hade störst andel utsatta 2019 (7,3 %) medan minst andel utsatta finns i den äldsta åldersgruppen (75–84 år), där 0,3 procent av kvinnorna utsattes.

Utsatthet för misshandel i olika åldersgrupper fördelar sig således på samma sätt bland och kvinnor, dock på högre nivåer för män.

Figur 3.5. Självrapporterad utsatthet för misshandel 2019. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för misshandel i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.3 visar att personer som är födda i Sverige med båda föräldrarna utrikesfödda i större utsträckning uppger att de blev utsatta för misshandel under 2019 (6,8 %) jämfört med svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder och utrikesfödda personer (3,6 respektive 3,1 %).

Andelen utsatta är mindre ju högre utbildningsnivån är. Personer med som högst förgymnasial utbildning uppger i större utsträckning att de under 2019 utsattes för misshandel (5,6 %) jämfört med personer med som högst gymnasial utbildning och eftergymnasial utbildning (3,4 respektive 2,7 %).

Ensamstående med eller utan barn utsattes i större utsträckning (7,6 respektive 5,5 %) än sammanboende med eller utan barn (2,6 respektive 1,9 %).

Boende i flerfamiljshus utsattes i större utsträckning än boende i småhus (4,2 jämfört med 3,0 %).

Slutligen utsattes en större andel boende i storstäder/storstadsnära kommuner (4,0 %) jämfört med boende i större städer/kommuner nära större stad samt i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (3,5 respektive 3,2 %).

Sett till utsatthet för misshandel inom olika grupper bland män respektive kvinnor 2019 ser mönstret likartat ut. Dock är nivån högre bland män och det gäller samtliga grupper (se tabell 3E:2-3 i appendix).

Tabell 3.3. Självrapporterad utsatthet för misshandel 2006–2019. Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund														
Svenskfödda med														
– minst en svenskfödd förälder	3,2	3,8	3,3	2,9	2,9	3,2	2,2	3,0	2,5	2,5	3,1	3,2	3,6	3,6
– båda föräldrarna utrikesfödda	6,8	6,8	4,4	4,4	5,2	3,7	2,7	3,8	5,5	3,0	4,7	6,0	6,1	6,8
Utrikesfödda	2,2	2,5	1,7	3,0	2,1	2,4	2,4	1,8	1,8	1,8	2,9	3,1	3,1	3,1
Utbildning (högsta)														
Förgymnasial	4,8	5,8	4,9	4,9	4,2	5,6	3,4	5,5	3,3	2,8	4,5	4,6	4,8	5,6
Gymnasial	2,2	2,3	2,1	2,2	2,6	2,4	2,0	2,2	2,3	2,3	3,1	3,1	3,7	3,4
Eftergymnasial	2,1	2,7	1,9	1,9	1,8	1,9	1,6	1,7	1,8	2,0	2,3	2,7	2,7	2,7
Familjetyp														
Sammanboende														
– utan barn	1,7	2,2	1,8	1,9	1,8	1,9	1,5	1,9	1,4	1,6	1,9	1,9	2,2	1,9
– med barn	1,8	2,1	1,1	2,2	2,1	2,0	1,5	1,5	1,8	1,9	2,3	2,4	2,6	2,6
Ensamstående														
– utan barn	5,1	5,6	4,9	4,5	4,7	4,7	3,9	4,5	3,9	3,2	4,9	4,9	5,2	5,5
– med barn	3,1	4,3	3,9	3,0	1,9	3,4	1,2	3,0	3,0	4,9	4,4	5,9	6,6	7,6
Bostadstyp														
Småhus	2,3	3,1	2,4	2,6	2,1	2,1	1,5	2,1	1,7	1,6	2,5	2,8	3,0	3,0
Flerfamiljshus	3,7	3,9	3,6	3,2	3,6	4,0	3,1	3,5	3,2	3,0	3,8	3,9	4,2	4,2
Boendeort^c														
Storstäder och storstads-nära kommuner	3,4	3,7	3,7	4,0
Större städer och kommuner nära större stad	3,0	3,1	3,6	3,5
Mindre städer/tätorter och landsbygds-kommuner	2,9	2,9	3,2	3,2

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3E:2-3 i appendix.

^c Resultaten för utsatthet 2006–2015 har exkluderats och resultaten för utsatthet 2016–2018 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas).

Upprepad utsatthet för misshandel

De flesta som uppger att de utsattes för misshandel 2019 utsattes för en (1) händelse (60,2 % av de utsatta). Ungefär en fjärdedel (26,0 %) av de utsatta blev utsatta två till tre gånger, medan 13,8 procent av de utsatta uppger att det handlade om fyra eller fler händelser under 2019. Studeras andelarna i stället i hela befolkningen (16–84 år) utsattes 2,2 procent av befolkningen för en (1) händelse 2019 och 0,9 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,5 procent utsattes fyra gånger eller fler (se figur 3.6 och tabell 3.4).

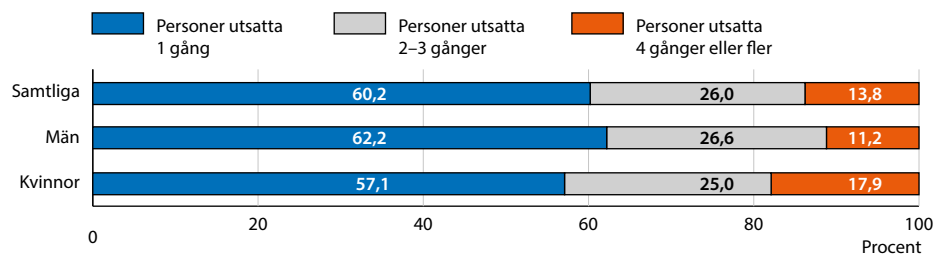
Av de män som uppger att de utsattes för misshandel 2019 utsattes 62,2 procent för en (1) händelse. Det var 26,6 procent av de utsatta männen som utsattes två till tre gånger, och 11,2 procent av de utsatta männen

som utsattes fyra gånger eller fler. Sett till män i befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 2,9 procent utsattes för misshandel en (1) gång under 2019 medan 1,2 procent utsattes två till tre gånger, och 0,5 procent utsattes fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för misshandel utsattes 57,1 procent för en (1) händelse. Det var 25,0 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes två till tre gånger, och drygt 17,9 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes för fyra eller fler misshandelsbrott under 2019. Sett till kvinnor i befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 1,5 procent utsattes för misshandel en (1) gång medan 0,7 procent utsattes två till tre gånger, och 0,5 procent utsattes fyra gånger eller fler under 2019.

Sett till befolkningen (16–84 år) är det följaktligen vanligare bland män än bland kvinnor att ha utsatts för misshandel två till tre gånger, medan det är lika vanligt att ha utsatts fyra gånger eller fler. Bland de som utsatts är det dock vanligare bland kvinnor än män att ha utsatts fyra gånger eller fler. Det är viktigt att understryka att kvinnors utsatthet för misshandel sannolikt underskattas i högre grad. Det beror på att det är vanligare att kvinnor utsätts för misshandel vid upprepade tillfällen av en närstående, och det är en typ av utsatthet som är särskilt svår att fånga upp i frågeundersökningar (Brå 2014).

Figur 3.6. Upprepad utsatthet bland dem som utsattes för misshandel 2019. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).

Tabell 3.4. Upprepad utsatthet för misshandel 2019. Andel (%) som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	Andel utsatta ...			Andel utsatta totalt
	... 1 gång	... 2–3 gånger	... 4 gånger eller fler	
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	2,2	0,9	0,5	3,6
Män	2,9	1,2	0,5	4,6
Kvinnor	1,5	0,7	0,5	2,7

Allvarlig misshandel

När NTU genomfördes med den tidigare metoden fick de som uppgett att de utsatts för brott möjlighet att svara på frågor om brottets allvarlighetsgrad i uppföljningsformulär via telefon. I den nya metoden ställs frågor om brottets allvarlighetsgrad redan i screeningen i webb- och postenkäten, vilket innebär att man nu mäter *andelen personer* som utsatts för allvarlig misshandel, i stället för att som tidigare mäta *händelser* av allvarlig misshandel. Det medför att resultaten inte är jämförbara, och resultatet för allvarlig misshandel redovisas med anledning av detta enbart för åren 2016–2019.

För att fånga omfattningen av utsatthet för allvarlig misshandel ställs följande fråga till de som uppgett att de utsatts för misshandel:

Ledde händelsen eller någon av händelserna till att du fick sådana skador att du besökte läkare, sjuksköterska eller tandläkare?

Det är 0,7 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för allvarlig misshandel 2019, vilket skulle motsvara cirka 58 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Andelen har legat på samma nivå under hela mätperioden (se tabell 3.5).

Bland män (16–84 år) är det 0,9 procent som uppger att de utsattes för allvarlig misshandel 2019, vilket skulle motsvara cirka 37 000 personer om det räknas om till antal utsatta män i befolkningen. Det är på samma nivå som åren innan. Figur 3.7 visar hur stor andelen som utsatts för allvarlig misshandel är i relation till de som utsatts för misshandel i stort.

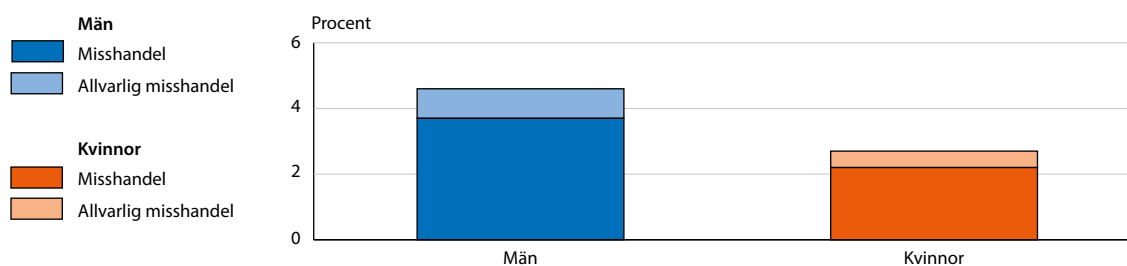
Bland kvinnor (16–84 år) är det 0,5 procent som uppger att de utsattes för allvarlig misshandel 2019, vilket skulle motsvara cirka 22 000 personer om det räknas om till antal utsatta kvinnor i befolkningen. Det är på samma nivå som 2018 och i princip på samma nivå som under hela mätperioden. Precis som för misshandel i stort finns en risk att det här är en underskattning, eftersom man kan anta att det finns en underrapportering av brott som sker inom en nära relation (Brå 2014).

Det är således en större andel män än kvinnor som uppger att de utsattes för allvarlig misshandel 2019. Mönstret ser dock likartat ut, där andelen ligger på en stabil nivå.

Tabell 3.5. Självrapporterad utsatthet för allvarlig misshandel 2016–2019. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	0,7	0,7	0,7	0,7
Män	0,9	0,9	0,9	0,9
Kvinnor	0,4	0,5	0,5	0,5
Ålder				
16–19 år	1,2	1,1	1,3	1,4
20–24 år	1,2	1,3	1,3	1,3
25–34 år	1,3	1,1	1,2	1,1
35–44 år	0,7	0,6	0,8	0,7
45–54 år	0,5	0,7	0,6	0,6
55–64 år	0,4	0,5	0,4	0,7
65–74 år	0,2	0,2	0,2	0,2
75–84 år	0,1	0,1	0,1	0,1
Män				
16–19 år	1,9	1,6	2,0	2,0
20–24 år	1,6	2,2	1,7	2,0
25–34 år	1,9	1,5	1,7	1,7
35–44 år	1,1	0,9	1,2	0,8
45–54 år	0,5	0,8	0,8	0,9
55–64 år	0,5	0,6	0,5	0,9
65–74 år	0,3	0,3	0,2	0,2
75–84 år	0,1	0,1	0,2	0,1
Kvinnor				
16–19 år	0,6	0,7	0,7	1,0
20–24 år	0,8	0,7	1,0	0,8
25–34 år	0,7	0,8	0,8	0,7
35–44 år	0,4	0,4	0,4	0,7
45–54 år	0,6	0,7	0,4	0,4
55–64 år	0,3	0,4	0,3	0,5
65–74 år	0,1	0,1	0,3	0,2
75–84 år	0,1	0,1	0,1	0,1

Figur 3.7 Självrapporterad utsatthet för misshandel och allvarlig misshandel 2019. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Utsatthet för allvarlig misshandel i olika åldersgrupper

I den yngsta åldersgruppen 16–19 år är andelen som uppger att de utsattes för allvarlig misshandel under 2019 som störst (1,4 %). Därefter är andelen i princip mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst är den i åldersgruppen 75–84 år, där 0,1 procent utsattes. Mönstret är likt det som framträtt tidigare år (se tabell 3.5).

Bland män är det i åldersgrupperna 16–19 och 20–24 år som störst andel uppger att de under 2019 utsattes för allvarlig misshandel (2,0 %

i respektive grupp). Minst är andelen i åldersgruppen 75–84 år, där 0,1 procent utsattes.

Bland kvinnor är det i åldersgruppen 16–19 år som störst andel uppger att de utsattes för allvarlig misshandel under 2019 (1,0 %), medan andelen är minst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 0,1 %).

Utsatthet för allvarlig misshandel är således bland både män och kvinnor vanligast i de yngre åldersgrupperna och minst vanligt i de äldre åldersgrupperna.

Olika gruppers utsatthet för allvarlig misshandel

Personer som är födda i Sverige med båda föräldrarna utrikesfödda uppger i större utsträckning att de blev utsatta för allvarlig misshandel under 2019 (1,4 %) än svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder och utrikesfödda personer (0,7 respektive 0,8 %) (se tabell 3G:1–2 i appendix).

Personer med som högst förgymnasial utbildning uppger i störst utsträckning (1,0 %) att de utsattes för allvarlig misshandel, följt av personer med som högst gymnasial utbildning (0,8 %) medan andelen är minst bland personer med eftergymnasial utbildning (0,5 %).

Ensamstående med eller utan barn utsattes i större utsträckning (1,7 respektive 1,1 %) än sammanboende med eller utan barn (0,5 respektive 0,4 %).

Boende i flerfamiljshus utsattes för allvarlig misshandel i större utsträckning än boende i småhus (0,9 jämfört med 0,5 %).

Slutligen utsattes ungefär en lika stor andel bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner (0,8 %), boende i större städer/kommuner nära större stad samt boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (0,7 % i respektive grupp).

Vid en särredovisning för kön visar resultatet att fördelningen inom olika grupper följer samma mönster bland män som bland kvinnor. Dock är nivån genomgående högre bland män.

Hot

För att fånga omfattningen av utsatthet för hot ställs följande fråga i NTU:

Hotade någon dig, på ett sådant sätt att du blev rädd, under förra året (2019)?

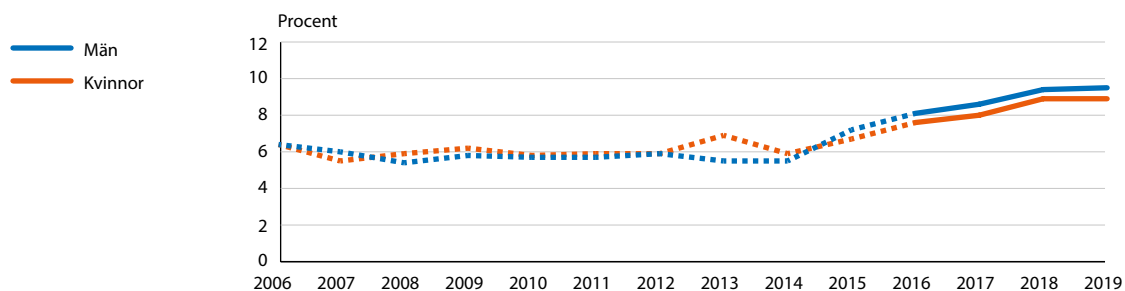
Det är 9,2 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för hot under 2019, vilket skulle motsvara cirka 743 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det är på i stort sett samma nivå som 2018, då andelen var 9,1 procent. Andelen låg under 2006–2014 på en relativt stabil nivå, men från och med 2015 syns en uppåtgående trend (se tabell 3.6).

Av männen i befolkningen (16–84 år) är det 9,5 procent som uppger att de utsattes för hot 2019, vilket i princip är på samma nivå som 2018 (9,4 %). En uppåtgående trend syns bland män från och med 2015, efter att andelen tidigare legat relativt stabilt (se figur 3.8).

Bland kvinnor uppger 8,9 procent att de utsattes för hot 2019, vilket är samma andel som 2018. Även bland kvinnor syns en uppgång från och med 2015, men den uppgången har alltså avtagit i den här senaste mätningen.

Det är således en större andel män än kvinnor som uppger att de utsattes för hot 2019, men mönstret ser likartat ut, med en tydlig ökning av andelen utsatta från och med 2015.

Figur 3.8 Självrapporterad utsatthet för hot 2006–2019. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 3.6. Självrapporterad utsatthet för hot 2006–2019. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{a,b}

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	6,4	5,7	5,7	6,0	5,8	5,8	5,9	6,2	5,7	6,9	7,9	8,3	9,1	9,2
Män	6,4	6,0	5,4	5,8	5,7	5,7	5,9	5,5	5,5	7,2	8,1	8,6	9,4	9,5
Kvinnor	6,4	5,5	5,9	6,2	5,8	5,9	5,9	6,9	5,9	6,7	7,6	8,0	8,9	8,9
Ålder														
16–19 år	12,9	11,4	13,2	10,8	11	9,1	8,4	7,8	6,6	9,9	12,0	11,6	14,0	15,0
20–24 år	13,2	10,7	11,0	11,1	9,1	10,8	10,6	11,5	10,3	10,2	11,9	13,6	13,7	13,1
25–34 år	7,8	7,4	7,1	8,5	8,4	9,0	7,4	8,6	6,9	9,9	10,8	11,6	12,5	12,2
35–44 år	8,3	8,0	6,7	8,0	7,6	7,5	8,5	9,4	8,0	8,3	9,2	9,9	10,7	10,6
45–54 år	5,8	4,9	5,0	5,3	5,5	5,6	6,1	5,8	7,8	7,4	8,7	9,5	9,9	9,8
55–64 år	3,5	2,9	3,0	3,6	3,6	3,5	3,6	4,0	3,0	4,9	6,7	6,3	7,9	8,1
65–74 år	2,5	2,7	2,7	1,9	1,6	1,6	2,7	2,4	2,5	4,5	3,4	3,6	3,8	4,3
75–84 år	1,4	1,6	0,9	1,6	1,6	0,8	1,7	2,1	1,1	1,2	1,4	1,6	2,4	2,5
Män														
16–24 år	13,4	11,9	12,1	10,7	9,8	9,6	9,5	7,7	8,6	10,7	12,1	13,1	14,4	15,6
25–44 år	7,1	7,2	6,0	7,8	7,7	8,3	7,4	8	7,1	9,6	10,3	11,0	11,7	11,8
45–64 år	4,8	4,4	3,7	4,3	4,5	4,3	5,3	4,4	4,8	6,3	8,1	8,5	9,4	9,1
65–84 år	2,2	1,7	2,1	1,5	1,4	1,4	2,1	2,3	2,5	3,3	3,2	3,3	3,7	4,0
Kvinnor														
16–24 år	12,5	10,0	11,8	11,1	10,0	10,5	9,9	12,3	8,9	9,5	11,8	12,1	13,5	13,0
25–44 år	8,6	7,7	7,3	8,3	7,9	8,0	8,0	9,5	7,4	8,8	9,7	10,5	11,4	11,0
45–64 år	4,5	3,5	4,3	4,7	4,7	4,9	4,6	5,4	6,2	6,2	7,7	8,0	8,8	9,2
65–84 år	1,9	2,8	2,0	2,0	1,7	1,2	2,6	2,3	1,5	3,5	2,3	2,4	2,9	3,2

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid för män respektive kvinnor används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier i stället för åtta. Anledningen är att urvalet var betydligt mindre före metodbytet, vilket gjorde att en könsuppdelad indelning i åtta ålderskategorier då inte var möjlig. Dock finns de könsuppdelade resultaten uppdelat på åtta ålderskategorier redovisade för åren efter metodbytet (dvs. utsatthet 2016 och framåt). För att se dessa resultat hänvisas till tabell 3H:1 i appendix.

Utsatthet för hot i olika åldersgrupper

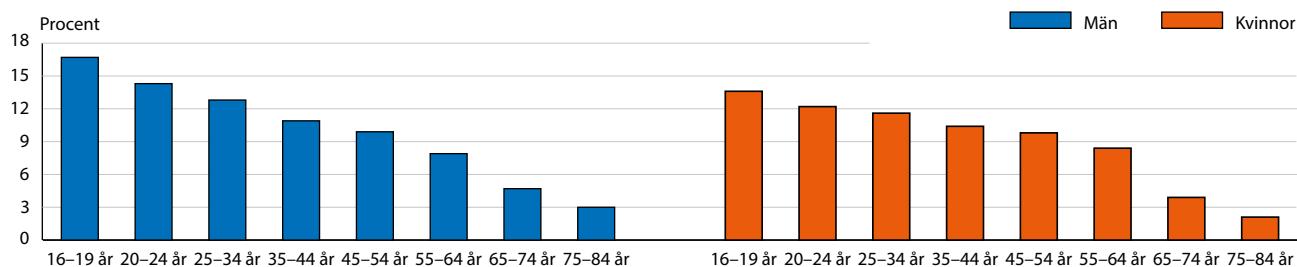
Sett till ålder visar resultaten att andelen som uppger att de utsattes för hot under 2019 är störst i åldersgruppen 16–19 år (15,0 %); sedan blir andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. I den äldsta åldersgruppen (75–84 år), utsattes 2,5 procent för hot under 2019. Det här följer ungefär hur åldersfördelningen har sett ut vid de tidigare mät-punkterna. Dock är det i åldersgruppen 20–24 år som utsattheten har varit som störst vid de flesta tidigare mätpunkterna (se tabell 3.6).

Figur 3.9 visar att andelen utsatta män fördelar sig på samma vis som befolkningen i stort, med störst andel utsatta i åldersgruppen 16–19 år (16,7 %). Sedan är andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) utsattes 3,0 procent av männen.

Även bland kvinnor var det vanligast att utsättas i åldersgruppen 16–19 år (13,6 %), för att sedan bli mindre vanligt ju äldre åldersgrupp som studeras. I åldersgruppen 75–84 år var andelen 2,1 procent.

Utsatthet för hot 2019 följer således ett likartat mönster bland män och kvinnor, det vill säga störst andel utsatta i de yngre åldersgrupperna respektive minst andel utsatta i de äldre åldersgrupperna.

Figur 3.9 Självrapporterad utsatthet för hot 2019. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för hot i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.7 visar att det finns skillnader mellan olika grupper i befolkningen vad gäller andelen som uppger att de utsatts för hot. Andelen är större bland svenskfödda personer med två utrikesfödda föräldrar (13,2 %) än bland utrikesfödda personer och svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (9,3 respektive 9,0 %).

Personer med som högst förgymnasial utbildning utsattes i större utsträckning (9,8 %) än personer med som högst gymnasial (9,1 %) och eftergymnasial utbildning (8,9%).

Ensamstående med barn utsattes i större utsträckning (15,8 %) än ensamstående utan barn (11,2 %) och sammanboende med eller utan barn (8,9 respektive 6,6 %).

Det var också vanligare att utsättas för hot bland boende i flerfamiljshus (10,6 %) än bland boende i småhus (8,1 %).

Utsatthet för hot ökar något med boendeortens storlek. Bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner var andelen 8,0 procent, medan andelen bland boende i större städer/kommuner nära större stad var 8,7 procent. Störst var andelen i storstäder/storstadsnära kommuner: 10,5 procent.

När utsatthet för hot särredovisas för män respektive kvinnor visar resultatet att fördelningen inom olika grupper oftast följer samma mönster (se tabell 3H:2-3 i appendix).

Tabell 3.7 Självrapporterad utsatthet för hot 2006–2019. Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund														
Svenskfödda med														
– minst en svenskfödd förälder	6,6	5,9	5,6	6,0	5,9	5,8	5,8	6,3	5,7	7,0	7,7	8,1	9,1	9,0
– båda föräldrarna utrikesfödda	11,2	11,7	7,9	10,6	5,2	7,7	7,8	9,5	9,3	11,0	11,8	12,3	14,0	13,2
Utrikesfödda	6,7	5,2	7,0	6,4	6,0	6,2	6,5	5,8	5,5	6,6	8,0	8,6	8,6	9,3
Utbildning (högsta)														
Förgymnasial	6,2	6,3	6,4	6,5	6,1	6,4	6,3	5,2	5,7	5,8	7,9	7,7	9,3	9,8
Gymnasial	6,1	5,6	4,8	6,2	6,4	5,8	5,7	6,9	5,8	6,9	7,7	8,4	9,1	9,1
Eftergymnasial	6,9	5,3	6,1	5,4	4,7	5,5	6,0	6,1	5,8	7,4	8,1	8,6	9,0	8,9
Familjetyp														
Sammanboende														
– utan barn	4,7	3,9	3,9	4,3	4,1	4,4	4,3	4,9	4,4	5,1	6,1	6,1	6,8	6,6
– med barn	5,7	6,5	4,2	6,0	5,7	5,8	5,7	6,5	6,8	8,7	7,5	8,3	8,7	8,9
Ensamstående														
– utan barn	8,8	7,2	8,0	7,8	7,7	7,1	7,9	7,2	6,7	7,8	9,4	9,9	10,9	11,2
– med barn	7,1	8,3	9,7	9,3	7,3	8,1	6,6	10,1	6,4	10,0	12,9	14,7	17,2	15,8
Bostadstyp														
Småhus	4,9	4,9	4,3	4,9	4,4	4,4	4,7	5,2	4,5	6,0	6,6	6,9	7,9	8,1
Flerfamiljshus	8,4	7,1	7,6	7,7	7,6	7,5	7,6	7,7	7,4	8,1	9,4	10,0	10,5	10,6
Boendeort^c														
Storstäder och storstadsnära kommuner	9,6	9,7	10,6	10,5
Större städer och kommuner nära större stad	7,2	7,9	8,9	8,7
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	6,4	6,9	7,3	8,0

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3H:2–3 i appendix.

^c Resultaten för utsatthet 2006–2015 har exkluderats och resultaten för utsatthet 2016–2018 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Upprepad utsatthet för hot

De flesta som uppger att de utsattes för hot under 2019 utsattes för en (1) händelse (57,2 % av de utsatta). Vidare var det 30,1 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger medan 12,7 procent av de utsatta uppger att det handlade om fyra gånger eller fler. Sett till hela befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 5,3 procent utsattes för en (1) händelse och 2,8 procent utsattes två till tre gånger, medan 1,2 procent av befolkningen utsattes för hot fyra gånger eller fler (se figur 3.10 och tabell 3.8).

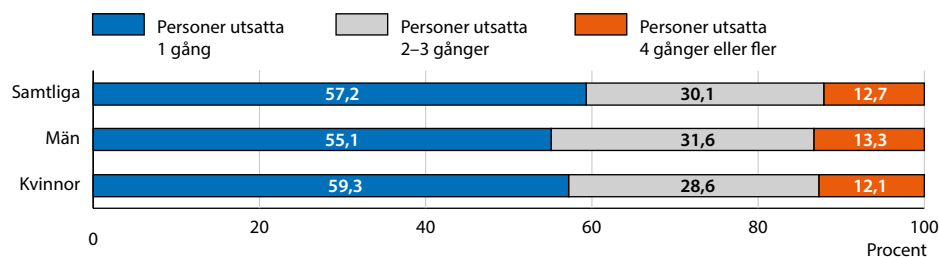
Av de män som uppger att de utsattes för hot 2019 utsattes 55,1 procent för en (1) händelse. Det var 31,6 procent av de utsatta männen som

utsattes två till tre gånger, och cirka 13,3 procent av de utsatta männen som utsattes fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 5,3 procent av männen utsattes för hot en (1) gång under 2019 medan 3,0 procent utsattes två till tre gånger, och 1,3 procent utsattes fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för hot 2019 utsattes 59,3 procent för en (1) händelse. Andelen som utsattes två till tre gånger var 28,6 procent, och 12,1 procent av de utsatta kvinnorna utsattes för hot fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen motsvarar det att 5,3 procent av kvinnorna utsattes en (1) gång medan 2,6 procent utsattes två till tre gånger, och 1,1 procent utsattes fyra gånger eller fler.

Det är således små skillnader mellan män och kvinnor vad gäller upprepad utsatthet för hot, men det är något vanligare att män utsätts för upprepade händelser jämfört med kvinnor.

Figur 3.10 Upprepad utsatthet bland dem som utsattes för hot 2019. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).

Tabell 3.8 Upprepad utsatthet för hot 2019. Andel (%) som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	Andel utsatta ...			Andel utsatta totalt
	... 1 gång	... 2-3 gånger	... 4 gånger eller fler	
SAMTLIGA, 16-84 ÅR	5,3	2,8	1,2	9,2
Män	5,3	3,0	1,3	9,5
Kvinnor	5,3	2,6	1,1	8,9

Sexualbrott

För att fånga omfattningen av utsatthet för sexualbrott ställs följande fråga i NTU:

Ofredade, tvingade eller angrepp någon dig sexuellt under förra året (2019)? Det kan till exempel handla om sexuella kränkande kommentarer i tal eller skrift eller att någon tafsats på dig, tvingat dig till en sexuell handling eller våldtagit dig. Det kan ha hänt hemma, i skolan, på arbetsplatsen, på internet eller på annan plats.

Det är 5,6 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för sexualbrott under 2019, vilket skulle motsvara cirka 452 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det är en minskning jämfört med 2018, då andelen var 6,0 procent. Andelen utsatta ökade kontinuerligt mellan 2012 och 2017, men 2018 skedde ett trendbrott och nivån har i stället minskat i de senaste två mätningarna. Det återstår att se om de senaste årens minskningar är början på en nedåtgående trend (se tabell 3.9).

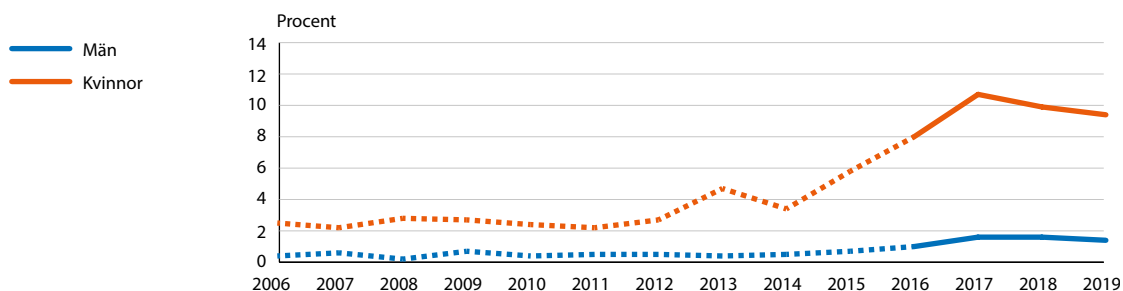
Bland män (16–84 år) är det 1,4 procent som uppger att de utsattes för sexualbrott 2019, vilket är en liten minskning jämfört med 2018 (1,6 %). Trenden gällande mäns utsatthet för sexualbrott är att andelen låg relativt stabilt till och med 2014, men därefter skedde en tydlig ökning och nivån låg sedan stabilt under 2017 och 2018 (se figur 3.11).

Resultatet för kvinnor (16–84 år) visar att 9,4 procent uppger att de utsattes för sexualbrott 2019. Det är en minskning från 2018, då andelen var 9,9 procent. Andelen låg på en relativt stabil nivå fram till och med 2012, men därefter skedde en ökning fram till och med 2017, då andelen var 10,7 procent. I de senaste två mätningarna syns i stället en tydlig minskning och det återstår att se om det är början på en nedåtgående trend eller en tillfällig avvikelse.

Bland såväl män som kvinnor har således de senaste årens ökning av rapporterad utsatthet för sexualbrott avtagit. Bland kvinnor syns i stället en minskning under de senaste två åren, och även bland män syns i år en tendens till en minskning.

Det bör noteras att sexualbrott innefattar ett brett spektrum av brott – allt från lindrigare brott såsom kränkande sexuella kommentarer, till mycket allvarliga brott såsom våldtäkt. Vidare är det till följd av frågans känsliga art heller inte sannolikt att NTU fullt ut fångar in de händelser som man avser mäta i undersökningen. Notera också att NTU inte är den enda källan till bedömningen av brottsutvecklingen, även om den är viktig. Den som är intresserad av en mer sammantagen bild av brottsutvecklingen gällande sexualbrott hänvisas till rapporten Indikatorer på sexualbrottsutvecklingen 2005–2017 (Brå 2019c).

Figur 3.11 Självrapporerad utsatthet för sexualbrott 2006–2019. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 3.9 Självrapporterad utsatthet för sexualbrott 2006–2019. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{a,b}

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	1,5	1,5	1,6	1,8	1,5	1,4	1,7	2,6	2,0	3,4	4,7	6,4	6,0	5,6
Män	0,4	0,6	0,2	0,7	0,4	0,5	0,5	0,4	0,5	0,7	1,0	1,6	1,6	1,4
Kvinnor	2,5	2,2	2,8	2,7	2,4	2,2	2,7	4,7	3,4	5,8	8,0	10,7	9,9	9,4
Ålder														
16–19 år	3,3	2,9	3,7	2,8	2,8	3,5	3,4	7,0	4,8	6,3	14,7	19,7	18,0	16,0
20–24 år	5,3	5,6	6,0	5,9	5,8	5,0	5,0	9,8	7,2	14,1	17,0	22,3	20,4	19,2
25–34 år	2,9	2,1	2,2	2,9	2,4	1,9	3,3	3,6	3,8	6,2	8,5	11,9	11,6	10,4
35–44 år	1,6	1,2	1,3	1,8	1,5	1,0	1,3	3,3	1,3	2,3	3,8	4,8	4,8	4,7
45–54 år	1,0	2,1	2,2	2,0	0,7	2,0	1,6	2,2	2,7	4,0	2,5	3,7	3,4	3,2
55–64 år	0,2	0,2	0,3	0,8	0,4	0,3	0,3	0,4	0,3	0,7	1,1	1,5	1,6	1,7
65–74 år	0,3	0,3	.	0,2	0,2	0,3	0,7	0,1	0,1	0,4	0,5	0,6	0,5	0,6
75–84 år	.	0,2	0,1	.	0,3	0,2	.	0,3	0,3	.	0,2	0,2	0,3	0,2
Män														
16–19 år	1,8	2,8	2,9	2,3
20–24 år	3,6	4,7	3,5	4,3
25–34 år	1,9	3,2	3,6	2,4
35–44 år	1,1	1,7	1,7	1,8
45–54 år	0,8	1,3	1,3	1,0
55–64 år	0,4	0,6	0,8	0,7
65–74 år	0,2	0,2	0,4	0,3
75–84 år	0,2	-	0,3	0,2
Kvinnor														
16–19 år	25,4	33,1	30,3	27,2
20–24 år	28,0	35,8	34,4	31,6
25–34 år	14,2	18,9	18,3	17,4
35–44 år	6,3	7,8	7,6	7,6
45–54 år	4,0	5,8	5,4	5,3
55–64 år	1,8	2,3	2,4	2,6
65–74 år	0,8	1,0	0,6	0,9
75–84 år	0,2	0,4	0,2	0,3
Män														
16–24 år	0,7	1,2	0,6	1,0	1,6	1,1	0,3	1,0	1,2	1,2	2,7	3,7	3,2	3,2
25–44 år	0,8	0,7	0,6	1,1	0,9	0,9	1,4	0,9	1,0	1,8	1,5	2,4	2,6	2,1
45–64 år	0,2	0,3	0,1	0,5	-	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,6	1,0	1,1	0,9
65–84 år	0,1	0,3	-	0,1	0,1	0,2	0,3	.	0,1	0,1	0,2	0,1	0,4	0,2
Kvinnor														
16–24 år	7,1	6,5	8,0	6,6	6,2	6,5	7,3	13,8	9,5	17,1	26,7	34,4	32,2	29,2
25–44 år	3,6	2,4	2,7	3,4	2,9	2,0	3,3	5,9	4,1	7,0	10,4	13,6	13,0	12,5
45–64 år	0,6	1,7	2,6	2,1	1,5	2,1	1,7	2,7	2,9	4,9	3,1	4,4	4,2	4,1
65–84 år	0,3	-	.	0,2	0,4	0,3	0,7	0,3	0,1	0,4	0,6	0,8	0,4	0,6

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid för män respektive kvinnor används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier i stället för åtta. Anledningen är att urvalet var betydligt mindre före metodbytet, vilket gjorde att en könsuppdelad indelning i åtta ålderskategorier då inte var möjlig. Dock finns de könsuppdelade resultaten uppdelat på åtta ålderskategorier redovisade för åren efter metodbytet (dvs. utsatthet 2016 och framåt). För att se dessa resultat hänvisas till tabell 3J:1 i appendix.

Streck (-) innebär att observationer finns men att andelen är avrundad till 0,0.

Punkt (.) innebär att observationer saknas, dvs. att antalet är 0.

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Utsatthet för sexualbrott i olika åldersgrupper

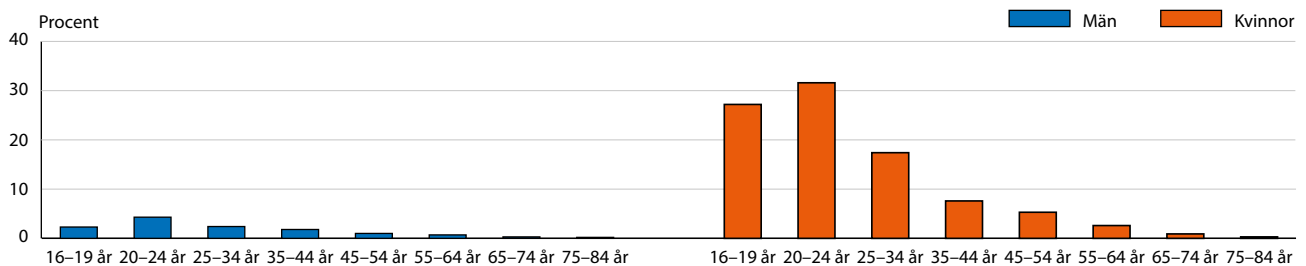
Skillnaderna mellan åldersgrupperna i befolkningen är mycket stora vad gäller sexualbrott. Det är i åldersgruppen 20–24 år som störst andel uppger att de utsattes 2019 (19,2 %), följt av den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 16,0 %). I övrigt är andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) där 0,2 procent uppger att de utsattes för något sexualbrott under 2019. Det här mönstret följer resultatet från tidigare mätningar (se tabell 3.9).

När självrapporterad utsatthet för sexualbrott 2019 studeras separat för män är andelen störst i åldersgruppen 20–24 år där 4,3 procent av männen uppger att de utsattes, och sedan blir andelen i princip mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst andel syns i den äldsta åldersgruppen (75–84 år), där 0,2 procent uppger att de utsattes (se tabell 3.9 och figur 3.12).

Bland kvinnor skiljer sig andelen utsatta för sexualbrott kraftigt åt mellan olika åldersgrupper. Andelen är i likhet med i tidigare mätningar störst i åldersgruppen 20–24 år, där 31,6 procent av kvinnorna uppger att de utsattes för sexualbrott 2019. Minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år), där 0,3 procent uppger att de utsattes.

Hur självrapporterad utsatthet för sexualbrott fördelar sig mellan olika åldersgrupper följer således samma mönster bland män och kvinnor, med en minskad utsatthet ju äldre åldersgrupp som studeras. Dock är nivåerna betydligt högre bland kvinnor.

Figur 3.12 Självrapporterad utsatthet för sexualbrott 2019. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för sexualbrott i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.10 visar att utsatthet för sexualbrott är vanligare i vissa grupper. Det är en större andel som uppger att de under 2019 utsattes bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda (9,6 %) än bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (6,0 %) och bland utrikesfödda (3,7 %).

Vad gäller utbildningsnivå var det en större andel som uppgav att de utsattes bland personer med som högst förgymnasial utbildning (7,5 %) än bland personer med som högst gymnasial utbildning (5,0 %) respektive med eftergymnasial utbildning (5,1 %).

Bland ensamstående personer med eller utan barn utsattes en större andel (9,3 respektive 9,1 %), än bland sammanboende med respektive utan barn (3,0 respektive 3,3 %).

Boende i flerfamiljshus utsattes i större utsträckning än boende i småhus (7,1 respektive 4,4 %).

Rapporterad utsatthet för sexualbrott ökar med ortens storlek. Bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner utsattes 4,5 procent, medan andelen bland boende i större städer/ kommuner nära större stad var 5,6 procent. Andelen utsatta bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner var 6,2 procent.

När självrapporterad utsatthet för sexualbrott inom olika grupper särredovisas på kön visar resultatet att mönstret oftast är likartat, dock förekommer vissa skillnader. Fördelningen skiljer sig exempelvis vad gäller utsatthet kopplat till boendeort. För män är det knappt några skillnader mellan boende i olika typer av orter (1,3–1,5 %) medan det bland kvinnor finns ett tydligt mönster där utsattheten blir större med ortens storlek: 7,6 procent bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner, 9,5 procent bland boende i större städer/ kommuner nära större stad och 10,4 procent bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner.

Tabell 3.10 Utsatthet för sexualbrott 2006–2019. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund														
Svenskfödda med														
– minst en svenskfödd förälder	1,7	1,4	1,5	1,7	1,5	1,5	1,8	2,8	2,1	3,8	5,2	7,0	6,5	6,0
– båda föräldrarna utrikesfödda	1,0	4,0	3,3	2,3	3,8	1,2	1,9	2,6	3,2	5,0	7,9	9,8	9,4	9,6
Utrikesfödda	1,2	1,4	1,6	2,6	0,9	1,2	1,4	2,0	1,6	1,7	2,6	3,9	3,8	3,7
Män														
Svenskfödda med														
– minst en svenskfödd förälder	1,0	1,6	1,7	1,4
– båda föräldrarna utrikesfödda	1,8	2,7	2,2	1,8
Utrikesfödda	1,1	1,4	1,4	1,3
Kvinnor														
Svenskfödda med														
– minst en svenskfödd förälder	8,9	11,9	11,0	10,1
– båda föräldrarna utrikesfödda	13,0	15,7	15,4	16,2
Utrikesfödda	3,9	5,9	5,8	5,8
Utbildning (högsta)														
Förgymnasial	2,1	1,9	2,0	2,4	1,8	1,8	1,9	3,3	2,5	3,4	7,1	8,5	8,0	7,5
Gymnasial	1,1	1,3	1,2	1,3	1,3	0,9	1,3	2,3	1,8	3,3	3,9	5,4	5,3	5,0
Eftergymnasial	1,6	1,2	1,5	2,1	1,5	1,6	2,0	2,5	2,1	3,4	4,2	6,3	5,6	5,1
Män														
Förgymnasial	1,2	1,5	1,7	1,5
Gymnasial	1,1	1,6	1,8	1,6
Eftergymnasial	0,9	1,6	1,4	1,1
Kvinnor														
Förgymnasial	13,0	15,6	14,4	13,7
Gymnasial	6,6	9,2	8,8	8,5
Eftergymnasial	6,6	9,7	8,7	8,1
Familjetyp														
Sammanboende utan barn	0,8	0,9	0,6	0,8	0,5	0,5	1,0	1,2	1,1	2,3	2,7	3,7	3,8	3,3
Sammanboende med barn	1,4	0,8	1,0	2,1	1,0	1,1	0,9	2,0	0,9	2,3	2,5	3,7	3,2	3,0
Ensamstående utan barn														
Ensamstående med barn	2,6	2,5	2,8	2,8	3,2	2,6	2,8	4,6	3,7	5,5	8,3	10,6	9,8	9,1
Män														
Sammanboende utan barn	0,7	0,9	1,1	0,8
Sammanboende med barn	0,7	1,3	1,3	1,1
Ensamstående utan barn	1,7	2,3	2,3	2,2
Ensamstående med barn	1,6	2,4	2,6	2,0
Kvinnor														
Sammanboende utan barn	4,6	6,2	6,3	5,7
Sammanboende med barn	4,1	5,8	4,9	4,8
Ensamstående utan barn	14,2	17,8	16,5	15,2
Ensamstående med barn	8,9	14,5	13,3	13,7

Tabellen fortsätter på nästa sida

Fortsättning från föregående sida

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bostadstyp														
Småhus	1,1	1,2	1,1	1,4	1,1	0,8	0,9	2,1	1,3	2,2	3,5	5,1	4,7	4,4
Flerfamiljshus	2,1	1,8	2,2	2,5	1,9	2,1	2,6	3,2	2,9	4,7	6,2	8,2	7,7	7,1
Män														
Småhus	0,7	1,2	1,2	1,1
Flerfamiljshus	1,4	2,0	2,2	1,8
Kvinnor														
Småhus	6,2	8,7	7,9	7,6
Flerfamiljshus	10,1	13,2	12,3	11,7
Boendeort^c														
Storstäder och storstadsnära kommuner	5,4	7,4	6,9	6,2
Större städer och kommuner nära större stad	4,7	6,3	5,9	5,6
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	3,7	5,2	4,9	4,5
Män														
Storstäder och storstadsnära kommuner	1,3	1,7	2,0	1,5
Större städer och kommuner nära större stad	1,0	1,7	1,6	1,3
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	0,8	1,2	1,2	1,4
Kvinnor														
Storstäder och storstadsnära kommuner	8,9	12,2	11,2	10,4
Större städer och kommuner nära större stad	8,2	10,4	9,7	9,5
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	6,3	8,7	8,3	7,6

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU- publikationer.

^b Eftersom det är så pass stora skillnader mellan män och kvinnor sett till utsatthet för sexualbrott anses det nödvändigt att redovisa resultaten för olika gruppers utsatthet uppdelat på kön i årsrapporten. Anledningen till att det könsuppdelade resultatet enbart finns för de senaste fyra åren är att urvalet innan metodbytet ansågs för litet för könsuppdelad redovisning.

^c Resultaten för utsatthet 2006–2015 har exkluderats och resultaten för utsatthet 2016–2018 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Upprepad utsatthet för sexualbrott

Sexualbrott är en brottstyp där det är relativt vanligt att de utsatta har utsatts flera gånger. Av de som uppger att de utsattes för sexualbrott under 2019 var det 39,4 procent som utsattes en (1) gång. Vidare var det 27,0 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger medan 33,6 procent av de utsatta uppger att de utsattes fyra gånger eller fler. Sett till hela befolkningen (16–84 år) utsattes 2,2 procent för en (1) händelse 2019 och 1,5 procent utsattes två till tre gånger, medan 1,9 procent av befolkningen utsattes för sexualbrott fyra gånger eller fler (se figur 3.13 och tabell 3.11).

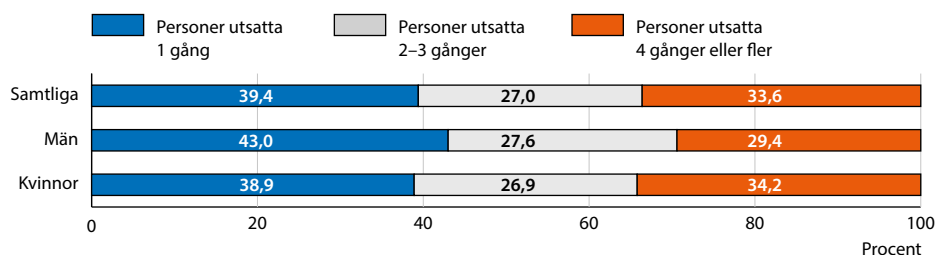
Av de män som uppger att de utsattes för sexualbrott under 2019 var det 43,0 procent som utsattes en (1) gång. Det var 27,6 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger och det var 29,4 procent av de

utsatta som utsattes fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 0,6 procent av männen utsattes för en (1) händelse 2019 medan 0,4 procent utsattes två till tre gånger, och det var även 0,4 procent av männen som utsattes för sexualbrott fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för sexualbrott under 2019 var det 38,9 procent som utsattes en (1) gång. Det var 26,9 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger och det var 34,2 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes fyra gånger eller fler. Sett till kvinnorna i befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 3,7 procent av kvinnorna utsattes för en (1) händelse 2019 medan 2,6 procent utsattes två till tre gånger, och 3,3 procent utsattes för sexualbrott fyra gånger eller fler.

Det är således en betydligt större andel kvinnor än män i befolkningen som har utsatts upprepade gånger för sexualbrott. Om man i stället ser till hur stor andel av de utsatta som har utsatts upprepade gånger är skillnaderna inte lika stora, även om det även där är vanligare med upprepad utsatthet bland kvinnor.

Figur 3.13 Upprepad utsatthet bland dem som utsattes för sexualbrott 2019. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen

Tabell 3.11 Upprepad utsatthet för sexualbrott 2019. Andel (%) som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	Andel utsatta ...			Andel utsatta totalt
	... 1 gång	... 2-3 gånger	... 4 gånger eller fler	
SAMTLIGA, 16-84 ÅR	2,2	1,5	1,9	5,6
Män	0,6	0,4	0,4	1,4
Kvinnor	3,7	2,6	3,3	9,4

Sexualbrottens allvarlighetsgrad

För att kunna ge en bättre bild av de händelser som NTU fångar upp får de personer som uppger att de utsatts för sexualbrott svara på två frågor om allvarlighetsgraden.²³

Den ena frågan gäller huruvida händelsen/någon av händelserna innebar *tvång genom hot, genom fasthållning eller genom att göra illa den utsatta*, och den andra frågan rör huruvida sexualbrottet bestod av

²³ NTU är en viktig källa till bedömningen av brottsutvecklingen, men inte den enda. Den som är intresserad av en mer sammantagen bild av brottsutvecklingen gällande sexualbrott hänvisas till rapporten *Indikatorer på sexualbrottsutvecklingen 2005–2017* (Brå 2019c).

sexuellt utnyttjande av försvarslös position. När NTU genomfördes med den tidigare metoden ställdes dessa frågor i uppföljningsformulär via telefon. I den nya metoden ställs frågor om brottets allvarlighetsgrad redan i screeningen i post- och webbenkäten, vilket innebär att man nu mäter *andelen personer* som utsatts för någon av dessa händelser, i stället för att som tidigare mäta *händelser* av allvarliga sexualbrott. Det medför att resultaten inte är jämförbara, och därför redovisas resultatet enbart för åren 2016–2019.

Vidare har resultaten för de två frågorna tidigare slagits ihop till kategorin *allvarligt sexualbrott* där alla som svarat ja på någon av de två frågorna ingått. För att öka transparensen särredovisas i stället resultaten för de två frågorna.

Utsatthet för sexualbrott genom tvång

Den första frågan beträffande händelsens allvarlighetsgrad lyder enligt följande:

Innebar händelsen eller någon av händelserna att någon tvingade eller försökte tvinga dig till en sexuell handling genom att hota, hålla fast eller göra dig illa på något sätt?

Resultatet visar att 1,0 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de under 2019 utsattes för sexualbrott genom tvång, vilket skulle motsvara cirka 82 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Andelen är på i princip samma nivå som 2018 (1,1 %). Sett till utvecklingen över tid var nivån något lägre i den första mätningen (gällande utsatthet 2016) men har därefter legat stabilt på den något högre nivån (se tabell 3.12).

Bland män i befolkningen är det 0,3 procent som uppger att de under 2019 utsattes för det som beskrivs, vilket skulle motsvara cirka 11 000 personer om det räknas om till antal utsatta män i befolkningen. Det är i princip på samma nivå som 2018 (0,4 %), och andelen har legat relativt stabilt under hela mätperioden. Figur 3.14 visar hur stor andelen som utsatts för sexualbrott genom tvång är i relation till de som utsatts för sexualbrott i stort.

Bland kvinnor är andelen 1,7 procent, vilket skulle motsvara cirka 71 000 personer om det räknas om till antal utsatta kvinnor i befolkningen. Det är på samma nivå som 2018. Andelen var på en något lägre nivå i den första mätningen, men har därefter legat stabilt på den något högre nivån.

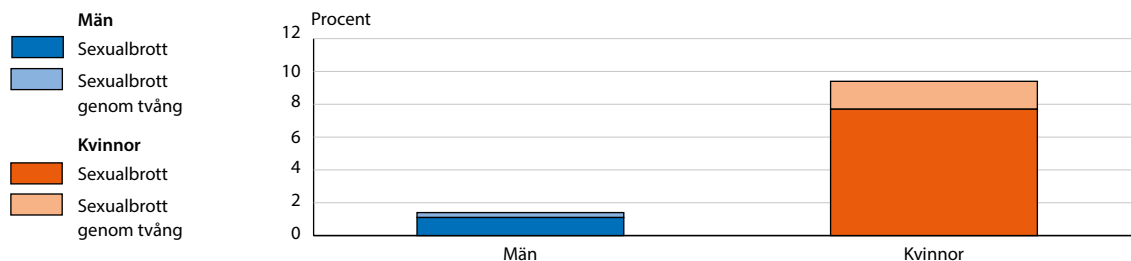
Det är således en betydligt större andel av kvinnorna än av männen i befolkningen som uppger att de under 2019 utsattes för någon händelse där någon tvingade eller försökte tvinga personen till någon sexuell handling genom att hota, hålla fast eller göra illa på något sätt. Noterbart är dock att det är en större andel *av de män* som utsatts för sexualbrott som svarade att händelsen innehöll tvång (20,6 %), jämfört med andelen *av de kvinnor* som utsatts för sexualbrott (18,0 %).

Tabell 3.12 Självrapporterad utsatthet för sexualbrott genom tvång 2016–2019. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	0,8	1,0	1,1	1,0
Män	0,2	0,3	0,4	0,3
Kvinnor	1,3	1,7	1,7	1,7
Ålder				
16–24 år	2,8	3,5	3,5	3,5
25–44 år	1,0	1,1	1,4	1,2
45–64 år	0,3	0,5	0,4	0,5
65–84 år	–	0,1	0,1	0,1
Män				
16–24 år	0,5	0,6	0,7	0,7
25–44 år	0,4	0,3	0,8	0,4
45–64 år	0,1	0,3	0,2	0,2
65–84 år	–	0,1	0,1	–
Kvinnor				
16–24 år	4,7	5,8	5,9	5,7
25–44 år	1,6	1,9	2,0	2,0
45–64 år	0,5	0,7	0,7	0,7
65–84 år	0,1	0,1	0,1	0,1

Streck (–) innebär att observationer finns men att andelen är avrundad till 0,0.

Figur 3.14 Självrapporterad utsatthet för sexualbrott och sexualbrott genom tvång 2019. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Utsatthet för sexualbrott genom tvång i olika åldersgrupper

Det är stora skillnader i utsatthet för sexualbrott genom tvång när hänsyn tas till ålder. I åldersgruppen 16–24 år uppger 3,5 procent att de utsattes 2019. Andelen är sedan mindre ju äldre åldersgruppen är, och i den äldsta åldersgruppen (65–84 år) uppger 0,1 procent att de har utsatts. Mönstret är detsamma som 2018 (se tabell 3.12).

Bland män är det i åldersgruppen 16–24 år som andelen är störst (0,7 %). Sedan är andelen mindre med åldern, och i den äldsta åldersgruppen (65–84 år) är andelen för liten för att kunna redovisas.

Även bland kvinnor är det i åldersgruppen 16–24 år som störst andel uppger att de utsattes 2019 (5,7 %), och sedan är andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst är den i den äldsta åldersgruppen 65–84 år (0,1 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar resultatet således att det är betydligt större skillnader mellan olika åldersgrupper bland

kvinnor än bland män, men att mönstret är likartat, med en större andel utsatta i de yngre åldersgrupperna.

Utsatthet för sexualbrott genom tvång i olika grupper i befolkningen

Det är en större andel som uppger att de under 2019 utsattes för något sexualbrott med inslag av tvång bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (1,8 %) än bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder och bland utrikesfödda (1,1 respektive 0,8 %, se tabell 3L:1–2 i appendix).

Vad gäller utbildningsnivå är det en större andel som utsattes bland personer med som högst förgymnasial utbildning (1,7 %) än bland personer med som högst gymnasial utbildning och eftergymnasial utbildning (0,9 respektive 0,7 %).

Bland ensamstående personer med och utan barn utsattes 2,4 respektive 1,9 procent, vilket är på högre nivåer än bland sammanboende med eller utan barn (0,3 respektive 0,4 %).

Boende i flerfamiljshus utsattes i större utsträckning än boende i småhus (1,3 respektive 0,8 %).

Det är små skillnader sett till boendeort. Boende i storstäder/storstadsnära kommuner utsattes i något större utsträckning (1,2 %) jämfört med boende i större städer/ kommuner nära större stad samt mindre städer/tätorter/ landsbygdskommuner (0,9 % i respektive grupp).

När resultatet för olika grupper särredovisas på kön visar resultatet att mönstret oftast är likartat, men på betydligt högre nivåer bland kvinnor.

Utsatthet för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position

Den andra frågan om sexualbrottens allvarlighetsgrad lyder enligt följande:

Innebar händelsen eller någon av händelserna att någon utnyttjade dig sexuellt då du sov eller var så påverkad att du inte kunde försvara dig?

Resultatet visar att 0,6 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de under 2019 utsattes för händelsen som beskrivs i frågan ovan, vilket skulle motsvara cirka 50 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Andelen är på ungefär samma nivå som 2018 (0,7 %), och studeras utvecklingen över tid har den legat relativt stabilt under mätperioden (se tabell 3.13).

Bland män är det 0,2 procent av befolkningen som uppger att de under 2019 utsattes för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position, vilket skulle motsvara cirka 7 000 personer om det räknas om till antal utsatta män i befolkningen. Det är i princip på samma nivå som 2018 då andelen var 0,3 procent. Figur 3.15 visar hur stor andelen som utsatts för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position är i relation till de som utsatts för sexualbrott i stort.

Bland kvinnor är andelen 1,0 procent, vilket skulle motsvara cirka 43 000 personer om det räknas om till antal utsatta kvinnor i befolkningen. Det är på ungefär samma nivå som 2018 (1,1 %). Andelen utsatta var på en något lägre nivå i den första mätningen, men har därefter legat stabilt.

Det är således en betydligt större andel av kvinnorna än av männen i befolkningen som uppger att de under 2019 utsattes för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position. Studeras frågan enbart utifrån de som uppgett att de utsatts för något sexualbrott visar resultatet i stället att det är en större andel *av de utsatta männen* (12,3 %) än *av de utsatta kvinnorna* (11,0 %) som svarade ja på frågan.

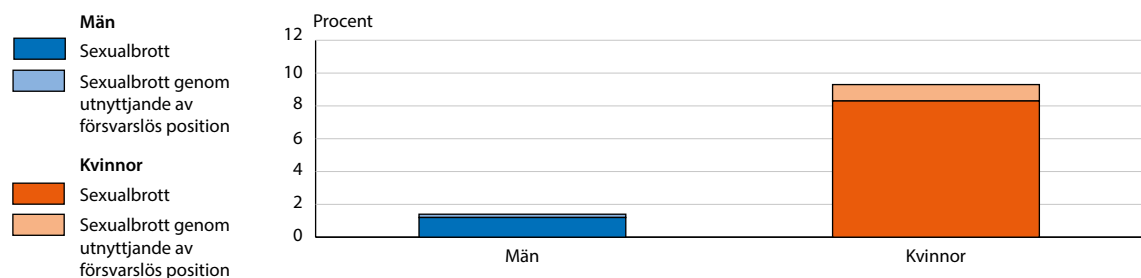
Tabell 3.13 Självrapporterad utsatthet för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position 2019. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	0,5	0,7	0,7	0,6
Män	0,2	0,2	0,3	0,2
Kvinnor	0,8	1,1	1,1	1,0
Ålder				
16–24 år	2,0	2,9	3,2	2,6
25–44 år	0,5	0,7	0,8	0,6
45–64 år	0,1	0,1	0,1	0,1
65–84 år	–	–	–	–
Män				
16–24 år	0,6	0,7	0,6	0,4
25–44 år	0,1	0,3	0,6	0,3
45–64 år	0,1	0,1	0,1	0,1
65–84 år	–	.	0,1	–
Kvinnor				
16–24 år	3,2	4,6	5,3	4,5
25–44 år	0,9	1,0	1,0	1,0
45–64 år	0,1	0,2	0,2	0,2
65–84 år	–	–	–	–

Streck (–) innebär att observationer finns men att andelen är avrundad till 0,0.

Punkt (.) innebär att observationer saknas, dvs att antalet är 0.

Figur 3.15 Självrapporterad utsatthet för sexualbrott och sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position 2019. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Utsatthet för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position i olika åldersgrupper

Det är stora skillnader i utsatthet för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position när hänsyn tas till ålder. I åldersgruppen 16–24 år uppger 2,6 procent att de utsattes 2019. Andelen är sedan mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och i den äldsta åldersgruppen (65–84 år) är det så pass liten andel som utsattes att den inte redovisas (se tabell 3.13).

Bland män är andelen störst i åldersgruppen 16–24 år (0,4 %) och blir sedan mindre med stigande ålder, och i åldersgruppen 65–84 år är det så pass få som utsatts att andelen inte redovisas.

Även bland kvinnor är det i åldersgruppen 16–24 år som störst andel uppger att de utsattes 2019 (4,5 %), och sedan blir andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. I den äldsta åldersgruppen är andelen så pass liten att den inte redovisas.

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar resultatet således att mönstret ser relativt likartat ut, med störst andel utsatta bland de yngre åldersgrupperna, medan andelen sedan sjunker med åldern och är som minst i den äldsta åldersgruppen. Dock är nivåerna som nämnts betydligt högre bland kvinnor.

Utsatthet för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position i olika grupper i befolkningen

Det är en större andel som uppger att de under 2019 utsattes för något sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (1,6 %) jämfört med bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (0,7 %) och bland utrikesfödda (0,3 %, se tabell 3M: 1–2 i appendix).

Vad gäller utbildningsnivå är det en större andel som uppger att de utsattes bland personer med som högst förgymnasial utbildning (1,2 %) än bland personer med som högst gymnasial utbildning (0,6 %) och bland personer med eftergymnasial utbildning (0,4 %).

Bland ensamstående personer med och utan barn utsattes 1,1 respektive 1,2 procent, vilket är på högre nivåer än bland sammanboende med eller utan barn (0,2 % i respektive grupp).

Boende i flerfamiljshus utsattes i större utsträckning än boende i småhus (0,8 respektive 0,5 %).

Det är inga skillnader sett till boendeort (0,6 % i alla grupper).

När resultatet för olika grupper särredovisas på kön visar resultatet att mönstret oftast är likartat, men på högre nivåer bland kvinnor.

Sammanfattning av sexualbrottens allvarlighetsgrad

En sammanslagning av resultaten gällande utsatthet för sexualbrott genom tvång och sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position visar att andelen av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes

under 2019 är 1,3 procent,²⁴ vilket är en liten minskning jämfört med 2018, då nivån låg på 1,5 procent utsatta. Sett från 2016 syntes en antydning till ökning fram till 2018, men därefter skedde en minskning.

Det är 0,4 procent av männen i befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsatts för sexualbrott genom tvång och/eller sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position, vilket är på ungefär samma nivå som 2018 (0,5 %). Sett till utvecklingen över tid har andelen legat relativt stabilt under hela mätperioden och varierat kring 0,3–0,5 procent.

Andelen bland kvinnor är 2,2 procent, vilket är på ungefär samma nivå som 2018 (2,3 %). Andelen var på en lägre nivå i den första mätningen (vilket avser utsatthet 2016) men har därefter legat på en stabil nivå.

En sammanslagning av resultaten för utsatthet för sexualbrott med inslag av tvång och sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position visar således att det är en betydligt större andel av kvinnorna än männen i befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes under 2019.

Personrån

Följande fråga ställs för att undersöka hur stor andel av befolkningen (16–84 år) som utsattes för personrån eller försök till personrån under 2019:

Rånade eller försökte någon råna dig genom att använda hot eller våld under förra året (2019)?

Det är 1,5 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för personrån eller försök till personrån under 2019, vilket skulle motsvara cirka 122 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det är i princip samma andel som 2018, då den var 1,4 procent. Andelen låg under hela mätperioden på en relativt stabil nivå, men från och med 2015 kan en svagt uppåtgående trend noteras (se tabell 3.14).

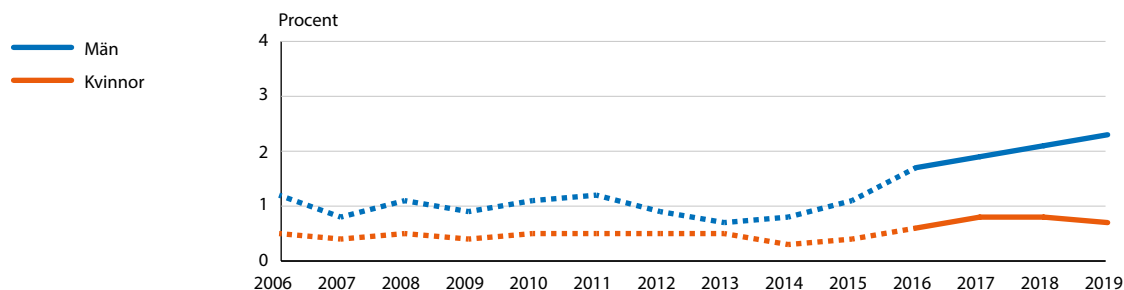
Bland män i befolkningen (16–84 år) uppger 2,3 procent att de utsattes för personrån eller försök till personrån under 2019. Det är en liten ökning från 2018, då andelen var 2,1 procent. Andelen låg tidigare relativt stabilt men har från och med 2014 ökat årligen (se figur 3.16).

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) är det 0,7 procent som uppger att de utsattes för personrån eller försök till personrån 2019, vilket är på ungefär samma nivå som 2018 (0,8 %). Sett till utvecklingen över tid låg andelen relativt stabilt, följt av en liten ökning mellan 2015 och 2017. Därefter har andelen återigen legat stabilt.

Resultaten visar således att det under 2019, i likhet med tidigare år, var en större andel av männen än av kvinnorna som utsattes för personrån. Skillnaden har blivit ännu större eftersom andelen utsatta män har ökat under de senaste åren medan andelen utsatta kvinnor har legat kvar på samma nivå.

²⁴ Det kan jämföras med att det är 5,6 procent av befolkningen som uppger att de utsatts för någon form av sexualbrott (se tidigare i kapitlet).

Figur 3.16 Självrapporterad utsatthet för personrån 2006–2019. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 3.14 Självrapporterad utsatthet för personrån 2006–2019. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{a, b}

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	0,8	0,6	0,8	0,6	0,8	0,9	0,6	0,6	0,6	0,7	1,1	1,3	1,4	1,5
Män	1,2	0,8	1,1	0,9	1,1	1,2	0,9	0,7	0,8	1,1	1,7	1,9	2,1	2,3
Kvinnor	0,5	0,4	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,3	0,4	0,6	0,8	0,8	0,7
Ålder														
16–19 år	3,2	1,5	1,9	1,8	2,0	1,7	0,6	1,7	1,7	1,5	1,5	2,1	2,7	3,3
20–24 år	1,9	1,6	2,2	2,4	1,7	2,2	1,5	1,3	1,3	1,3	2,1	2,0	2,3	3,0
25–34 år	1,3	1,1	1,2	0,9	1,8	1,3	1,4	1,2	1,0	1,6	1,9	1,6	2,3	2,1
35–44 år	0,7	0,5	0,9	0,6	0,9	1,6	0,4	0,7	0,5	1,4	1,3	1,5	1,5	1,5
45–54 år	0,4	0,3	0,6	0,1	0,5	0,4	0,5	0,2	0,2	0,4	1,0	1,3	1,1	1,3
55–64 år	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3	0,5	0,2	0,2	0,3	0,8	1,0	1,0	1,1
65–74 år	0,7	0,2	0,4	0,2	0,4	0,3	0,4	0,4	0,4	0,1	0,5	0,7	0,6	0,7
75–84 år	0,2	0,8	0,4	0,2	0,4	0,5	-	0,3	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4
Män														
16–24 år	4,2	2,4	3,3	3,8	3,0	3,2	1,3	2,2	2,3	2,2	2,9	3,5	4,1	5,5
25–44 år	1,2	1,1	1,1	0,8	1,7	1,9	1,3	0,7	1,0	2,1	2,4	2,4	2,9	2,8
45–64 år	0,4	0,4	0,5	0,1	0,4	0,4	0,7	0,3	0,3	0,5	1,3	1,5	1,5	1,7
65–84 år	0,7	0,2	0,6	0,4	0,5	0,7	0,1	0,5	0,7	0,3	0,6	0,8	0,8	0,9
Kvinnor														
16–24 år	0,9	0,8	0,9	0,7	0,8	1,0	0,9	0,8	0,7	0,7	0,9	0,9	1,2	1,3
25–44 år	0,9	0,6	1,1	0,8	1,2	1,2	0,6	1,6	0,5	0,9	0,8	0,8	1,0	0,8
45–64 år	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3	0,4	0,3	0,1	0,2	0,2	0,6	0,9	0,7	0,8
65–84 år	0,4	0,4	0,2	0,1	0,3	0,1	0,3	0,2	0,2	0,1	0,3	0,4	0,4	0,3

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid för män respektive kvinnor används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier i stället för åtta. Anledningen är att urvalet var betydligt mindre före metodbytet, vilket gjorde att en könsuppdelad indelning i åtta ålderskategorier då inte var möjlig. Dock finns de könsuppdelade resultaten uppdelat på åtta ålderskategorier redovisade för åren efter metodbytet (dvs. utsatthet 2016 och framåt). För att se dessa resultat hänvisas till tabell 3N:1 i appendix..

Streck (-) innebär att observationer finns men att andelen är avrundad till 0,0.

Utsatthet för personrån i olika åldersgrupper

Utsatthet för personrån är vanligast i den yngsta åldersgruppen (16–19 år), där 3,3 procent uppger att de utsattes under 2019. Andelen är sedan mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och i den äldsta ålders-

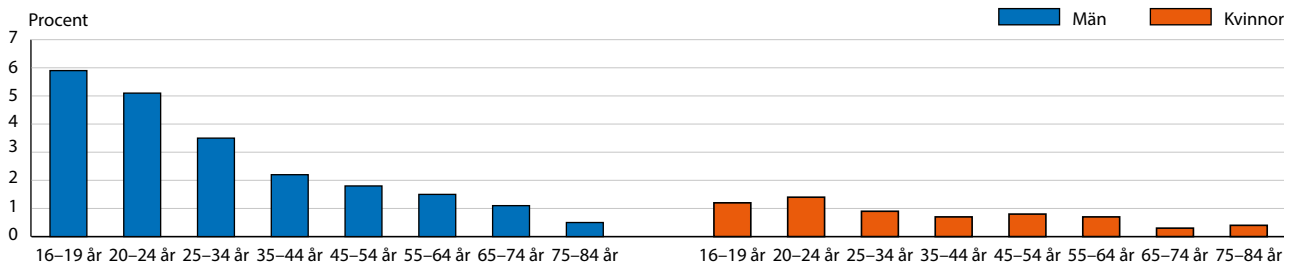
gruppen (75–84 år) utsattes 0,4 procent. Det är samma åldersfördelning som 2018 (se tabell 3.14).

Även bland män är andelen som uppger att de utsattes för personrån under 2019 störst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) där 5,9 procent utsattes. Andelen är sedan mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) är det 0,5 procent av männen som uppger att de utsattes (se figur 3.17).

När resultatet för kvinnor studeras separat framgår det att det är relativt små skillnader mellan åldersgrupperna, men att en antydning till ett nedåtgående mönster finns ju äldre åldersgrupp som studeras. Störst är andelen bland kvinnor i åldern 20–24 år där 1,4 procent utsattes. I de äldre åldersgrupperna är andelen mindre, och minst är den i den näst äldsta åldersgruppen (65–74 år), där 0,3 procent av kvinnorna utsattes.

Sammantaget visar figur 3.17 att mönstret vad gäller utsatthet för personrån i olika åldersgrupper skiljer sig mellan kvinnor och män. Bland män finns det ett tydligt mönster där andelen utsatta är mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, medan det inte finns något särskilt tydligt mönster bland kvinnor.

Figur 3.17 Självrapporterad utsatthet för personrån 2019. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för personrån i olika grupper i befolkningen

Resultaten för utsatthet 2019 visar att svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda utsattes för personrån i högre grad (2,0 %) än svenskfödda med minst en svenskfödd förälder och utrikesfödda personer (1,5 % i respektive grupp, se tabell 3.15).

Andelen som uppger att de utsatts är mindre ju högre utbildningsnivån är. Bland personer med som högst förgymnasial utbildning utsattes 2,2 procent och bland personer med som högst gymnasial utbildning utsattes 1,7 procent, medan det var 0,8 procent som utsattes bland personer med eftergymnasial utbildning.

Utsatthet för personrån var också något vanligare bland ensamstående, med och utan barn (2,5 respektive 2,1 %), än bland sammanboende, med barn och utan barn (1,1 respektive 1,0 %).

Andelen var större bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (1,8 respektive 1,3 %).

Andelen som uppger att de utsatts ökar med boendeortens storlek och är alltså minst bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (1,1 %), följt av boende i större städer/kommuner nära större stad (1,3 %), och störst bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner (2,0 %).

När utsatthet för personrån särredovisas för män och kvinnor i olika grupper visar resultatet att fördelningen ofta följer samma mönster. Dock syns skillnader när svensk/utländsk bakgrund studeras, då det framgår att den mest utsatta gruppen bland män är svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (3,1 %) medan minst andel återfinns bland utrikesfödda (2,0 %). För kvinnor är nivån i stället högst bland utrikesfödda (1,1 %) och lägst bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (0,6 %) (se tabell 3N:2–3 i appendix).

Tabell 3.15 Självrapporterad utsatthet för personrån 2006–2019. Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund														
Svenskfödda med														
– minst en svenskfödd förälder	0,8	0,6	0,8	0,7	0,9	0,8	0,6	0,5	0,6	0,7	1,0	1,2	1,4	1,5
– båda föräldrarna utrikesfödda	1,3	1,3	1,1	0,6	1,2	1,4	0,4	1,6	1,0	0,6	1,8	2,0	2,1	2,0
Utrikesfödda	1,1	0,8	1,1	0,5	0,7	1,3	0,9	0,7	0,6	0,9	1,4	1,5	1,4	1,5
Utbildning (högsta)														
Förgymnasial	1,4	0,9	1,0	0,9	1,0	1,2	0,9	1,0	0,7	0,7	1,4	1,6	1,8	2,2
Gymnasial	0,5	0,5	0,6	0,5	0,8	0,9	0,7	0,5	0,6	0,8	1,2	1,4	1,6	1,7
Eftergymnasial	0,6	0,4	0,8	0,4	0,7	0,5	0,4	0,4	0,3	0,6	0,8	1,0	1,0	0,8
Familjetyp														
Sammanboende														
– utan barn	0,5	0,5	0,7	0,5	0,8	0,7	0,5	0,4	0,5	0,6	0,9	0,9	0,9	1,0
– med barn	0,8	1,0	0,8	0,3	0,8	1,5	1,4	0,5	0,3	1,3	0,8	1,0	0,9	1,1
Ensamstående														
– utan barn	1,3	0,8	1,0	0,9	1,0	1,0	0,8	0,8	0,8	0,8	1,6	1,7	2,1	2,1
– med barn	0,6	0,7	0,4	0,2	0,6	0,5	0,7	0,6	0,7	1,0	1,4	2,1	2,1	2,5
Bostadstyp														
Småhus	0,6	0,6	0,8	0,5	0,6	0,7	0,5	0,5	0,4	0,6	0,8	1,0	1,1	1,3
Flerfamiljshus	1,1	0,7	0,9	0,8	1,2	1,1	0,9	0,8	0,7	0,9	1,5	1,6	1,8	1,8
Boendeort^c														
Storstäder och storstadsnära kommuner	1,5	1,7	1,9	2,0
Större städer och kommuner nära större stad	1,0	1,2	1,3	1,3
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	0,8	0,8	0,9	1,1

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3N:2–3 i appendix.

^c Resultaten för utsatthet 2006–2015 har exkluderats och resultaten för utsatthet 2016–2018 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Upprepad utsatthet för personrån

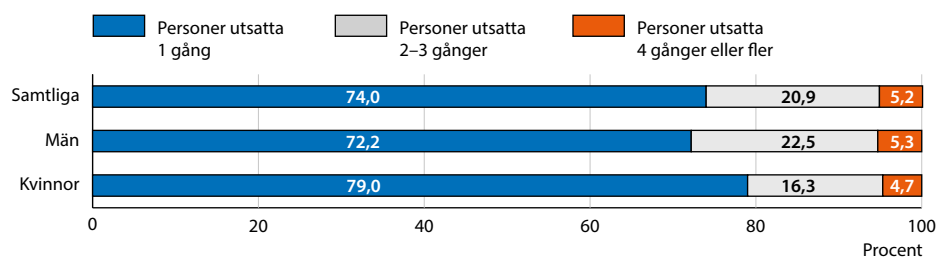
Personrån är den brottstyp som minst andel uppger sig ha blivit utsatta för. Vidare är det relativt ovanligt att utsättas för personrån upprepade gånger. Av de personer som uppger att de utsattes för personrån under 2019 utsattes nästan tre fjärdedelar (74,0 %) en (1) gång. Det var 20,9 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger medan 5,2 procent av de utsatta uppger att de utsattes fyra gånger eller fler. Sett till hela befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 1,1 procent utsattes för en (1) händelse 2019 och 0,3 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,1 procent utsattes för personrån fyra gånger eller fler (se figur 3.18 och tabell 3.16).

Av de män som uppger att de utsattes för personrån 2019 utsattes 72,2 procent en (1) gång. Det var 22,5 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger medan 5,3 procent av de utsatta uppger att de utsattes fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 1,7 procent av männen utsattes för en (1) händelse 2019 och 0,5 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,1 procent av männen i befolkningen utsattes för personrån fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för personrån 2019 utsattes 79,0 procent en (1) gång. Det var 16,0 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes två till tre gånger medan 4,7 procent av de utsatta kvinnorna utsattes fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 0,6 procent av kvinnorna utsattes för en (1) händelse 2019 och 0,1 procent utsattes två till tre gånger, medan antalet kvinnor i befolkningen som uppger att de utsattes för personrån fyra gånger eller fler är så pass litet att andelen inte redovisas.

Det är således vanligare bland män än kvinnor att upprepade gånger utsätts för personrån.

Figur 3.18 Upprepad utsatthet bland dem som utsattes för personrån 2019. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).

Tabell 3.16 Upprepad utsatthet för personrån 2019. Andel (%) som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	Andel utsatta ...			Andel utsatta totalt
	... 1 gång	... 2–3 gånger	... 4 gånger eller fler	
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	1,1	0,3	0,1	1,5
Män	1,7	0,5	0,1	2,3
Kvinnor	0,6	0,1	–	0,7

Streck (–) innebär att observationer finns men att andelen är avrundad till 0,0.

Fickstöld

Frågan om fickstöld tillkom i samband med metodbytet i NTU 2017, vilket är anledningen till att enbart resultat för utsatthet 2016–2019 redovisas.

För att fånga omfattningen av utsatthet för fickstöld ställs följande fråga i NTU:

Blev du bestulen på pengar eller andra värdesaker som du burit på dig i fickan eller i en väska (så kallad fickstöld) under förra året (2019)?

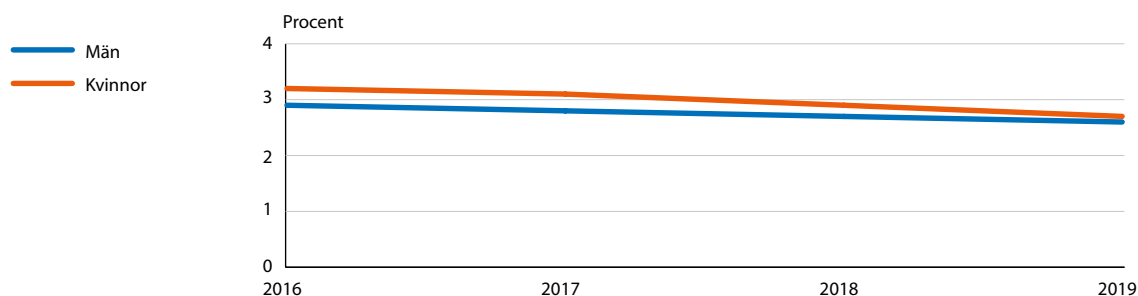
Det är 2,7 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för fickstöld under 2019, vilket skulle motsvara cirka 215 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det är i princip på samma nivå som 2018 då andelen var 2,8 procent. Sedan den första mätningen (gällande utsatthet 2016) visar utvecklingen på en svag nedåtgående trend (se tabell 3.17).

Bland män i befolkningen (16–84 år) uppger 2,6 procent att de utsattes för fickstöld under 2019, vilket i princip är på samma nivå som 2018 då andelen var 2,7 procent. Sett till utvecklingen över tid syns en svag nedåtgående trend (se figur 3.19).

Sett till kvinnor i befolkningen (16–84 år) uppger 2,7 procent att de utsattes för fickstöld 2019, vilket är en något mindre andel än 2018 då den låg på 2,9 procent. Även bland kvinnor har en svag minskning skett över hela mätperioden.

Resultaten visar således att det är små skillnader mellan män och kvinnor vad gäller utsatthet för fickstöld 2019. Vidare ser utvecklingen likartad ut för kvinnor och män, med en svag nedåtgående trend sedan den första mätpunkten.

Figur 3.19 Självrapporterad utsatthet för fickstöld 2016–2019. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 3.17 Självrapporterad utsatthet för fickstöld 2016–2019. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	3,1	2,9	2,8	2,7
Män	2,9	2,8	2,7	2,6
Kvinnor	3,2	3,1	2,9	2,7
Ålder				
16–19 år	5,7	5,0	5,9	4,6
20–24 år	6,0	5,5	4,8	5,2
25–34 år	4,0	4,1	4,1	3,4
35–44 år	2,9	2,6	2,5	2,5
45–54 år	2,7	2,8	2,6	2,6
55–64 år	2,2	2,2	1,8	2,1
65–74 år	1,9	1,7	1,4	1,3
75–84 år	1,6	1,5	1,5	1,5
Män				
16–19 år	4,7	4,4	5,5	4,7
20–24 år	4,7	4,2	3,3	5,3
25–34 år	3,9	4,0	4,5	3,5
35–44 år	2,8	2,8	2,5	2,4
45–54 år	2,8	2,7	2,4	2,6
55–64 år	2,2	2,3	2,0	1,9
65–74 år	2,0	1,5	1,5	1,3
75–84 år	1,6	1,3	1,1	1,2
Kvinnor				
16–19 år	6,5	5,5	6,3	4,5
20–24 år	7,0	6,5	6,0	5,0
25–34 år	4,1	4,1	3,7	3,3
35–44 år	3,0	2,3	2,5	2,6
45–54 år	2,5	2,9	2,7	2,6
55–64 år	2,1	2,1	1,6	2,2
65–74 år	1,9	2,0	1,2	1,2
75–84 år	1,6	1,6	1,8	1,8

Utsatthet för fickstöld i olika åldersgrupper

Utsatthet för fickstöld är vanligast i den näst yngsta åldersgruppen 20–24 år, där 5,2 procent uppger att de utsattes under 2019. Sedan är andelen i stort sett mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och i den näst äldsta gruppen (65–74 år) är andelen som minst med 1,3 procent utsatta. Mönstret är relativt likartat det som har framgått tidigare år (se tabell 3.17).

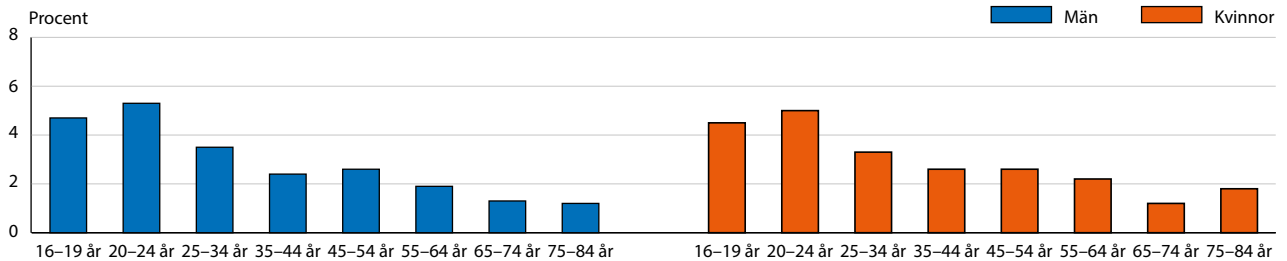
Bland män är andelen utsatta för fickstöld störst i åldersgruppen 20–24 år, där 5,3 procent uppger att de utsattes 2019. Sedan är andelen utsatta mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) där 1,2 procent av männen utsattes (se figur 3.20).

Även bland kvinnor är andelen utsatta störst i den näst yngsta åldersgruppen (20–24 år), där 5,0 procent uppger att de utsattes 2019. Sedan är andelen mindre ju äldre åldersgrupper som studeras, och minst andel

återfinns i den näst äldsta åldersgruppen (65–74 år), där andelen är 1,2 procent utsatta.

Mönstret ser således likartat ut bland män och kvinnor, med störst andel utsatta bland de yngsta åldersgrupperna och minst andel utsatta bland de äldsta.

Figur 3.20 Självrapporterad utsatthet för fickstöld 2019. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för fickstöld i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.18 visar att svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda i större utsträckning utsattes för fickstöld under 2019 (5,0 %) än utrikesfödda (3,2 %) och svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (2,4 %).

Personer med som högst förgymnasial utbildning utsattes i större utsträckning (3,2 %) än personer med som högst gymnasial och eftergymnasial utbildning (2,6 respektive 2,4 %).

Ensamstående personer med och utan barn utsattes i större utsträckning (3,8 respektive 3,6 %) än sammanboende med och utan barn (2,1 respektive 1,9 %).

Det var även vanligare med utsatthet för fickstöld bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (3,3 respektive 2,1 %).

Slutligen visar resultaten att utsattheten är mindre ju mindre boendeort som studeras. Störst andel som utsatts för fickstöld finns bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner (3,7 %), följt av boende i större städer/kommuner nära större stad (2,2 %), medan minst andel återfinns bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (1,8 %).

Mönstret för hur utsatthet för fickstöld fördelar sig i olika grupper ser relativt likartat ut vid en särredovisning för män respektive kvinnor (se tabell 3P:1–2 i appendix).

Tabell 3.18 Självrapporterad utsatthet för fickstöld 2016–2019. Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund				
Svenskfödda med				
– minst en svenskfödd förälder	2,9	2,6	2,5	2,4
– båda föräldrarna utrikesfödda	3,4	4,8	4,7	5,0
Utrikesfödda	3,8	3,8	3,4	3,2
Utbildning (högsta)				
Förgymnasial	3,7	3,6	3,4	3,2
Gymnasial	2,9	2,7	2,6	2,6
Eftergymnasial	2,8	2,9	2,7	2,4
Familjetyp				
Sammanboende				
– utan barn	2,4	2,2	2,1	1,9
– med barn	2,5	2,1	2,2	2,1
Ensamstående				
– utan barn	4,1	4,0	3,7	3,6
– med barn	3,7	4,3	4,4	3,8
Bostadstyp				
Småhus	2,5	2,2	2,1	2,1
Flerfamiljshus	3,7	3,9	3,5	3,3
Boendeort^b				
Storstäder och storstadsnära kommuner	4,3	4,0	4,1	3,7
Större städer och kommuner nära större stad	2,5	2,5	2,2	2,2
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	2,1	2,0	1,8	1,8

^a För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3P:1–2 i appendix.

^b Resultaten för utsatthet 2016–2018 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Upprepad utsatthet för fickstöld

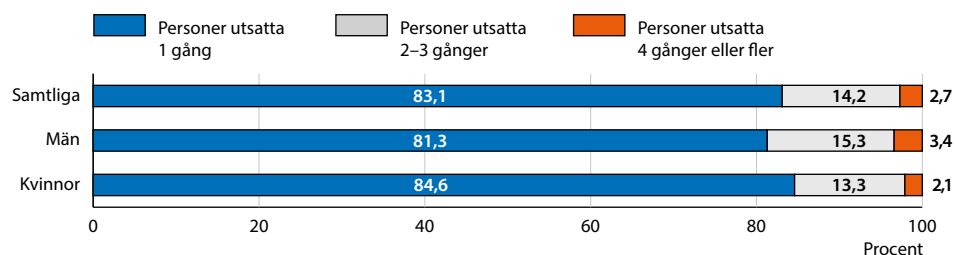
Resultaten visar att upprepad utsatthet är förhållandevis ovanligt när det gäller fickstöld. Av de personer som uppger att de utsattes för fickstöld under 2019 uppger majoriteten (83,1 %) att de utsattes en (1) gång. Det var 14,2 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger, medan 2,7 procent av de utsatta uppger att det handlade om fyra gånger eller fler. Sett till hela befolkningen (16–84 år) utsattes 2,2 procent för en (1) händelse 2019 och 0,4 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,1 procent av befolkningen utsattes för fickstöld fyra gånger eller fler (figur 3.21 och tabell 3.19).

Av de män som uppger att de utsattes för fickstöld 2019 utsattes 81,3 procent en (1) gång. Det var 15,3 procent av de utsatta männen som utsattes två till tre gånger medan 3,4 procent av de utsatta männen utsattes fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) utsattes 2,2 procent av männen för en (1) händelse 2019 och 0,4 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,1 procent av männen i befolkningen utsattes för fickstöld fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för fickstöld 2019 utsattes 84,6 procent en (1) gång. Vidare var det 13,3 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes två till tre gånger medan 2,1 procent av de utsatta kvinnorna utsattes fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) utsattes 2,3 procent av kvinnorna för en (1) händelse 2019, medan 0,4 procent utsattes två till tre gånger och 0,1 procent av kvinnorna i befolkningen utsattes för fickstöld fyra gånger eller fler.

Resultatet visar således att en större andel av de män som har utsatts för fickstöld har utsatts upprepade gånger jämfört med de kvinnor som utsatts.

Figur 3.21 Upprepad utsatthet bland dem som utsattes för fickstöld 2019. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).

Tabell 3.19 Upprepad utsatthet för fickstöld 2019. Andel (%) som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	Andel utsatta ...			Andel utsatta totalt
	... 1 gång	... 2–3 gånger	... 4 gånger eller fler	
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	2,2	0,4	0,1	2,7
Män	2,2	0,4	0,1	2,6
Kvinnor	2,3	0,4	0,1	2,7

Försäljningsbedrägeri

I det här avsnittet redovisas resultat för försäljningsbedrägeri. Frågan om försäljningsbedrägeri tillkom i och med metodbytet 2017 och därför finns enbart resultat för utsatthet 2016–2019.

För att belysa omfattningen av försäljningsbedrägeri ställs följande fråga:

Har någon på ett brottsligt sätt lurat dig som privatperson på pengar då du har köpt eller sålt något under förra året (2019)?

Det är 5,1 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2019, vilket skulle motsvara cirka 413 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen.²⁵

Det är på samma nivå som 2018. En ökning skedde mellan 2016 och

²⁵ Bedrägeribrott är något man kan vara utsatt för utan att veta om det. Detta faktum kan påverka utfallet i undersökningen, och bör beaktas när resultaten tolkas.

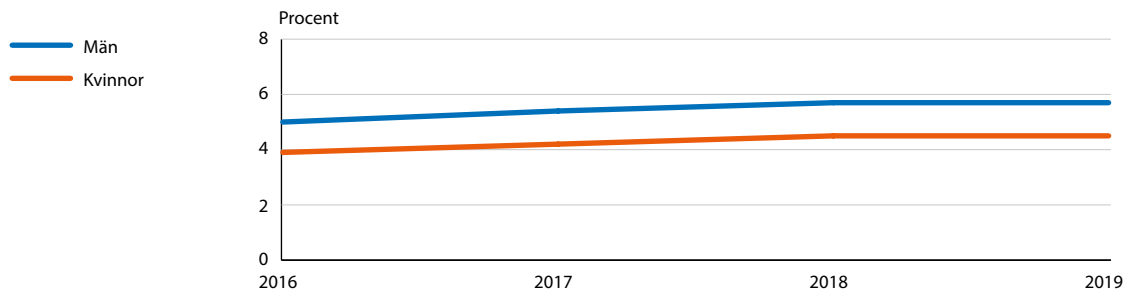
2018, och andelen ligger därefter som nämnts kvar på samma nivå (se tabell 3.20).

Bland män i befolkningen (16–84 år) uppger 5,7 procent att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2019, vilket är på samma nivå som 2018. Utvecklingen över tid visade en ökning av andelen utsatta under de första åren fram till 2018, och sedan dess ligger den stabilt (se figur 3.22).

Det är 4,5 procent av kvinnorna i befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2019, vilket är på samma nivå som 2018. Precis som för män syntes bland kvinnor en svag tendens till en uppåtgående trend till och med 2018, och sedan dess har den legat stabilt.

Det var således en större andel män än kvinnor i befolkningen (16–84 år) som utsattes för försäljningsbedrägeri under 2019. Dock är mönstret och utvecklingen över tid likartad.

Figur 3.22 Självrapporterad utsatthet för försäljningsbedrägeri 2016–2019. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 3.20 Självrapporterad utsatthet för försäljningsbedrägeri 2016–2019. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	4,5	4,8	5,1	5,1
Män	5,0	5,4	5,7	5,7
Kvinnor	3,9	4,2	4,5	4,5
Ålder				
16–19 år	3,9	4,7	5,1	5,5
20–24 år	6,0	5,6	6,8	6,4
25–34 år	5,9	5,7	6,5	6,5
35–44 år	5,3	6,9	7,0	6,8
45–54 år	5,6	6,1	6,1	6,0
55–64 år	3,9	3,9	4,5	5,0
65–74 år	2,2	2,3	2,7	2,3
75–84 år	1,6	1,5	1,2	1,6
Män				
16–19 år	5,0	5,3	5,5	6,1
20–24 år	7,0	5,5	6,5	7,0
25–34 år	6,3	5,5	7,4	6,8
35–44 år	5,4	7,6	7,9	7,6
45–54 år	6,0	7,3	6,9	6,6
55–64 år	5,0	4,9	5,2	6,0
65–74 år	2,9	2,8	3,2	3,0
75–84 år	2,2	2,1	1,5	2,3
Kvinnor				
16–19 år	2,9	4,2	4,7	5,0
20–24 år	5,2	5,6	6,9	6,0
25–34 år	5,6	5,8	5,7	6,3
35–44 år	5,3	6,2	6,1	6,0
45–54 år	5,3	5,1	5,2	5,4
55–64 år	3,0	3,0	3,8	4,1
65–74 år	1,6	1,9	2,1	1,6
75–84 år	1,0	1,1	1,0	0,9

Utsatthet för försäljningsbedrägeri i olika åldersgrupper

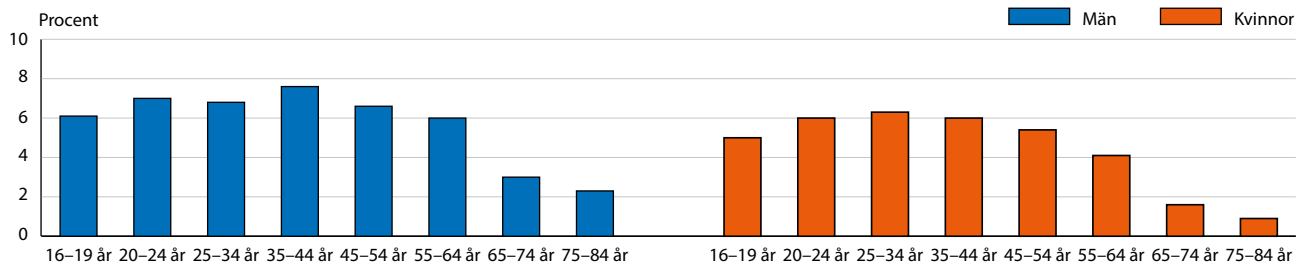
I den yngsta åldersgruppen (16–19 år) uppger 5,5 procent att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2019. Andelen blir sedan större upp till åldersgruppen 35–44 år, som hade störst andel utsatta personer (6,8 %). Därefter är andelen utsatta mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) uppger 1,6 procent att de utsattes. Detta är i stort sett samma mönster som 2018 (se tabell 3.20).

Bland män är andelen som uppger att de utsattes för försäljningsbedrägeri störst i åldersgruppen 35–44 år (7,6 %) och minst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) där 2,3 procent utsattes (se figur 3.23).

Bland kvinnor är andelen utsatta i stället störst i åldersgruppen 25–34 år (6,3 %). Minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 0,9 %).

Som figur 4.23 visar ser mönstret vad gäller försäljningsbedrägeri uppdelat på olika åldersgrupper relativt likartat ut vid en jämförelse mellan män och kvinnor. Dock var det bland män vanligast att utsättas i åldersgruppen 35–44 år medan det bland kvinnor var vanligast att utsättas i åldersgruppen 25–34 år.

Figur 3.23 Självrapporterad utsatthet för försäljningsbedrägeri 2019. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för försäljningsbedrägeri i olika grupper i befolkningen

Vad gäller utsatthet för försäljningsbedrägeri 2019, visar tabell 3.21 att svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda och utrikesfödda personer hade en större andel utsatta (7,3 respektive 6,5 %) än svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (4,6 %).

Personer med som högst gymnasial utbildning utsattes i störst utsträckning (5,5 %) följt av personer med eftergymnasial utbildning (5,1 %), medan personer med som högst förgymnasial utbildning hade en mindre andel utsatta (4,3 %).

Ensamstående och sammanboende med barn utsattes i större utsträckning (7,8 respektive 6,4 %) än ensamstående och sammanboende utan barn (5,1 respektive 4,0 %).

Det var under 2019 lika vanligt att ha utsatts för försäljningsbedrägeri bland boende i flerfamiljshus och bland boende i småhus (5,1 % i respektive grupp).

Slutligen var det vanligast att utsättas bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner (5,3 %) följt av boende i större städer/kommuner nära större stad (5,0 %) och bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (4,9 %).

Sett till utsatthet för försäljningsbedrägeri inom olika grupper bland män respektive kvinnor 2019 skiljer sig mönstret en del för några grupper (se tabell 3R:1–2 i appendix). Exempelvis är det för män vanligast att ha utsatts bland dem som har högst gymnasial utbildning (6,5 %), medan andelen för kvinnor är störst bland dem som har högst eftergymnasial utbildning (4,8 %).

Tabell 3.21 Självrapporterad utsatthet för försäljningsbedrägeri 2016–2019. Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund				
Svenskfödda med				
– minst en svenskfödd förälder	4,1	4,3	4,6	4,6
– båda föräldrarna utrikesfödda	5,3	6,7	7,0	7,3
Utrikesfödda	5,9	6,1	6,4	6,5
Utbildning (högsta)				
Förgymnasial	3,6	3,9	4,6	4,3
Gymnasial	4,8	5,0	5,3	5,5
Eftergymnasial	4,6	5,0	5,2	5,1
Familjetyp				
Sammanboende				
– utan barn	3,6	3,7	4,2	4,0
– med barn	5,6	6,2	6,5	6,4
Ensamstående				
– utan barn	4,3	4,5	4,8	5,1
– med barn	6,7	8,2	8,0	7,8
Bostadstyp				
Småhus	4,2	4,5	4,9	5,1
Flerfamiljshus	4,7	5,0	5,2	5,1
Boendeort^b				
Storstäder och storstadsnära kommuner	4,8	5,1	5,1	5,3
Större städer och kommuner nära större stad	4,1	4,8	5,1	5,0
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	4,4	4,3	5,0	4,9

^a För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3R:1–2 i appendix.

^b Resultaten för utsatthet 2016–2018 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Upprepad utsatthet för försäljningsbedrägeri

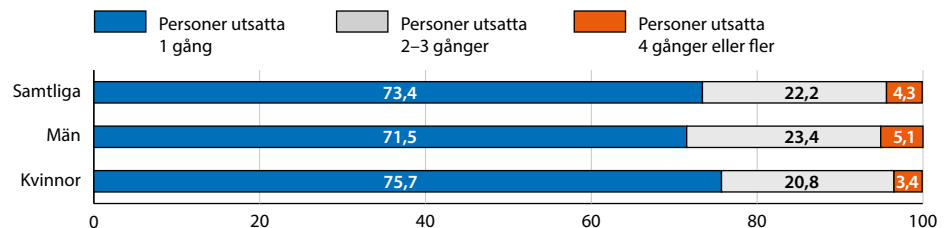
Resultaten visar att upprepad utsatthet är förhållandevis ovanligt när det gäller försäljningsbedrägeri. Av de personer som uppger att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2019 utsattes 73,4 procent en (1) gång. Vidare var det 22,2 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger medan 4,3 procent av de utsatta uppger att det handlade om fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) utsattes 3,8 procent för en (1) händelse under 2019, medan 1,2 procent utsattes två till tre gånger och 0,2 procent utsattes för försäljningsbedrägeri fyra gånger eller fler (se figur 3.24 och tabell 3.22).

Av de män som uppger att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2019 utsattes 71,5 procent en (1) gång. Det var 23,4 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger medan 5,1 procent av de utsatta männen utsattes fyra gånger eller fler. Sett till män i befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 4,2 procent utsattes för en (1) händelse 2019 och 1,4 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,3 procent utsattes fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2019 utsattes 75,7 procent en (1) gång. Det var 20,8 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes två till tre gånger, och 3,4 procent av de utsatta kvinnorna utsattes fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 3,5 procent av kvinnorna utsattes en (1) gång 2019 och 1,0 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,2 procent utsattes för försäljningsbedrägeri fyra gånger eller fler.

Sett till försäljningsbedrägeri är det således vanligare bland utsatta män att ha utsatts upprepade gånger jämfört med bland utsatta kvinnor.

Figur 3.24 Upprepad utsatthet bland dem som utsattes för försäljningsbedrägeri 2019. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).

Tabell 3.22 Upprepad utsatthet för försäljningsbedrägeri 2019. Andel (%) som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	Andel utsatta ...			Andel utsatta totalt
	... 1 gång	... 2–3 gånger	... 4 gånger eller fler	
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	3,8	1,2	0,2	5,1
Män	4,2	1,4	0,3	5,7
Kvinnor	3,5	1,0	0,2	4,5

Kort-/kreditbedrägeri

Frågan om kort-/kreditbedrägeri tillkom i samband med metodbytet 2017 och därför finns enbart resultat för utsatthet 2016–2019.

För att belysa omfattningen av kort-/kreditbedrägeri ställs följande fråga:

Har någon på ett brottsligt sätt använt ditt kontonummer, kontokort/kontokortsuppgifter eller dina personuppgifter för att komma över pengar eller andra värdesaker under förra året (2019)?

Det är 5,3 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för kort-/kreditbedrägeri under 2019, vilket skulle motsvara cirka 432 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen.²⁶

²⁶ Bedrägeribrott är något man kan vara utsatt för utan att veta om det. Detta faktum kan påverka utfallet i undersökningen, och bör beaktas när resultaten tolkas.

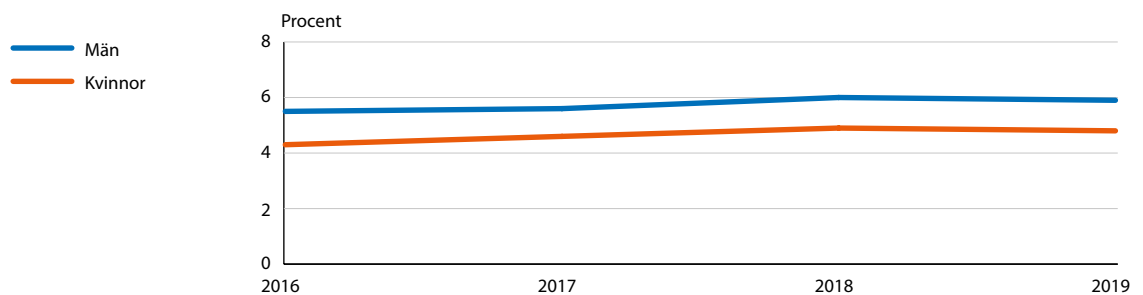
Det är i princip på samma nivå som 2018 då 5,4 procent utsattes. Dessförinnan syntes en ökning mellan 2016 och 2018 (se tabell 3.23).

Det är 5,9 procent av männen i befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes 2019, vilket är på ungefär samma nivå som 2018 (6,0 %). En ökning syns under de första åren, följt av en stabil nivå sedan 2018 (se figur 3.25).

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) uppger 4,8 procent att de utsattes för kort-/kreditbedrägeri under 2019, vilket är på i stort sett samma nivå som 2018 (4,9 %). Precis som för män syns även en ökning sedan mellan 2016 och 2018, medan andelen låg kvar på samma nivå i den senaste mätningen.

Det är således vanligare bland män än kvinnor att utsättas för kort-/kreditbedrägeri, men utvecklingen ser likartad ut, med en ökning sedan den första mätpunkten följt av en stabil nivå under de senaste två mätningarna.

Figur 3.25 Självrapporterad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri 2016–2019. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 3.23 Självrapporterad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri 2016–2019. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper

	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA 16–84 ÅR	4,9	5,1	5,4	5,3
Män	5,5	5,6	6,0	5,9
Kvinnor	4,3	4,6	4,9	4,8
Ålder				
16–19 år	1,6	2,0	2,6	2,5
20–24 år	4,8	4,5	5,2	5,1
25–34 år	5,5	5,6	5,9	5,0
35–44 år	6,5	6,7	6,5	7,1
45–54 år	6,7	7,3	7,4	7,1
55–64 år	5,1	5,3	5,4	6,0
65–74 år	3,1	3,4	3,7	3,8
75–84 år	2,1	2,1	3,7	3,1
Män				
16–19 år	1,7	2,2	2,9	2,2
20–24 år	4,8	4,9	5,8	5,4
25–34 år	5,3	5,6	6,5	5,8
35–44 år	7,0	7,5	7,3	7,3
45–54 år	7,4	7,9	7,6	7,8
55–64 år	6,4	6,1	6,0	6,4
65–74 år	4,2	3,7	4,8	4,5
75–84 år	2,8	2,8	4,6	4,0
Kvinnor				
16–19 år	1,5	1,9	2,4	2,7
20–24 år	4,9	4,2	4,7	5,0
25–34 år	5,7	5,6	5,5	4,3
35–44 år	5,9	5,8	5,9	6,8
45–54 år	6,0	6,7	7,3	6,6
55–64 år	3,9	4,6	4,8	5,7
65–74 år	2,1	3,1	2,8	3,1
75–84 år	1,5	1,5	2,9	2,2

Utsatthet för kort-/kreditbedrägeri i olika åldersgrupper

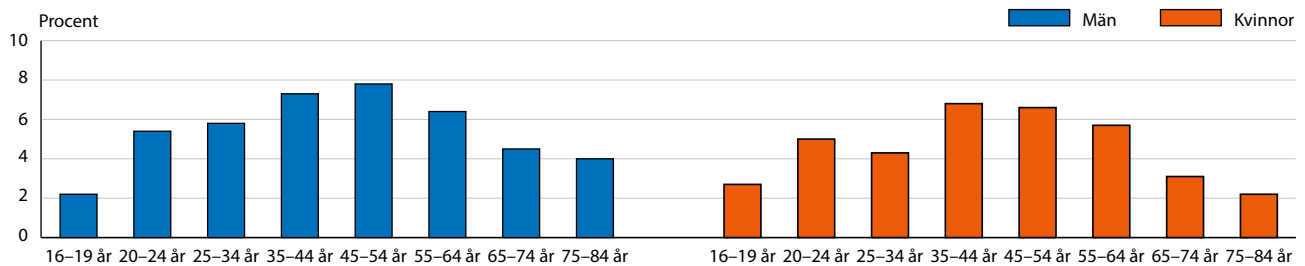
Andelen som 2019 utsattes för kort-/kreditbedrägeri är minst bland personer i åldersgruppen 16–19 år (2,5 %), och därefter blir den större ju äldre åldersgrupp som studeras, upp till åldrarna 35–54 år som hade störst andel utsatta (7,1 %). Därefter är andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Det här liknar mönstret 2018 (se tabell 3.23).

Bland män finns störst andel utsatta i åldersgruppen 45–54 år (7,8 %), medan den yngsta åldersgruppen (16–19 år) utsattes i minst utsträckning (2,2 %, se figur 3.26).

Bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 35–44 år där 6,8 procent utsattes medan den äldsta åldersgruppen (16–19 år) utsattes i minst utsträckning (2,2 %).

Mönstret gällande hur utsatthet för kort-/kreditbedrägeri fördelar sig inom olika åldersgrupper skiljer sig således något vid en jämförelse mellan män och kvinnor, något som framgår av figur 3.26.

Figur 3.26 Självrapporterad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri 2019. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för kort-/kreditbedrägeri i olika grupper i befolkningen

Svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda och utrikesfödda personer uppger i större utsträckning att de under 2019 utsattes för kort-/kreditbedrägeri (7,8 respektive 6,5 %) än svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (4,9 %, se tabell 3.24).

Det är vanligare att utsättas ju högre utbildningsnivån är. Personer med eftergymnasial utbildning utsattes i högre grad (6,1 %) än personer med som högst gymnasial utbildning (5,5 %) och personer med som högst förgymnasial utbildning (3,6 %).

Ensamstående och sammanboende med barn utsattes i större utsträckning (7,7 respektive 6,6 %) än ensamstående och sammanboende utan barn (4,5 respektive 5,0 %).

Vidare är det vanligare att ha utsatts bland boende i flerfamiljshus jämfört med bland boende i småhus (5,7 respektive 5,0 %).

Boende i storstäder/storstadsnära kommuner utsattes i större utsträckning (6,3 %) än boende i större städer/kommuner nära större stad respektive boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (4,8 respektive 4,7 %).

Sett till utsatthet för kort-/kreditbedrägeri inom olika grupper bland män respektive kvinnor ser mönstret likartat ut (se tabell 3T:1-2 i appendix).

Tabell 3.24 Självrapporterad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri 2016–2019. Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund				
Svenskfödda med				
– minst en svenskfödd förälder	4,6	4,9	5,1	4,9
– båda föräldrarna utrikesfödda	6,4	5,4	6,7	7,8
Utrikesfödda	5,7	5,9	6,5	6,5
Utbildning (högsta)				
Förgymnasial	2,8	3,1	3,5	3,6
Gymnasial	5,0	5,2	5,6	5,5
Eftergymnasial	6,1	6,1	6,4	6,1
Familjetyp				
Sammanboende				
– utan barn	4,5	4,8	5,1	5,0
– med barn	6,4	6,8	7,0	6,6
Ensamstående				
– utan barn	3,9	3,9	4,4	4,5
– med barn	6,7	7,9	7,8	7,7
Bostadstyp				
Småhus	4,6	4,9	5,4	5,0
Flerfamiljshus	5,2	5,3	5,5	5,7
Boendeort^b				
Storstäder och storstadsnära kommuner	6,0	6,0	6,5	6,3
Större städer och kommuner nära större stad	4,4	4,7	4,9	4,8
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	4,0	4,4	4,7	4,7

^a För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3T:1–2 i appendix.

^b Resultaten för utsatthet 2016–2018 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Upprepad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri

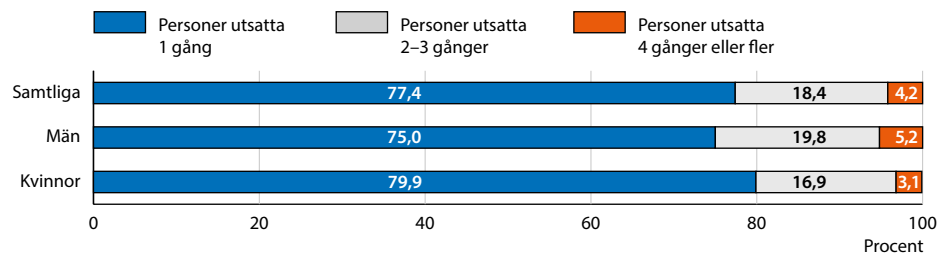
Upprepad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri är relativt ovanligt, och 77,4 procent av de personer som utsattes under 2019 uppger att det rörde sig om en (1) händelse. Vidare var det 18,4 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger, medan 4,2 procent av de utsatta uppger att de utsattes fyra gånger eller fler. Sett till hela befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 4,2 procent utsattes för en (1) händelse under 2019 medan 1,0 procent utsattes två till tre gånger, och 0,2 procent uppger att de utsattes för kort-/kreditbedrägeri fyra gånger eller fler (se figur 3.27 och tabell 3.25).

Av de män som uppger att de utsattes för kort-/kreditbedrägeri 2019 utsattes 75,0 procent en (1) gång. Det var 19,8 procent av de utsatta männen som utsattes två till tre gånger, och 5,2 procent av de utsatta männen utsattes fyra gånger eller fler. Sett till män i befolkningen (16–84 år) utsattes 4,5 procent för en (1) händelse och 1,2 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,3 procent utsattes fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för kort-/kreditbedrägeri 2019 utsattes 79,9 procent en (1) gång. Det var 16,9 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes två till tre gånger medan 3,1 procent av de utsatta kvinnorna utsattes fyra gånger eller fler. Sett till kvinnor i befolkningen (16–84 år) utsattes 3,9 procent för en (1) händelse 2019 och 0,8 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,2 procent utsattes fyra gånger eller fler.

Det är således vanligare bland de män som utsattes för kort-/kreditbedrägeri under 2019 att ha utsatts upprepade gånger, än bland de kvinnor som utsattes.

Figur 3.27 Upprepad utsatthet bland dem som utsattes för kort-/kreditbedrägeri 2019. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).

Tabell 3.25 Upprepad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri 2019. Andel (%) som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	Andel utsatta ...			Andel utsatta totalt
	... 1 gång	... 2–3 gånger	... 4 gånger eller fler	
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	4,2	1,0	0,2	5,3
Män	4,5	1,2	0,3	5,9
Kvinnor	3,9	0,8	0,2	4,8

Nätcränkning

Frågan om nätcränkning²⁷ tillkom i samband med metodbytet 2017 och därför finns enbart resultat för utsatthet 2016–2019.

För att belysa omfattningen av utsatthet för nätcränkning ställs följande fråga i NTU:

Har någon i syfte att cränka eller skada dig spridit känsliga uppgifter, bilder, filmer och/eller kommentarer om dig på internet under förra året (2019)?

²⁷ Den 1 januari 2018 trädde bestämmelsen om brottet olaga integritetsinfrång i kraft (se 4 kap. 6 c § brottsbalken). Frågan om nätcränkning i NTU ställs på ett sådant sätt att den skulle kunna motsvara de händelser som faller under bestämmelsen om olaga integritetsinfrång.

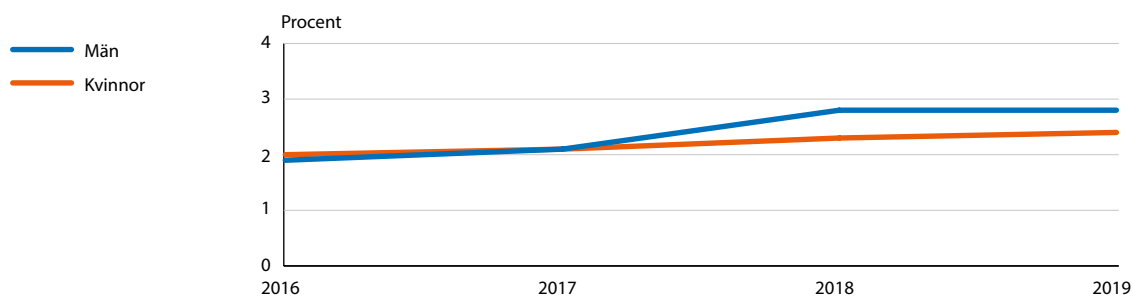
Det är 2,6 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för nätcränkning under 2019, vilket skulle motsvara cirka 209 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det är på ungefär samma nivå som 2018, då andelen var 2,5 procent. Sett till utvecklingen över tid syns en svag uppåtstående trend (se tabell 3.26).

Bland män uppger 2,8 procent att de utsattes för någon nätcränkning 2019, vilket är samma andel som 2018. Utvecklingen sedan den första mätpunkten visar på en ökning, följt av en stabil nivå mellan de senaste två mätningarna. (se figur 3.28).

Bland kvinnor (16–84 år) var det 2,4 procent som utsattes, vilket på ungefär samma nivå som 2018 (2,3 %). Utvecklingen sedan den första mätpunkten pekar mot en svag ökning.

Sett till utvecklingen över tid vad gäller nätcränkning syns således en ökning bland såväl män som kvinnor, även om ökningen för framför allt män har avstannat under det senaste året.

Figur 3.28. Självrapporterad utsatthet för nätcränkning 2016–2019. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 3.26 Självrapporterad utsatthet för nätcränkning 2016–2019. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	1,9	2,1	2,5	2,6
Män	1,9	2,1	2,8	2,8
Kvinnor	2,0	2,1	2,3	2,4
Ålder				
16–19 år	5,8	5,8	6,4	6,9
20–24 år	3,6	3,3	2,8	3,3
25–34 år	2,4	2,6	2,8	2,4
35–44 år	1,8	2,5	3,0	2,7
45–54 år	1,9	2,1	2,8	3,1
55–64 år	1,2	1,4	2,0	2,1
65–74 år	0,5	0,7	1,0	1,1
75–84 år	0,5	0,5	0,7	0,6
Män				
16–19 år	4,3	4,3	5,2	5,5
20–24 år	3,4	3,5	2,3	3,8
25–34 år	2,5	2,5	2,9	2,6
35–44 år	1,6	2,4	3,5	3,3
45–54 år	2,1	2,5	3,7	3,4
55–64 år	1,4	1,7	2,5	2,7
65–74 år	0,6	0,8	1,2	1,2
75–84 år	0,8	0,6	0,9	0,7
Kvinnor				
16–19 år	7,0	7,0	7,4	8,1
20–24 år	3,7	3,1	3,3	2,9
25–34 år	2,2	2,7	2,8	2,2
35–44 år	2,0	2,6	2,5	2,1
45–54 år	1,8	1,7	2,1	2,7
55–64 år	1,1	1,0	1,5	1,6
65–74 år	0,4	0,6	0,7	1,0
75–84 år	0,2	0,4	0,6	0,5

Utsatthet för nätcränkning i olika åldersgrupper

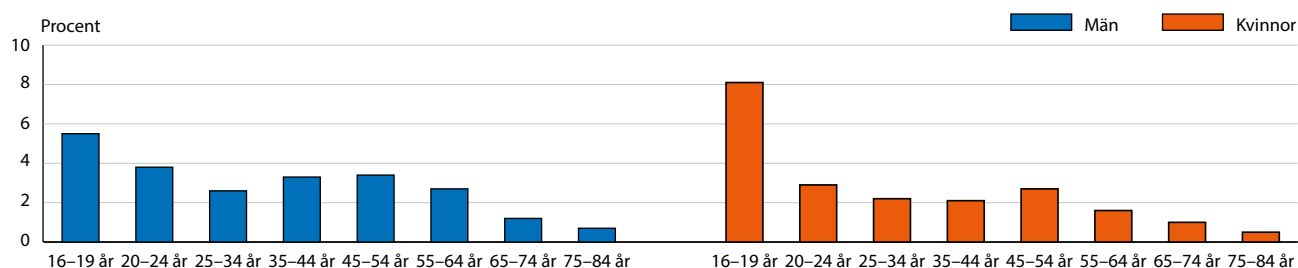
Det finns tydliga skillnader mellan olika åldersgrupper vad gäller nätcränkning. Mest utsatt 2019 var den yngsta åldersgruppen (16–19 år) där 6,9 procent uppger att de utsattes. Minst utsatt var den äldsta åldersgruppen (75–84 år) där 0,6 procent uppger att de utsattes. Detta påminner om mönstren under de tidigare åren (se tabell 3.26).

Även när resultaten för män studeras separat är andelen utsatta störst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 5,5 %), medan andelen är minst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 0,7 %), se figur 3.29.

Kvinnor i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) uppger i betydligt högre grad än resterande åldersgrupper att de utsattes för nätcränkning 2019 (8,1 %). Minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 0,5 %).

Bland både män och framför allt kvinnor visar resultatet således att det är betydligt vanligare att utsättas för nätcränkning i den yngsta åldersgruppen jämfört med i resterande åldersgrupper, och att det är minst vanligt att utsättas i den äldsta åldersgruppen.

Figur 3.29. Självrapporterad utsatthet för nätkränkning 2019. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för nätkränkning i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.27 visar att personer som är födda i Sverige med båda föräldrarna utrikesfödda i större utsträckning uppger att de utsattes för någon nätkränkning under 2019 (5,0 %) än utrikesfödda personer respektive svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (2,8 respektive 2,4 %).

Personer med som högst förgymnasial utbildning utsattes i större utsträckning (3,9 %) än personer med som högst gymnasial respektive eftergymnasial utbildning (2,4 respektive 2,1 %).

Det var vanligare att utsättas bland ensamstående med och utan barn (5,3 respektive 3,7 %) än bland sammanboende med och utan barn (2,2 respektive 1,4 %).

Det var även vanligare med utsatthet bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (2,7 respektive 2,4 %).

Att utsättas för nätkränkning var något vanligare bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (2,8 %) än bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner respektive i större städer/kommuner nära större stad (2,5 % i respektive grupp).

Mönstret för hur utsatthet för nätkränkning fördelar sig i olika grupper ser likartat ut bland män och kvinnor (se tabell 3V:1-2 i appendix).

Tabell 3.27 Självrapporterad utsatthet för nätkränkning 2016–2019.
Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2016	2017	2018	2018
Svensk/utländsk bakgrund				
Svenskfödda med				
– minst en svenskfödd förälder	1,8	2,1	2,4	2,4
– båda föräldrarna utrikesfödda	3,4	3,6	4,1	5,0
Utrikesfödda	2,2	2,2	2,8	2,8
Utbildning (högsta)				
Förgymnasial	3,0	3,2	3,4	3,9
Gymnasial	1,7	2,0	2,6	2,4
Eftergymnasial	1,6	1,7	1,9	2,1
Familjetyp				
Sammanboende				
– utan barn	1,2	1,1	1,8	1,4
– med barn	1,5	1,7	2,0	2,2
Ensamstående				
– utan barn	2,9	3,2	3,3	3,7
– med barn	3,6	4,8	5,3	5,3
Bostadstyp				
Småhus	1,7	1,9	2,4	2,4
Flerfamiljshus	2,1	2,4	2,7	2,7
Boendeort^b				
Storstäder och storstadsnära kommuner	1,9	2,2	2,6	2,5
Större städer och kommuner nära större stad	2,0	2,1	2,5	2,5
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	2,0	2,2	2,6	2,8

^a För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3V:1–2 i appendix.

^b Resultaten för utsatthet 2016–2018 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Upprepad utsatthet för nätkränkning

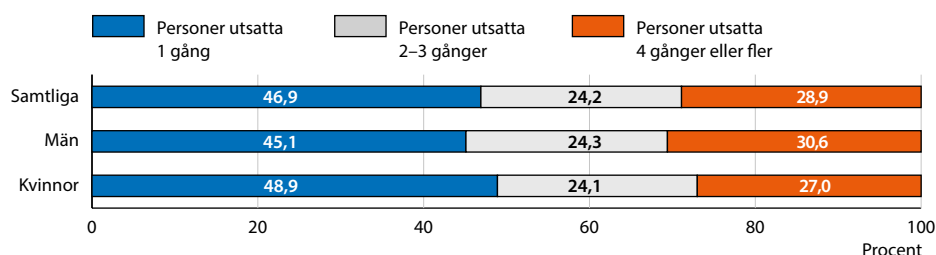
Resultatet visar att nätkränkning är en brottstyp där det är relativt vanligt med upprepad utsatthet. Av de personer som uppger att de utsattes för någon nätkränkning 2019 var det 46,9 procent som utsattes en (1) gång. Vidare var det 24,2 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger medan 28,9 procent av de utsatta uppger att det handlade om fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 1,2 procent utsattes en (1) gång medan 0,6 procent utsattes två till tre gånger, och det var 0,8 procent som utsattes för nätkränkning fyra gånger eller fler under 2019 (se figur 3.30 och tabell 3.28).

Av de män som uppger att de utsattes för någon nätkränkning 2019 var det 45,1 procent som utsattes en (1) gång. Vidare var det 24,3 procent av de utsatta männen som utsattes två till tre gånger, medan 30,6 procent av de utsatta männen uppger att det handlade om fyra gånger eller fler. Sett till män i befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 1,3 procent utsattes för en (1) händelse 2019 medan 0,7 procent utsattes två till tre gånger och 0,9 procent utsattes fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för någon nätkränkning var det 48,9 procent som utsattes en (1) gång. Det var 24,1 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes två till tre gånger, medan 27,0 procent av de utsatta kvinnorna uppger att det handlade om fyra gånger eller fler. Sett till kvinnor i befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 1,2 procent utsattes en (1) gång medan 0,6 procent utsattes två till tre gånger, och 0,7 procent utsattes fyra gånger eller fler.

Resultatet visar således att det är vanligare att män som utsatts för nätkränkning är upprepat utsatta jämfört med kvinnor som utsatts.

Figur 3.30. Upprepat utsatthet bland dem som utsattes för nätkränkning 2019. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).

Tabell 3.28 Upprepat utsatthet för nätkränkning 2019. Andel (%) som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	Andel utsatta ...			
	... 1 gång	... 2-3 gånger	... 4 gånger eller fler	Andel utsatta totalt
SAMTLIGA, 16-84 ÅR	1,2	0,6	0,8	2,6
Män	1,3	0,7	0,9	2,8
Kvinnor	1,2	0,6	0,7	2,4

Trakasserier

Trakasserier definieras i NTU som en serie av mer eller mindre allvarliga händelser med samma förövare. Det behöver inte nödvändigtvis handla om brottsliga händelser juridiskt sett. I de fall som NTU med den här frågan fångar sådant som är brottsligt skulle det kunna handla om till exempel grov fridskränkning, grov kvinnofridskränkning, olaga förföljelse, ofredande eller hemfridsbrott.

Resultat gällande trakasserier finns enbart för utsatthet 2019. Anledningen är att enkätfrågan om trakasserier formulerades om i samband med datainsamlingen 2020, vilket gör att den inte anses lämplig att direkt jämföra med tidigare resultat. För mer information, se metodkapitlet på sidan 26–72. För tidigare resultat för trakasserier hänvisas till tidigare årsrapporter.

För att fånga omfattningen av utsatthet för trakasserier ställs följande fråga i NTU:

*Har du under förra året (2019), av en och samma person vid upprepade tillfällen, blivit förföljd eller fått oönskade besök, telefonsamtal eller meddelanden, via brev, sms eller internet?
Räkna inte med telefonförsäljning eller liknande.*

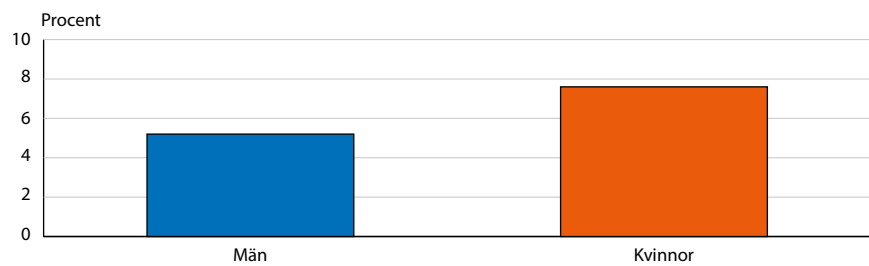
Det är 6,5 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för trakasserier 2019, vilket skulle motsvara cirka 524 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen (se tabell 3.29).

Det är 5,2 procent av männen i befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för trakasserier 2019 (se figur 3.31).

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) är det 7,6 procent som uppger att de utsattes för trakasserier 2019.

Kvinnor uppger således i större utsträckning än män att de har utsatts för trakasserier.

Figur 3.31. Självrapporterad utsatthet för trakasserier 2019^a. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

^a Resultat gällande trakasserier finns enbart för utsatthet 2019. Anledningen är att enkätfrågan om trakasserier formulerades om i samband med datainsamlingen 2020, vilket gör att den inte anses lämplig att direkt jämföra med tidigare resultat. För mer information, se metodkapitlet. För tidigare resultat för trakasserier hänvisas till tidigare årsrapporter.

Tabell 3.29 Självrapporterad utsatthet för trakasserier 2019.^a Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2019
SAMTLIGA, 16-84 ÅR	6,5
Män	5,2
Kvinnor	7,6
Ålder	
16-19 år	12,0
20-24 år	10,2
25-34 år	8,1
35-44 år	6,7
45-54 år	6,1
55-64 år	4,8
65-74 år	3,9
75-84 år	3,6
Män	
16-19 år	8,1
20-24 år	7,7
25-34 år	5,8
35-44 år	5,4
45-54 år	5,1
55-64 år	4,2
65-74 år	4,0
75-84 år	4,3
Kvinnor	
16-19 år	15,2
20-24 år	12,4
25-34 år	10,2
35-44 år	8,0
45-54 år	7,0
55-64 år	5,4
65-74 år	3,9
75-84 år	3,0

^a Resultat gällande trakasserier finns enbart för utsatthet 2019. Anledningen är att enkätfrågan om trakasserier formulerades om i samband med datainsamlingen 2020, vilket gör att den inte anses lämplig att direkt jämföras med tidigare resultat. För mer information, se metodkapitlet. För att se tidigare resultat för trakasserier hänvisas till tidigare årsrapporter.

Utsatthet för trakasserier i olika åldersgrupper

Personer i den yngsta åldersgruppen (16-19 år) uppger i störst utsträckning att de utsattes för trakasserier under 2019, med 12,0 procent. En tydlig minskning av andelen syns ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst andel 2019 återfinns i den äldsta åldersgruppen 75-84 år där 3,6 procent utsattes (se tabell 3.29).

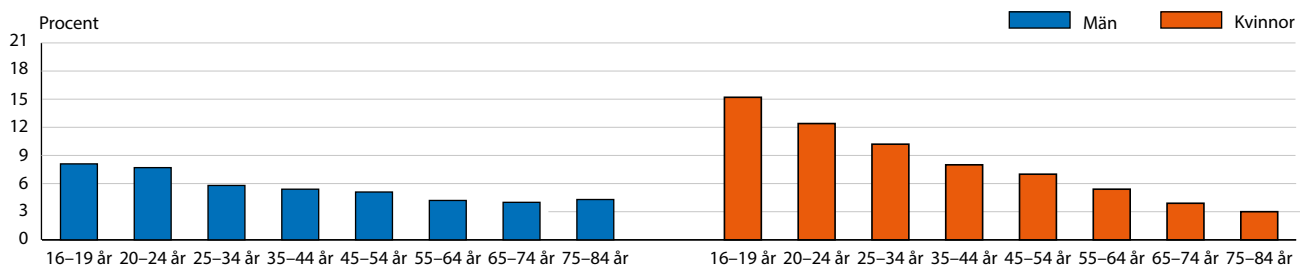
Även bland män är det i den yngsta åldersgruppen (16-19 år) som störst andel uppger att de under 2019 utsattes för trakasserier (8,1 %), medan andelen är minst i den näst äldsta åldersgruppen (65-74 år), där 4,0 procent utsattes (se figur 3.32).

Utsatthet för trakasserier är även vanligast bland unga kvinnor; 15,2 procent av kvinnorna i åldern 16-19 år uppger att de utsattes för trakass-

erier under 2019. Andelen blir tydligt mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år), där 3,0 procent av kvinnorna utsattes.

Både bland män och kvinnor är det således vanligast att utsättas i den yngsta åldersgruppen, medan utsattheten sedan minskar med äldre åldersgrupper. Dock är det bland kvinnor minst vanligt att utsättas i den äldsta åldersgruppen, medan andelen bland män är minst i den näst äldsta åldersgruppen.

Figur 3.32. Självrapporterad utsatthet för trakasserier 2019. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för trakasserier i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.30 visar att det är en större andel som uppger att de utsattes för trakasserier under 2019 bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda (11,0 %) jämfört med bland utrikesfödda personer (7,9 %) och bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (5,9 %).

Andelen utsatta blir mindre ju högre utbildningsnivån är. Andelen var större bland personer med som högst förgymnasial utbildning (8,0 %) än bland personer med som högst gymnasial (6,4 %) och eftergymnasial utbildning (5,7 %).

Trakasserier var också betydligt vanligare att utsättas för bland ensamstående med och utan barn (13,2 respektive 8,6 %) än bland sammanboende med och utan barn (4,8 respektive 4,5 %).

Vidare var det vanligare att utsättas bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (7,4 respektive 5,7 %).

Skillnaderna är små sett till boendeort. Under 2019 var det 6,6 procent som utsattes för trakasserier bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner, medan det var 6,4 procent som utsattes i större städer/kommuner nära större stad och 6,5 procent som utsattes bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner.

Sett till olika grupper bland män respektive kvinnor 2019 ser mönstret oftast likartat ut, men på högre nivåer bland kvinnor. Det finns dock vissa skillnader. Sett till boendeort var utsatthet bland män vanligast i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (5,6 %) och minst vanligt

i större städer/kommuner nära större stad (5,0 %) medan det bland kvinnor var vanligast i storstäder/storstadsnära kommuner (7,7 %) respektive minst vanligt i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (7,3 %), se tabell 3X:2–3 i appendix.

Tabell 3.30 Självrapporterad utsatthet för trakasserier 2019.^a
Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^b

	2019
Svensk/utländsk bakgrund	
Svenskfödda med	
– minst en svenskfödd förälder	5,9
– båda föräldrarna utrikesfödda	11,0
Utrikesfödda	7,9
Utbildning (högsta)	
Förgymnasial	8,0
Gymnasial	6,4
Eftergymnasial	5,7
Familjetyp	
Sammanboende	
– utan barn	4,5
– med barn	4,8
Ensamstående	
– utan barn	8,6
– med barn	13,2
Bostadstyp	
Småhus	5,7
Flerfamiljshus	7,4
Boendeort	
Storstäder och storstadsnära kommuner	6,6
Större städer och kommuner nära större stad	6,4
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	6,5

^a Resultat gällande trakasserier finns enbart för utsatthet 2019. Anledningen är att enkätfrågan om trakasserier formulerades om i samband med datainsamlingen 2020, vilket gör att den inte anses lämplig att direkt jämföra med tidigare resultat. För mer information, se metodkapitlet. För att se tidigare resultat för trakasserier hänvisas till tidigare årsrapporter.

^b För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3X:2–3 i appendix.

Egendomsbrott mot hushåll

Brottskategorin *egendomsbrott mot hushåll* omfattar *bostadsinbrott, bilstöld, stöld ur eller från fordon* och *cykelstöld*. Gemensamt för de brottstyperna är att egendomen ofta är (eller uppfattas vara) gemensam för de boende i hushållet, och de tillfrågade får därför svara på frågor om utsatthet inom hela hushållet.

Resultaten visar att det är 14,6 procent av hushållen i riket som rapporterar att de under 2019 utsattes för något eller några av de egendomsbrott som tas upp i undersökningen, vilket skulle motsvara cirka 671 000 hushåll om det räknas om till antal utsatta hushåll i riket. Det är på samma nivå som 2018. Andelen har däremot minskat om man ser till utvecklingen sedan 2006, och minskningen består framför allt av att allt färre drabbas av stöld ur eller från fordon (se tabell 3.31).

Tabell 3.31 Självrapporterad utsatthet för olika typer av brott mot egendom 2006–2019. Andel (%) utsatta hushåll i riket. För 2019 redovisas även skattat antal utsatta hushåll i riket.^a

	Andel utsatta hushåll														Antal utsatta hushåll
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019
SAMTLIGA EGENDOMSBROTT MOT HUSHÅLL^b	17,5	16,3	15,7	15,4	14,0	14,5	12,8	13,5	12,7	13,2	14,4	13,8	14,6	14,6	671 000
Bostadsinbrott	1,6	1,3	1,4	1,6	1,4	1,7	1,3	1,7	1,2	1,6	1,8	1,8	1,8	1,7	78 000
Bilstöld ^c	1,8	1,6	1,5	1,1	1,2	0,8	0,7	0,8	0,4	1,1	1,0	0,9	1,0	1,0	39 000
Stöld ur/från fordon	8,6	7,1	6,4	6,1	4,9	5,3	4,5	4,7	4,5	4,1	4,8	4,5	4,7	4,6	211 000
Cykelstöld ^d	10,7	11,1	10,8	10,7	10,0	10,3	9,2	9,6	9,5	9,9	10,7	10,3	11,1	11,4	468 000

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Netto-redovisning, vilket innebär att ett och samma hushåll endast redovisas en gång även om det kan ha utsatts för flera olika brottstyper.

^c I tabellen redovisas bilstöld bland hushåll som ägde någon bil under respektive år eftersom det är den mest vedertagna redovisningsformen. Dock är skillnaderna små, och i årets undersökning uppgick exempelvis andelen hushåll av hela befolkningen som utsatts för bilstöld till 0,8 procent.

^d I tabellen redovisas cykelstöld bland hushåll som ägde någon cykel under respektive år eftersom det är i linje med redovisningen av bilstöld.

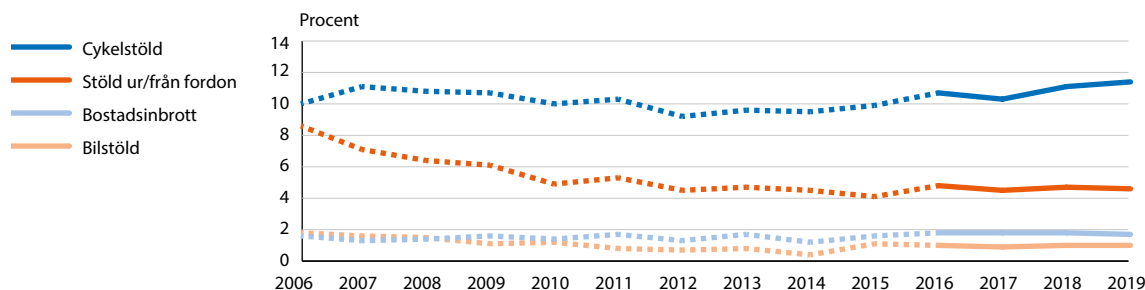
Bland de egendomsbrott som ingår i NTU är *cykelstöld* det vanligaste att utsättas för. Av de hushåll som ägde någon cykel rapporterar 11,4 procent att de utsattes för cykelstöld under 2019. Det är en ökning från 2018, då andelen var 11,1 procent. Nivån gällande andelen utsatta för cykelstöld har legat relativt stabilt under större delen av mätperioden, dock syns en ökning under de senaste åren där andelen 2019 uppgår till den högsta nivån hittills (se tabell 3.31 och figur 3.33).

Det näst vanligaste egendomsbrottet är *stöld ur eller från fordon*, något som 4,6 procent av hushållen rapporterar att de utsattes för 2019. Det är på ungefär samma nivå som 2018 (4,7 %). Under 2006–2012 minskade andelen hushåll som utsatts för stöld ur eller från fordon kraftigt och har därefter legat på en stabil nivå, med vissa årliga variationer.

Resultatet visar att 1,7 procent av hushållen i riket rapporterar att de utsattes för *bostadsinbrott* under 2019, vilket är på i stort sett samma nivå som 2018 (1,8 %). Andelen hushåll som blivit utsatta för bostadsinbrott var 1,2–1,7 procent fram till och med 2015, men har därefter legat på en relativt stabil nivå runt 1,8 procent

Utsatthet för *bilstöld* uppges i minst utsträckning av egendomsbrotten. Resultaten visar att 1,0 procent av de hushåll där någon hade en bil under perioden uppges ha utsatts för bilstöld, vilket innebär att andelen är oförändrad jämfört med föregående mätning. Andelen som utsattes för bilstöld minskade kraftigt under perioden 2006–2014, men har efter en ökning 2015 legat på en stabil nivå. Trots den ökningen är andelen utsatta på senare år lägre än när mätningarna inleddes.

Figur 3.33. Självrapporterad utsatthet för olika typer av brott mot egendom 2006–2019. Andel utsatta hushåll i riket.^{a,b,c}

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

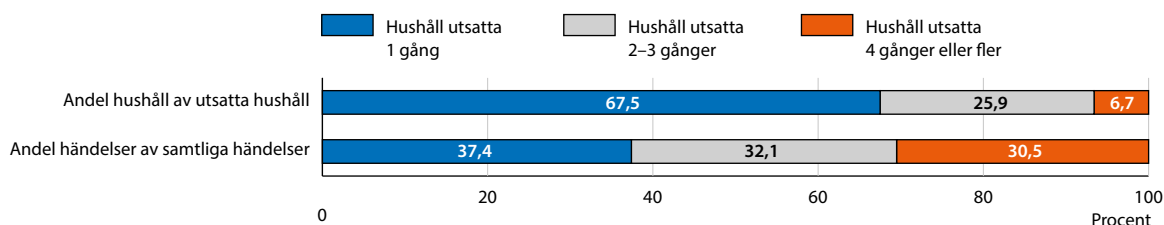
^b I figuren redovisas bilstöld bland hushåll som ägde bil under respektive år.

^c I figuren redovisas cykelstöld bland hushåll som ägde någon cykel under respektive år.

Upprepad utsatthet

Resultaten visar att upprepad utsatthet är förhållandevis ovanligt när det gäller egendomsbrott, särskilt när det gäller att utsättas fyra gånger eller fler. Av de hushåll som utsattes för något egendomsbrott 2019 har 67,5 procent utsatts en (1) gång, och de har tillsammans utsatts för 37,4 procent av samtliga rapporterade händelser. Vidare har 25,9 procent av de utsatta hushållen utsatts två till tre gånger, och den här gruppen stod för 32,1 procent av händelserna. Slutligen blev 6,7 procent av de utsatta hushållen utsatta fyra gånger eller fler förra året, och sammantaget blev de hushållen utsatta för 30,5 procent av samtliga rapporterade händelser (se figur 3.34). Studeras andelarna i stället i hela riket utsattes 9,8 procent av hushållen en (1) gång 2019 och 3,8 utsattes två till tre gånger, medan 1,0 procent utsattes fyra gånger eller fler (se tabell 3Å:1 i appendix).

Figur 3.34 Upprepad utsatthet bland de hushåll som utsattes för något brott mot egendom 2019. Andel hushåll som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, i förhållande till andel händelser.

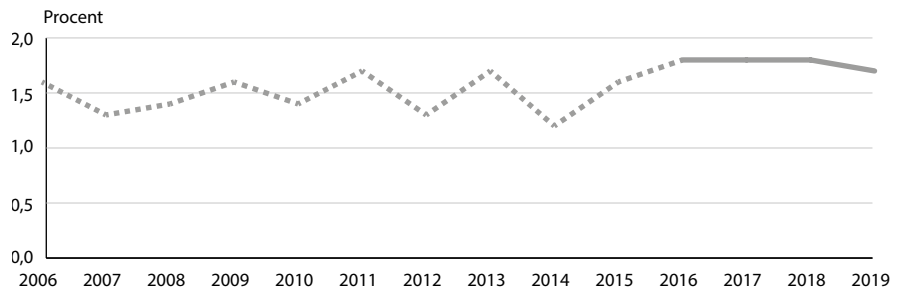
Bostadsinbrott

Bostadsinbrotten upplevs ofta som mer allvarliga och mer integritetskränkande än många andra av de stöldbrott som hushållen utsätts för. För att belysa omfattningen av bostadsinbrott ställs följande fråga:

Bröt sig någon in i din bostad i syfte att stjäla något under förra året (2019)?

Enligt resultaten rapporterar 1,7 procent av hushållen i riket att de utsattes för bostadsinbrott 2019, vilket skulle motsvara cirka 78 000 hushåll om det räknas om till antal utsatta hushåll i riket. Det är på ungefär samma nivå som 2018 (1,8 %). Andelen hushåll som blivit utsatta för bostadsinbrott var 1,2–1,7 procent fram till och med 2015, men har därefter legat på en relativt stabil nivå runt 1,8 procent (se tabell 3.31 och figur 3.35).

Figur 3.35 Självrapporterad utsatthet för bostadsinbrott 2006–2019. Andel utsatta hushåll i riket.^a

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Utsatthet för bostadsinbrott i olika grupper i befolkningen

Resultatet för 2019 visar att hushåll som består av ensamstående personer med barn i större utsträckning uppger att de utsattes för bostadsinbrott (2,2 %) än hushåll som består av ensamstående personer utan barn (1,8 %) och sammanboende personer med eller utan barn (1,4 respektive 1,6 %, se tabell 3.32).

Andelen som utsattes var på i stort sett samma nivå bland boende i flerfamiljshus och bland boende i småhus (1,7 respektive 1,6 %).

När det gäller boendeort utsattes hushåll i storstäder/storstadnära kommuner i större utsträckning (2,0 %) än hushåll i större städer/kommuner nära större stad och hushåll i mindre städer/tätorter/ landsbygds-kommuner (1,6 respektive 1,4 %).

Tabell 3.32 Självrapporterad utsatthet för bostadsinbrott 2006–2019. Andel (%) utsatta hushåll inom olika grupper i riket.^a

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Familjetyp														
Sammanboende														
– utan barn	1,8	1,2	1,5	1,4	1,6	1,9	1,8	2,1	1,5	1,6	1,7	1,7	1,6	1,6
– med barn	1,8	2,1	1,4	2,1	1,9	1,4	1,2	1,3	1,3	1,9	1,7	1,8	1,8	1,4
Ensamstående														
– utan barn	1,3	1,1	1,3	1,4	1,2	1,4	1,0	1,4	1,0	1,4	1,8	1,8	1,8	1,8
– med barn	2,8	1,8	4,5	3,5	2,7	4,3	0,1	7,0	2,1	2,9	2,0	2,8	2,6	2,2
Bostadstyp														
Småhus	1,6	1,3	1,6	2,1	1,4	1,9	1,6	2,1	1,5	2,0	1,9	1,7	1,7	1,6
Flerfamiljshus	1,5	1,3	1,3	1,1	1,4	1,5	1,0	1,4	1,0	1,2	1,7	1,8	1,9	1,7
Boendeort^b														
Storstäder och storstadsnära kommuner	2,4	2,5	2,3	2,0
Större städer och kommuner nära större stad	1,4	1,5	1,5	1,6
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	1,4	1,1	1,5	1,4

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Resultaten för utsatthet 2006–2015 har exkluderats och resultaten för utsatthet 2016–2018 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner". Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Bilstöld

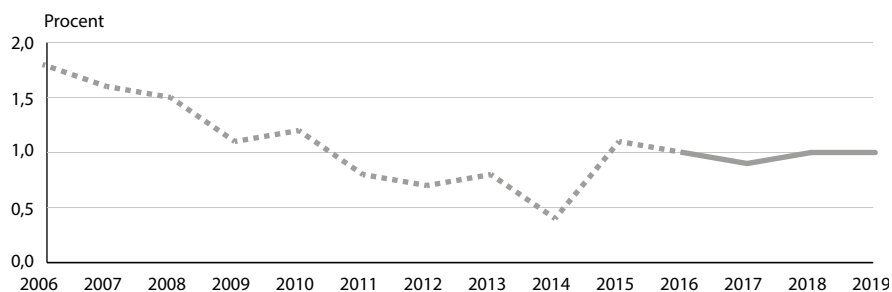
För att undersöka omfattningen av bilstölder ställs följande fråga i NTU:

Fick du eller någon annan i hushållet en bil stulen under förra året (2019)?

Resultaten visar att 1,0 procent av alla hushåll som hade någon bil²⁸ rapporterar att de utsattes för bilstöld under 2019, vilket skulle motsvara cirka 39 000 hushåll om det räknas om till antal utsatta hushåll i riket. Det är på samma nivå som 2018. Andelen minskade kraftigt under perioden 2006–2014, men har efter en ökning 2015 legat på en stabil nivå. Trots den ökningen är andelen utsatta på senare år lägre än när mätningarna inleddes (se tabell 3.31 och figur 3.36).

²⁸ Frågan inkluderar tjänstebil och leasingbil.

Figur 3.36. Självrapporterad utsatthet för bilstöld 2006–2019.
Andel utsatta hushåll i riket.^{a,b}

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b I figuren redovisas bilstöld bland hushåll som hade någon bil under respektive år.

Utsatthet för bilstöld i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.33 visar att hushåll som består av ensamstående med barn i större utsträckning uppger att de under 2019 utsattes för bilstöld (2,1 %) än hushåll som består av ensamstående utan barn (1,0 %) eller hushåll som består av sammanboende med eller utan barn (0,8 % i respektive grupp).

Boende i flerfamiljshus utsattes i större utsträckning än boende i småhus (1,2 respektive 0,6 %).

Sett till boendeort utsattes hushåll i storstäder/storstadsnära kommuner för bilstöld i större utsträckning (1,3 %) än hushåll i större städer/kommuner nära större stad respektive i mindre städer/tätorter/landsbygds-kommuner (0,7 respektive 0,8 %).

Tabell 3.33 Självrapporterad utsatthet för bilstöld 2006–2019. Andel (%) utsatta hushåll inom olika grupper i riket.^{a,b}

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Familjetyp														
Sammanboende														
– utan barn	2,7	2,1	2,7	2,0	1,8	1,4	1,7	1,2	0,9	1,2	0,9	0,8	0,8	0,8
– med barn	1,5	1,9	1,3	1,0	0,7	0,4	0,5	0,7	0,4	0,6	0,8	0,8	0,7	0,8
Ensamstående														
– utan barn	1,6	1,4	1,0	0,8	1,3	0,7	0,5	0,5	0,3	1,2	1,0	1,1	1,1	1,0
– med barn	1,0	0,7	1,4	0,8	.	1,3	0,3	2,7	0,2	1,8	1,7	1,9	1,8	2,1
Bostadstyp														
Småhus	1,0	0,8	0,9	0,7	0,5	0,4	0,4	0,4	0,3	0,8	0,6	0,6	0,5	0,6
Flerfamiljshus	2,7	2,5	2,0	1,6	2,1	1,3	1,2	1,2	0,6	1,3	1,3	1,3	1,4	1,2
Boendeort^c														
Storstäder och storstadsnära kommuner	1,3	1,3	1,3	1,3
Större städer och kommuner nära större stad	0,8	0,8	0,9	0,7
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	0,7	0,7	0,7	0,8

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b I tabellen redovisas bilstöld bland hushåll som hade någon bil under respektive år.

^c Resultaten för utsatthet 2006–2015 har exkluderats och resultaten för utsatthet 2016–2018 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Punkt (.) innebär att observationer saknas, dvs att antalet är 0.

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

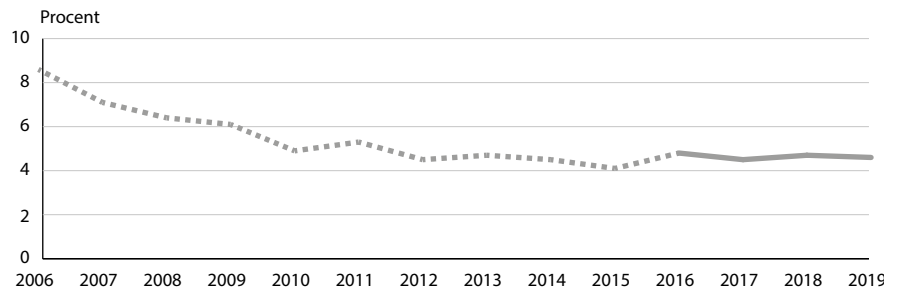
Stöld ur eller från fordon

För att undersöka omfattningen av stöld ur eller från fordon ställs följande fråga i NTU:

Fick du eller någon annan i hushållet något stulet ur eller från en bil, en motorcykel, en moped, en husvagn eller liknande under förra året (2019)?

Vad gäller utsatthet för stöld ur eller från fordon utsattes 4,6 procent av hushållen i riket under 2019, vilket skulle motsvara cirka 211 000 hushåll om det räknas om till antal utsatta hushåll i riket. Det är på i stort sett samma nivå som 2018, då 4,7 procent av hushållen utsattes. Under 2006–2012 minskade andelen hushåll som utsatts för stöld ur eller från fordon kraftigt och har därefter legat på en stabil nivå, med vissa årliga variationer (se tabell 3.31 och figur 3.37).

Figur 3.37 Självrapporterad utsatthet för stöld ur/från fordon 2006–2019.
Andel utsatta hushåll i riket.^a

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Utsatthet för stöld ur eller från fordon i olika grupper i befolkningen

När det gäller stöld ur eller från fordon visar tabell 3.34 att det under 2019 var vanligare att utsättas bland hushåll som består av ensamstående och sammanboende med barn (6,1 respektive 5,3 %) än bland hushåll som består av ensamstående och sammanboende utan barn (4,4 respektive 4,2 %).

När det gäller bostadstyp var utsatthet för stöld ur eller från fordon i princip lika vanligt bland boende i flerfamiljshus som bland boende i småhus (4,6 respektive 4,5 %).

Hushåll i storstäder/storstadnära kommuner utsattes i större utsträckning (5,2 %) än hushåll i större städer/kommuner nära större stad respektive i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (4,2 respektive 4,3 %).

Tabell 3.34 Självrapporterad utsatthet för stöld ur/från fordon bland hushåll i riket 2006–2019. Andel (%) utsatta hushåll inom olika grupper i riket.^a

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Familjetyp														
Sammanboende														
– utan barn	9,8	7,3	7,4	6,8	6,0	5,8	5,8	5,3	5,0	4,9	4,6	4,1	4,6	4,2
– med barn	10,7	8,1	8,1	9,5	6,5	8,5	6,3	7,6	6,2	5,0	5,8	5,6	5,1	5,3
Ensamstående														
– utan barn	7,4	6,8	5,5	4,9	3,8	4,1	3,4	3,5	3,8	3,7	4,3	4,2	4,4	4,4
– med barn	6,4	6,3	5,4	5,0	4,4	3,5	3,8	4,0	3,0	1,7	5,8	6,0	7,3	6,1
Bostadstyp														
Småhus	8,1	6,4	5,7	6,4	4,5	5,2	4,6	5,2	4,0	4,1	4,5	4,1	4,5	4,5
Flerfamiljshus	9,2	7,8	6,9	6,0	5,3	5,5	4,5	4,4	4,8	4,0	5,0	4,9	4,9	4,6
Boendeort^b														
Storstäder och storstadsnära kommuner	5,9	5,4	5,5	5,2
Större städer och kommuner nära större stad	4,2	4,1	4,3	4,2
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	3,9	3,8	4,3	4,3

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Resultaten för utsatthet 2006–2015 har exkluderats och resultaten för utsatthet 2016–2018 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

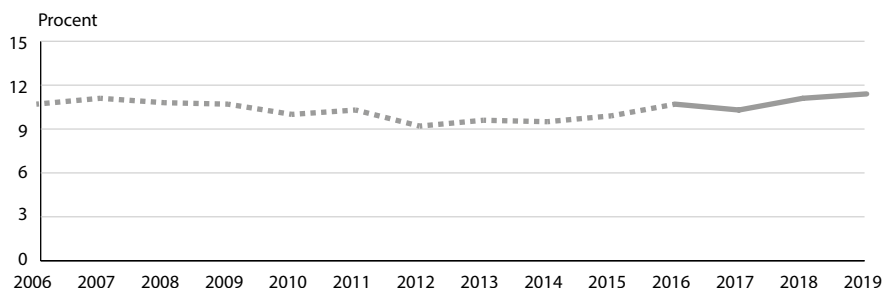
Cykelstöld

För att undersöka omfattningen av cykelstöld ställs följande fråga i NTU:

Fick du eller någon annan i hushållet någon cykel stulen under förra året (2019)?

Resultatet visar att 11,4 procent av de hushåll som ägde någon cykel förra året rapporterar att de utsattes för cykelstöld, vilket skulle motsvara cirka 468 000 hushåll om det räknas om till antal utsatta hushåll i riket. Det är en ökning från 2018 då andelen var 11,1 procent. Andelen har legat på en relativt stabil nivå under hela mätperioden. Dock syns en ökning under de senaste åren, vilket har lett till att andelen 2019 ligger på den högsta uppmätta nivån hittills (se tabell 3.31 och figur 3.38).

Figur 3.38. Självrapporterad utsatthet för cykelstöld 2006–2019.
Andel utsatta hushåll i riket.^{a,b}

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b I figuren redovisas cykelstöld bland hushåll som ägde någon cykel under respektive år.

Utsatthet för cykelstöld i olika grupper i befolkningen

Ensamstående personer med barn utsattes under 2019 för cykelstöld i störst utsträckning (19,7 %) följt av hushåll som består av sammanboende med barn (13,0 %). Vidare utsattes 12,1 procent bland ensamstående utan barn, medan minst andel utsatta återfinns bland sammanboende utan barn (8,7 %) (se tabell 3.35). Att det är en större andel hushåll med barn som uppger att de utsatts för cykelstöld kan sannolikt till viss del förklaras av att hushåll med barn generellt äger fler cyklar per hushåll, vilket torde öka risken för cykelstöld.

Boende i flerfamiljshus utsattes i större utsträckning än boende i småhus (14,8 respektive 8,2 %).

Utsatthet för cykelstöld var vanligare bland hushåll i storstäder/storstadsnära kommuner och i större städer/kommuner nära större stad (13,1 respektive 12,1 %) än i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (8,3 %).

Tabell 3.35 Självrapporterad utsatthet för cykelstöld bland hushåll i riket 2006–2019.
Andel (%) utsatta hushåll inom olika grupper i riket.^{a,b}

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Familjetyp														
Sammanboende														
– utan barn	6,7	7,5	6,6	6,3	6,9	7,4	5,9	7,4	6,5	6,9	8,1	7,4	8,3	8,7
– med barn	12,9	14,3	13,5	15,3	11,7	12,1	11,9	12,0	11,8	15,2	12,6	12,5	13,5	13,0
Ensamstående														
– utan barn	11,8	11,5	12,2	11,3	11,2	11,3	10,5	9,7	10,4	9,6	11,0	10,7	11,5	12,1
– med barn	23,4	20,8	18,4	23,2	19,8	17,8	14,7	15,6	14,7	14,4	17,9	19,6	18,4	19,7
Bostadstyp														
Småhus	7,3	8,3	7,6	7,7	6,6	7,7	6,4	6,7	6,4	6,7	7,5	7,2	7,9	8,2
Flerfamiljshus	14,0	13,8	13,9	13,5	13,3	13,0	12,1	12,5	12,2	12,6	13,7	13,4	14,3	14,8
Boendeort^c														
Storstäder och storstadsnära kommuner	11,8	11,4	12,7	13,1
Större städer och kommuner nära större stad	11,2	11,2	11,9	12,1
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	8,3	7,6	7,8	8,3

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b I tabellen redovisas cykelstöld bland hushåll som ägde någon cykel under respektive år.

^c Resultaten för utsatthet 2006–2015 har exkluderats och resultaten för utsatthet 2016–2018 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

4 Otrygghet och oro för brott

Sammanfattning	114
Inledning	115
Otrygghet	116
Oro över brottslighet	125
Oro för att utsättas för brott	129
Konsekvenser av otrygghet och oro	159

4 Otrygghet och oro för brott

Sammanfattning

Majoriteten (70 %) av befolkningen (16–84 år) uppger att de känner sig mycket eller ganska trygga när de går ut ensamma sent en kväll i sitt eget bostadsområde. Totalt 30 procent uppger dock att de känner sig mycket eller ganska otrygga eller att de till följd av otrygghet undviker att gå ut ensamma under sena kvällar, vilket är en liten ökning jämfört med 2019, då andelen var 28 procent. Sett över tid har andelen som känner sig otrygga legat på en relativt stabil nivå efter en svag minskning under de första åren. År 2016 ökade dock andelen otrygga påtagligt, och låg därefter kvar på samma nivå fram till den här senaste mätningen, då den har ökat ytterligare något. Kvinnor upplever otrygghet i betydligt större utsträckning än män (38 respektive 22 %), och det är även en större andel kvinnor än män som helt avstår från att gå ut på grund av otrygghet (10 respektive 2 %). Andra grupper som utmärker sig med en stor andel otrygga är den näst yngsta åldersgruppen (20–24 år), personer boende i flerfamiljshus och svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda.

Det är 81 procent av befolkningen (16–84 år) som tror att brottsligheten i Sverige har ökat kraftigt eller något under de senaste tre åren, vilket i princip är på samma nivå som 2019, då andelen var 80 procent. Sett över tid har andelen legat relativt stabilt, men ligger på något lägre nivåer 2020 jämfört med de första åren. Vidare är det de äldre åldersgrupperna, framför allt den äldsta (75–84 år), och personer med som högst förgymnasial och som högst gymnasial utbildning, som i störst utsträckning tror att brottsligheten har ökat under de senaste tre åren.

Nära hälften (47 %) av befolkningen (16–84 år) oroar sig i stor utsträckning över brottsligheten i samhället. Andelen har ökat jämfört med 2019, då den var 43 procent. Sett till utvecklingen över tid minskade andelen fram till och med 2011, och därefter skedde en ökning fram till och med 2017. Andelen låg därefter stabilt i några år, fram till den här senaste ökningen. Exempel på grupper som i särskilt stor utsträckning känner oro över brottsligheten i samhället är personer i åldrarna 55–64 och 65–74 år och personer med som högst gymnasial utbildning.

Vidare är det 38 procent som ofta oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, vilket är en ökning jämfört med 2019 då andelen var 35 procent. Andelen som ofta oroar sig minskade fram till och med 2014, följt av en ökning fram till och med 2016. Därefter låg andelen kvar på samma nivå fram till den här senaste ökningen. Det är en större andel kvinnor än män som oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott (41 respektive 35 %), och så har mönstret sett ut vid samtliga mätpunkter. Andra grupper som utmärker sig med en stor oro för närstående är svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda och personer som är ensamstående med barn.

Det är 32 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de oroar sig för att utsättas för bedrägeri på internet, och 27 procent oroar sig för att utsättas för bostadsinbrott. Det är även 27 procent som oroar sig för stöld av/skadegörelse på bil, medan 19 procent uppger att de oroar sig för personrån. Vidare uppger 12 procent att de oroar sig mycket eller ganska ofta för att utsättas för misshandel. Likaså uppger 12 procent att de oroar sig för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp, men det är stora skillnader mellan kvinnor och män (21 respektive 2 %).

När det gäller olika konsekvenser av otrygghet och oro är det vanligast att man valt en annan väg eller ett annat färdssätt, något som 26 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de har gjort mycket eller ganska ofta under det senaste året. Vidare är det stora skillnader mellan kvinnor och män, där 33 procent av kvinnorna uppger att de ofta har valt en annan väg eller ett annat färdssätt, medan andelen bland män uppgår till 18 procent.

Inledning

Fakta om otrygghet och oro för brott bidrar med kunskap om huruvida det kriminalpolitiska målet att minska otryggheten uppnås och kunskap om var behovet av trygghetsskapande åtgärder är störst. I detta kapitel presenteras huvudresultaten för otrygghet och oro för brott 2020 enligt NTU och hur utvecklingen har sett ut över tid (2007–2020).

Att studera hur otrygghet varierar mellan olika grupper i befolkningen bidrar till en mer nyanserad bild av otryggheten i Sverige. Därför baseras resultatredovisningen till stor del på jämförelser mellan olika grupper, såsom män och kvinnor eller yngre och äldre, och andra grupper i befolkningen. Ytterligare resultat för riket och även uppdelat på län presenteras i form av tabeller i ett tillhörande appendix på Brottsförebyggande rådets webbplats (www.bra.se/ntu). Även resultat uppdelat på polisregioner, polisområden och lokalpolisområden finns tillgängliga på webbplatsen.

I resultatredovisningen beskrivs inledningsvis andelen personer med en mer allmän upplevelse av otrygghet och andelen personer som känner en konkret oro över att drabbas av vissa typer av brott. Därefter följer ett avsnitt som beskriver i vilken utsträckning otryggheten påverkar beteendet och livskvaliteten.

I redovisningarna används i huvudsak sammanslagna svarsalternativ. När det gäller otrygghet används kategorin *otrygga*, vilket är en sammanslagning av svarsalternativen *mycket otrygga* och *ganska otrygga*. Sett till brottslighetens utveckling beskrivs de som tror att *brottsligheten har ökat*, vilket är en sammanslagning av *ökat kraftigt* och *ökat något*. När det gäller oro för att drabbas av brott används kategorin *oro*, vilket är en sammanslagning av svarsalternativen *oro mycket ofta* och *oro ganska ofta*.

Med anledning av covid-19-pandemin

Datainsamlingen för NTU 2020 pågick januari–april 2020, vilket innebär att den senare delen genomfördes under covid-19-pandemin. Det går inte att veta exakt hur det kan ha påverkat datainsamlingen men resultaten bör tolkas mot bakgrund av följande resonemang:

- Av de som besvarade undersökningen var det 85 procent (viktad andel) som svarade före den 16 mars, då Folkhälsomyndigheten gick ut med skärpta rekommendationer om bland annat social distansering och om att arbeta hemifrån i de fall det är möjligt. Det går inte att utesluta att resultatet för insamlingsåret 2020 påverkats av pandemin, men vid analyser av materialet är det inte något som indikerar en sådan påverkan.
- Vad gäller resultaten i detta kapitel är referensperioden den aktuella uppfattningen vid svarstillfället, eller under de senaste 12 månaderna, vilket innebär att en mindre del av referensperioden sammanfaller med tiden för pandemin.

Otrygghet

Otrygghet är ett komplext och mångfacetterat fenomen. Ambitionen med NTU är inte att ge en heltäckande bild av otrygghet, utan att bidra med ett antal centrala indikatorer på området. I följande avsnitt redogörs för svaren på frågan om man känner sig otrygg under sena kvällar i det egna bostadsområdet. Frågan är inte specifikt kopplad till en viss brottstyp, utan syftar till att fånga upp en mer allmän känsla av otrygghet.

Otrygghet vid utevistelse sen kväll

Frågan om otrygghet vid utevistelse under kvällstid ställs på följande vis:

Om du går ut ensam sent en kväll i området där du bor, hur trygg eller otrygg känner du dig då?

Svarsalternativen är: *mycket trygg, ganska trygg, ganska otrygg, mycket otrygg och går aldrig ut ensam sent på kvällen.*

De som aldrig går ut ensamma sena kvällar får en följdfråga för att särskilja dem som på grund av otrygghet undviker att gå ut:

Vilket är det främsta skälet till att du aldrig går ut sent på kvällen?

Svarsalternativen är: *har inte någon anledning eller möjlighet att gå ut ensam sent på kvällen, känner mig otrygg och annat skäl.*²⁹

Resultaten för 2020 visar att en majoritet av befolkningen (16–84 år) känner sig trygga (mycket eller ganska) när de går ut ensamma sent en kväll i sitt eget bostadsområde (70 %). Det är dock 30 procent som uppger att de känner sig otrygga (mycket eller ganska) vid sådan utevistelse, varav 6 procentenheter helt avstår från att gå ut sena kvällar på grund av otrygghet (se figur 4.1). Det är en liten ökning sedan 2019 då andelen var 28 procent. Sett över tid har andelen som känner sig

²⁹ De som har svarat att de aldrig går ut sent på kvällen av annat skäl än otrygghet har exkluderats när resultaten tagits fram.

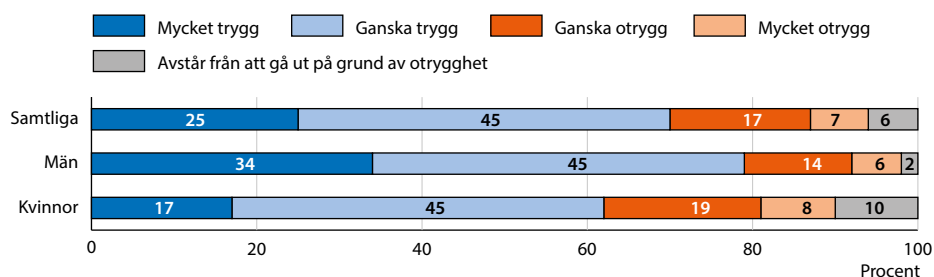
otrygga legat på en relativt stabil nivå efter en svag minskning under de första åren. År 2016 ökade dock andelen otrygga påtagligt, och låg därefter kvar på samma nivå fram till den här senaste mätningen, då den har ökat ytterligare något. Det bör noteras att ökningen som skedde 2016, i kombination med den här senaste ökningen, lett till att nivån är högre än vid den första mätpunkten 2007 (se figur 4.2 och tabell 4.1).

Bland män är det 22 procent som uppger att de känner sig otrygga, varav 2 procentenheter avstår från att gå ut på grund av otrygghet. Andelen otrygga är större än 2019, då andelen var 19 procent.

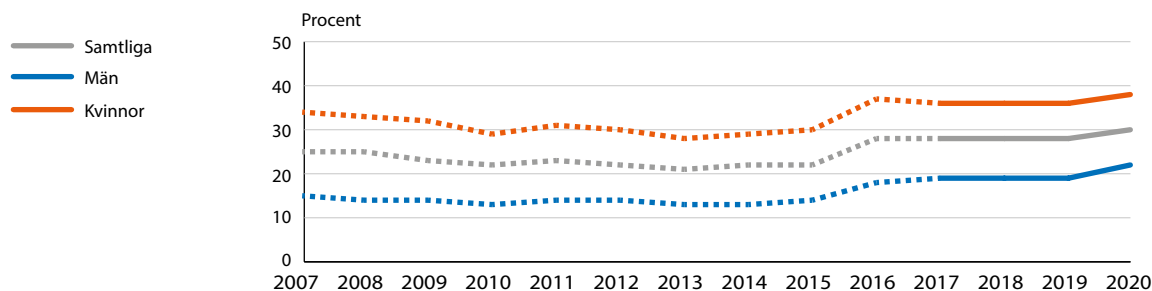
Sett till kvinnor är det 38 procent som uppger att de känner sig otrygga, varav 10 procentenheter avstår från att gå ut på grund av otrygghet. Andelen som uppger otrygghet är något större än 2019, då andelen var 36 procent.

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor blir det tydligt att kvinnor upplever otrygghet vid utevistelse i betydligt större utsträckning än män. Det är också tydligt att det är en större andel kvinnor än män som avstår från att gå ut på grund av otryggheten. Trots de stora skillnaderna visar resultaten att utvecklingen över tid är likartad.

Figur 4.1. Otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2020. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.2. Otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2007–2020. Andel som känner sig mycket/ganska otrygga samt de som avstår från att gå ut på grund av otrygghet, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 4.1 Otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2007–2020. Andel (%) som känner sig mycket/ganska otrygga samt de som avstår från att gå ut på grund av otrygghet, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	25	25	23	22	23	22	21	22	22	28	28	28	28	30
Män	15	14	14	13	14	14	13	13	14	18	19	19	19	22
Kvinnor	34	33	32	29	31	30	28	29	30	37	36	36	36	38
Ålder														
16–19 år	22	20	21	19	21	23	20	20	19	30	30	32	31	31
20–24 år	32	28	29	27	26	26	27	28	28	31	32	33	33	35
25–34 år	26	25	23	21	24	22	25	24	25	34	28	30	30	30
35–44 år	17	17	18	16	16	20	16	18	17	22	25	24	23	28
45–54 år	20	19	20	17	20	16	15	16	21	25	25	25	24	27
55–64 år	27	28	22	23	23	21	18	19	22	28	26	26	26	29
65–74 år	35	33	31	29	28	26	27	27	22	28	29	29	29	31
75–84 år	40	42	42	34	34	38	36	29	30	33	34	31	32	34
Män														
16–19 år	7	9	10	6	8	9	8	9	8	15	15	16	18	18
20–24 år	22	17	21	12	16	16	12	18	13	23	19	19	19	22
25–34 år	14	17	13	11	11	16	17	14	17	22	19	20	21	22
35–44 år	10	10	11	11	12	18	11	15	14	18	17	18	16	21
45–54 år	14	12	11	10	13	9	10	8	14	16	18	19	18	21
55–64 år	15	14	11	14	14	10	11	10	12	17	19	20	20	23
65–74 år	21	18	21	21	16	16	18	20	13	19	21	20	20	22
75–84 år	26	26	22	20	24	25	22	15	18	16	24	22	22	24
Kvinnor														
16–19 år	33	29	29	29	31	33	29	29	28	42	44	44	43	42
20–24 år	41	38	36	36	34	35	37	34	39	39	42	44	45	45
25–34 år	35	32	32	29	33	29	32	32	31	44	36	37	38	38
35–44 år	25	24	24	21	21	23	21	23	21	28	32	31	30	34
45–54 år	25	24	26	22	25	21	19	22	26	31	30	32	30	33
55–64 år	38	41	32	34	33	31	26	27	31	36	34	33	32	35
65–74 år	46	45	40	37	39	36	34	34	32	37	37	37	37	40
75–84 år	49	55	55	45	43	50	46	40	41	45	44	41	41	44

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Resultaten för NTU 2007–2019 korrigerades 2020-04-08 med 1–2 procentenheter för vissa grupper (ej samtliga män respektive kvinnor), på grund av ett tidigare fel i variabeln. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2020 (Brå 2020c).

Otrygghet i olika åldersgrupper

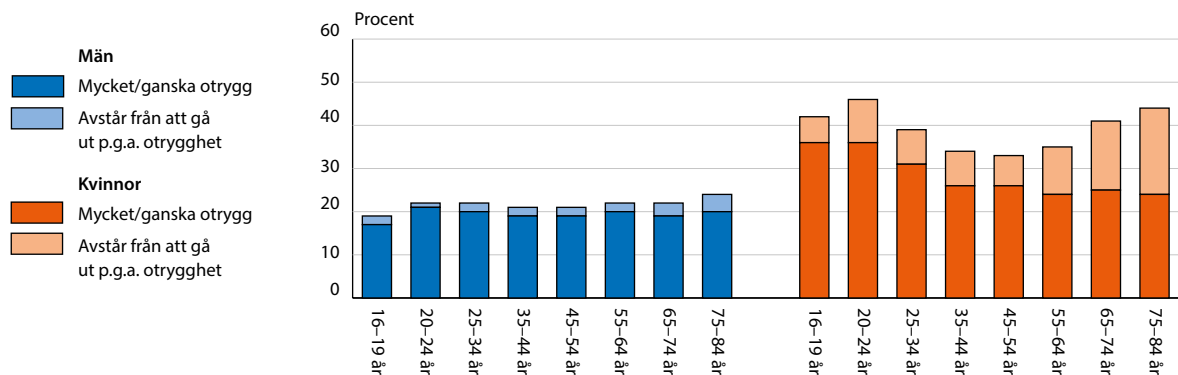
Om man jämför andelen otrygga mellan olika åldersgrupper visar NTU 2020 att det är i den näst yngsta (20–24 år) och i den äldsta (75–84 år) åldersgruppen som störst andel upplever otrygghet (35 respektive 34 %). Den åldersgrupp där minst andel personer känner sig otrygga är 45–54 år (27 %).

Bland män är det relativt små skillnader mellan olika åldersgrupper. Otrygghet är vanligast i åldersgruppen 75–84 år (24%), medan minst andel otrygga bland männen finns i den yngsta åldersgruppen 16–19 år (18 %). Se figur 4.3.

Sett till kvinnor är andelen otrygga särskilt stor i den näst yngsta (20–24 år) och i den äldsta (75–84 år) åldersgruppen (45 respektive 44 %). En stor andel av kvinnorna i den äldsta åldersgruppen avstår helt från att gå ut till följd av otrygghet (20%). Minst andel otrygga bland kvinnorna återfinns i åldersgruppen 45–54 år (33 %).

Vid en jämförelse mellan könen visar resultaten att det vid samtliga mätningar har varit en betydligt större andel otrygga bland kvinnor än bland män i samtliga åldersgrupper. Skillnaderna har legat relativt konstanta över tid. En sak som noteras är att otryggheten har ökat relativt mycket sedan 2019 i åldersgruppen 35–44 år. Bland män i den åldersgruppen har andelen ökat med 5 procentenheter (från 16 till 21 %) och bland kvinnor har andelen ökat med 4 procentenheter (från 30 till 34 %).

Figur 4.3. Otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2020. Andel som känner sig mycket/ganska otrygga samt de som avstår från att gå ut på grund av otrygghet, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Otrygghet i olika grupper i befolkningen

När en särredovisning görs för svensk/utländsk bakgrund framkommer att det är vanligast att uppleva otrygghet vid utevistelse under sen kväll bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda, med 38 procent otrygga, se tabell 4.2. Bland utrikesfödda personer är andelen 34 procent och bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder är andelen 28 procent.

Andelen otrygga är mindre ju högre utbildningsnivån är. Personer med som högst förgymnasial utbildning (34 %) och personer med som högst gymnasial utbildning (33 %) uppger oftare otrygghet vid utevistelse än personer med eftergymnasial utbildning (24 %).

Ensamstående, med eller utan barn, känner sig otrygga i större utsträckning (34 respektive 33 %) än sammanboende med eller utan barn (25 respektive 29 %).

Bland boende i flerfamiljshus uppger en betydligt större andel att de känner sig otrygga jämfört med personer boende i småhus (37 % respektive 24 %).

Sett till boendeort känner sig boende i storstäder/storstadsnära kommuner mest otrygga (32 %) följt av boende i större städer/kommuner nära större stad (30 %). De som bor i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner känner sig mindre otrygga (27%).

Sett till otrygghet inom olika grupper bland män respektive kvinnor 2020 ser mönstret likartat ut. Dock är nivån betydligt högre bland kvinnor, vilket gäller samtliga grupper (se tabell 4A:1–2 i appendix).

Tabell 4.2 Otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2007–2020. Andel (%) som känner sig mycket/ganska otrygga samt de som avstår från att gå ut på grund av otrygghet, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b,c}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund														
Svenskfödda med														
– minst en svenskfödd förälder	22	22	20	19	19	20	19	19	19	25	26	26	26	28
– båda föräldrarna utrikesfödda	33	24	32	28	31	31	32	29	33	34	32	35	34	38
Utrikesfödda	40	37	36	33	38	34	31	30	33	41	34	34	32	34
Utbildning (högsta)														
Förgymnasial	31	30	28	26	27	29	26	27	27	35	33	33	32	34
Gymnasial	25	25	24	22	23	23	22	23	23	29	30	30	30	33
Eftergymnasial	20	19	18	17	18	16	16	16	17	22	21	23	22	24
Familjetyp														
Sammanboende														
– utan barn	27	26	25	22	22	22	20	22	20	27	27	27	27	29
– med barn	18	18	17	16	18	18	16	15	19	24	23	23	23	25
Ensamstående														
– utan barn	29	29	26	26	26	25	25	26	27	32	31	31	31	33
– med barn	27	24	32	23	27	25	25	23	23	32	33	31	31	34
Bostadstyp														
Småhus	17	18	17	15	15	16	15	15	15	21	22	22	22	24
Flerfamiljshus	35	33	32	30	32	31	30	29	31	36	34	35	34	37
Boendeort^d														
Storstäder och storstadsnära kommuner	30	31	29	32
Större städer och kommuner nära större stad	28	28	28	30
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	25	24	25	27

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4A:1–2 i appendix.

^c Resultaten för NTU 2007–2019 korrigerades 2020-04-08 med 1 procentenhet för vissa grupper, på grund av ett tidigare fel i variabeln. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2020 (Brå 2020c).

^d Resultaten för NTU 2007–2016 har exkluderats och resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Oro över brottslighet

För att ringa in en annan dimension av otrygghet, tillfrågas de personer som deltar i NTU också om sin generella oro över brottsligheten i samhället. Det görs genom att fråga dels hur de uppfattar utvecklingen av antalet brott under de senaste tre åren, dels i vilken utsträckning de känner sig oroliga över brottsligheten i samhället.

Uppfattning om brottslighetens utveckling

För att ta reda på uppfattningen om brottslighetens utveckling ställs följande fråga i NTU:

På det hela taget, tror du att antalet brott i Sverige har ökat, minskat eller varit oförändrat de senaste tre åren?

Svarsalternativen är: *ökat kraftigt, ökat något, varit oförändrat, minskat något, minskat kraftigt* och *vet intelingen uppfattning*³⁰.

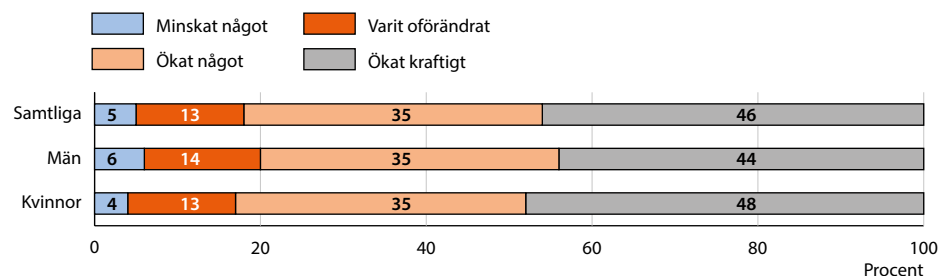
Figur 4.4 visar att det enligt NTU 2020 är 5 procent av befolkningen (16–84 år) som tror att antalet brott har minskat (något) under de senaste tre åren, medan 13 procent tror att brottsligheten har varit oförändrad. Vidare tror 81 procent att antalet brott har ökat (kraftigt eller något). Andelen som tror att brottsligheten har ökat är i princip på samma nivå som 2019, då den var 80 procent. Sett över tid har andelen legat relativt stabilt, men ligger på något lägre nivåer 2020 jämfört med de första åren (se figur 4.5 och tabell 4.3).

Bland män är det 80 procent som 2020 tror att brottsligheten har ökat under de senaste tre åren, vilket är en liten ökning från 2019 (78 %).

Bland kvinnor är det 83 procent som 2020 tror att brottsligheten har ökat under de senaste tre åren, vilket även det är en liten ökning från 2019 (81 %).³¹

Andelen som tror att brottsligheten har ökat har alltid varit större bland kvinnor än bland män, dock har skillnaderna minskat under de senaste åren.

Figur 4.4. Uppfattning om att antalet brott har ökat, minskat eller varit oförändrat under de senaste tre åren i Sverige 2020. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

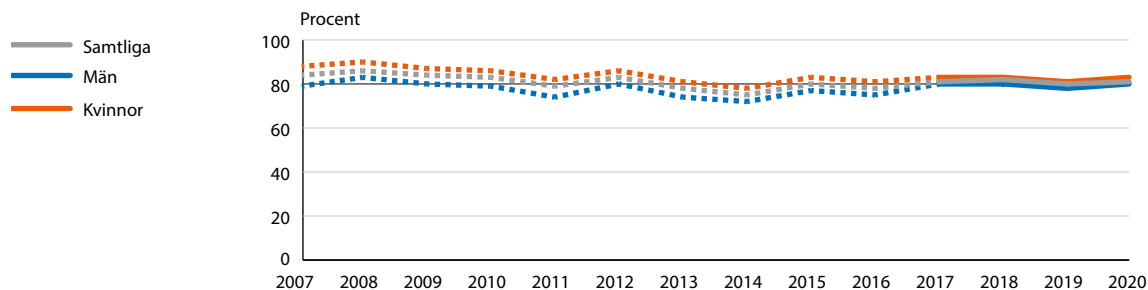

^a Antalet som har svarat att de tror att antalet brott har minskat kraftigt är så pass litet att andelen inte redovisas.

³⁰ Svarsalternativet *vet inte/ingen uppfattning* har exkluderats när resultaten tagits fram.

³¹ Avrundningar har lett till att resultaten enbart visar en ökning med 1 procentenhet för totalbefolkningen, men 2 procentenheters ökning för såväl kvinnor som män. För att en ökning ska beskrivas i rapporten krävs en ökning om minst 2 procentenheter. Läs mer under *Resultatredovisning* i metodkapitlet.

Figur 4.5. Uppfattning om brottsutvecklingen i Sverige 2007–2020. Andel som tror att antalet brott har ökat kraftigt/något under de senaste tre åren, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 4.3. Uppfattning om brottsutvecklingen i Sverige 2007–2020. Andel (%) som tror att antalet brott har ökat kraftigt/något under de senaste tre åren, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	84	86	84	83	79	83	78	75	80	78	81	82	80	81
Män	79	83	80	79	74	80	74	72	77	75	80	80	78	80
Kvinnor	88	90	87	86	82	86	81	78	83	81	83	83	81	83
Ålder														
16–19 år	84	87	79	73	77	77	74	72	72	77	79	80	81	84
20–24 år	80	81	79	77	76	78	75	72	75	71	74	76	76	76
25–34 år	85	87	81	81	79	83	79	73	79	75	74	73	73	74
35–44 år	82	83	82	81	74	81	73	71	73	73	76	76	73	75
45–54 år	83	84	82	84	79	82	78	75	81	78	82	82	80	81
55–64 år	83	86	84	83	77	83	77	76	83	81	86	86	84	86
65–74 år	85	91	89	87	83	87	82	79	84	81	87	88	86	87
75–84 år	91	95	91	91	86	88	86	81	87	87	90	89	88	88
Män														
16–19 år	79	84	72	70	73	74	71	67	66	73	76	80	82	86
20–24 år	75	75	72	70	70	72	68	66	70	65	74	76	77	78
25–34 år	84	87	79	79	77	85	78	73	80	77	73	73	72	73
35–44 år	76	79	77	76	68	79	70	70	71	71	75	74	72	73
45–54 år	78	81	77	80	75	78	73	70	77	74	80	80	77	79
55–64 år	77	81	82	81	72	80	73	71	79	79	84	85	82	84
65–74 år	82	89	88	87	81	85	80	77	81	79	85	85	83	83
75–84 år	84	88	85	85	77	78	81	71	80	78	87	88	85	85
Kvinnor														
16–19 år	89	90	86	76	79	79	76	76	77	82	81	80	80	83
20–24 år	87	88	88	84	83	86	82	78	82	79	75	76	76	75
25–34 år	86	86	83	84	80	81	80	73	79	74	75	74	74	74
35–44 år	90	86	86	85	78	83	76	73	75	76	77	78	74	76
45–54 år	86	87	87	87	82	86	82	79	85	81	85	84	82	83
55–64 år	89	91	85	87	83	86	82	81	86	83	88	88	87	88
65–74 år	87	93	90	87	86	89	83	81	87	83	90	90	89	90
75–84 år	98	100 ^b	97	97	94	96	90	90	93	95	93	91	91	91

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b På grund av metodskäl under uppräknigen har talet avrundats till 100. Det innebär dock inte att alla respondenter i åldersgruppen har uppgett att de tror att antalet brott har ökat kraftigt/något under de senaste tre åren.

Uppfattning om brottslighetens utveckling i olika åldersgrupper

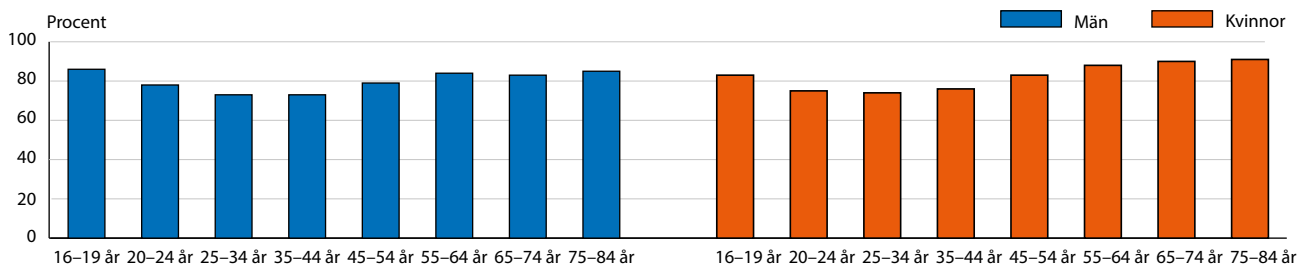
Uppfattningen att antalet brott i Sverige har ökat är vanligare bland äldre än bland yngre. Tabell 4.3 visar att nästan nio av tio personer (88 %) i åldersgruppen 75–84 år tror att antalet brott har ökat. Minst andel som tror att brottsligheten har ökat återfinns i åldersgruppen 25–34 år (74 %). Fördelningen liknar den från tidigare mätpunkter och nivåerna har legat relativt stabilt över tid.

Bland män skiljer det sig lite från totalen, då det är i åldersgruppen 16–19 år som störst andel har uppfattningen att antalet brott har ökat (86 %). Därefter kommer den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 85 %). Minst andel som tror att brottsligheten har ökat återfinns i åldersgrupperna 25–34 år och 35–44 år (73 % vardera). Se tabell 4.3 och figur 4.6.

Bland kvinnor är det i åldersgruppen 75–84 år som störst andel har uppfattningen att antalet brott har ökat (91 %), medan åldersgruppen 25–34 år har minst andel som har den uppfattningen (74 %).

Ålderskillnaderna i uppfattningen att antalet brott har ökat följer således liknande mönster för män och kvinnor. Dock är det bland män vanligast att ha den uppfattningen i den yngsta åldersgruppen, medan nivån bland kvinnor är som högst i den äldsta åldersgruppen. Något som bör noteras är att nivån har ökat fem år i rad i den yngsta åldersgruppen bland män och därmed ökat med 20 procentenheter.

Figur 4.6. Uppfattning om brottsutvecklingen i Sverige 2020. Andel som tror att antalet brott har ökat kraftigt/något under de senaste tre åren, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Uppfattning om brottslighetens utveckling i olika grupper i befolkningen

Bland personer som är födda i Sverige med minst en svenskfödd förälder är andelen som tror att antalet brott har ökat under de senaste tre åren mindre (80 %) än bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda och utrikesfödda personer (84 % i respektive grupp). Se tabell 4.4.

Bland personer med som högst förgymnasial och med som högst gymnasial utbildning är det betydligt vanligare med den här uppfattningen (88 respektive 87 %) än bland dem som har eftergymnasial utbildning (70 %).

Vad gäller familjetyp är det en större andel som tror att antalet brott har ökat under de senaste tre åren bland sammanboende utan barn och ensamstående utan barn (83 respektive 82 %) jämfört med sammanboende med barn och ensamstående med barn (77 respektive 78%).

Sett till bostadstyp är det en större andel boende i småhus som tror att antalet brott har ökat, jämfört med boende i flerfamiljshus (82 respektive 79 %).

Sett till boendeort är det vanligast att ha uppfattningen att antalet brott har ökat bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (85 %). I större städer/kommuner nära större stad är andelen 82 procent, medan den är minst bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner, med 77 procent.

Fördelningen mellan olika grupper följer i de flesta fall samma mönster för män som för kvinnor, och det är inga större skillnader sett till nivåerna (se tabell 4B:1–2 i appendix).

Tabell 4.4 Uppfattning om brottsutvecklingen i Sverige 2007–2020. Andel (%) som tror att antalet brott har ökat kraftigt/något under de senaste tre åren, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund														
Svenskfödda med														
– minst en svenskfödd förälder	83	86	82	82	78	82	77	74	79	77	81	81	79	80
– båda föräldrarna utrikesfödda	84	82	82	82	77	75	80	78	79	79	80	83	81	84
Utrikesfödda	87	89	88	87	83	90	85	80	84	85	85	83	83	84
Utbildning (högsta)														
Förgymnasial	88	91	88	86	82	85	82	81	84	85	86	86	87	88
Gymnasial	88	90	87	87	83	88	84	81	87	85	87	88	86	87
Eftergymnasial	71	74	72	71	67	73	65	62	67	66	71	71	68	70
Familjetyp														
Sammanboende														
– utan barn	85	88	85	84	79	85	79	76	81	78	84	84	82	83
– med barn	83	83	82	82	77	81	77	74	79	77	79	78	76	77
Ensamstående														
– utan barn	85	88	83	82	79	82	78	75	79	79	81	81	80	82
– med barn	83	81	84	83	78	83	78	73	77	79	81	80	78	78
Bostadstyp														
Småhus	83	86	83	82	77	82	78	75	80	78	83	83	82	82
Flerfamiljshus	84	86	84	82	80	83	78	75	79	78	79	79	78	79
Boendeort^c														
Storstäder och storstadsnära kommuner	78	78	76	77
Större städer och kommuner nära större stad	82	83	81	82
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	86	85	85	85

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4B:1–2 i appendix.

^c Resultaten för NTU 2007–2016 har exkluderats och resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Oro över brottsligheten i samhället

För att undersöka hur många som oroar sig över brottsligheten i samhället ställs följande fråga:

I vilken utsträckning är du orolig över brottsligheten i samhället?

Svarsalternativen är: *i stor utsträckning, i viss utsträckning, inte alls och vet inte³².*

³² Svarsalternativet *vet inte* har exkluderats när resultaten tagits fram.

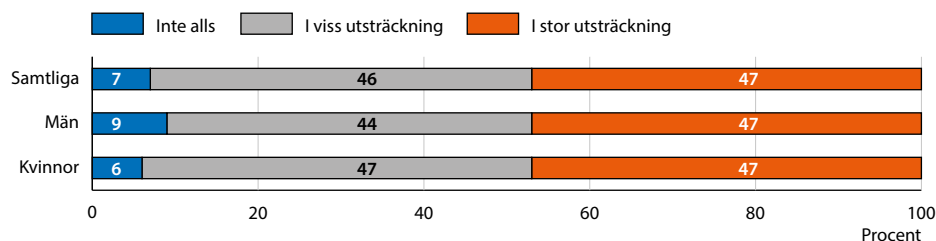
Resultaten visar att 7 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de inte alls oroar sig över brottsligheten i samhället, medan 46 procent uppger att de oroar sig i viss utsträckning. Vidare är det nära hälften (47 %) av befolkningen (16–84 år) som i stor utsträckning oroar sig över brottsligheten i samhället 2020 (se figur 4.7). Andelen som känner stor oro över brottsligheten i samhället har ökat jämfört med 2019 års mätning, då den var 43 procent. Sett till utvecklingen över tid minskade andelen fram till och med 2011, men ökade därefter fram till och med 2017. Andelen låg därefter stabilt några år, fram till den här senaste ökningen. Det bör noteras att nuvarande nivå är den högsta sedan mätningarna startade (se figur 4.8 och tabell 4.5).

Bland männen i befolkningen uppger 47 procent i NTU 2020 att de i stor utsträckning oroar sig över brottsligheten i samhället, vilket är en ökning jämfört med 2019, då andelen var 43 procent.

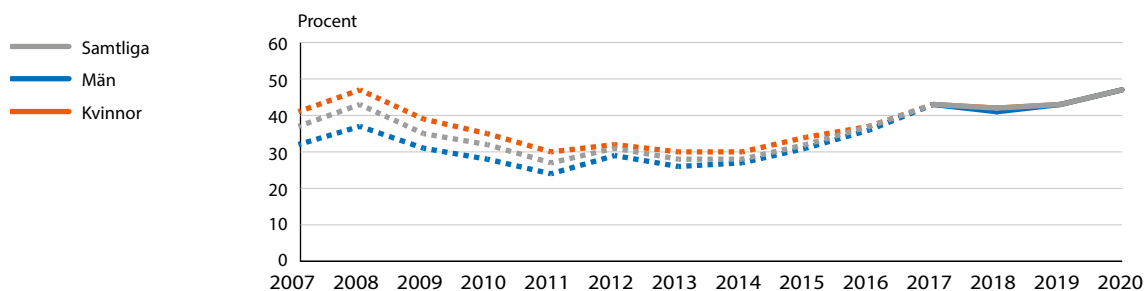
Även bland kvinnorna i befolkningen är det 47 procent som uppger att de i stor utsträckning oroar sig över brottsligheten i samhället 2019, vilket kan jämföras med 2019, då andelen var 43 procent.

Andelen som känner stor oro över brottsligheten i samhället är således på samma nivå bland män och kvinnor. Så har det sett ut sedan 2016, medan det innan dess var vanligare bland kvinnor att känna oro.

Figur 4.7. Oro över brottsligheten i samhället 2020. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.8. Oro över brottsligheten i samhället 2007–2020. Andel som oroar sig i stor utsträckning, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 4.5 Oro över brottsligheten i samhället 2007–2020. Andel (%) som oroar sig i stor utsträckning, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	37	43	35	32	27	31	28	28	32	37	43	42	43	47
Män	32	37	31	28	24	29	26	27	31	36	43	41	43	47
Kvinnor	41	47	39	35	30	32	30	30	34	37	43	42	43	47
Ålder														
16–19 år	13	12	12	11	10	11	8	11	13	15	22	23	25	27
20–24 år	29	27	25	23	20	21	23	22	25	28	30	30	30	33
25–34 år	34	35	27	26	22	27	22	24	27	36	35	34	34	37
35–44 år	37	42	36	32	27	30	25	25	30	34	41	40	40	43
45–54 år	38	44	36	33	28	30	30	30	34	38	47	47	48	53
55–64 år	44	57	46	42	36	38	36	34	41	42	51	49	51	56
65–74 år	46	55	47	41	35	41	36	37	40	43	52	49	52	56
75–84 år	43	52	41	38	34	39	38	36	39	41	47	46	48	52
Män														
16–19 år	11	10	13	12	8	8	6	12	9	10	22	22	26	32
20–24 år	34	26	24	25	21	20	17	23	24	32	30	30	31	35
25–34 år	27	31	25	22	19	30	20	23	28	38	35	34	35	38
35–44 år	30	32	27	25	22	26	22	20	28	32	42	41	40	44
45–54 år	36	41	31	29	28	29	29	29	32	39	47	46	49	52
55–64 år	37	51	42	40	31	34	33	31	39	42	50	48	49	55
65–74 år	41	49	45	37	30	40	35	37	38	40	50	47	48	53
75–84 år	33	40	34	27	26	30	30	30	33	34	44	44	45	50
Kvinnor														
16–19 år	15	14	12	11	12	12	10	11	16	19	23	23	23	24
20–24 år	26	28	25	22	20	21	26	20	25	26	30	30	30	31
25–34 år	39	37	29	28	23	25	23	25	26	34	34	33	34	36
35–44 år	46	51	44	38	31	34	28	31	32	36	40	39	39	42
45–54 år	39	47	40	35	28	30	30	30	35	38	47	47	47	53
55–64 år	50	62	50	45	40	41	40	36	42	42	53	49	53	57
65–74 år	50	60	49	45	40	41	36	37	43	46	53	51	55	58
75–84 år	51	64	47	48	42	48	45	42	46	48	49	48	50	54

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Oro över brottsligheten i olika åldersgrupper

Det är en större andel bland äldre än bland yngre som uppger en stor oro över brottsligheten i samhället. Andelen är minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år), där drygt en fjärdedel (27 %) uppger sig känna stor oro. Den blir därefter större ju äldre åldersgrupp som studeras, fram till och med åldersgruppen 55–64 år där 56 procent uppger att de känner stor oro, och nivån är densamma i den näst äldsta åldersgruppen (65–74 år). Det här mönstret har framkommit vid i princip varje mätning (se tabell 4.5).

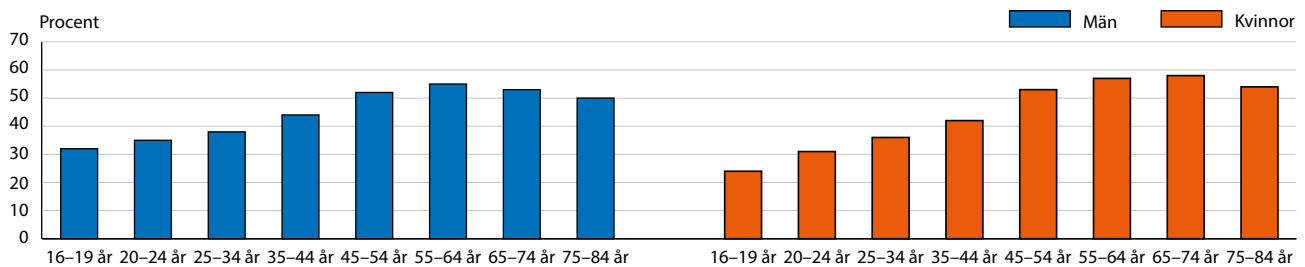
Figur 4.9 visar att det bland männen är en större andel äldre än yngre som uppger en stor oro över brottsligheten i samhället. I den yngsta åldersgruppen (16–19 år) uppger sig 32 procent känna stor oro, medan motsvarande andel i åldersgruppen 55–64 år är 55 procent. En grupp

som särskilt bör noteras är den yngsta åldersgruppen bland män, där andelen som känner oro har ökat kraftigt under de senaste åren.

Bland kvinnor i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) uppger sig 24 procent känna stor oro över brottsligheten i samhället, och andelen blir därefter större ju äldre åldersgrupp som studeras fram till och med 65–74 år, där 58 procent känner en sådan oro.

Mönstret för oro över brottsligheten i samhället är således likartat i de olika åldersgrupperna om man ser till män respektive kvinnor, med minst andel som känner oro bland de yngsta, och störst oro bland äldre åldersgrupper.

Figur 4.9. Oro över brottsligheten i samhället 2020. Andel som oroar sig i stor utsträckning, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro över brottsligheten i olika grupper i befolkningen

Resultatet för 2020 visar att utrikesfödda i mindre utsträckning upplever en stor oro över brottsligheten i samhället (40 %) jämfört med svenskfödda med minst en svenskfödd förälder eller båda föräldrarna utrikesfödda (49 respektive 48 %). Se tabell 4.6.

Bland personer med som högst gymnasial utbildning är det en större andel som upplever stor oro (54 %) än bland personer med som högst förgymnasial utbildning eller eftergymnasial utbildning (45 respektive 39 %).

Sett till familjetyp visar resultaten att det är en mindre andel som uppger en stor oro bland ensamstående utan barn (42 %) än bland ensamstående med barn (52 %) och även jämfört med sammanboende med eller utan barn (47 respektive 51 %).

Boende i småhus oroar sig i högre grad för brottsligheten i samhället jämfört med boende i flerfamiljshus (49 respektive 43 %).

Andelen som uppger en stor oro är störst i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (49 %). I större städer/kommuner nära större stad är andelen 47 procent, medan den är minst bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner, med 45 procent.

När oro över brottsligheten särredovisas för män respektive kvinnor visar resultatet att fördelningen inom olika grupper generellt sett följer samma mönster (se tabell 4C:1–2 i appendix).

Tabell 4.6. Oro över brottsligheten i samhället 2007–2020. Andel (%) som oroar sig i stor utsträckning, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund														
Svenskfödda med														
– minst en svenskfödd förälder	37	44	36	32	27	31	28	28	33	38	45	43	45	49
– båda föräldrarna utrikesfödda	35	34	34	35	27	33	33	27	34	40	40	42	43	48
Utrikesfödda	35	38	34	31	28	29	26	28	28	32	36	35	36	40
Utbildning (högsta)														
Förgymnasial	36	39	34	31	27	29	27	30	35	36	41	39	42	45
Gymnasial	40	47	39	36	31	35	31	33	37	42	50	48	50	54
Eftergymnasial	32	38	31	27	23	25	23	21	25	30	35	35	35	39
Familjetyp														
Sammanboende														
– utan barn	40	49	41	34	30	34	31	32	36	39	47	45	47	51
– med barn	38	42	35	32	27	30	27	28	31	37	43	43	43	47
Ensamstående														
– utan barn	31	35	29	29	24	27	24	24	28	33	37	36	39	42
– med barn	48	50	41	41	34	33	35	32	40	42	46	43	46	52
Bostadstyp														
Småhus	38	44	36	32	27	31	29	28	34	37	45	43	45	49
Flerfamiljshus	36	40	34	32	28	30	27	28	31	36	40	39	40	43
Boendeort^c														
Storstäder och storstadsnära kommuner	40	40	40	45
Större städer och kommuner nära större stad	43	42	44	47
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	46	43	46	49

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4C:1–2 i appendix.

^c Resultaten för NTU 2007–2016 har exkluderats och resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Oro för att utsättas för brott

Hittills har avsnitten i detta kapitel berört otrygghet, uppfattning om brottsutvecklingen och oro över brottsligheten i samhället. I detta avsnitt redovisas oro för att närstående ska utsättas för brott och oro för att man själv ska drabbas av olika typer av brott.

Oro för att närstående ska drabbas av brott

För att undersöka hur många som oroar sig för att närstående ska drabbas av brott ställs följande fråga:

Har det hänt under det senaste året att du oroat dig för att någon närstående till dig ska drabbas av brott?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan* och *aldrig*.

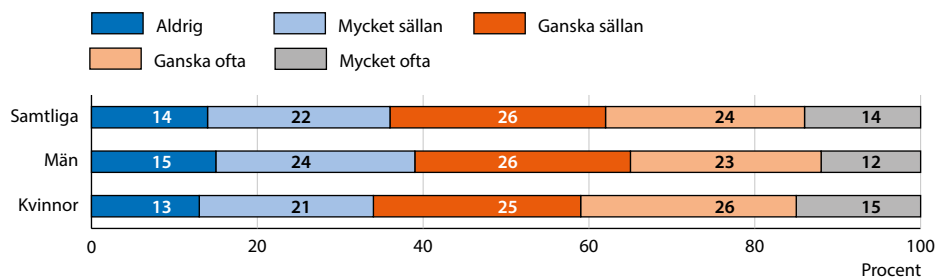
I NTU 2020 uppger drygt 14 procent av befolkningen (16–84 år) att de aldrig oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, medan knappt hälften (48 %) sällan (mycket eller ganska) upplever en sådan oro. Vidare är det 38 procent som ofta (mycket eller ganska) oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, vilket är en ökning jämfört med 2019 då andelen var 35 procent (se figur 4.10). Andelen som ofta oroar sig minskade fram till och med 2014, följt av en ökning fram till och med 2016. Därefter låg andelen kvar på samma nivå fram till den här senaste ökningen (se figur 4.11 och tabell 4.7).

Bland män uppger drygt en tredjedel (35 %) att de ofta oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, vilket är en ökning jämfört med 2019, då andelen var 32 procent.

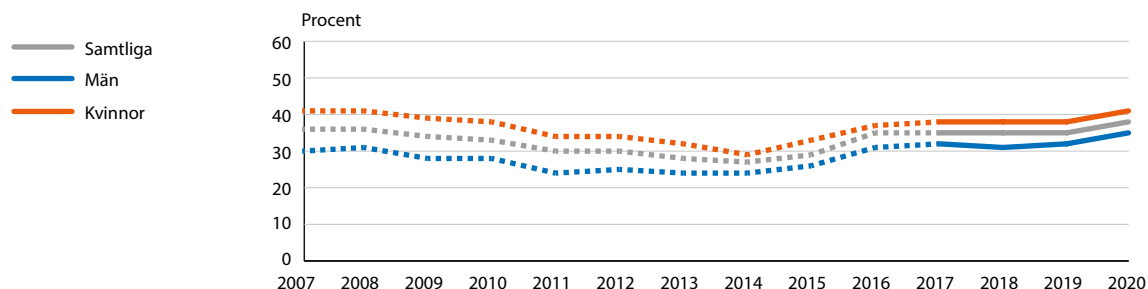
Bland kvinnor uppger 41 procent att de ofta oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, vilket även det är en ökning jämfört med 2019, då andelen var 38 procent.

Det är således en större andel kvinnor än män som ofta oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, och så har det sett ut samtliga år som NTU har genomförts.

Figur 4.10. Oro för att närstående ska drabbas av brott 2020. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.11. Oro för att närstående ska drabbas av brott 2007–2020. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 4.7. Oro för att närstående ska drabbas av brott 2007–2020. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	36	36	34	33	30	30	28	27	29	35	35	35	35	38
Män	30	31	28	28	24	25	24	24	26	31	32	31	32	35
Kvinnor	41	41	39	38	34	34	32	29	33	37	38	38	38	41
Ålder														
16–19 år	20	21	19	19	19	16	15	15	16	20	24	25	26	28
20–24 år	32	29	30	28	27	28	26	28	27	32	33	34	36	36
25–34 år	33	34	33	29	27	29	26	26	29	38	34	35	36	36
35–44 år	35	37	36	35	31	31	28	26	27	35	34	34	33	38
45–54 år	43	44	40	41	36	36	36	33	37	39	42	42	43	47
55–64 år	39	40	35	38	30	32	31	28	33	37	38	37	38	43
65–74 år	37	39	35	33	32	30	28	26	30	33	33	32	33	35
75–84 år	31	34	28	28	24	27	26	23	25	28	29	29	29	31
Män														
16–19 år	15	19	17	20	14	13	14	15	11	19	18	19	22	23
20–24 år	26	22	25	22	21	19	17	22	20	24	29	29	31	31
25–34 år	27	32	32	28	26	29	25	25	30	39	34	33	34	36
35–44 år	30	33	29	30	26	25	25	23	26	34	33	34	33	38
45–54 år	40	40	33	36	31	31	30	30	33	35	39	38	39	43
55–64 år	31	33	28	30	21	26	25	24	26	33	33	33	35	40
65–74 år	27	31	28	25	28	26	25	25	26	28	28	27	27	31
75–84 år	26	28	21	22	18	20	22	22	20	20	25	24	24	26
Kvinnor														
16–19 år	24	23	20	20	23	18	15	16	20	21	29	30	30	32
20–24 år	38	36	34	34	34	38	35	32	34	39	37	39	41	39
25–34 år	38	35	35	31	27	29	27	27	28	38	35	36	37	36
35–44 år	41	41	42	39	35	36	30	29	28	36	36	33	34	38
45–54 år	45	47	45	45	40	39	41	35	41	41	44	46	46	50
55–64 år	46	46	41	46	39	39	37	32	38	41	42	41	42	46
65–74 år	45	45	41	39	36	34	31	27	34	38	38	37	38	39
75–84 år	34	38	33	33	28	32	28	24	29	34	32	33	33	36

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Oro för närstående i olika åldersgrupper

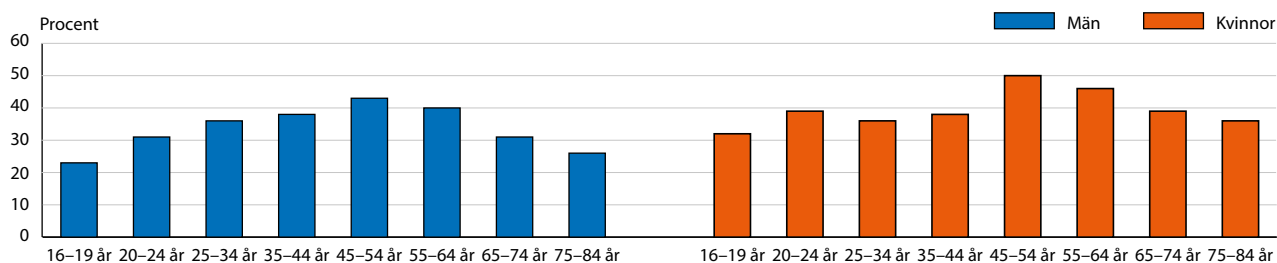
Tabell 4.7 visar att andelen som ofta oroar sig för att närstående ska drabbas av brott är störst i åldern 45–54 år (47 %). Minst andel som uppger att de ofta är oroliga för närstående finns i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 28 %). Ett liknande mönster framkommer även för tidigare mätpunkter.

De män som i minst utsträckning uppger att de ofta känner oro finns i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 23 %). Därefter blir andelen större ju äldre åldersgrupp som studeras, fram till och med åldersgruppen 45–54 år där störst andel ofta känner oro (43 %). Se figur 4.12.

Även sett till kvinnor är andelen som ofta känner oro för att närstående ska drabbas av brott minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år (32 %), medan andelen är störst i åldersgruppen 45–54 år (50 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor i olika åldersgrupper är mönstret således relativt likartat, dock är nivåerna högre bland kvinnor.

Figur 4.12. Oro för att närstående ska drabbas av brott 2020. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för närstående i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.8 visar att det är en större andel bland personer som är födda i Sverige med båda föräldrarna utrikesfödda, som ofta känner oro för att närstående ska drabbas av brott (46 %), än bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder och utrikesfödda personer (39 respektive 34 %).

Andelen som ofta oroar sig är större bland personer med som högst gymnasial utbildning (43 %) än bland personer med som högst för-gymnasial respektive eftergymnasial utbildning (34 respektive 35 %).

Sett till familjetyp är det en större andel som ofta känner oro över närstående bland både ensamstående och sammanboende med barn (50 respektive 44 %) än bland både ensamstående och sammanboende utan barn (33 respektive 38 %).

Andelen som ofta oroar sig enligt NTU 2020 är något större bland boende i småhus än bland boende i flerfamiljshus (39 respektive 37 %).

Andelen som uppger en stor oro är störst i storstäder/storstadsnära kommuner (40 %). I större städer/kommuner nära större stad är andelen 38 procent, medan den är minst bland boende i mindre städer/tätorter/ landsbygdskommuner (36 %).

Likartade mönster framkommer vid en jämförelse mellan män och kvinnor, sett till andelen som ofta känner oro för närstående. Dock är det högre nivåer bland kvinnor, och så ser det ut för alla grupper (se tabell 4D:1-2 i appendix).

Tabell 4.8 Oro för att närstående ska drabbas av brott 2007–2020. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund														
Svenskfödda med														
– minst en svenskfödd förälder	36	37	34	33	29	30	28	27	30	35	36	35	36	39
– båda föräldrarna utrikesfödda	39	36	36	41	38	32	35	34	35	41	39	43	42	46
Utrikesfödda	35	37	35	34	32	31	27	24	28	30	32	31	31	34
Utbildning (högsta)														
Förgymnasial	30	31	27	28	26	24	22	21	25	29	32	31	32	34
Gymnasial	41	41	39	39	34	36	31	32	35	41	40	39	40	43
Eftergymnasial	33	34	31	31	26	27	28	24	26	30	31	32	32	35
Familjetyp														
Sammanboende														
– utan barn	36	36	34	32	30	30	28	27	29	35	35	35	35	38
– med barn	42	43	41	41	35	36	34	30	33	41	39	39	39	44
Ensamstående														
– utan barn	29	30	26	27	24	24	23	23	26	29	30	31	32	33
– med barn	49	46	49	51	42	39	40	35	39	42	46	44	45	50
Bostadstyp														
Småhus	35	36	33	33	29	30	28	26	29	34	35	35	36	39
Flerfamiljshus	36	37	34	34	31	30	28	27	30	35	34	35	35	37
Boendeort^c														
Storstäder och storstadsnära kommuner	37	37	37	40
Större städer och kommuner nära större stad	35	34	35	38
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	32	32	33	36

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4D:1–2 i appendix.

^c Resultaten för NTU 2007–2016 har exkluderats och resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Oro för att själv utsättas för brott

Resultaten om oro för att utsättas för olika typer av brott bygger på frågor om oro för *misshandel, våldtäkt/andra sexuella angrepp, personrån, bedrägeri på internet, bostadsinbrott* och *stöld av/skadegörelse på bil*. Avsnittet inleds med en samlad bild av oron för att utsättas för olika brott. Sedan följer en mer ingående resultatredovisning för respektive brott som efterfrågas. Observera att oro för bostadsinbrott och oro för stöld av/skadegörelse på bil är de enda frågorna som i sin nuvarande form har ställts vid varje tillfälle sedan mätningarna inleddes, medan frågorna om oro för övriga brottstyper tillkom i och med revideringen av undersökningen 2017. Frågan om oro för bedrägeri på internet har gjorts om i NTU 2020 genom att de som svarar att de aldrig handlar på

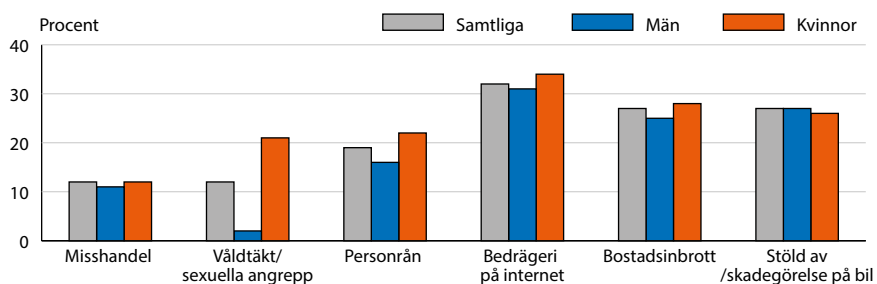
internet får en följdfråga om orsaken till det. De som då svarar ”på grund av oro för att bli utsatt för bedrägeri på internet” inkluderas bland dem som känner mycket eller ganska stor oro för att utsättas för bedrägeri på internet.

Notera att oron för brott kan se olika ut, och begränsa individen på olika sätt, beroende på vilken brottstyp det gäller. Det innebär att allvarlighetsgraden inte bara beror på hur stor andel som uppger oro, utan även på vilka konsekvenser oron ger. Exempelvis kan oro för att utsättas för bilbrott leda till konsekvenser som att man är extra noggrann att låsa bilen, medan oro för misshandel kan leda till konsekvenser som att man avstår från att gå ut, och därmed begränsar sin vardag. Även om det är en större andel som oroar sig för bilbrott än för misshandel, kan således oro för misshandel anses allvarligare.

Bedrägeri på internet är den brottstyp som störst andel av befolkningen (16–84 år) oroar sig för 2020, med 32 procent som mycket eller ganska ofta känner oro, eller som helt avstår från att handla på internet på grund av oron.³³ Det är 27 procent som svarar att de ofta är oroliga för att utsättas för bostadsinbrott, och likaså är det 27 procent som uppger att de ofta är oroliga för att hushållets bil ska bli stulen eller utsättas för skadegörelse. På frågan om oro för att bli rånad är det 19 procent som ofta känner sig oroliga. Vidare är det 12 procent som uppger att de ofta oroar sig för våldtäkt eller andra sexuella angrepp, och likaså är andelen som ofta oroar sig för misshandel 12 procent (se figur 4.13).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar resultaten att kvinnor i betydligt större utsträckning än män uppger att de ofta oroar sig för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp (21 respektive 2 %). Skillnader kan även utläsas sett till oro för personrån, där kvinnor i större utsträckning än män uppger att de ofta oroar sig (22 respektive 16 %). Även vad gäller övriga brottstyper är andelen som känner oro större eller marginellt större bland kvinnor, bortsett från bilbrott, där andelen är 27 procent bland män respektive 26 procent bland kvinnor.

Figur 4.13. Oro för att utsättas för olika brott 2020. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

³³ Dock har frågan om oro för bedrägeri på internet en annan bas än de andra frågorna eftersom de som svarar att de aldrig handlar på internet på grund av andra skäl än oro exkluderas när resultaten tas fram.

Oro för att utsättas för misshandel

Frågan om oro för att bli misshandlad omformulerades i samband med NTU 2017. Tidigare ingick, förutom oro för misshandel, även oro för att bli överfallen.³⁴ Av den anledningen redovisas enbart resultat för 2017 och framåt.

För att undersöka hur många som oroar sig för att utsättas för misshandel ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du oroat dig för att du ska bli misshandlad?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan och aldrig.*

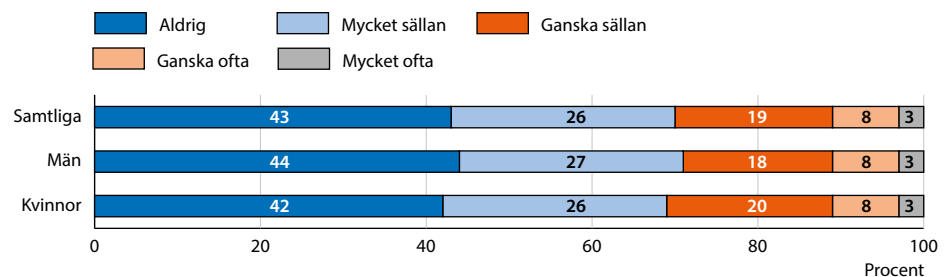
Andelen i befolkningen (16–84 år) som 2020 uppger att de aldrig oroar sig för att utsättas för misshandel är 43 procent, medan 45 procent sällan (mycket eller ganska) gör det. Vidare uppger 12 procent att de ofta (mycket eller ganska) oroar sig för misshandel (se figur 4.14). Det är en liten ökning jämfört med 2019 då andelen var 10 procent. Andelen som ofta oroar sig för misshandel låg på exakt samma nivå 2017–2019, och det återstår att se om den här senaste ökningen är början på en ökande trend (se figur 4.15 och tabell 4.9).

Bland män är andelen som ofta oroar sig för att utsättas för misshandel 11 procent, vilket i princip är på samma nivå som 2017–2019 då andelen var 10 procent.

Bland kvinnor är andelen som ofta oroar sig för att utsättas för misshandel 12 procent, vilket även det är på i princip samma nivå som 2017–2019 då andelen var 11 procent.³⁵

Det framkommer således i princip inga skillnader mellan kvinnors och mäns oro för att utsättas för misshandel, sett till nivåer.

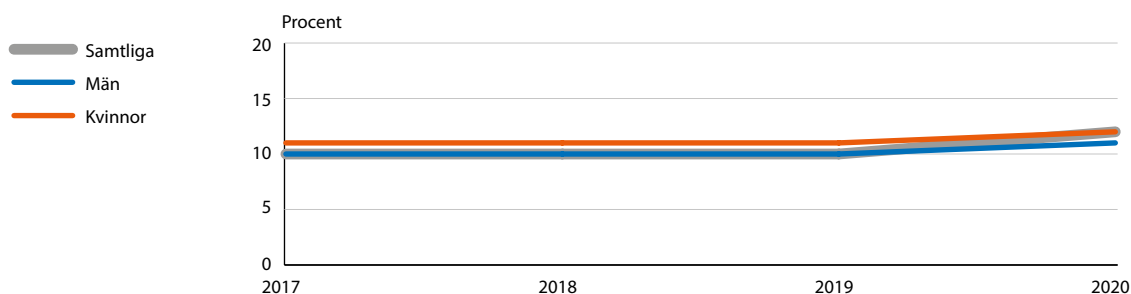
Figur 4.14. Oro för att utsättas för misshandel 2020. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

³⁴ Detta innebär att tidigare resultat inte är jämförbara med resultaten för 2017 och framåt. Eftersom överfall kan ha olika innebörd togs beslutet att i enkäten enbart fråga om oro för misshandel. Tanken är att mer konkreta frågor om specifika brottstyper är lättare att besvara. För att läsa mer, se *NTU 2018. Teknisk rapport* (Brå 2019b).

³⁵ Avrundningar har lett till att resultaten visar en ökning med 2 procentenheter för totalbefolkningen, men enbart 1 procentenhets ökning för såväl kvinnor som män. För att en ökning ska beskrivas i rapporten krävs en ökning om minst 2 procentenheter. Läs mer under *Resultatredovisning* i metodkapitlet.

Figur 4.15. Oro för att utsättas för misshandel 2017–2020. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 4.9 Oro för att utsättas för misshandel 2017–2020. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	10	10	10	12
Män	10	10	10	11
Kvinnor	11	11	11	12
Ålder				
16–19 år	13	13	13	15
20–24 år	15	15	15	16
25–34 år	13	13	13	14
35–44 år	10	10	10	12
45–54 år	10	10	10	11
55–64 år	10	9	9	11
65–74 år	9	8	8	9
75–84 år	7	7	7	8
Män				
16–19 år	10	10	10	13
20–24 år	12	13	12	15
25–34 år	13	13	13	15
35–44 år	10	11	11	12
45–54 år	10	10	10	11
55–64 år	9	9	8	11
65–74 år	7	8	7	9
75–84 år	6	6	6	7
Kvinnor				
16–19 år	15	15	15	16
20–24 år	18	16	18	17
25–34 år	14	12	13	14
35–44 år	10	9	10	11
45–54 år	10	10	10	11
55–64 år	10	9	10	11
65–74 år	10	8	9	10
75–84 år	7	8	8	9

Oro för misshandel i olika åldersgrupper

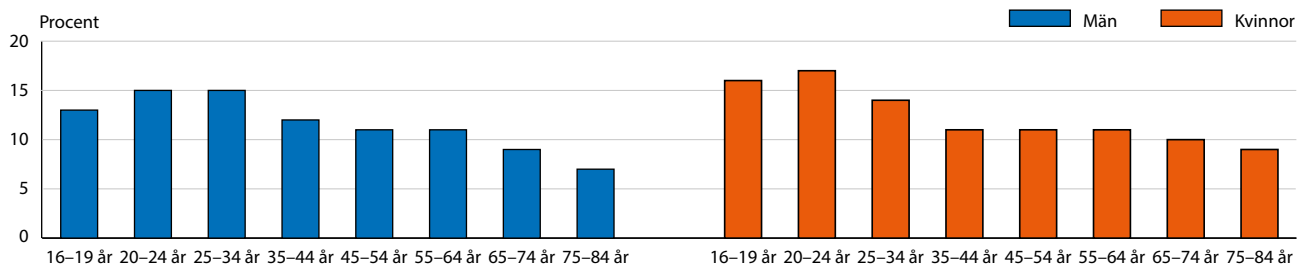
Sett till oro för misshandel i olika åldersgrupper är nivåerna av oro högre bland yngre än bland äldre. Andelen är enligt NTU 2020 störst i åldersgruppen 20–24 år (16 %). Andelen blir sedan mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, vilket innebär att minst andel återfinns i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 8 %). Mönstret är i princip detsamma som 2019 (se tabell 4.9).

Bland män är andelen som ofta oroar sig störst i åldersgrupperna 20–24 år och 25–34 år (15 % vardera). Andelen blir sedan mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst är den i åldersgruppen 75–84 år, med 7 procent (se figur 4.16).

Bland kvinnor är andelen som uppger att de ofta känner oro för att utsättas för misshandel störst i åldersgruppen 20–24 år (17 %), medan andelen är minst i den äldsta åldersgruppen 75–84 år (9 %).

Mönstret är således likartat vid en jämförelse mellan män och kvinnor i olika åldersgrupper, med en större andel som känner oro bland yngre än bland äldre.

Figur 4.16. Oro för att utsättas för misshandel 2020. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för misshandel i olika grupper i befolkningen

Det är vanligare att ofta oroa sig för misshandel bland personer som är födda i Sverige, med båda föräldrarna utrikesfödda, och utrikesfödda personer (14 respektive 13 %), jämfört med personer som är födda i Sverige med minst en svenskfödd förälder (11 %). Se tabell 4.10.

Vad gäller utbildning är andelen som ofta oroar sig för misshandel större bland personer med som högst förgymnasial och gymnasial utbildning (14 respektive 13 %) jämfört med personer med eftergymnasial utbildning (9 %).

Denna typ av oro är vanligare bland ensamstående med eller utan barn (15 respektive 14 %) än bland sammanboende med eller utan barn (10 % i respektive grupp).

Vidare är det en större andel som ofta oroar sig bland boende i flerfamiljshus (13 %) jämfört med boende i småhus (10 %).

Sett till boendeort är det något vanligare att ofta oroa sig för misshandel bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner och i större

städer/kommuner nära större stad (13 respektive 12 %) än bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (10 %).

Sett till oro för misshandel inom olika grupper bland män respektive kvinnor 2020 ser mönstret oftast likartat ut, och sett till nivån visar resultatet att det inte är några större skillnader (se tabell 4E i appendix).

Tabell 4.10 Oro för att utsättas för misshandel 2017–2020. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund				
Svenskfödda med				
– minst en svenskfödd förälder	10	9	10	11
– båda föräldrarna utrikesfödda	13	15	13	14
Utrikesfödda	13	13	12	13
Utbildning (högsta)				
Förgymnasial	12	12	12	14
Gymnasial	12	11	12	13
Eftergymnasial	8	8	7	9
Familjetyp				
Sammanboende				
– utan barn	9	9	9	10
– med barn	9	8	9	10
Ensamstående				
– utan barn	12	12	12	14
– med barn	13	12	15	15
Bostadstyp				
Småhus	9	8	9	10
Flerfamiljshus	13	12	12	13
Boendeort^b				
Storstäder och storstadsnära kommuner	12	11	11	13
Större städer och kommuner nära större stad	10	10	10	12
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	9	8	9	10

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4E i appendix.

^b Resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp

För att undersöka hur många som oroar sig för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du oroar dig för att du ska bli våldtagen eller på annat sätt sexuellt angripen?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan och aldrig.*

Andelen som 2020 uppger att de aldrig oroar sig för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp är 57 procent, medan 31 procent

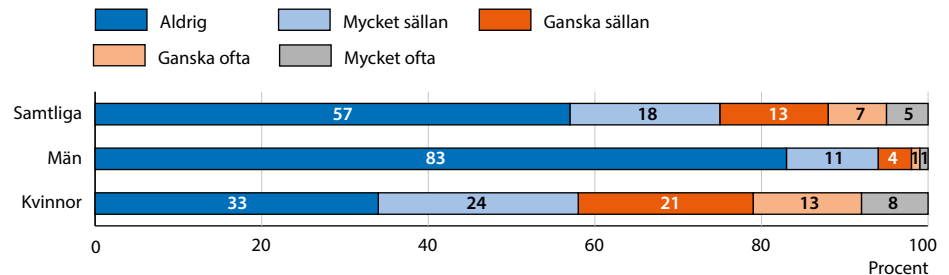
sällan (mycket eller ganska) gör det. Vidare uppger 12 procent att de ofta (mycket eller ganska) oroar sig för det (se figur 4.17). Andelen som ofta oroar sig för våldtäkt eller andra sexuella angrepp ligger på samma nivå som 2019, och har legat på i princip samma nivå sedan 2017 (se figur 4.18 och tabell 4.11).

Bland män är andelen som ofta känner oro på samma nivå 2020 som den var 2017–2019, vilket är 2 procent.

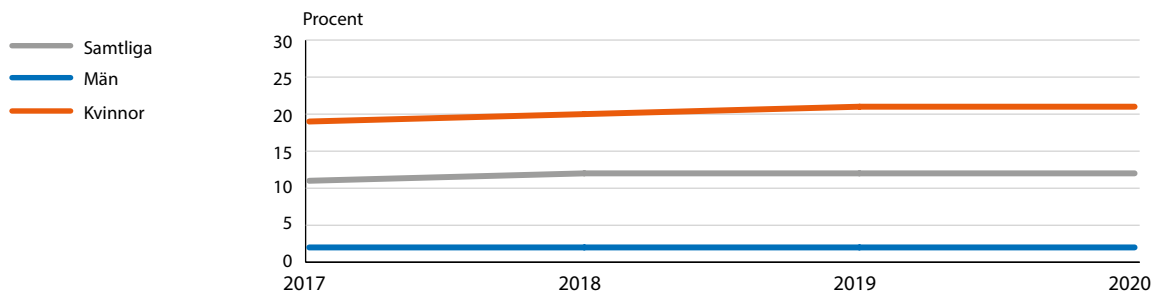
Bland kvinnor är det 21 procent som ofta känner oro för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp, vilket är på samma nivå som 2019. Sett till utvecklingen över tid syns en svag ökning sedan den första mätpunkten 2017.

Det är således stora skillnader mellan kvinnors och mäns oro för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp. Ett liknande mönster har framkommit även för de tidigare åren.

Figur 4.17. Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp 2020. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.18. Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp 2017–2020. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 4.11 Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp 2017–2020. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	11	12	12	12
Män	2	2	2	2
Kvinnor	19	20	21	21
Ålder				
16–19 år	23	25	24	23
20–24 år	25	28	28	26
25–34 år	19	21	22	20
35–44 år	12	12	13	14
45–54 år	9	9	9	10
55–64 år	6	6	7	7
65–74 år	4	3	4	4
75–84 år	3	3	3	3
Män				
16–19 år	2	3	3	2
20–24 år	3	3	3	3
25–34 år	4	3	4	4
35–44 år	3	3	3	3
45–54 år	2	2	3	3
55–64 år	2	2	2	2
65–74 år	1	1	1	1
75–84 år	1	1	1	1
Kvinnor				
16–19 år	39	43	41	40
20–24 år	43	47	49	46
25–34 år	32	35	37	35
35–44 år	21	20	23	24
45–54 år	14	16	15	17
55–64 år	10	11	11	12
65–74 år	7	6	6	7
75–84 år	4	4	4	5

Oro för våldtäkt/sexuella angrepp i olika åldersgrupper

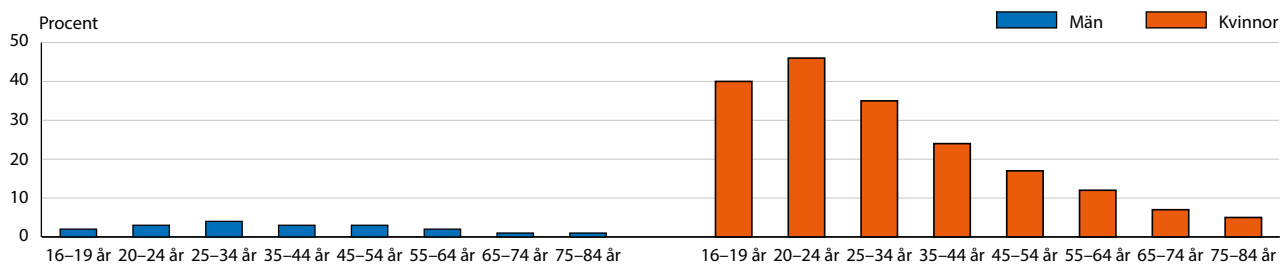
Sett till olika åldersgrupper visar tabell 4.11 att andelen som 2020 ofta oroar sig för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp är störst i de yngsta åldersgrupperna, och sedan blir andelen mindre ju äldre åldersgrupper som studeras. I åldersgruppen 20–24 år är 26 procent ofta oroliga för att utsättas medan 3 procent uppger detta i åldersgruppen 75–84 år. Det liknar den fördelning som framkom 2017–2019.

Bland män är andelen som känner oro störst i åldersgruppen 25–34 år (4 %), medan den är minst i de äldsta åldersgrupperna (65–74 och 75–84 år) där 1 procent av männen uppger att de känner oro för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp (se figur 4.19).

Bland kvinnor är andelen som ofta oroar sig störst i de yngsta åldersgrupperna och mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. I åldersgruppen 20–24 år uppger 46 procent att de ofta oroar sig för våldtäkt eller andra sexuella angrepp, medan motsvarande andel i åldersgruppen 75–84 år är 5 procent.

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar figur 4.19 att kvinnors oro tydligt minskar med äldre åldersgrupper, och mönstret bland män ser likartat ut fast på betydligt lägre nivåer, vilket gör att mönstret inte blir lika tydligt.

Figur 4.19. Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp 2020. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för våldtäkt/sexuellt angrepp i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.12 visar att det är en betydligt större andel som ofta oroar sig för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp bland personer som är födda i Sverige, med båda föräldrarna utrikesfödda (22 %), än bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder eller bland utrikesfödda (12 respektive 11 %).

Sett till utbildning är det något vanligare att känna oro bland personer med som högst förgymnasial utbildning (14 %) jämfört med personer med som högst gymnasial och eftergymnasial utbildning (12 % vardera).

Det är också vanligare att ofta oroas sig för våldtäkt eller andra sexuella angrepp bland ensamstående med eller utan barn (15 respektive 17 %) än bland sammanboende med eller utan barn (12 respektive 9 %).

Vidare är oron vanligare bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (14 respektive 11 %).

Andelen som oroar sig för våldtäkt eller andra sexuella angrepp ökar med ortens storlek. Boende i storstäder/storstadsnära kommuner och större städer/kommuner nära större stad uppger i högre grad att de känner oro (14 respektive 12 %) än boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (9 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor, sett till oro för våldtäkt/andra sexuella angrepp inom olika grupper, visar resultaten att mönstret är relativt likartat, men på betydligt högre nivåer bland kvinnor.

Tabell 4.12 Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp 2017–2020. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna, uppdelat på olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund				
Svenskfödda med				
– minst en svenskfödd förälder	11	12	12	12
– båda föräldrarna utrikesfödda	17	20	19	22
Utrikesfödda	10	10	11	11
Män				
Svenskfödda med	2	2	2	2
– minst en svenskfödd förälder	3	5	3	4
– båda föräldrarna utrikesfödda	3	3	3	3
Utrikesfödda				
Kvinnor	20	21	22	22
Svenskfödda med	30	33	33	36
– minst en svenskfödd förälder	16	16	17	18
– båda föräldrarna utrikesfödda				
Utrikesfödda	13	14	13	14
Utbildning (högsta)	11	11	12	12
Förgymnasial	10	12	12	12
Gymnasial				
Eftergymnasial	2	3	2	3
Män	3	3	3	3
Förgymnasial	1	2	2	2
Gymnasial				
Eftergymnasial	24	25	24	25
Kvinnor	19	19	21	21
Förgymnasial	17	19	20	20
Gymnasial				
Eftergymnasial	9	9	9	9
Familjetyp	10	11	11	12
Sammanboende	14	15	15	15
– utan barn	15	16	18	17
– med barn				
Ensamstående	2	2	2	2
– utan barn	2	3	3	3
– med barn	2	2	2	2
Män	2	3	3	3
Sammanboende				
– utan barn	15	15	16	16
– med barn	17	19	19	22
Ensamstående	24	26	27	26
– utan barn	22	23	26	25
– med barn	2	3	3	3
Kvinnor				
Sammanboende				
– utan barn	15	15	16	16
– med barn	17	19	19	22
Ensamstående				
– utan barn	24	26	27	26
– med barn	22	23	26	25

	2017	2018	2019	2020
Bostadstyp				
Småhus	9	10	10	11
Flerfamiljshus	14	15	15	14
Män				
Småhus	2	2	2	2
Flerfamiljshus	3	3	3	3
Kvinnor				
Småhus	16	17	18	19
Flerfamiljshus	23	24	25	24
Boendeort^b				
Storstäder och storstadsnära kommuner	13	14	14	14
Större städer och kommuner nära större stad	11	11	12	12
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	9	9	9	9
Män				
Storstäder och storstadsnära kommuner	2	3	3	3
Större städer och kommuner nära större stad	2	2	2	2
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	2	2	2	2
Kvinnor				
Storstäder och storstadsnära kommuner	22	24	24	25
Större städer och kommuner nära större stad	19	20	20	21
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	15	15	16	16

^a Eftersom det är så pass stora skillnader mellan män och kvinnor, sett till oro för våldtäkt och andra sexuella angrepp, anses det nödvändigt att redovisa resultaten uppdelat på kön i årsrapporten.

^b Resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Oro för att utsättas för personrån

För att undersöka hur många som oroar sig för att utsättas för personrån ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du oroat dig för att du ska bli rånad?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan och aldrig.*

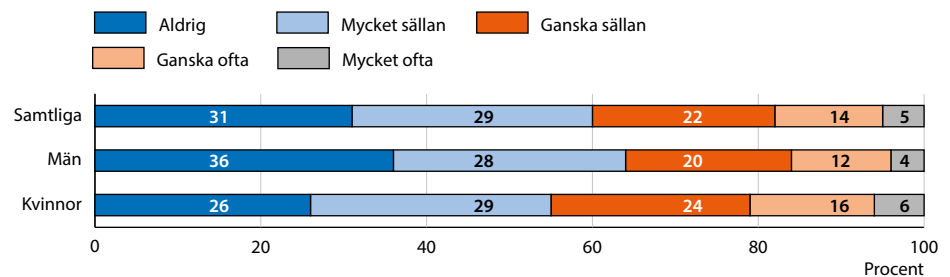
Andelen som 2020 uppger att de aldrig oroar sig för att utsättas för personrån är 31 procent, medan 51 procent sällan (mycket eller ganska) gör det. Vidare uppger 19 procent att de ofta (mycket eller ganska) oroar sig för personrån (se figur 4.20). Det är en något högre nivå än 2019, då andelen var 17 procent. Det är även en högre nivå jämfört med de två första mätningarna, 2017 och 2018, då andelen var 16 procent (se figur 4.21 och tabell 4.13).

Bland män är andelen som ofta känner oro för att utsättas för personrån 16 procent, vilket är en ökning från mätåren 2017–2019, då andelen låg på 13 procent vid varje mätpunkt.

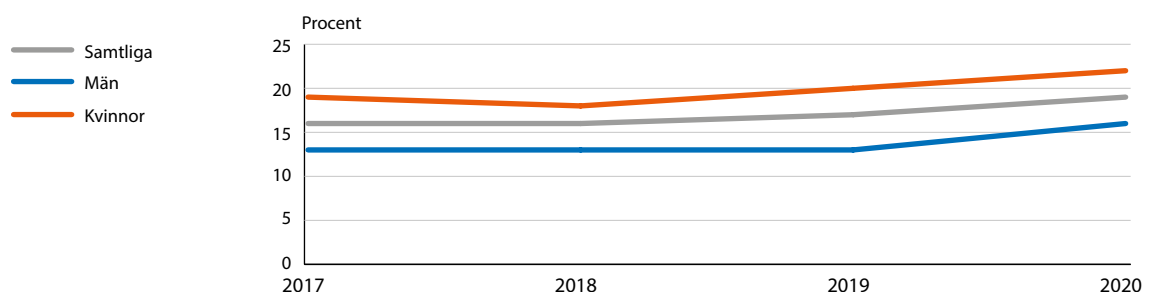
Bland kvinnor är andelen som ofta känner oro 22 procent enligt den senaste mätningen 2020. Det är en liten ökning jämfört med 2019, då andelen var 20 procent. Sett över tid låg nivån stabilt 2017 och 2018, för att därefter öka.

Resultaten visar således att kvinnor i en högre grad än män ofta oroar sig för att utsättas för personrån.

Figur 4.20. Oro för att utsättas för personrån 2020. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.21. Oro för att utsättas för personrån 2017–2020. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 4.13 Oro för att utsättas för personrån 2017–2020. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	16	16	17	19
Män	13	13	13	16
Kvinnor	19	18	20	22
Ålder				
16–19 år	14	15	16	20
20–24 år	19	19	20	21
25–34 år	19	18	19	21
35–44 år	15	14	16	19
45–54 år	16	16	17	19
55–64 år	17	16	16	19
65–74 år	16	15	16	17
75–84 år	15	14	15	16
Män				
16–19 år	11	12	14	19
20–24 år	15	15	16	19
25–34 år	16	15	16	19
35–44 år	12	13	14	17
45–54 år	13	13	14	16
55–64 år	12	12	12	16
65–74 år	11	11	11	13
75–84 år	11	11	10	11
Kvinnor				
16–19 år	17	17	17	21
20–24 år	22	21	23	23
25–34 år	22	20	21	23
35–44 år	17	15	18	21
45–54 år	18	18	19	21
55–64 år	21	20	20	22
65–74 år	20	19	20	21
75–84 år	19	18	19	20

Oro för personrån i olika åldersgrupper

Det är relativt jämnt mellan olika åldersgrupper när det gäller oro för att utsättas för personrån. Andelen som 2020 uppger att de ofta är oroliga är störst i åldersgrupperna 20–24 år och 25–34 år (21 % i respektive grupp). Åldersgruppen med minst andel som ofta känner oro är 75–84 år (16 %). Åldersfördelningen liknar den i NTU 2017–2019, dock är nivåerna högre i samtliga åldersgrupper i årets mätning. Se tabell 4.13.

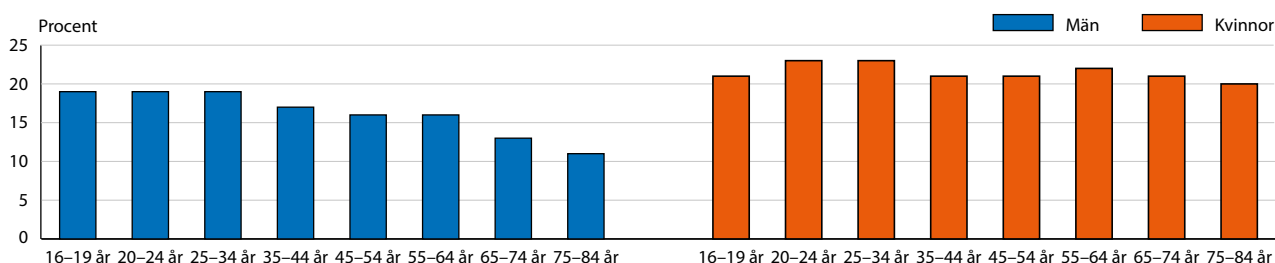
Figur 4.22 visar att andelen bland män som uppger att de ofta är oroliga för att utsättas för personrån störst i åldersgrupperna 16–19 år, 20–24 år och 25–34 år (19 % i respektive grupp), och andelen blir sedan mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst andel finns i den äldsta åldersgruppen 75–84 år (11 %).

Bland kvinnor är andelen som ofta är oroliga för att utsättas för personrån störst i åldersgrupperna 20–24 år och 25–34 år med 23 procent i

respektive grupp, och minst i den äldsta åldersgruppen 75–84 år med 20 procent.

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor sett till oro för personrån visar figur 4.22 att det är skillnader sett till fördelningen mellan olika åldersgrupper, med ett mindre tydligt mönster bland kvinnor än bland män. En sak som gäller för både män och kvinnor är att andelen som känner oro för personrån har ökat tydligt i den yngsta åldersgruppen jämfört med 2019 (med 5 procentenheter bland män och 4 procentenheter bland kvinnor).

Figur 4.22. Oro för att utsättas för personrån 2020. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för personrån i olika grupper i befolkningen

I NTU 2020 är det en större andel som uppger att de ofta oroar sig för personrån bland personer som är födda i Sverige med båda föräldrarna utrikesfödda (25 %) än bland utrikesfödda personer och svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (20 respektive 18 %). Se tabell 4.14.

Det är vanligare att ofta oroa sig bland personer med som högst för-gymnasial och som högst gymnasial utbildning (20 respektive 21 %) jämfört med personer med eftergymnasial utbildning (15 %).

Det är också vanligare bland ensamstående med och utan barn (22 respektive 20 %) än bland sammanboende med och utan barn (18 % i respektive grupp).

Sett till bostadstyp är andelen som känner oro större bland dem som bor i flerfamiljshus jämfört med de som bor i småhus (21 respektive 17 %).

Vidare ökar andelen som ofta oroar sig för personrån med ortens storlek. Personer som bor i storstäder/storstadsnära kommuner uppger i större utsträckning att de ofta känner oro (22 %) jämfört med boende i större städer/kommuner nära större stad (18 %) och boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (15 %).

När oro för att utsättas för personrån uppdelat på olika grupper jämförs mellan män och kvinnor, visar resultaten att det är likartade mönster. Dock är nivåerna högre bland kvinnor, vilket gäller alla studerade grupper (se tabell 4G i appendix).

Tabell 4.14 Oro för att utsättas för personrån 2017–2020. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund				
Svenskfödda med				
– minst en svenskfödd förälder	16	15	16	18
– båda föräldrarna utrikesfödda	19	24	22	25
Utrikesfödda	19	19	19	20
Utbildning (högsta)				
Förgymnasial	17	17	18	20
Gymnasial	19	18	19	21
Eftergymnasial	13	13	13	15
Familjetyp				
Sammanboende				
– utan barn	16	15	16	18
– med barn	14	14	15	18
Ensamstående				
– utan barn	17	17	18	20
– med barn	20	18	20	22
Bostadstyp				
Småhus	14	13	15	17
Flerfamiljshus	19	19	19	21
Boendeort^b				
Storstäder och storstadsnära kommuner	19	19	19	22
Större städer och kommuner nära större stad	16	15	16	18
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	13	12	13	15

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4G i appendix.

^b Resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Oro för att utsättas för bedrägeri på internet

Bedrägeribrottslighet är något som blir allt vanligare, vilket har aktualiserat ett behov av att mäta omfattningen av oro för att utsättas för den här brottstypen. Av den anledningen infördes därför en fråga om oro för bedrägeri på internet i och med NTU 2017. Dock gjordes frågan om i NTU 2020 och därför redovisas enbart resultat för 2020.³⁶

För att undersöka hur många som oroar sig för att utsättas för bedrägeri på internet ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du oroat dig för att du ska bli utsatt för bedrägeri om du köper varor eller tjänster på internet?

³⁶ Frågan om oro för bedrägeri på internet har gjorts om i frågeformuläret 2020 genom att de som svarar att de aldrig köper varor eller tjänster på internet numera får en följdfråga om orsaken till det. De som då uppger svarsalternativet "på grund av oro för att bli utsatt för bedrägeri på internet" inkluderas bland dem som mycket eller ganska ofta känner oro för att utsättas för bedrägeri på internet.

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan, aldrig* och *köper aldrig varor eller tjänster på internet*.

De som svarar att de aldrig köper varor eller tjänster på internet får sedan följande fråga för att särskilja dem som aldrig gör det på grund av oro för att utsättas för bedrägerier:

Vilket är det främsta skälet till att du aldrig köper varor eller tjänster på internet?

Svarsalternativen är: *har inte tillgång till internet, på grund av oro för att bli utsatt för bedrägeri och annat skäl*.³⁷

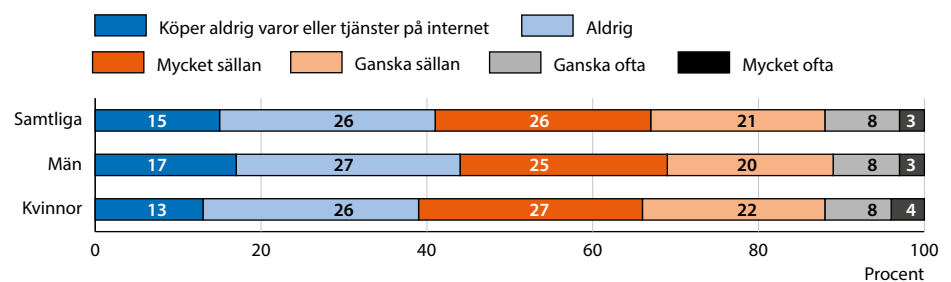
Resultaten från NTU 2020 visar att det är 15 procent av befolkningen som uppger att de aldrig oroar sig för att utsättas för bedrägeri på internet. Vidare uppger 52 procent att de sällan (mycket eller ganska) oroar sig för att utsättas för bedrägeri på internet. Samtidigt är det 32 procent som ofta (mycket eller ganska) har känt en sådan oro, eller som helt avstår från att köpa varor eller tjänster på internet på grund av oron (se figur 4.23, figur 4.24 och tabell 4.15).

Bland män är det 31 procent som under det senaste året ofta har oroat sig för att utsättas för bedrägeri på internet, eller som på grund av denna oro helt avstår från att handla på internet.

Bland kvinnor är det 34 procent som under det senaste året ofta har oroat sig för att utsättas för bedrägeri på internet, eller som på grund av denna oro helt avstår från att handla på internet.

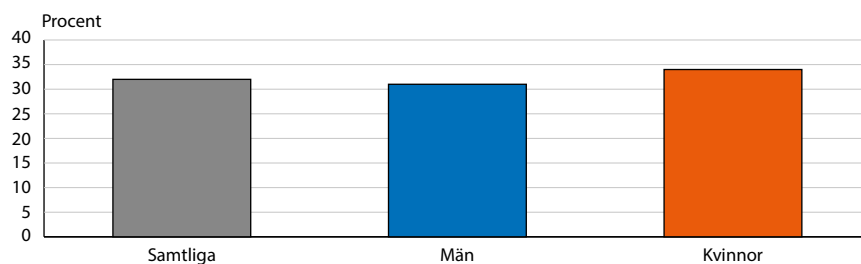
Det är således något vanligare bland kvinnor än bland män att oroa sig för att utsättas för bedrägeri på internet.

Figur 4.23. Oro för att utsättas för bedrägeri på internet 2020. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

³⁷ De som har svarat att de aldrig köper varor eller tjänster på internet av annat skäl än oro har exkluderats när resultaten tagits fram.

Figur 4.24. Oro för att utsättas för bedrägeri på internet 2020. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta samt de som aldrig köper varor eller tjänster på internet på grund av oro, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Av metodologiska skäl finns endast resultat för 2020. För mer information, se NTU 2020. Teknisk rapport (Brå 2020c).

Tabell 4.15. Oro för att utsättas för bedrägeri på internet 2020^a. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta samt de som aldrig köper varor eller tjänster på internet på grund av oro, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper^a.

	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	32
Män	31
Kvinnor	34
Ålder	
16–19 år	20
20–24 år	23
25–34 år	26
35–44 år	29
45–54 år	35
55–64 år	40
65–74 år	40
75–84 år	39
Män	
16–19 år	18
20–24 år	21
25–34 år	24
35–44 år	29
45–54 år	33
55–64 år	38
65–74 år	37
75–84 år	37
Kvinnor	
16–19 år	22
20–24 år	24
25–34 år	28
35–44 år	29
45–54 år	37
55–64 år	41
65–74 år	44
75–84 år	41

^a Av metodologiska skäl finns endast resultat för 2020. För mer information, se NTU 2020. Teknisk rapport (Brå 2020c).

Oro för bedrägeri på internet i olika åldersgrupper

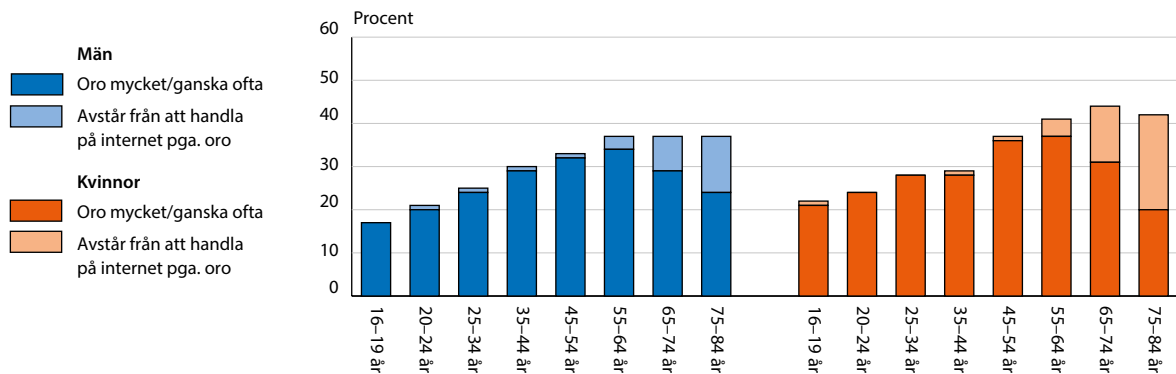
Andelen som ofta oroar sig för att utsättas för bedrägeri på internet (inklusive de som på grund av oron aldrig handlar på internet) ökar i princip ju äldre åldersgrupper som studeras (se tabell 4.15). Störst är andelen i åldersgrupperna 55–64 år och 65–74 år med 40 procent, medan andelen som känner oro är minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 20 %).

Figur 4.25 visar att andelen bland män är störst i åldersgruppen 55–64 år (38 %) och minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 18 %).

Bland kvinnor är andelen som ofta oroar sig för bedrägeri på internet störst i åldersgruppen 65–74 år (44 %), och minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 22 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor i olika åldersgrupper, visar resultaten således att mönstret är likartat. Något som figur 4.25 visar är att en stor del av framför allt kvinnorna, men även av männen, i den äldsta åldersgruppen helt avstår från att handla på internet på grund av oro för att utsättas för bedrägeri (22 procent av kvinnorna och 13 procent av männen). Motsvarande andel i samtliga åldersgrupper fram till och med åldersgruppen 45–54 år varierar mellan 0 procent³⁸ och 1 procent, bland såväl kvinnor som män.

Figur 4.25. Oro för att utsättas för bedrägeri på internet 2020. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta samt de som aldrig köper varor eller tjänster på internet på grund av oro, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för bedrägeri på internet i olika grupper i befolkningen

Sett till oro för att utsättas för bedrägeri på internet inom olika grupper i befolkningen är det vanligast att ofta oroa sig bland utrikesfödda (35 %) följt av svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (33 %), medan det är minst vanligt att oroa sig bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (31 %). Se tabell 4.16.

Vidare är det en större andel som ofta känner oro bland personer med som högst gymnasial utbildning (37 %), än bland personer med som

³⁸ Notera att den avrundade andelen är 0, vilket inte är samma sak som 0 observationer.

högst förgymnasial utbildning (31 %) eller eftergymnasial utbildning (28 %).

När olika familjetyper studeras visar resultaten att ensamstående med barn och sammanboende utan barn uppger oro i större utsträckning (36 % respektive 35 %) än ensamstående utan barn och sammanboende med barn (29 respektive 32 %).

Vidare är det vanligare att ofta känna oro bland boende i småhus jämfört med bland boende i flerfamiljshus (34 respektive 30 %).

Personer som bor i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner känner oro i något större utsträckning (34 %) än boende i storstäder/storstadsnära kommuner och boende i större städer/kommuner nära större stad (31 respektive 32 %).

När oro för bedrägeri på internet inom olika grupper jämförs mellan män och kvinnor, visar resultaten att det är likartade mönster. Vidare är det jämnt mellan män och kvinnor sett till nivåerna i de olika grupperna (se tabell 4H i appendix).

Tabell 4.16. Oro för att utsättas för bedrägeri på internet 2020. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta samt de som aldrig köper varor eller tjänster på internet på grund av oro, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2020
Svensk/utländsk bakgrund	
Svenskfödda med	
– minst en svenskfödd förälder	31
– båda föräldrarna utrikesfödda	33
Utrikesfödda	35
Utbildning (högsta)	
Förgymnasial	31
Gymnasial	37
Eftergymnasial	28
Familjtyp	
Sammanboende	
– utan barn	35
– med barn	32
Ensamstående	
– utan barn	29
– med barn	36
Bostadstyp	
Småhus	34
Flerfamiljshus	30
Boendeort	
Storstäder och storstadsnära kommuner	31
Större städer och kommuner nära större stad	32
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	34

^a Av metodologiska skäl finns endast resultat för 2020. För mer information, se NTU 2020. Teknisk rapport (Brå 2020c).

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4H i appendix.

Oro för att utsättas för bostadsinbrott

För att undersöka hur stor andel som oroar sig för att utsättas för bostadsinbrott ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du oroar dig för att du ska drabbas av inbrott i din bostad?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan och aldrig.*

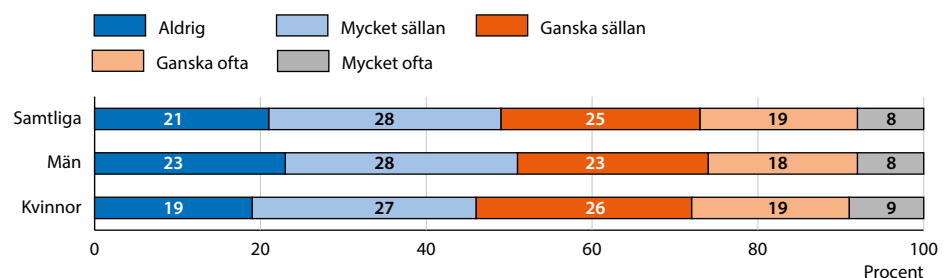
Andelen personer som 2020 uppger att de aldrig oroar sig för att utsättas för bostadsinbrott är 21 procent, medan drygt hälften (53 %) uppger att de sällan (mycket eller ganska) oroar sig. Vidare är det 27 procent som ofta (mycket eller ganska) oroar sig för att utsättas för bostadsinbrott (se figur 4.26). Andelen som ofta oroar sig för bostadsinbrott ligger på samma nivå som 2019. Sett till utvecklingen över tid låg andelen relativt stabilt under de första åren, följt av en ökning 2012 som pågick fram till och med 2017. Därefter har andelen återigen legat på en stabil nivå (se figur 4.27 och tabell 4.17).

Bland män är det 25 procent som ofta oroar sig för bostadsinbrott 2020, vilket i princip är på samma nivå som 2019, då andelen var 26 procent.

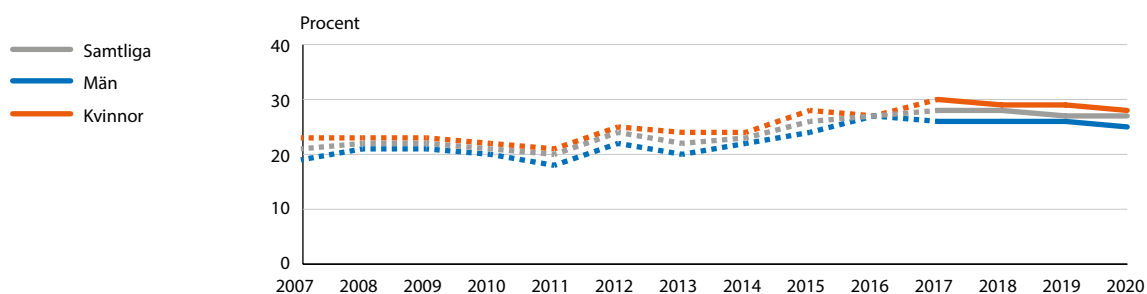
Bland kvinnor är det 28 procent som ofta oroar sig för bostadsinbrott 2020, vilket även det är i princip på samma nivå som 2019, då andelen var 29 procent.

Resultaten visar således att kvinnor är oroliga för bostadsinbrott i en något större utsträckning än män. Utvecklingen över tid ser likartad ut för män och kvinnor.

Figur 4.26. Oro för att utsättas för bostadsinbrott 2020. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.27. Oro för att utsättas för bostadsinbrott 2007–2020. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 4.17 Oro för att utsättas för bostadsinbrott 2007–2020. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	21	22	22	21	20	24	22	23	26	27	28	28	27	27
Män	19	21	21	20	18	22	20	22	24	27	26	26	26	25
Kvinnor	23	23	23	22	21	25	24	24	28	27	30	29	29	28
Ålder														
16–19 år	8	7	10	7	10	10	9	9	12	12	15	16	16	15
20–24 år	16	12	18	16	15	19	17	17	19	21	19	19	20	18
25–34 år	20	18	20	19	17	20	20	21	24	24	24	23	24	23
35–44 år	20	23	23	24	20	26	23	24	25	28	30	30	29	27
45–54 år	24	23	24	21	22	27	24	27	30	32	33	33	32	31
55–64 år	24	27	24	25	23	25	25	26	28	30	32	31	30	31
65–74 år	29	30	28	25	25	30	28	26	32	31	32	30	30	30
75–84 år	25	24	24	21	18	24	27	23	26	28	26	27	26	26
Män														
16–19 år	4	5	5	5	8	5	7	8	6	9	12	13	13	12
20–24 år	14	7	14	8	10	12	9	13	13	16	16	17	17	14
25–34 år	14	15	17	15	15	15	15	16	19	21	20	19	21	20
35–44 år	20	21	21	23	19	24	21	21	25	29	29	29	29	27
45–54 år	26	25	27	23	21	26	27	28	29	37	33	31	31	30
55–64 år	21	26	23	24	21	25	22	25	26	30	30	30	29	31
65–74 år	25	31	25	23	24	29	26	25	32	30	30	29	27	29
75–84 år	21	21	21	20	17	23	25	23	25	24	25	27	25	25
Kvinnor														
16–19 år	11	9	13	8	12	14	10	9	16	14	18	19	18	17
20–24 år	17	16	21	23	18	24	24	19	24	26	22	20	22	21
25–34 år	25	20	24	22	20	24	23	24	28	27	27	26	26	26
35–44 år	21	25	26	25	21	28	26	27	26	27	32	31	30	28
45–54 år	23	22	21	20	23	27	21	26	31	28	32	34	32	32
55–64 år	26	27	24	26	25	25	28	26	29	30	33	32	31	32
65–74 år	32	30	30	27	26	31	29	26	32	32	34	31	32	31
75–84 år	27	27	27	22	20	26	28	22	27	31	27	27	27	27

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Oro för bostadsinbrott i olika åldersgrupper

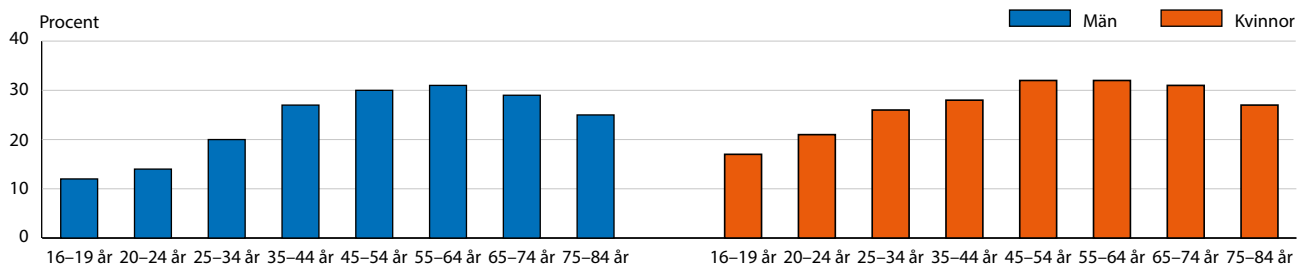
Störst andel som uppger att de ofta är oroliga för bostadsinbrott finns i åldersgrupperna 45–54 år och 55–64 år, där den är 31 procent 2020 (se tabell 4.17). Åldersgruppen med minst andel som känner oro är 16–19 år (15 %) och så har det sett ut samtliga år som NTU har genomförts. Sett över tid har andelarna i de flesta åldersgrupper legat på en relativt stabil nivå men ökat något under de senaste åren.

Figur 4.28 visar att andelen som ofta känner oro bland män är störst i åldern 55–64 år (31 %). Vidare är andelen minst i den yngsta åldersgruppen (12 %).

Bland kvinnor är andelen som ofta känner oro för bostadsinbrott störst i åldersgrupperna 45–54 och 55–64 år (32 % vardera), medan den är minst i den yngsta åldersgruppen (17 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor i olika åldersgrupper visar resultaten således att mönstret är likartat. För samtliga åldersgrupper är det dock en större andel kvinnor än män som ofta är oroliga för att utsättas för bostadsinbrott, och särskilt stora är skillnaderna i de tre yngsta åldersgrupperna.

Figur 4.28. Oro för att utsättas för bostadsinbrott 2020. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för bostadsinbrott i olika grupper i befolkningen

Sett till oro för bostadsinbrott inom olika grupper i befolkningen är det vanligast att ofta oroa sig bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (29 %) och bland utrikesfödda (28 %), medan det är något mindre vanligt att oroa sig bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (26 %). Se tabell 4.18.

Sett till utbildning är andelen som ofta känner oro för bostadsinbrott större bland dem med som högst gymnasial utbildning (30 %) än bland dem med som högst förgymnasial utbildning och eftergymnasial utbildning (24 % vardera).

Vidare är andelen större bland sammanboende med och utan barn (31 respektive 30 %), framför allt jämfört med ensamstående utan barn (21 %) men även jämfört med ensamstående med barn (28 %).

Sett till bostadstyp är andelen betydligt större bland boende i småhus (32 %) än bland boende i flerfamiljshus (19 %).

Personer som bor i storstäder/storstadsnära kommuner och i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner uppger i något större utsträckning att de ofta känner oro (28 respektive 25 %) jämfört med boende i större städer/kommuner nära större stad (27 %).

När oro för att utsättas för bostadsinbrott särredovisas för män respektive kvinnor visar resultatet att fördelningen inom olika grupper oftast följer samma mönster. Dock är nivåerna något högre bland kvinnor (se tabell 4I:1–2 i appendix).

Tabell 4.18 Oro för att utsättas för bostadsinbrott 2007–2020. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund														
Svenskfödda med														
– minst en svenskfödd förälder	20	21	21	20	19	23	22	22	25	28	28	27	27	26
– båda föräldrarna utrikesfödda	23	19	19	22	23	26	24	24	25	29	30	31	29	29
Utrikesfödda	29	27	27	26	25	28	25	24	28	26	29	28	28	28
Utbildning (högsta)														
Förgymnasial	22	20	19	19	19	22	20	20	24	25	25	24	25	24
Gymnasial	23	24	25	24	21	27	24	25	28	30	31	30	30	30
Eftergymnasial	21	21	22	19	19	22	21	22	25	25	26	26	25	24
Familjetyp														
Sammanboende														
– utan barn	27	27	27	25	23	29	26	27	31	32	31	30	29	30
– med barn	24	26	26	26	23	29	26	27	30	34	34	33	33	31
Ensamstående														
– utan barn	15	14	14	14	15	15	16	15	18	19	21	21	21	21
– med barn	21	16	23	20	19	22	19	21	22	21	28	27	27	28
Bostadstyp														
Småhus	25	27	26	25	22	29	27	28	32	33	35	33	33	32
Flerfamiljshus	17	15	17	16	16	16	16	16	17	20	20	20	20	19
Boendeort^c														
Storstäder och storstadsnära kommuner	30	31	29	28
Större städer och kommuner nära större stad	26	25	26	25
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	28	26	27	27

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4I:1–2 i appendix.

^c Resultaten för NTU 2007–2016 har exkluderats och resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Oro för att utsättas för bilbrott

För att undersöka hur många som oroar sig för att utsättas för bilbrott ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du oroat dig för att din/er bil ska bli stulen eller utsatt för skadegörelse?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan, aldrig* och *ingen i hushållet hade någon bil under senaste året*³⁹.

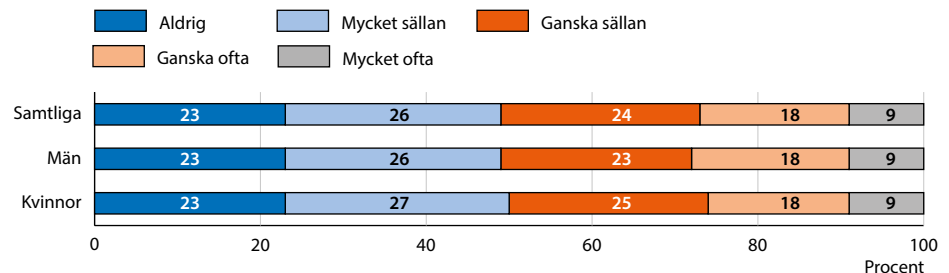
NTU 2020 visar att 23 procent aldrig är oroliga för att utsättas för bilbrott, medan drygt hälften (50 %) sällan (mycket eller ganska) oroar sig. Vidare uppger 27 procent att de ofta (mycket eller ganska) oroar sig för att utsättas för stöld av eller skadegörelse på bil (se figur 4.29). Det är en liten ökning jämfört med 2019 då andelen var 25 procent. Andelen minskade fram till och med 2013, följt av en ökning 2015–2017, för att därefter ha legat relativt stabilt. Det är för tidigt att avgöra om den här senaste marginella ökningen är början på en ökande trend. Noteras bör att nivåerna är lägre nu jämfört med vid de första mätpunkterna (se figur 4.30 och tabell 4.19).

Andelen män som ofta oroar sig för bilbrott är 27 procent, vilket i princip är på samma nivå som 2019, då andelen var 26 procent.

Andelen kvinnor som 2020 uppger att de ofta oroar sig för att utsättas för stöld av eller skadegörelse på bil är 26 procent, vilket även det är i princip på samma nivå som förra året (25 %).⁴⁰

Andelen som känner oro för stöld av eller skadegörelse på bil är således i princip på samma nivå bland män som bland kvinnor. Resultatet för män och kvinnor har varit mycket likartat alla år som NTU har genomförts.

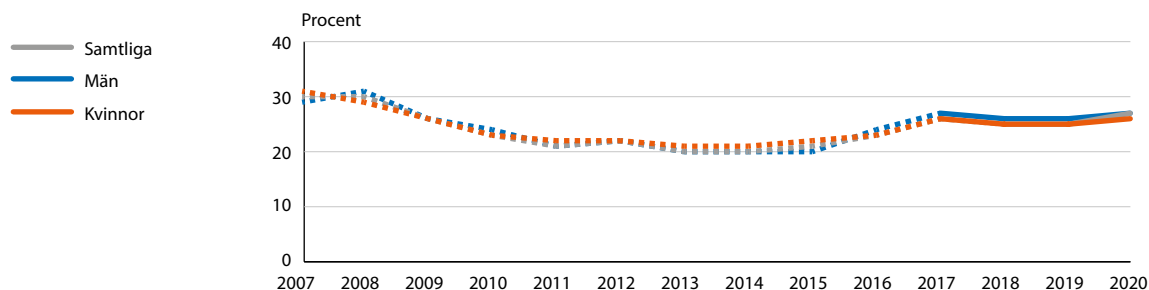
Figur 4.29. Oro för att utsättas för stöld av/skadegörelse på bil 2020. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

³⁹ De som har svarat att ingen i hushållet hade bil under det senaste året har exkluderats när resultaten tagits fram.

⁴⁰ Avrundningar har lett till att resultaten visar en ökning med 2 procentenheter för totalbefolkningen, men enbart 1 procentenhets ökning för såväl kvinnor som män. För att en ökning ska beskrivas i rapporten krävs en ökning om minst 2 procentenheter. Läs mer under Resultatredovisning i metodkapitlet.

Figur 4.30. Oro för att utsättas för stöld av/skadegörelse på bil 2007–2020. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 4.19 Oro för att utsättas för stöld av/skadegörelse på bil 2007–2020. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	30	30	26	23	21	22	20	20	21	23	26	25	25	27
Män	29	31	26	24	21	22	20	20	20	24	27	26	26	27
Kvinnor	31	29	26	23	22	22	21	21	22	23	26	25	25	26
Ålder														
16–19 år	9	8	7	6	6	5	6	6	8	8	11	11	12	13
20–24 år	35	32	25	21	18	25	21	20	20	22	23	22	24	23
25–34 år	41	43	37	35	29	28	25	28	25	32	30	27	29	29
35–44 år	27	27	26	23	23	21	21	18	21	24	26	26	25	28
45–54 år	26	26	23	21	23	20	19	20	22	23	29	28	27	30
55–64 år	32	35	30	26	22	24	22	23	24	26	29	28	28	31
65–74 år	36	38	27	28	23	26	23	22	23	23	28	26	27	28
75–84 år	28	29	24	22	15	24	24	20	20	19	26	24	24	24
Män														
16–19 år	9	13	10	9	10	5	8	9	6	14	11	11	13	14
20–24 år	31	27	23	19	17	22	18	19	17	24	24	24	23	23
25–34 år	43	46	40	39	30	33	26	29	31	34	31	27	31	31
35–44 år	29	28	25	23	22	21	21	17	21	24	27	28	27	31
45–54 år	25	28	22	21	23	21	19	21	18	24	30	28	29	30
55–64 år	27	35	30	27	18	21	18	20	20	27	29	28	29	31
65–74 år	34	36	23	26	23	24	23	21	22	20	27	25	25	27
75–84 år	33	27	27	22	16	25	31	21	20	20	26	24	23	24
Kvinnor														
16–19 år	9	5	5	4	4	5	5	5	8	5	11	10	10	12
20–24 år	42	40	29	25	19	31	28	22	25	20	22	21	25	23
25–34 år	40	40	35	33	29	24	23	28	21	31	29	27	27	28
35–44 år	26	25	27	22	23	21	22	20	20	23	25	23	23	25
45–54 år	27	25	24	20	23	20	19	19	26	21	28	28	26	30
55–64 år	38	35	29	24	26	27	26	26	27	25	29	28	27	31
65–74 år	39	39	31	31	23	28	22	24	25	26	29	26	28	28
75–84 år	23	32	21	21	15	22	18	18	20	19	25	24	24	25

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Oro för bilbrott i olika åldersgrupper

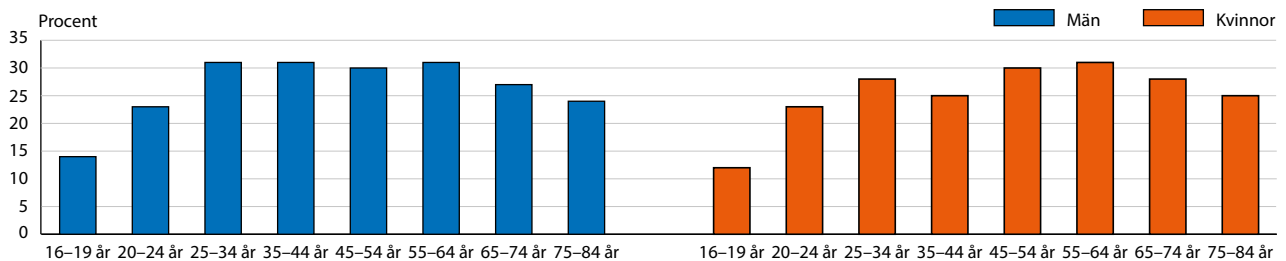
Sett till olika åldersgrupper i befolkningen visar tabell 4.19 att andelen som uppger att de ofta är oroliga för att utsättas för bilrelaterade brott 2020 är störst i åldersgruppen 55–64 år (31 %). Minst andel finns bland bilägare i den yngsta åldersgruppen 16–19 år (13 %).

Bland män visar figur 4.31 att andelen som ofta känner oro är störst i åldersgrupperna 25–34 år, 45–44 år och 55–64 år (31 %). Den åldersgrupp där minst andel känner oro är 16–19 år (14 %).

Bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 55–64 år (31 %), och minst i den yngsta åldersgruppen 16–19 år (12 %).

Det är således små skillnader mellan män och kvinnor vad gäller mönstret i olika åldersgrupper, sett till oro för fordonsrelaterade brott, varför det könsuppdelade resultatet liknar resultatet för hela befolkningen (16–84 år).

Figur 4.31. Oro för att utsättas för stöld av/skadegörelse på bil 2020. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för bilbrott i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.20 visar att andelen som ofta känner oro för att utsättas för stöld av eller skadegörelse på bil är större bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda och utrikesfödda personer (31 respektive 30 %), jämfört med svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (26 %).

När det gäller utbildning är andelen som uppger att de ofta känner oro större bland dem med som högst gymnasial utbildning (31 %) jämfört med dem som har som högst förgymnasial eller eftergymnasial utbildning (23 respektive 24 %).

Andelen är större bland ensamstående med barn (31 %), än bland ensamstående utan barn (24 %) och även jämfört med sammanboende med och utan barn (26 respektive 29 %).

Sett till bostadstyp är andelen som ofta oroar sig för bilbrott större bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (30 respektive 25 %).

Personer som bor i storstäder/storstadsnära kommuner uppger i större utsträckning att de ofta känner oro (29 %) jämfört med boende i större städer/kommuner nära större stad och i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (26 % i respektive grupp).

När oro för att utsättas för bilbrott jämförs mellan män och kvinnor i olika grupper visar resultaten att mönstret i de olika grupperna är relativt likartat och att nivåerna inte skiljer sig åt avsevärt (se tabell 4J:1–2 i appendix).

Tabell 4.20 Oro för att utsättas för stöld av/skadegörelse på bil 2007–2020. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019
Svensk/utländsk bakgrund														
Svenskfödda med														
– minst en svenskfödd förälder	30	30	26	23	20	21	20	20	20	24	25	24	25	26
– båda föräldrarna utrikesfödda	39	30	26	22	27	23	28	23	25	31	30	33	28	31
Utrikesfödda	30	33	29	27	26	25	24	23	25	22	30	29	28	30
Utbildning (högsta)														
Förgymnasial	24	24	18	17	17	16	15	15	17	18	23	22	23	23
Gymnasial	35	35	31	28	25	27	24	25	25	29	31	29	29	31
Eftergymnasial	28	28	25	22	20	19	19	18	19	20	23	23	22	24
Familjetyp														
Sammanboende														
– utan barn	35	36	30	28	24	26	24	23	25	27	28	27	27	29
– med barn	26	28	24	20	22	20	18	18	18	21	26	25	25	26
Ensamstående														
– utan barn	26	26	22	20	18	19	17	19	19	22	23	22	23	24
– med barn	33	27	31	31	22	23	29	25	22	22	31	29	29	31
Bostadstyp														
Småhus	26	27	23	20	19	19	18	18	19	21	25	23	24	25
Flerfamiljshus	36	36	31	29	25	27	24	25	26	28	30	28	28	30
Boendeort^c														
Storstäder och storstadsnära kommuner	29	28	27	29
Större städer och kommuner nära större stad	26	24	25	26
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	24	23	24	26

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4I:1–2 i appendix.

^c Resultaten för NTU 2007–2016 har exkluderats och resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Konsekvenser av otrygghet och oro

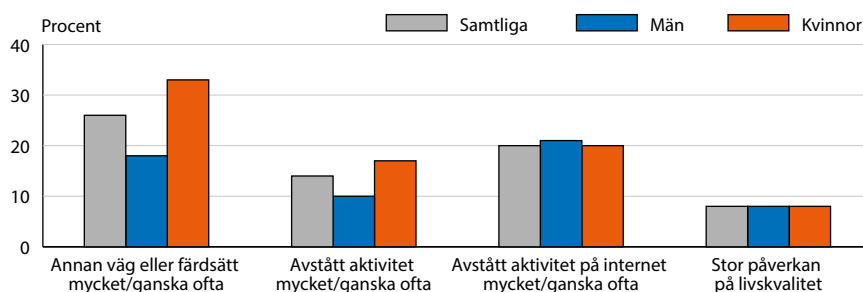
Otrygghet och oro för att utsättas för brott kan få olika typer av negativa konsekvenser, och för en del kan otryggheten vara direkt begränsande i tillvaron.

Frågor om huruvida otrygghet och oro fått negativa konsekvenser för det egna beteendet ställs till samtliga respondenter i NTU, i ett försök att fånga situationer där otryggheten på ett konkret sätt påverkat vardagen. Avsnittet om konsekvenser av otrygghet och oro redovisas utifrån frågor om huruvida oro för att utsättas för brott lett till att man har valt ett annat färdssätt, avstått från någon aktivitet eller avstått från att skriva något eller lägga upp något på internet och huruvida oron upplevs påverka livskvaliteten.⁴¹

Vad gäller de fyra frågorna som ställs i det här avsnittet är den vanligaste konsekvensen av otryggheten 2020 att man valt en annan väg eller ett annat färdssätt. Drygt var fjärde person (26 %) i befolkningen (16–84 år) har gjort detta ofta (mycket eller ganska). Vidare har en femtedel (20 %) av befolkningen (16–84 år) ofta avstått från att skriva eller lägga upp något på internet på grund av oro för att utsättas för trakasserier eller hot,⁴² medan 14 procent ofta har avstått från någon aktivitet. Slutligen har 8 procent svarat att oro för brott har en stor påverkan på livskvaliteten⁴³ (se figur 4.32).

Det är en betydligt större andel kvinnor än män som ofta har valt att ta en annan väg eller ett annat färdssätt (33 respektive 18 %) och som ofta avstått från någon aktivitet på grund av oro (17 respektive 10 %). För de andra frågorna är skillnaderna små eller obefintliga.

Figur 4.32. Olika konsekvenser till följd av otrygghet och oro 2020. Andel som ändrat beteende mycket/ganska ofta eller som upplever en stor påverkan på livskvaliteten, till följd av oro för att utsättas för brott, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

41 Ytterligare ett par konsekvenser av otrygghet är att inte gå ut över huvud taget på kvällen eller att helt avstå från att handla på internet. Omfattningen av denna typ av konsekvens beskrevs tidigare i detta kapitel.

42 De som har svarat att de aldrig lägger upp någonting på internet av annat skäl än oro har exkluderats när resultaten tagits fram.

43 Dock har frågan om livskvalitet andra svarsalternativ än de andra frågorna, vilket minskar möjligheten till direkt jämförbarhet sett till nivåer, och samma sak gäller frågan om att avstå aktivitet på internet.

Annan väg eller annat färd sätt

För att undersöka hur många som har valt någon annan väg eller ett annat färd sätt på grund av oro ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du valt att ta en annan väg eller ett annat färd sätt på grund av oro för att utsättas för brott?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan och aldrig.*

NTU 2020 visar att det är vanligast att oro för att utsättas för brott inte lett till att man har valt en annan väg eller ett annat färd sätt. Totalt 35 procent uppger att de aldrig gjort det under det senaste året, medan 39 procent uppger att de sällan (mycket eller ganska) har gjort det.

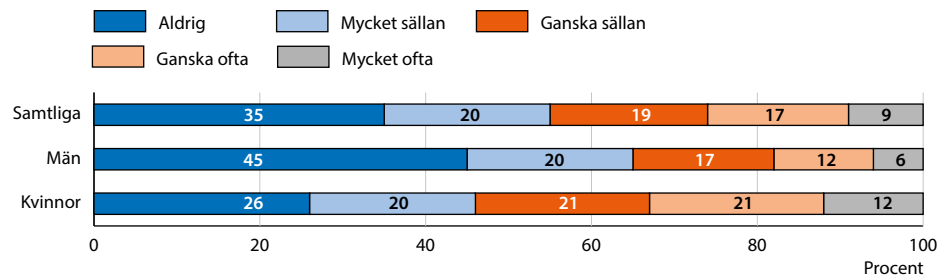
Drygt en fjärdedel (26 %) har dock ofta (mycket eller ganska) under det senaste året valt en annan väg eller ett annat färd sätt till följd av sådan oro (se figur 4.33). Andelen är något större än 2019, då den var 24 procent. Sett till utvecklingen över tid minskade andelen något fram till och med 2014, följt av en ökning fram till och med 2016, och har därefter legat kvar på ungefär samma nivå. Det är för tidigt att säga om den här senaste ökningen är början på en ökande trend (se figur 4.34 och tabell 4.21).

Bland män är det 18 procent som ofta valt en annan väg eller ett annat färd sätt till följd av oro, vilket är en liten ökning från 2019, då andelen var 16 procent.

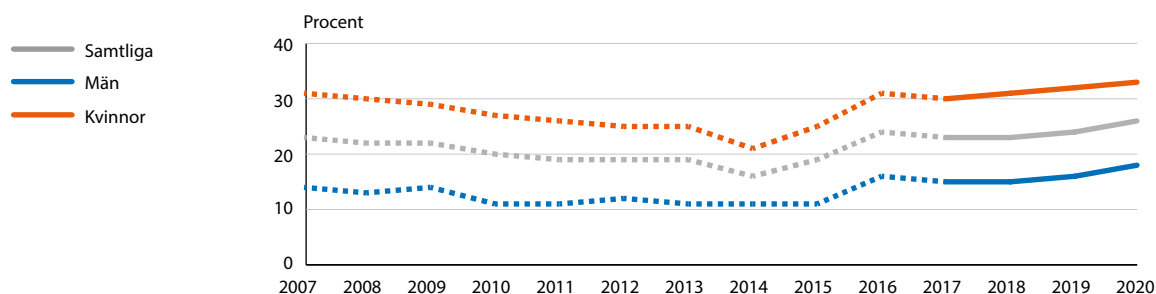
Ser man i stället till kvinnor visar resultaten att en tredjedel (33 %) under det senaste året ofta valt en annan väg eller ett annat färd sätt till följd av sådan oro, vilket i princip är på samma nivå som 2019, då andelen var 32 procent.

Det är således betydligt vanligare att kvinnor ofta har valt ett annat färd sätt på grund av oro för att utsättas för brott jämfört med män, dock är utvecklingen över tid likartad.

Figur 4.33. Valte en annan väg eller ett annat färd sätt på grund av oro för att utsättas för brott 2020. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.34. Valt en annan väg eller ett annat färdstätt på grund av oro för att utsättas för brott 2007–2020. Andel som mycket/ganska ofta har gjort detta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 4.21 Valt en annan väg eller ett annat färdstätt på grund av oro för att utsättas för brott 2007–2020. Andel (%) som mycket/ganska ofta har gjort detta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	23	22	22	20	19	19	19	16	19	24	23	23	24	26
Män	14	13	14	11	11	12	11	11	11	16	15	15	16	18
Kvinnor	31	30	29	27	26	25	25	21	25	31	30	31	32	33
Ålder														
16–19 år	20	20	21	18	19	19	18	15	18	23	25	26	26	27
20–24 år	32	29	30	26	25	26	25	24	26	32	29	31	31	31
25–34 år	32	30	27	27	25	24	25	23	22	32	27	28	30	29
35–44 år	21	22	22	21	19	20	21	17	19	24	25	25	26	29
45–54 år	20	20	19	18	18	15	16	15	19	21	24	24	26	28
55–64 år	23	21	22	18	18	17	15	12	18	23	21	21	22	24
65–74 år	24	22	22	19	19	18	16	15	16	21	18	18	19	21
75–84 år	17	14	15	9	11	13	12	9	11	17	15	16	16	17
Män														
16–19 år	10	11	12	8	10	13	9	9	8	13	12	13	15	16
20–24 år	21	16	19	15	10	15	10	12	12	23	15	16	14	17
25–34 år	17	15	14	13	13	13	12	15	11	20	17	16	18	19
35–44 år	11	13	11	12	10	14	13	11	15	16	15	16	16	21
45–54 år	16	14	16	11	11	9	12	14	14	16	17	17	18	20
55–64 år	14	11	12	10	11	12	9	7	9	13	14	15	16	18
65–74 år	16	14	17	13	12	13	10	15	11	15	13	13	12	15
75–84 år	12	7	7	4	6	9	8	8	5	9	12	11	12	12
Kvinnor														
16–19 år	29	28	28	26	26	24	25	20	25	32	35	36	35	36
20–24 år	43	41	39	36	37	36	37	32	36	40	40	42	45	42
25–34 år	44	41	39	38	35	34	35	31	30	44	36	38	40	38
35–44 år	32	30	32	29	27	27	29	25	24	33	34	33	35	38
45–54 år	23	23	22	22	22	18	18	16	22	25	30	31	33	35
55–64 år	31	30	31	27	25	22	22	17	27	31	27	26	28	29
65–74 år	30	29	27	25	26	23	22	17	21	26	23	23	25	26
75–84 år	20	20	22	14	15	17	15	11	17	24	19	19	20	22

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Annan väg eller annat färdssätt i olika åldersgrupper

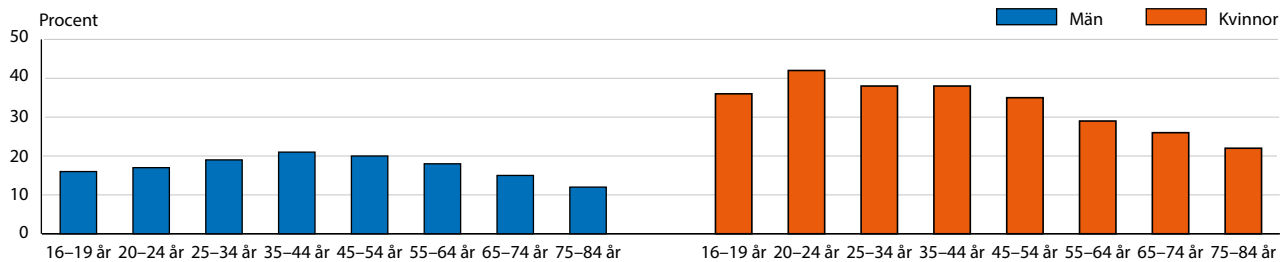
Tabell 4.21 visar att andelen som ofta under det senaste året har valt en annan väg eller ett annat färdssätt på grund av oro för brott är störst i åldersgruppen 20–24 år (31 %). Därefter minskar andelen med äldre åldersgrupper, och minst är den i åldersgruppen 75–84 år (17 %). En liknande fördelning har framkommit tidigare år som NTU har genomförts.

Figur 4.35 visar att störst andel bland män som ofta valt en annan väg eller ett annat färdssätt finns i åldersgruppen 35–44 år (21 %), och därefter blir andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. I den äldsta åldersgruppen 75–84 år är andelen 12 procent.

Bland kvinnor är andelen som ofta valt en annan väg eller ett annat färdssätt störst i åldersgruppen 20–24 år (42 %), och sedan blir den mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Åldersgruppen där minst andel har valt en annan väg eller ett annat färdssätt är 75–84 år (22 %).

Figur 4.35 visar att skillnader kan utläsas när fördelningen mellan olika åldersgrupper bland män respektive kvinnor jämförs. För kvinnor är andelen koncentrerad till yngre åldersgrupper. För män är tyngdpunkten mer i mitten, i och med att andelen först ökar med stigande ålder, för att sedan minska.

Figur 4.35. Valt en annan väg eller ett annat färdssätt på grund av oro för att utsättas för brott 2020. Andel som mycket/ganska ofta har gjort detta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Annan väg eller annat färdssätt i olika grupper i befolkningen

Enligt NTU 2020 är det en större andel som ofta valt en annan väg eller ett annat färdssätt, på grund av oro, bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (34 %) än bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder eller utrikesfödda (27 respektive 21 %). Se tabell 4.22.

Vidare är andelen större bland personer med som högst gymnasial utbildning (28 %) än bland personer med som högst förgymnasial eller med eftergymnasial utbildning (24 respektive 25 %).

Sett till familjetyp är andelen större bland ensamstående med barn (35 %) än bland sammanboende med barn (28 %) och ensamstående eller sammanboende utan barn (26 respektive 23 procent).

Andelen är också större bland boende i flerfamiljshus (28 %) än bland boende i småhus (24 %).

Vidare är det vanligare att ha valt en annan väg eller ett annat färdssätt på grund av oro ju större ort som studeras. Andelen är störst bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner (29 %) följt av större städer/kommuner nära större stad (26 %), medan den är minst bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (20 %).

Ovanstående mönster kvarstår även när man studerar kvinnor och män separat i de olika grupperna, men nivåerna är genomgående avsevärt högre bland kvinnor än bland män i alla grupper (se tabell 4K:1–2 i appendix).

Tabell 4.22 Valt en annan väg eller ett annat färdssätt på grund av oro för att utsättas för brott 2007–2020. Andel (%) som mycket/ganska ofta har gjort detta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund														
Svenskfödda med														
– minst en svenskfödd förälder	23	22	22	20	19	18	18	16	19	24	23	24	25	27
– båda föräldrarna utrikesfödda	25	24	26	25	24	26	26	20	23	28	27	31	31	34
Utrikesfödda	27	24	25	21	21	20	19	16	19	24	20	21	20	21
Utbildning (högsta)														
Förgymnasial	21	21	20	19	19	19	17	16	17	22	22	22	23	24
Gymnasial	24	21	23	20	20	19	19	17	20	26	25	24	26	28
Eftergymnasial	25	24	23	21	19	19	19	16	18	23	22	23	23	25
Familjetyp														
Sammanboende														
– utan barn	22	21	21	19	18	18	17	15	17	22	21	21	22	23
– med barn	21	21	20	20	19	18	18	14	18	24	24	24	26	28
Ensamstående														
– utan barn	25	24	24	21	21	21	21	18	21	26	23	24	25	26
– med barn	29	23	33	25	22	21	24	22	18	25	30	31	32	35
Bostadstyp														
Småhus	19	19	19	17	16	16	16	13	16	21	20	21	22	24
Flerfamiljshus	29	26	27	25	24	22	23	20	22	28	26	27	27	28
Boendeort^c														
Storstäder och storstadsnära kommuner	26	27	28	29
Större städer och kommuner nära större stad	23	24	25	26
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	18	18	19	20

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4K:1–2 i appendix.

^c Resultaten för NTU 2007–2016 har exkluderats och resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Avstått från någon aktivitet

För att undersöka hur många som har avstått från någon aktivitet på grund av oro ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du avstått från någon aktivitet, t.ex. gå på promenad, restaurang eller träffa någon på grund av oro för att utsättas för brott?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan och aldrig.*

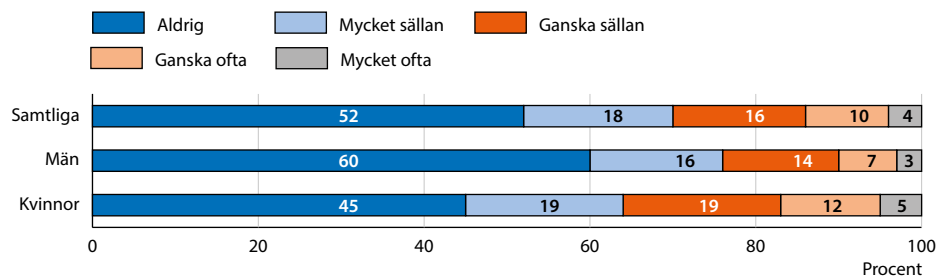
NTU 2020 visar att en majoritet av befolkningen (16–84 år) uppger att de aldrig under det senaste året har avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott (52 %). Vidare uppger 34 procent att de sällan (mycket eller ganska) har gjort det under det senaste året. Dock har 14 procent ofta (mycket eller ganska) under det senaste året avstått från någon aktivitet till följd av oro för att utsättas för brott (se figur 4.36), vilket i princip är på samma nivå som 2019 (13 %). Andelen har fortsatt öka sedan den lite större ökningen som skedde mellan 2015 och 2016 (från 7 % till 11 %), men i betydligt långsammare takt (se figur 4.37 och tabell 4.23).

En tiondel (10 %) av männen i befolkningen (16–84 år) har ofta under det senaste året avstått från någon aktivitet till följd av oro för att utsättas för brott, vilket i princip är på samma nivå som 2019.

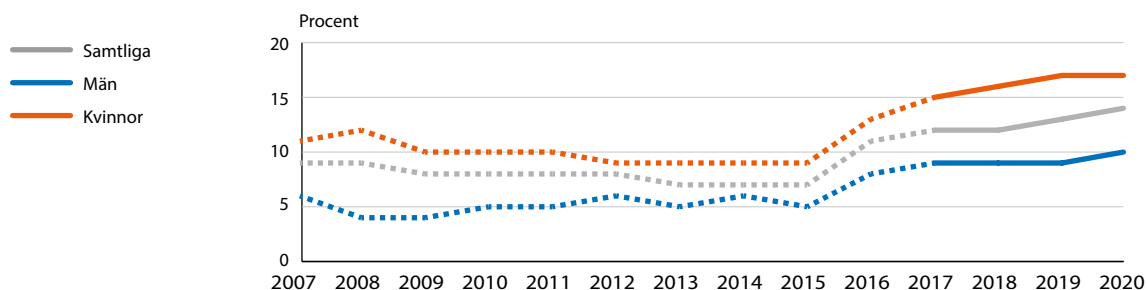
Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) är det 17 procent som ofta under det senaste året har avstått från någon aktivitet till följd av oro för att utsättas för brott, vilket är på exakt samma nivå som 2019.

Det är således vanligare att kvinnor ofta har avstått från någon aktivitet på grund av oro jämfört med män, vilket följer mönstret från tidigare år.

Figur 4.36. Avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott 2020. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.37. Avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott 2007–2020. Andel som mycket/ganska ofta har gjort detta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 4.23 Avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott 2007–2020. Andel (%) som mycket/ganska ofta har gjort detta, av samtliga samt av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	9	9	8	8	8	8	7	7	7	11	12	12	13	14
Män	6	4	4	5	5	6	5	6	5	8	9	9	9	10
Kvinnor	11	12	10	10	10	9	9	9	9	13	15	16	17	17
Ålder														
16–19 år	5	4	6	4	5	5	4	4	5	5	10	10	11	12
20–24 år	10	7	8	9	9	9	8	7	9	10	13	13	14	14
25–34 år	11	10	8	8	9	8	9	7	7	14	13	13	14	15
35–44 år	6	8	7	7	8	8	7	7	5	11	13	13	14	16
45–54 år	8	7	7	8	9	6	7	8	8	11	13	13	13	14
55–64 år	11	12	8	9	9	9	7	7	8	12	12	12	13	14
65–74 år	10	9	8	7	8	8	7	8	7	9	12	11	13	13
75–84 år	11	11	11	8	9	9	7	7	8	8	11	11	12	12
Män														
16–19 år	3	3	6	2	5	4	3	3	3	3	6	6	8	9
20–24 år	4	2	5	4	4	4	4	5	7	5	8	8	7	10
25–34 år	4	3	3	3	6	8	8	5	7	15	9	8	10	10
35–44 år	5	4	4	6	6	6	5	6	6	10	9	10	9	12
45–54 år	5	4	4	6	6	4	7	6	7	10	10	10	10	11
55–64 år	8	7	5	6	4	5	6	7	4	8	9	9	9	11
65–74 år	6	4	5	5	4	7	3	7	5	6	9	8	8	9
75–84 år	8	7	3	3	5	5	3	3	4	5	8	7	8	8
Kvinnor														
16–19 år	6	5	7	5	5	6	5	5	6	7	13	14	13	15
20–24 år	14	12	11	12	13	13	12	9	11	14	17	17	20	18
25–34 år	15	13	12	11	12	10	10	9	9	17	17	18	18	19
35–44 år	8	11	9	9	9	10	10	10	6	13	16	17	19	19
45–54 år	10	9	8	9	11	6	8	9	9	11	15	17	16	17
55–64 år	14	16	12	13	13	12	9	8	12	15	15	14	16	16
65–74 år	12	13	10	9	10	10	9	9	9	12	14	14	17	17
75–84 år	13	15	17	13	12	13	10	9	10	10	15	14	15	16

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Avstått från aktivitet i olika åldersgrupper

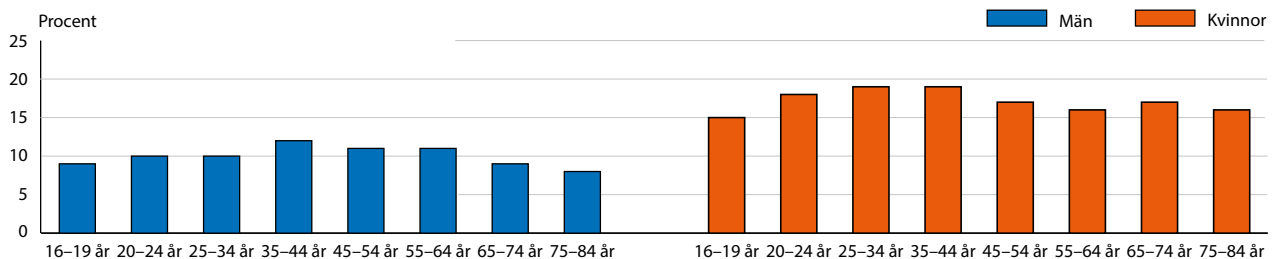
Andelen som ofta har avstått från någon aktivitet under det senaste året på grund av oro är ungefär densamma i olika åldersgrupper. Andelen är störst i åldersgruppen 35–44 år (16 %), medan åldersgrupperna med minst andel är 16–19 år och 75–84 år (12 % i respektive grupp). Mönstret har varit väldigt likartat under de senaste åren. Något som bör noteras är att andelen på 16 procent som nämns ovan, är den högsta som hittills uppmätts, när resultatet delas in på olika åldersgrupper.

Figur 4.38 visar att andelen bland män som ofta avstått från någon aktivitet är störst i åldersgruppen 35–44 år (12 %). Minst andel finns i den äldsta åldersgruppen 75–84 år (8 %).

Bland kvinnor är andelen störst i åldersgrupperna 25–34 år och 35–44 år (19 % vardera), och minst i den yngsta åldersgruppen 16–19 år (15 %).

Resultatet visar således att det är relativt små skillnader mellan olika åldersgrupper vad gäller de som ofta avstått från någon aktivitet, bland både män och kvinnor. Samtidigt är andelen betydligt större bland kvinnor, vilket gäller alla åldersgrupper.

Figur 4.38. Avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott 2020. Andel som mycket/ganska ofta har gjort detta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Avstått från aktivitet i olika grupper i befolkningen

Svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda har avstått från någon aktivitet i högre grad (19 %) jämfört med svenskfödda med minst en svenskfödd förälder och utrikesfödda (14 respektive 15 %, se tabell 4.24).

Andelen är något större bland personer med som högst förgymnasial respektive gymnasial utbildning (14 respektive 16 %) än bland personer med eftergymnasial utbildning (12 %).

Sett till familjetyp är andelen större bland ensamstående med barn (20 %) jämfört med sammanboende utan barn (13 %), men även jämfört med ensamstående utan barn och sammanboende med barn (15 respektive 14 %).

Vidare är andelen större bland boende i flerfamiljshus jämfört med småhus (16 respektive 13 %).

Bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner och i större städer/kommuner nära större stad är det lite vanligare att avstå från någon aktivitet (15 respektive 14 %) än bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (12 %).

När en jämförelse görs mellan män och kvinnor visar resultaten att fördelningen mellan olika grupper är relativt likartad. Dock är nivåerna högre bland kvinnor (se tabell 4L:1–2 i appendix).

Tabell 4.24 Avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott 2007–2020. Andel (%) som mycket/ganska ofta har gjort detta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund														
Svenskfödda med														
– minst en svenskfödd förälder	7	8	7	6	6	6	6	6	6	10	12	12	13	14
– båda föräldrarna utrikesfödda	8	9	10	11	12	10	10	8	7	15	15	17	18	19
Utrikesfödda	17	12	12	13	15	14	13	11	10	13	14	14	14	15
Utbildning (högsta)														
Förgymnasial	9	8	8	7	8	8	7	7	8	8	13	13	13	14
Gymnasial	9	10	8	9	9	9	9	8	9	14	14	13	15	16
Eftergymnasial	7	7	7	6	6	6	6	6	5	8	10	11	11	12
Familjetyp														
Sammanboende														
– utan barn	9	8	7	7	7	7	7	7	6	10	11	11	12	13
– med barn	6	7	6	7	8	6	6	5	6	11	12	12	13	14
Ensamstående														
– utan barn	10	10	8	8	9	9	8	8	9	12	13	13	14	15
– med barn	13	13	12	13	13	12	12	14	9	12	16	17	18	20
Bostadstyp														
Småhus	6	6	6	5	5	5	5	5	5	8	11	11	11	13
Flerfamiljshus	12	11	10	10	11	11	10	9	9	13	14	14	15	16
Boendeort^c														
Storstäder och storstadsnära kommuner	13	14	14	15
Större städer och kommuner nära större stad	12	12	13	14
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	11	11	11	12

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4L:1–2 i appendix.

^c Resultaten för NTU 2007–2016 har exkluderats och resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Avstått från någon aktivitet på internet

För att undersöka hur många som har avstått från någon aktivitet på internet på grund av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot⁴⁴ ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du har avstått från att skriva något eller lägga upp bilder eller filmer på internet, på grund av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan, aldrig* och *skriver eller lägger aldrig upp något på internet.*

De som aldrig skriver eller lägger upp något på internet får följande fråga för att särskilja dem som aldrig gör det på grund av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot:

Vilket är det främsta skälet till att du aldrig skriver eller aldrig lägger upp något på internet?

Svarsalternativen är: *har inte tillgång till internet, på grund av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot* och *annat skäl.*⁴⁵

Drygt hälften (51 %) av befolkningen (16–84 år) uppger att de inte har avstått från någon aktivitet på internet på grund av oro för trakasserier eller hot under det senaste året. Vidare uppger 28 procent att de sällan (mycket eller ganska) avstått från någon aktivitet på internet på grund av oro. Samtidigt är det 20 procent som uppger att de ofta (mycket eller ganska) har avstått från någon aktivitet på internet eller att de aldrig lägger upp någonting på internet på grund av oron (se figur 4.39). Det är i princip på samma nivå som 2019, då andelen var 21 procent, och det är även på ungefär samma nivå som 2018 då andelen var 19 procent.

Bland män är det drygt en femtedel (21 %) som under det senaste året ofta har avstått från att lägga upp något på internet till följd av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot, eller som på grund av denna oro aldrig lägger upp något på internet (se figur 4.40 och tabell 4.25). Det är på samma nivå som 2019.

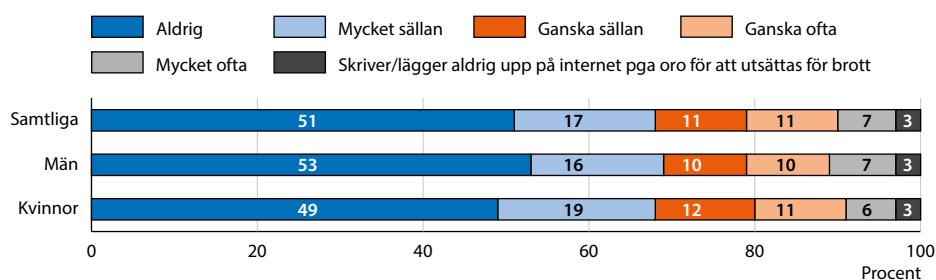
Även bland kvinnor har en femtedel (20 %) under det senaste året ofta avstått från att lägga upp något på internet till följd av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot, vilket i princip är på samma nivå som 2019, då andelen var 21 procent.

Det är således i princip en lika stor andel män som kvinnor som ofta har avstått från att lägga upp något på internet till följd av oro.

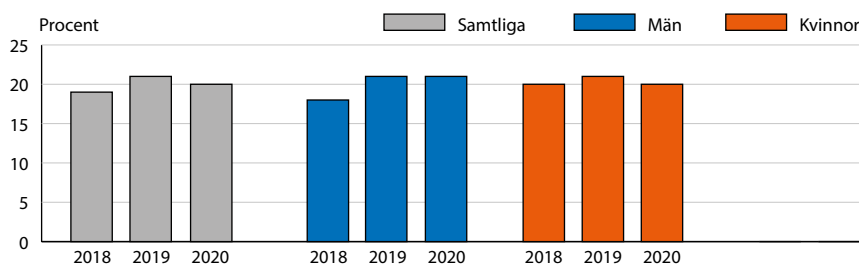
⁴⁴ Med anledning av metodförändringar som har skett redovisas resultat för frågan om att ha avstått aktivitet på internet enbart för 2018 och framåt. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

⁴⁵ De som har svarat att de aldrig lägger upp någonting på internet av annat skäl än oro har exkluderats när resultaten tagits fram.

Figur 4.39. Avstått från aktivitet på internet på grund av oro för att utsättas för trakasserier eller hot 2020. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.40. Avstått från aktivitet på internet på grund av oro för att utsättas för trakasserier eller hot 2018–2020. Andel (%) som mycket/ganska ofta har avstått från att skriva eller lägga upp något på internet, samt de som aldrig skriver eller lägger upp något på internet på grund av oro, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

Tabell 4.25 Avstått från aktivitet på internet på grund av oro för att utsättas för trakasserier eller hot 2018–2020 Andel (%) som mycket/ganska ofta har avstått från att skriva eller lägga upp något på internet, samt de som aldrig skriver eller lägger upp något på internet på grund av oro, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	19	21	20
Män	18	21	21
Kvinnor	20	21	20
Ålder			
16–19 år	13	14	13
20–24 år	13	14	13
25–34 år	16	17	17
35–44 år	20	20	21
45–54 år	21	24	23
55–64 år	21	24	24
65–74 år	25	27	26
75–84 år	23	26	25
Män			
16–19 år	10	12	11
20–24 år	14	13	14
25–34 år	16	19	18
35–44 år	20	21	23
45–54 år	21	24	24
55–64 år	20	22	23
65–74 år	21	24	23
75–84 år	20	23	23
Kvinnor			
16–19 år	15	16	15
20–24 år	13	15	12
25–34 år	16	16	16
35–44 år	20	20	19
45–54 år	20	23	21
55–64 år	22	26	24
65–74 år	28	30	29
75–84 år	26	29	27

^a Resultaten för NTU 2018–2019 korrigerades 2020-04-08 med 1–7 procentenheter för vissa grupper, på grund av ett tidigare fel i variabeln. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2020 (Brå 2020c).

Avstått från aktivitet på internet i olika åldersgrupper

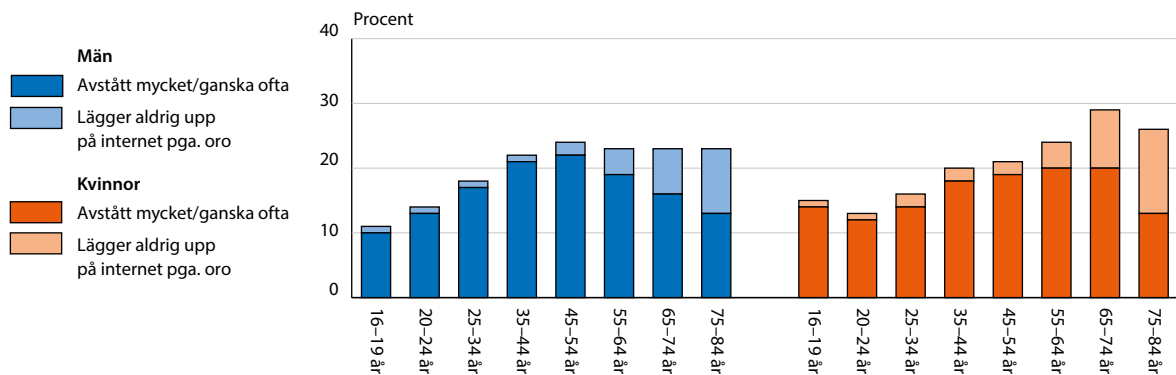
Sett till olika åldersgrupper är andelen som ofta har avstått från någon aktivitet på internet på grund av oro störst i de äldre åldersgrupperna, och den blir mindre ju yngre åldersgrupp som studeras (se tabell 4.25). I åldersgruppen 65–74 år ligger andelen på 26 procent, medan den i åldersgrupperna 16–19 och 20–24 år ligger på 13 procent.

Sett till olika åldersgrupper bland män visar figur 4.41 att andelen som under det senaste året ofta har avstått från någon aktivitet på internet på grund av oro för att utsättas för hot eller trakasserier är störst i åldersgruppen 45–54 år 2020 (24 %). Den åldersgrupp där minst andel har avstått från någon aktivitet på grund av oron är den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 11 %).

Bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 65–74 år (29 %), medan den är minst i åldersgruppen 20–24 år (12 %).

En jämförelse mellan män och kvinnor sett till åldersgrupper visar att mönstret är relativt likartat. Något som figur 4.41 visar är att en stor andel av både kvinnorna och männen i den äldsta åldersgruppen *aldrig* lägger upp någonting på internet på grund av oron (13 procent av kvinnorna och 10 procent av männen). Motsvarande andel i samtliga åldersgrupper, fram till och med åldersgruppen 45–54 år, är 1–2 procent, bland såväl kvinnor som män.

Figur 4.41. Avstått från aktivitet på internet på grund av oro för att utsättas för trakasserier eller hot 2020. Andel (%) som mycket/ganska ofta har avstått från att skriva eller lägga upp något på internet, samt de som aldrig skriver eller lägger upp något på internet på grund av oro, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Avstått från aktivitet på internet i olika grupper i befolkningen

Det är inte några större skillnader mellan olika grupper i befolkningen (16–84 år) vad gäller andelen som 2020 uppger att de ofta avstått från någon aktivitet på internet på grund av oro (se tabell 4.26). Sett till svensk/utländsk bakgrund är det små eller i princip inga skillnader mellan grupperna (20–22 %).

Personer med som högst gymnasial utbildning har i något större utsträckning avstått från någon aktivitet på internet (23 %) jämfört med dem med som högst förgymnasial utbildning (19 %) och eftergymnasial utbildning (18 %).

Sett till familjetyp är det något vanligare att ofta ha avstått från någon aktivitet på internet bland ensamstående med barn (25 %) jämfört med bland övriga familjegrupper (19–22 %).

När det gäller bostadstyp är andelen i princip densamma bland boende i småhus och flerfamiljshus (21 respektive 20 %).

Det är i princip inga skillnader mellan boende i storstäder/storstad-nära kommuner, boende i större städer/kommuner nära större stad och boende i mindre städer eller på landsbygden (20–21 %).

Det är en väldigt likartad fördelning sett till andelen inom olika grupper som känner oro, när en jämförelse görs mellan män och kvinnor, och även nivåerna är likartade (se tabell 4N i appendix).

Tabell 4.26 Avstått från aktivitet på internet på grund av oro för att utsättas för trakasserier eller hot 2018–2020. Andel (%) som mycket/ganska ofta har avstått från att skriva eller lägga upp något på internet, samt de som aldrig skriver eller lägger upp något på internet på grund av oro, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund			
Svenskfödda med			
– minst en svenskfödd förälder	19	21	20
– båda föräldrarna utrikesfödda	22	23	21
Utrikesfödda	20	21	22
Utbildning (högsta)			
Förgymnasial	18	20	19
Gymnasial	21	23	23
Eftergymnasial	18	19	18
Familjetyp			
Sammanboende			
– utan barn	20	22	22
– med barn	19	20	20
Ensamstående			
– utan barn	18	20	19
– med barn	22	26	25
Bostadstyp			
Småhus	19	22	21
Flerfamiljshus	18	20	20
Boendeort^c			
Storstäder och storstadsnära kommuner	19	21	20
Större städer och kommuner nära större stad	19	21	20
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	19	22	21

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4N i appendix.

^b Resultaten för NTU 2018–2019 korrigerades 2020-04-08 med 1-2 procentenheter för vissa grupper, på grund av ett tidigare fel i variabeln. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2020 (Brå 2020c).

^c Resultaten för NTU 2018–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Orons påverkan på livskvaliteten

För att undersöka hur stor andel som upplever att oro för brott påverkar livskvaliteten ställs följande fråga i NTU:

I vilken utsträckning påverkar oro för att utsättas för brott din livskvalitet?

Svarsalternativen är: *i stor utsträckning, i viss utsträckning, inte alls och vet inte.*⁴⁶

⁴⁶ Svarsalternativet vet inte har exkluderats när resultaten tagits fram.

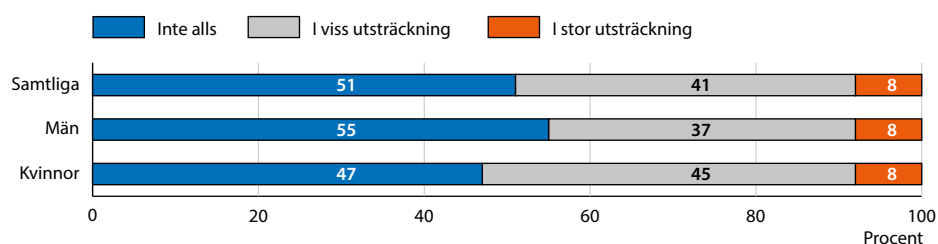
NTU 2020 visar att 51 procent av befolkningen (16–84 år) inte alls upplever att oro för att utsättas för brott har någon påverkan på livskvaliteten, medan 41 procent upplever att den har det i viss utsträckning. Vidare är det 8 procent som upplever att oron har en stor påverkan på livskvaliteten (se figur 4.42). Andelen som uppger en stor påverkan ligger på exakt samma nivå som 2019. Sett till utvecklingen över tid låg andelen på en stabil nivå fram till en ökning som skedde 2016, och har sedan dess legat kvar på samma nivå (se figur 4.43 och tabell 4.27).

Sett till män är det 8 procent som upplever att deras oro påverkar livskvaliteten i stor utsträckning, vilket i princip är på samma nivå som 2019, då andelen var 7 procent.

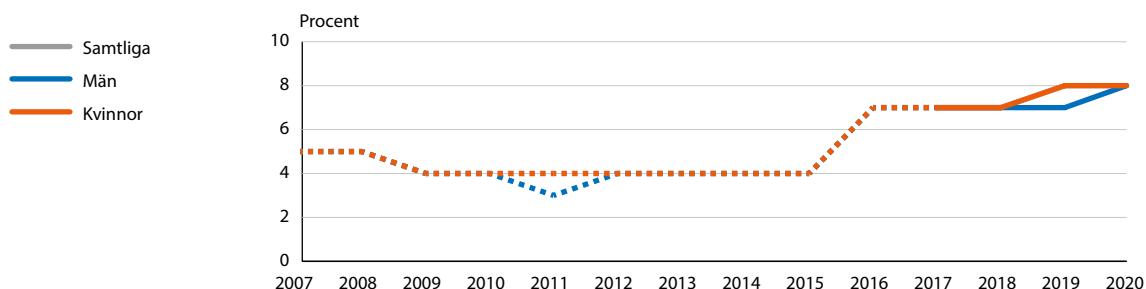
Även bland kvinnor ligger andelen på 8 procent, vilket är på exakt samma nivå som 2019.

Det är således ingen skillnad mellan män och kvinnor vad gäller stor påverkan på livskvalitet, och de har följt varandra mycket väl sett till utvecklingen över tid.

Figur 4.42. Orns påverkan på livskvaliteten 2020. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.43. Orns påverkan på livskvaliteten 2007–2020 Andel som upplever att oron för att utsättas för brott påverkar livskvaliteten i stor utsträckning, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 4.27 Orons påverkan på livskvaliteten 2007–2020. Andel (%) som upplever att oron för att utsättas för brott påverkar livskvaliteten i stor utsträckning, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	5	5	4	4	4	4	4	4	4	7	7	7	8	8
Män	5	5	4	4	3	4	4	4	4	7	7	7	7	8
Kvinnor	5	5	4	4	4	4	4	4	4	7	7	7	8	8
Ålder														
16–19 år	3	3	4	3	3	3	4	4	4	6	7	7	7	7
20–24 år	5	4	4	4	4	4	5	5	5	7	9	8	9	9
25–34 år	6	5	5	5	5	5	5	5	5	9	8	8	8	9
35–44 år	5	5	4	4	3	4	4	4	4	8	8	8	8	10
45–54 år	5	6	5	4	5	4	4	5	4	8	8	8	8	10
55–64 år	5	5	4	4	3	4	3	3	4	7	7	7	8	8
65–74 år	4	4	3	3	3	4	3	3	3	5	6	6	6	6
75–84 år	3	3	3	3	3	3	3	3	3	5	5	5	5	5
Män														
16–19 år	2	2	3	2	2	2	2	2	2	4	5	5	7	6
20–24 år	5	4	4	3	4	3	4	5	4	8	8	8	7	9
25–34 år	7	6	6	4	5	5	6	6	6	10	8	9	9	9
35–44 år	5	6	3	4	3	4	4	3	4	8	9	8	9	10
45–54 år	6	7	5	5	4	4	5	5	4	9	9	8	9	11
55–64 år	4	4	3	4	2	3	3	3	3	6	7	8	8	9
65–74 år	4	3	3	2	2	3	2	3	3	4	5	6	5	5
75–84 år	2	2	1	2	2	2	3	2	2	4	5	4	4	4
Kvinnor														
16–19 år	5	4	5	3	4	3	5	5	6	7	9	9	8	8
20–24 år	6	5	5	5	5	5	5	5	6	7	9	8	11	10
25–34 år	6	5	5	5	5	5	5	4	4	8	8	8	8	8
35–44 år	5	5	4	4	3	4	4	4	3	7	7	7	8	9
45–54 år	4	5	4	4	5	4	3	4	4	8	7	8	8	9
55–64 år	6	6	4	4	4	5	4	3	5	8	7	7	8	8
65–74 år	5	4	3	3	4	4	3	3	4	6	6	6	6	6
75–84 år	4	4	4	4	3	3	3	3	3	6	6	6	6	5

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Orons påverkan på livskvaliteten i olika åldersgrupper

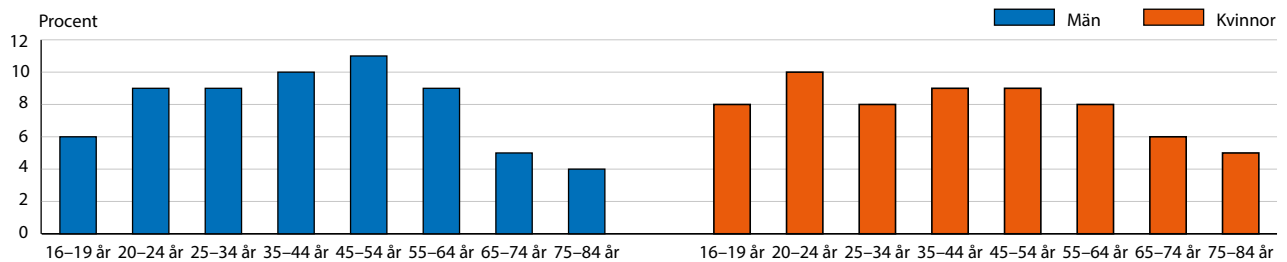
Tabell 4.27 visar att de åldersgrupper där störst andel upplever att deras oro påverkar livskvaliteten i stor utsträckning är 35–44 år och 45–54 år (10 % i respektive grupp) medan andelen är minst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 5 %). Ett ganska likartat mönster framkommer när man studerar tidigare år.

Sett till olika åldersgrupper bland män visar figur 4.44 att det först sker en stegvis ökning med ålder fram till och med åldersgruppen 45–54 år, där andelen är som störst (11%). Därefter sker en minskning ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst är andelen således i den äldsta åldersgruppen (75–84 år med 4 %).

Bland kvinnor visar resultaten att andelen som upplever att deras oro för brott har en stor påverkan på livskvaliteten är störst i åldersgruppen 20–24 år (10 %) och minst i den äldsta gruppen 75–84 år (5 %).

Vid en jämförelse ser man bland män, till skillnad mot bland kvinnor, en tydlig stegvis ökning med ålder, fram till och med åldersgruppen 45–54 år. Därefter är dock mönstret likartat med en stegvis minskning med äldre åldersgrupper.

Figur 4.44. Orons påverkan på livskvaliteten 2020. Andel som upplever att oron för att utsättas för brott påverkar livskvaliteten i stor utsträckning, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Orons påverkan på livskvaliteten i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.28 visar att andelen som uppger att oron påverkar livskvaliteten är större bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda och bland utrikesfödda (12 % i respektive grupp) än bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (7 %).

Vad gäller utbildning är andelen större bland personer med som högst förgymnasial och med som högst gymnasial utbildning (9 % i respektive grupp) än bland personer med eftergymnasial utbildning (6 %).

Sett till familjetyp är andelen större bland ensamstående med barn (13 %) jämfört med ensamstående utan barn (8 %) och sammanboende med och utan barn (9 respektive 7 %).

Vidare är det något vanligare att livskvaliteten påverkats i stor utsträckning till följd av oro bland personer som bor i flerfamiljshus (9 %) jämfört med småhus (7 %).

Sett till boendeort är andelen något större bland dem som bor i storstäder/storstadsnära kommuner (10 %) än bland dem som bor i större städer/kommuner nära större stad och boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (8 respektive 7 %).

Fördelningen mellan olika grupper följer i de flesta fall ett liknande mönster för män som för kvinnor, och det är väldigt små skillnader sett till nivåer (se tabell 4M:1–2 i appendix).

Tabell 4.28 Orons påverkan på livskvaliteten 2007-2020. Andel (%) som upplever att oron för att utsättas för brott påverkar livskvaliteten i stor utsträckning, inom olika grupper i befolkningen (16-84 år).^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund														
Svenskfödda med														
– minst en svenskfödd förälder	4	4	3	3	3	3	3	3	3	6	7	6	7	7
– båda föräldrarna utrikesfödda	6	6	7	7	6	7	5	6	6	11	11	12	11	12
Utrikesfödda	8	9	8	7	8	8	7	7	6	10	11	11	10	12
Utbildning (högsta)														
Förgymnasial	4	4	4	3	4	4	4	4	4	6	8	8	9	9
Gymnasial	5	5	4	4	4	4	4	4	4	8	8	8	8	9
Eftergymnasial	4	4	4	3	3	4	3	3	3	6	6	6	6	6
Familjetyp														
Sammanboende														
– utan barn	5	4	3	3	3	4	3	3	4	7	7	7	7	7
– med barn	4	5	4	4	3	4	3	4	4	7	7	7	7	9
Ensamstående														
– utan barn	5	5	4	4	4	4	5	5	5	7	8	8	8	8
– med barn	5	6	5	5	5	4	5	5	4	7	9	10	12	13
Bostadstyp														
Småhus	4	4	3	3	3	3	3	3	3	6	7	6	7	7
Flerfamiljshus	6	6	5	5	5	5	5	5	5	8	8	9	9	9
Boendeort^c														
Storstäder och storstadsnära kommuner	9	9	9	10
Större städer och kommuner nära större stad	7	7	7	8
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	6	6	6	7

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4M:1–2 i appendix.

^c Resultaten för NTU 2007–2016 har exkluderats och resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

5 Förtroende för rättsväsendet

Sammanfattning	178
Inledning	178
Förtroende för rättsväsendet som helhet och de enskilda myndigheterna	180
Förtroende för hur rättsväsendet som helhet och polisen hanterar brottsmisstänkta	202
Förtroende för hur rättsväsendet som helhet och polisen behandlar brottsutsatta	210

5 Förtroende för rättsväsendet

Sammanfattning

Lite mindre än hälften av befolkningen (16–84 år) uppger 2020 att de har mycket eller ganska stort förtroende för rättsväsendet som helhet (49 %) medan över hälften har det för polisens sätt att bedriva sitt arbete (54 %). Vidare är det två femtedelar av befolkningen som har stort förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete (40 %), och knappt två femtedelar som har stort förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete (39 %). Vad gäller förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete uppgår andelen till drygt en tredjedel (34 %).

Andelen som uppger ett stort förtroende för rättsväsendet som helhet och för de enskilda myndigheterna ökade under de första mätåren. Därefter låg andelen på en relativt stabil nivå fram till och med 2016, följt av en minskning 2017. Därefter har dock nivåerna ökat igen, vilket innebär att andelarna är tillbaka på samma eller till och med högre nivåer än tidigare.

Det är 43 procent som har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta rättvist, medan 51 procent har stort förtroende för att polisen gör det.

Vidare är det 29 procent som har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, medan 45 procent har stort förtroende för att polisen gör det.

Resultatet visar att andelen med stort förtroende för rättsväsendet varierar en del beroende på vilken grupp som studeras. Det är vanligare att ha stort förtroende bland kvinnor än bland män. Bland män är det generellt sett i åldersgrupperna 35–44 år och 16–19 år som det är vanligast att ha stort förtroende, medan det bland kvinnor är i åldersgrupperna 35–44 år och 45–54 år. En annan noterbar grupp är personer med eftergymnasial utbildning, där andelen med stort förtroende generellt sett är betydligt större än bland personer med som högst förgymnasial eller gymnasial utbildning.

Observera att de som inte har stort förtroende inte per definition har litet förtroende, utan kan också vara neutrala eller sakna åsikt, vilket också redovisas i resultaten.

Inledning

I det här kapitlet presenteras huvudresultaten om förtroende för rättsväsendet 2020 och hur utvecklingen har sett ut över tid (2007–2020) enligt NTU.

Förtroende för rättsväsendet och dess myndigheter är en grundläggande förutsättning för en rättsstat. Om viljan och benägenheten att anmäla brott minskar, eller om bristande förtroende för polis, åklagare och domstolar leder till att utsatta inte vill eller vågar ställa upp som målsägande eller vittnen vid utredningar eller rättegångar, blir det svårt för rättsväsendet att fungera.

Rättsväsendet består av flera olika myndigheter, och i NTU ställs frågor om inställningen till rättsväsendet överlag, och även separat för polisen,

åklagarna, domstolarna och kriminalvården. Resultaten för åklagare och domstolar syftar till de enskilda bärande utövarna och inte till de samlade myndigheterna Åklagarmyndigheten och Domstolsverket. För att förenkla redovisningen används här genomgående begreppet myndighet, och respektive myndighet skrivs med liten begynnelsebokstav, i likhet med den samhällsfunktion de utgör. Utöver de här omfattar rättsväsendet även andra myndigheter än de som det ställs frågor om i NTU, som kan bidra till helhetssynen på rättsväsendet och dess förmåga att utföra sina arbetsuppgifter. Litet eller stort förtroende för en enskild länk i rättskedjan kan också påverka hur man uppfattar rättsväsendet som helhet.

Resultatredovisningen i det här kapitlet består av tre avsnitt. I det första beskrivs det generella förtroendet för rättsväsendet som helhet⁴⁷ och för enskilda myndigheter. I det andra avsnittet redovisas förtroendet för att brottsmisstänkta hanteras rättvist av rättsväsendet som helhet och av polisen, och i det tredje avsnittet redovisas förtroendet för att brottsutsatta behandlas bra av rättsväsendet som helhet och av polisen. En stor del av huvudresultaten presenteras med hjälp av tabeller och diagram. Ytterligare resultat för riket och även uppdelat på län presenteras i form av tabeller i ett tillhörande appendix på Brottsförebyggande rådets webbplats (www.bra.se/ntu). Även resultat uppdelat på polisregioner, polisområden och lokalpolisområden finns tillgängliga på webbplatsen.

I redovisningarna används i huvudsak kategorin *stort förtroende*, vilket är en sammanslagning av svarsalternativen *mycket stort förtroende* och *ganska stort förtroende*. Övriga svarsalternativ i undersökningen är *mycket litet förtroende*, *ganska litet förtroende*, *varken stort eller litet förtroende* och *ingen åsikt/vet inte*. Observera att de som inte har stort förtroende alltså *inte* per definition har litet förtroende, utan kan också vara neutrala eller sakna åsikt.

Med anledning av covid-19-pandemin

Datainsamlingen för NTU 2020 pågick januari–april 2020, vilket innebär att den senare delen genomfördes under covid-19-pandemin. Det går inte att veta exakt hur det kan ha påverkat datainsamlingen men resultaten bör tolkas mot bakgrund av följande resonemang:

- Av de som besvarade undersökningen var det 85 procent (viktad andel) som svarade före den 16 mars, då Folkhälsomyndigheten gick ut med skärpta rekommendationer om bland annat social distansering och om att arbeta hemifrån i de fall det är möjligt. Det går inte att utesluta att resultatet för insamlingsåret 2020 påverkats av pandemin, men vid analyser av materialet är det inte något som indikerar en sådan påverkan.
- Vad gäller resultaten i detta kapitel är referensperioden den aktuella uppfattningen vid svarstillfället, vilket innebär att en mindre del av referensperioden sammanfaller med tiden för pandemin.

⁴⁷ Med "rättsväsendet som helhet" menas polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården sammantaget, vilket förklaras för respondenterna i anslutning till frågorna.

Förtroende för rättsväsendet som helhet och de enskilda myndigheterna

Resultatredovisningen fokuserar i huvudsak på andelen personer som uppgett att de har stort förtroende (*mycket stort* eller *ganska stort*). Också resultaten för andelen med litet förtroende (*mycket litet* eller *ganska litet*) redovisas i korthet. Med ”rättsväsendet som helhet” menas polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården sammantaget, vilket förklaras för respondenterna i anslutning till frågorna.

För att beskriva allmänhetens förtroende för rättsväsendet ställs följande frågor:

*Om du tänker dig rättsväsendet som en helhet.
Hur stort eller litet förtroende har du för rättsväsendet?*

och

*Hur stort eller litet förtroende har du för polisens/åklagarnas/
domstolarnas/kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete?*

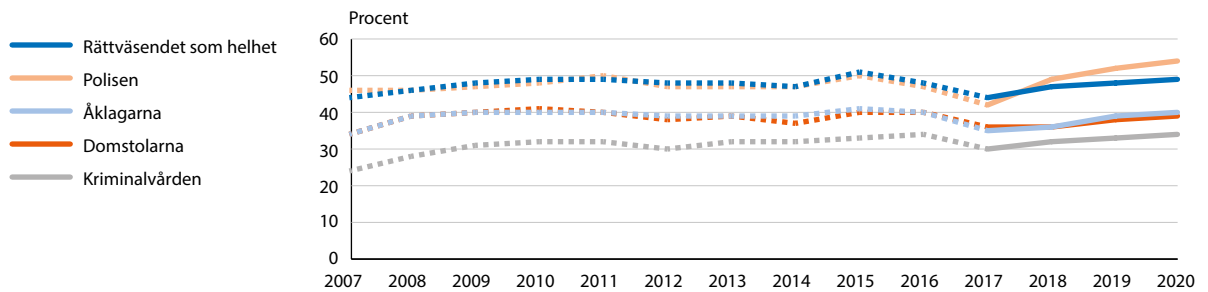
Svarsalternativen är: *mycket stort, ganska stort, varken stort eller litet, ganska litet, mycket litet* och *ingen åsikt/vet inte*.

Lite mindre än hälften (49 %) av befolkningen (16–84 år) uppger ett stort förtroende för *rättsväsendet som helhet*. Vad gäller förtroende för *polisens sätt att bedriva sitt arbete* är andelen 54 procent. Det är två femtedelar (40 %) som uppger ett stort förtroende för *åklagarna* medan andelen för *domstolarna* är 39 procent. Vidare uppger drygt en tredjedel (34 %) att de har stort förtroende för *kriminalvården* (se figur 5.1 och figur 5.2).

Andelen som uppger ett stort förtroende för rättsväsendet som helhet och för de enskilda myndigheterna ökade under de första mätåren. Därefter låg andelen på en relativt stabil nivå fram till och med 2016, följt av en minskning 2017. Därefter har dock nivåerna ökat igen, vilket innebär att andelarna är tillbaka på samma eller till och med högre nivåer än tidigare.

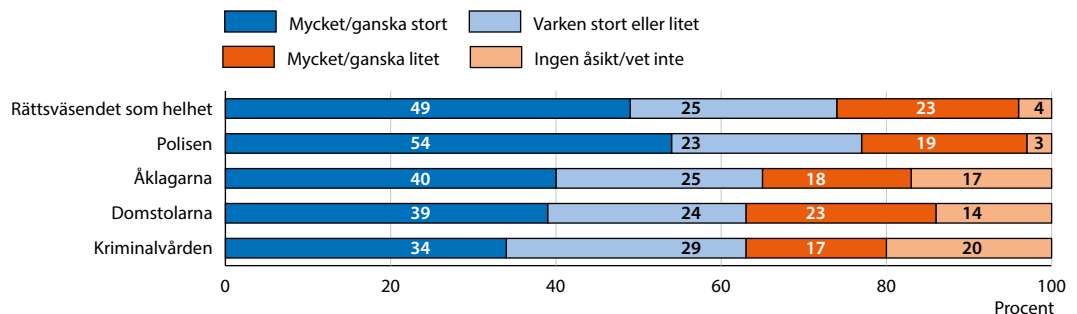
Det är liksom tidigare år en större andel av befolkningen som har stort förtroende för rättsväsendet som helhet och för polisen, jämfört med de andra myndigheterna. Som tidigare nämnts behöver det dock inte betyda att det är en större andel av befolkningen som har litet förtroende för de andra myndigheterna, utan det är snarare en större andel som har svarat att de saknar uppfattning om myndigheterna som befinner sig längre in i rättskedjan. Exempelvis visar resultaten att andelen som uppger svarsalternativet ”ingen åsikt/vet inte” vad gäller rättsväsendet som helhet uppgår till 4 procent, medan motsvarande andel sett till kriminalvården är 20 procent (se figur 5.2).

Figur 5.1. Förtroende för rättsväsendet som helhet och för de enskilda myndigheterna 2007–2020. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Figur 5.2. Förtroende för rättsväsendet som helhet och för de enskilda myndigheterna 2020. Andel av befolkningen (16–84 år).

Förtroende för rättsväsendet som helhet

Resultaten visar att knappt hälften (49 %) av befolkningen (16–84 år) uppger att de har stort (mycket eller ganska) förtroende för *rättsväsendet som helhet*, vilket är på ungefär samma nivå som 2019 då andelen var 48 procent. Efter en viss ökning i början på mätperioden, låg andelen med stort förtroende för rättsväsendet på en stabil nivå fram till och med 2016. Efter en tillfällig nedgång under 2017 har andelen ökat igen och återgått till samma nivå som tidigare (se tabell 5.1). Ett annat sätt att följa utvecklingen av förtroendet för rättsväsendet är att i stället studera den negativa änden av skalan, det vill säga den andel som uppger att de har litet (mycket eller ganska) förtroende. Andelen med litet förtroende för rättsväsendet som helhet uppgår 2020 till 23 procent, vilket i princip är samma nivå som 2019 (22 %). Sett till utvecklingen över tid har andelen med litet förtroende legat på en relativt stabil nivå under större delen av mätperioden. Under 2017 skedde dock en ökning, och andelen har sedan dess legat kvar på den något högre nivån (se tabell 5.2).

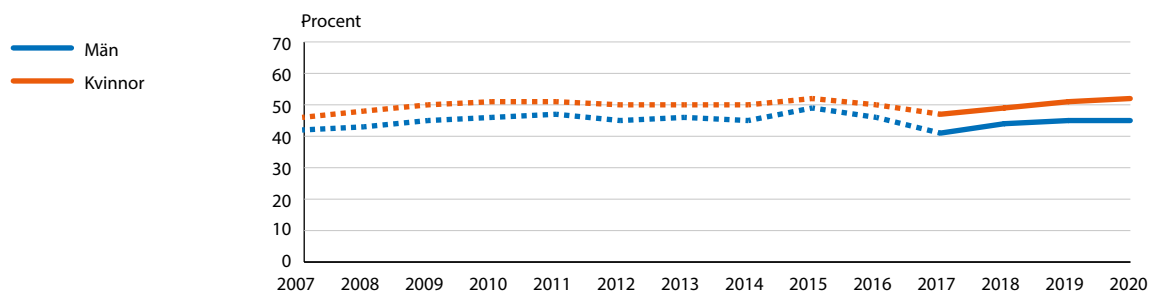
När resultatet för 2020 studeras separat för män uppgår andelen med stort förtroende för rättsväsendet som helhet till 45 procent, vilket är samma nivå som 2019 (se figur 5.3 och tabell 5.1). Vad gäller litet för-

troende är andelen bland män 27 procent, vilket är ungefär på samma nivå som 2019 då andelen var 26 procent.

När det gäller kvinnor är andelen som uppger ett stort förtroende för rättsväsendet som helhet 52 procent, vilket i princip är på samma nivå som 2019 då andelen var 51 procent. Andelen med litet förtroende för rättsväsendet som helhet 2020 uppgår till 19 procent, vilket i princip är på samma nivå som 2019 då andelen var 18 procent.

Det är således en större andel kvinnor än män som har stort förtroende för rättsväsendet som helhet, och så har det sett ut vid varje mätning sedan 2007. Vad gäller utvecklingen över tid ser mönstret likartat ut.

Figur 5.3 Förtroende för rättsväsendet som helhet 2007–2020. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år)^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 5.1 Förtroende för rättsväsendet som helhet 2007–2020. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	44	46	48	49	49	48	48	47	51	48	44	47	48	49
Män	42	43	45	46	47	45	46	45	49	46	41	44	45	45
Kvinnor	46	48	50	51	51	50	50	50	52	50	47	49	51	52
Ålder														
16–19 år	43	42	45	46	48	45	48	47	47	48	45	47	49	48
20–24 år	41	42	45	45	47	45	46	45	50	47	44	46	48	47
25–34 år	45	47	49	50	49	49	50	48	51	47	47	47	49	50
35–44 år	47	50	51	52	54	51	53	51	56	51	47	50	52	51
45–54 år	49	48	52	52	52	52	52	51	55	53	47	49	50	50
55–64 år	44	47	48	49	51	48	48	48	50	48	42	45	46	47
65–74 år	39	42	42	45	44	41	42	42	46	44	38	44	45	46
75–84 år	42	41	44	46	47	40	41	42	47	44	40	45	47	47
Män														
16–19 år	47	45	47	48	52	48	50	50	53	54	47	48	50	47
20–24 år	38	39	42	42	45	42	44	43	50	45	44	48	47	43
25–34 år	40	42	44	42	45	46	46	46	48	43	43	45	46	46
35–44 år	43	45	48	49	50	47	49	47	51	47	43	45	48	48
45–54 år	43	42	48	46	47	47	48	46	52	49	41	44	45	46
55–64 år	45	46	46	48	51	48	45	46	49	46	38	40	41	42
65–74 år	39	41	40	43	42	39	39	40	45	41	35	41	41	43
75–84 år	48	42	45	48	49	43	43	43	49	45	40	44	44	45
Kvinnor														
16–19 år	40	40	43	44	45	42	46	45	42	43	43	45	48	50
20–24 år	44	46	48	48	49	47	49	47	49	50	45	46	49	50
25–34 år	51	51	54	56	52	51	52	50	54	51	50	49	52	53
35–44 år	52	55	55	55	58	55	56	57	60	55	51	54	57	54
45–54 år	53	53	54	55	55	56	55	56	56	55	52	53	55	54
55–64 år	44	47	50	51	50	49	50	49	51	49	46	50	50	52
65–74 år	39	42	44	47	46	44	45	44	47	47	41	47	48	48
75–84 år	38	40	43	45	45	38	40	42	44	43	40	46	49	48

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Fördelningen mellan olika åldersgrupper är något annorlunda i den omräknade tidsserien, jämfört med den tidigare. För mer information, se NTU 2018. Teknisk rapport (Brå 2019b).

Tabell 5.2 Förtroende för rättsväsendet som helhet 2007–2020. Andel (%) som har mycket/ganska litet förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	19	18	18	17	15	17	16	18	16	18	23	22	22	23
Män	23	21	21	20	17	20	19	21	18	21	28	26	26	27
Kvinnor	15	14	14	13	13	14	13	15	14	16	19	18	18	19

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Förtroende för rättsväsendet som helhet i olika åldersgrupper

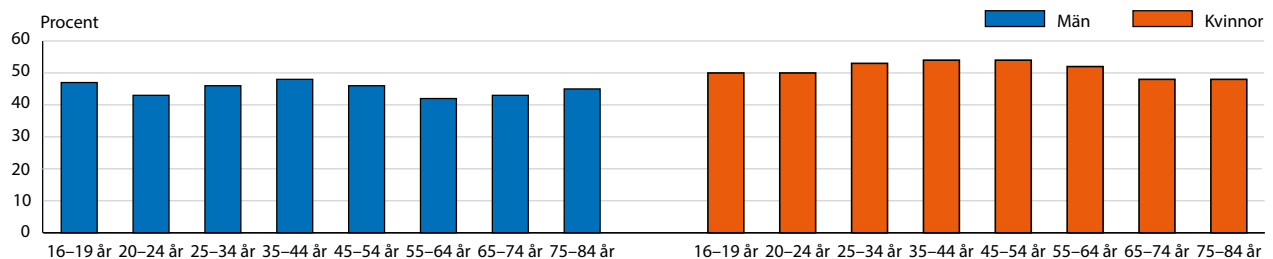
Resultaten för 2020 visar att personer i åldern 35–44 år i störst utsträckning uppger att de har stort förtroende (51 %), medan åldersgruppen 65–74 år uppger detta i minst utsträckning (46 %). Sett till utvecklingen över tid syns en ökning för de flesta åldersgrupperna, men framför allt i åldrarna 20–24 år och 65–74 år (se tabell 5.1).

Bland män är det i åldersgruppen 35–44 år som störst andel personer uppger att de har stort förtroende för rättsväsendet som helhet (48 %). Den åldersgrupp bland männen där minst andel uppger detta utgörs av personer 55–64 år (42 %). Se figur 5.4.

Bland kvinnor är det i åldersgrupperna 35–44 år och 45–54 år som andelen med stort förtroende för rättsväsendet är störst (54 % i respektive grupp). Vidare är det i de två äldsta åldersgrupperna (65–74 år respektive 75–84 år) som andelen med stort förtroende är minst (48 % i respektive grupp).

Det skiljer sig således en del mellan män och kvinnor sett till nivåerna av stort förtroende i olika åldersgrupper, och det är vanligare bland kvinnor i samtliga åldersgrupper att ha ett stort förtroende jämfört med bland män.

Figur 5.4. Förtroende för rättsväsendet som helhet 2020. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Förtroende för rättsväsendet som helhet i olika grupper i befolkningen

Resultaten för 2020 visar att det bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder och utrikesfödda personer finns en större andel som har stort förtroende för rättsväsendet som helhet (50 respektive 46 %) än bland svenskfödda personer med två utrikesfödda föräldrar (39 %). Se tabell 5.3.

Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en betydligt större andel med stort förtroende (59 %) än bland personer med som högst gymnasial och förgymnasial utbildning (42 % i respektive grupp).

Vad beträffar familjetyp är andelen med stort förtroende för rättsväsendet som helhet större bland sammanboende med barn (53 %) jämfört med övriga grupper (47–48 %).

Sett till bostadstyp är andelen ungefär densamma bland boende i flerbostadshus och i småhus (48 respektive 49 %).

Vad gäller boendeort är andelen med stort förtroende störst bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner (50 %) tätt följt av boende i större städer/kommuner nära större stad (49 %), medan andelen är minst bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (46 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor ser mönstret likartat ut när andelen med stort förtroende för rättsväsendet inom olika grupper studeras (se tabell 5C:1–2 i appendix).

Tabell 5.3 Förtroende för rättsväsendet som helhet 2007–2020. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund														
Svenskfödda med														
– minst en svenskfödd förälder	45	46	48	49	51	48	49	48	51	48	45	48	49	50
– båda föräldrarna utrikesfödda	32	34	39	35	38	36	38	40	42	38	37	37	38	39
Utrikesfödda	40	43	46	46	45	45	46	47	52	49	43	45	46	46
Utbildning (högsta)														
Förgymnasial	37	39	40	42	43	40	41	41	43	42	36	39	41	42
Gymnasial	40	41	43	43	45	42	43	42	45	42	38	41	42	42
Eftergymnasial	57	60	61	62	62	61	61	60	64	60	57	58	60	59
Familjetyp														
Sammanboende														
– utan barn	44	45	47	49	50	47	47	46	51	47	43	46	47	48
– med barn	51	53	54	55	56	55	55	55	57	54	49	52	54	53
Ensamstående														
– utan barn	41	42	45	46	46	44	46	45	47	46	42	45	46	47
– med barn	44	44	43	44	44	45	46	43	48	45	42	43	46	47
Bostadstyp														
Småhus	45	46	48	49	51	48	49	49	52	48	44	47	49	49
Flerfamiljshus	44	46	48	49	48	47	48	46	51	48	44	47	48	48
Boendeort^c														
Storstäder och storstadsnära kommuner	47	48	51	50
Större städer och kommuner nära större stad	44	47	49	49
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	40	44	45	46

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5C:1–2 i appendix.

^c Resultaten för NTU 2007–2016 har exkluderats och resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete

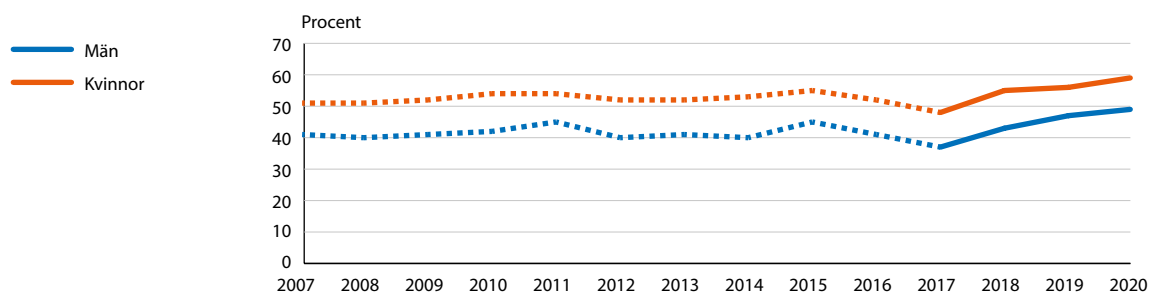
Andelen av befolkningen (16–84 år) som har stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete är 54 procent, vilket är en liten ökning från 2019 då andelen var 52 procent. Nivån låg förhållandevis stabilt fram till och med 2016, följt av en minskning 2017. Från och med 2018 har däremot andelen med stort förtroende ökat successivt till en nivå som 2020 är den högsta hittills. Totalt har det skett en ökning med 12 procentenheter mellan 2017 och 2020 (från 42 till 54 %), se tabell 5.4. Andelen som har litet förtroende i frågan uppgår till 19 procent, vilket är på ungefär samma nivå som 2019 (20 %). Andelen har legat relativt stabilt under hela mätperioden, bortsett från 2017 då den var högre än övriga år. Sedan 2018 syns en svagt nedåtgående trend i andelen som har litet förtroende i frågan (se tabell 5.5).

Av männen i befolkningen (16–84 år) är det 49 procent som har stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete, vilket är en liten ökning från 2019 då andelen var 47 procent (se figur 5.5 och tabell 5.4). Vidare är det 24 procent av männen som har litet förtroende.

Av kvinnorna i befolkningen (16–84 år) är det 59 procent som uppger att de har stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete, vilket är en ökning sedan 2019 då andelen var 56 procent. Det är 15 procent av kvinnorna som uppger att de har litet förtroende.

Resultaten visar således att det är vanligare bland kvinnor än män att ha stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete. Dock ser utvecklingen över tid likartad ut, med relativt stabila nivåer under större delen av mätperioden, men med en minskning under 2017, följt av en ökande trend.

Figur 5.5. Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete 2007–2020. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 5.4 Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete 2007–2020. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	46	46	47	48	50	47	47	47	50	47	42	49	52	54
Män	41	40	41	42	45	40	41	40	45	41	37	43	47	49
Kvinnor	51	51	52	54	54	52	52	53	55	52	48	55	56	59
Ålder														
16–19 år	43	43	46	47	49	48	49	50	50	48	49	54	51	54
20–24 år	43	47	46	46	49	49	49	51	53	53	48	54	53	53
25–34 år	46	45	46	49	48	47	49	47	52	46	45	50	53	53
35–44 år	49	49	49	51	54	50	51	49	54	50	44	50	53	54
45–54 år	48	46	50	51	53	49	50	48	52	50	43	49	53	55
55–64 år	47	47	46	47	51	46	46	46	49	45	39	47	50	53
65–74 år	46	44	44	46	46	41	42	41	45	43	36	48	50	54
75–84 år	48	45	46	49	48	42	42	42	49	45	40	49	52	56
Män														
16–19 år	42	42	44	45	50	46	47	50	53	49	49	53	51	52
20–24 år	38	41	42	41	45	44	46	45	50	47	46	52	50	49
25–34 år	37	37	39	39	42	40	42	39	45	39	39	44	49	48
35–44 år	41	41	41	43	46	42	44	41	45	40	37	42	47	49
45–54 år	41	38	44	44	46	39	43	39	45	43	35	42	47	49
55–64 år	44	41	42	43	47	41	40	40	43	40	33	39	45	45
65–74 år	43	41	39	41	43	35	35	36	40	38	31	42	45	50
75–84 år	49	44	44	47	48	42	41	41	47	42	36	44	48	52
Kvinnor														
16–19 år	45	45	47	48	48	49	50	51	48	47	50	55	50	55
20–24 år	49	52	50	52	53	53	52	57	56	59	50	56	56	56
25–34 år	55	52	51	57	55	54	55	55	58	53	50	55	57	58
35–44 år	57	57	58	58	62	58	57	59	64	60	50	57	58	59
45–54 år	53	53	54	56	57	56	55	55	56	54	50	56	60	62
55–64 år	49	52	50	51	53	50	51	51	54	49	44	53	55	60
65–74 år	48	46	49	51	49	46	47	46	50	47	41	53	55	59
75–84 år	47	46	46	51	47	42	42	43	50	48	43	53	56	59

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Fördelningen mellan olika åldersgrupper är något annorlunda i den omräknade tidsserien, jämfört med den tidigare. För mer information, se NTU 2018. Teknisk rapport (Brå 2019b).

Tabell 5.5 Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete 2007–2020. Andel (%) som har mycket/ganska litet förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	20	20	20	18	16	18	18	20	17	20	26	21	20	19
Män	24	25	25	23	19	23	23	25	20	25	33	27	25	24
Kvinnor	16	16	15	14	13	14	14	15	14	15	20	16	15	15

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Förtroende för polisen i olika åldersgrupper

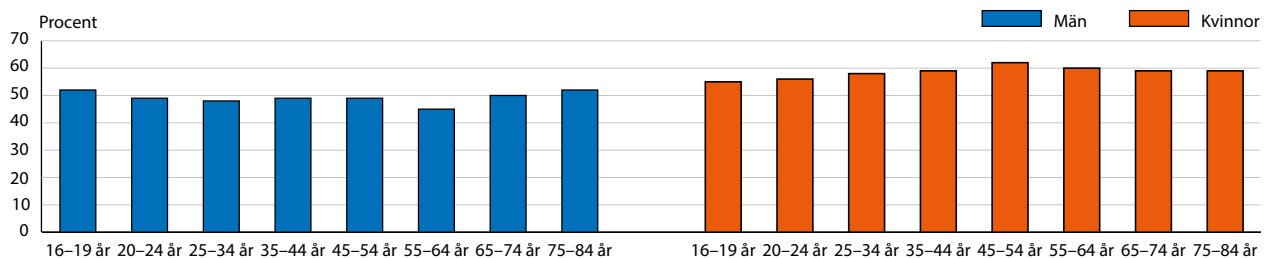
Resultatet för 2020 visar att det är små skillnader mellan olika åldersgrupper. Åldersgrupperna som har störst andel personer med stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete är den äldsta åldersgruppen 75–84 år och åldersgruppen 45–54 år (56 respektive 55 %). Andelen är minst i åldersgrupperna 20–24, 25–34 samt 55–64 år (53 % i respektive grupp). Sett till utvecklingen över tid syns en nivåökning för samtliga åldersgrupper jämfört hur andelarna såg ut i början av mätperioden (se tabell 5.4).

Bland män är det i den yngsta åldersgruppen 16–19 år samt den äldsta åldersgruppen 75–84 år vanligast med ett stort förtroende (52 % i respektive grupp), medan andelen är minst i åldersgruppen 55–64 år (45 %), se figur 5.6.

Bland kvinnor är det något större skillnader mellan olika åldersgrupper. Andelen är störst i åldersgruppen 45–54 år (62 %), medan den är minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 55 %).

Resultaten visar således att mönstret är det motsatta vid en jämförelse mellan olika åldersgrupper bland män respektive kvinnor. Andelen män med stort förtroende för polisen är störst i den yngsta och den äldsta åldersgruppen, medan andelen bland kvinnor är störst i den mittersta åldersgruppen.

Figur 5.6. Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete 2020. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Förtroende för polisen i olika grupper i befolkningen

Svenskfödda personer, med minst en svenskfödd förälder, och utrikesfödda personer uppger i större utsträckning att de har stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete (56 respektive 50 %) än svenskfödda personer med två utrikesfödda föräldrar (44 %). Se tabell 5.6.

Personer med eftergymnasial utbildning uppger i större utsträckning att de har stort förtroende (59 %) än personer med som högst förgymnasial och gymnasial utbildning (51 % i respektive grupp).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende större bland sammanboende med barn (57 %) jämfört med övriga familjegrupper (52–55 %).

Vidare är andelen med stort förtroende något större bland boende i småhus än bland boende i flerfamiljshus (55 respektive 53 %).

Slutligen är det väldigt små skillnader sett till boendeort. Bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner har 55 procent ett stort förtroende, medan andelen är 54 procent i större städer/kommuner nära större stad. Bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner är andelen 53 procent.

Sett till andelen med stort förtroende för polisen inom olika grupper bland män respektive kvinnor ser fördelningen relativt likartad ut, men det framkommer vissa skillnader. Förtroendet är exempelvis betydligt större bland svenskfödda kvinnor med minst en svenskfödd förälder jämfört med kvinnor som är svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda och utrikesfödda kvinnor. Bland män är andelen med stort förtroende lika stor bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder och utrikesfödda, medan andelen är betydligt mindre bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (se tabell 5D:2 i appendix).

Tabell 5.6 Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete 2007–2020. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund														
Svenskfödda med														
– minst en svenskfödd förälder	47	46	47	49	51	47	47	47	50	47	42	50	53	56
– båda föräldrarna utrikesfödda	36	36	39	36	41	38	40	42	41	35	36	42	39	44
Utrikesfödda	44	46	48	47	47	46	49	48	53	49	44	49	50	50
Utbildning (högsta)														
Förgymnasial	44	43	44	46	46	44	44	45	46	45	40	47	47	51
Gymnasial	44	43	44	45	47	43	45	43	48	44	39	47	50	51
Eftergymnasial	53	53	54	56	58	53	53	53	57	53	48	54	57	59
Familjetyp														
Sammanboende														
– utan barn	48	46	47	48	51	46	46	45	50	46	40	48	52	55
– med barn	50	50	51	54	55	52	52	52	55	51	45	52	56	57
Ensamstående														
– utan barn	43	44	45	46	47	44	46	45	48	46	43	50	50	52
– med barn	47	46	45	49	48	49	48	47	53	48	43	48	51	54
Bostadstyp														
Småhus	48	47	47	49	52	48	48	48	51	47	42	49	52	55
Flerfamiljshus	45	46	47	48	49	45	47	46	50	47	43	50	52	53
Boendeort^c														
Storstäder och storstadsnära kommuner	43	50	53	55
Större städer och kommuner nära större stad	44	51	53	54
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	40	47	50	53

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5D:1–2 i appendix.

^c Resultaten för NTU 2007–2016 har exkluderats och resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete

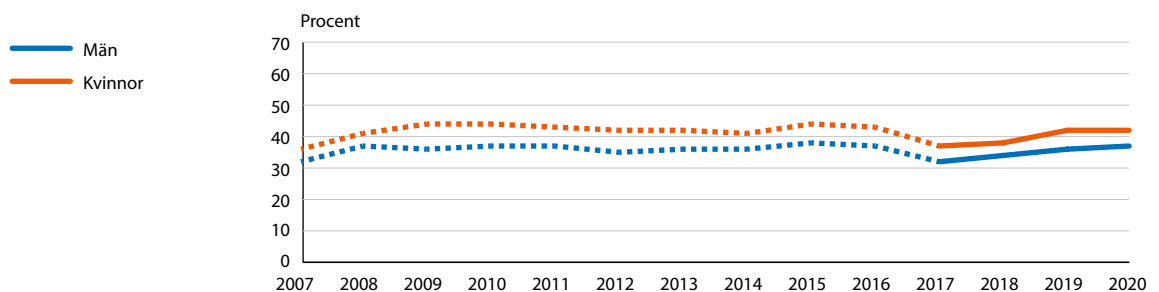
Resultaten för 2020 visar att 40 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de har stort förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket i princip är på samma nivå som 2019 då andelen var 39 procent. Andelen ökade fram till och med 2009 och låg därefter på en stabil nivå fram till och med 2016, följt av en minskning 2017. Därefter har dock andelen successivt ökat igen, vilket innebär att den är tillbaka på samma nivå som tidigare (se tabell 5.7). Det är 18 procent av befolkningen (16–84 år) som har litet förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på samma nivå som vid de två föregående mätningarna. Nivån har varit relativt stabil under större delen av mätperioden. Under 2017 ökade dock andelen med litet förtroende, och har sedan dess legat på högre nivåer än tidigare (se tabell 5.8).

Bland män i befolkningen (16–84 år) uppger 37 procent att de har stort förtroende för åklagarna 2020, vilket visar på en ökande trend sedan 2018 efter en minskning 2015–2017 (se figur 5.7 och tabell 5.7). Vad gäller män som har litet förtroende uppgår andelen 2020 till 23 procent.

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) har 42 procent stort förtroende för åklagarna 2020, vilket är på samma nivå som 2019. Vidare är det 15 procent av kvinnorna som har litet förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete.

Det är således, i likhet med tidigare år, något vanligare bland kvinnor än män att ha stort förtroende för åklagarna. Utvecklingen över tid ser likartad ut, då andelen har legat på en relativt stabil nivå, med undantag för 2017 och 2018 då andelen låg på lägre nivåer än övriga år.

Figur 5.7. Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete 2007–2020. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 5.7 Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete 2007–2020. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	34	39	40	40	40	39	39	39	41	40	35	36	39	40
Män	32	37	36	37	37	35	36	36	38	37	32	34	36	37
Kvinnor	36	41	44	44	43	42	42	41	44	43	37	38	42	42
Ålder														
16–19 år	34	33	36	38	37	35	36	39	37	37	35	37	40	42
20–24 år	34	38	40	40	40	37	40	39	41	43	35	36	39	40
25–34 år	34	38	40	40	40	38	40	38	40	38	37	37	41	41
35–44 år	38	46	44	44	46	43	43	43	46	44	38	39	43	43
45–54 år	35	42	42	42	41	42	42	41	44	42	38	38	41	42
55–64 år	36	42	43	42	42	41	40	40	41	41	33	35	37	38
65–74 år	31	35	36	37	37	34	34	34	36	37	30	34	36	36
75–84 år	31	34	36	37	36	32	34	33	36	36	30	32	36	35
Män														
16–19 år	35	32	35	36	34	34	32	37	38	35	35	38	39	41
20–24 år	29	32	33	33	35	33	34	34	37	36	33	36	37	38
25–34 år	30	35	35	34	38	36	35	36	37	35	34	34	38	37
35–44 år	33	42	39	41	41	38	41	38	40	39	34	36	38	40
45–54 år	30	37	36	36	36	36	37	34	40	38	33	35	37	38
55–64 år	35	41	39	40	41	39	37	38	38	38	31	32	34	34
65–74 år	33	36	36	37	35	32	34	35	36	35	28	32	35	35
75–84 år	35	34	36	35	37	31	35	33	35	35	31	33	34	35
Kvinnor														
16–19 år	33	34	37	39	40	36	40	40	36	38	35	36	40	42
20–24 år	39	46	48	48	45	42	47	44	46	51	38	37	41	42
25–34 år	37	39	44	45	42	39	43	39	44	41	40	39	43	45
35–44 år	43	50	49	47	50	48	45	48	53	49	41	42	47	45
45–54 år	39	46	46	47	45	48	45	47	47	45	42	41	46	45
55–64 år	36	43	48	44	43	43	44	42	44	44	35	38	39	42
65–74 år	29	33	36	36	39	36	33	34	36	38	32	35	38	37
75–84 år	29	34	37	39	35	33	33	33	37	37	29	31	37	35

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Fördelningen mellan olika åldersgrupper är något annorlunda i den omräknade tidsserien, jämfört med den tidigare. För mer information, se NTU 2018. Teknisk rapport (Brå 2019b).

Tabell 5.8 Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete 2007–2020. Andel (%) som har mycket/ganska litet förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	15	13	13	13	12	13	13	16	12	16	20	18	18	18
Män	18	16	16	16	14	16	17	18	14	19	24	22	22	23
Kvinnor	13	11	11	11	10	10	9	14	11	13	15	14	14	15

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Förtroende för åklagarna i olika åldersgrupper

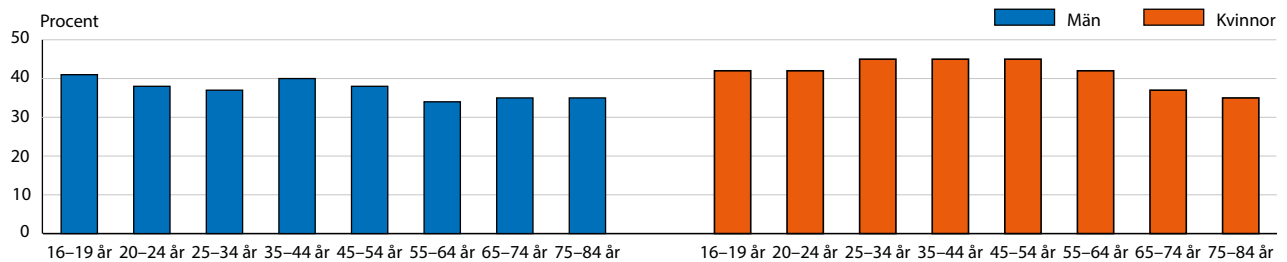
Resultatet för 2020 visar att åldersgruppen 35–44 år har störst andel personer som uppger ett stort förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete (43 %), medan andelen är minst i de två äldsta åldersgrupperna 65–74 och 75–84 år (36 respektive 35 %). Se tabell 5.7.

Bland män har åldersgruppen 16–19 år störst andel personer med stort förtroende för åklagarna (41 %) medan andelen är minst i åldrarna 55–64 år (34 %). Mönstret visar att andelen med stort förtroende generellt sett minskar något ju äldre åldersgrupp som studeras (se figur 5.8).

Bland kvinnor är andelen med stort förtroende för åklagarna störst bland personer i åldrarna 25–54 år (45 %). Därefter blir andelen mindre ju äldre åldersgrupper som studeras, och minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 35 %).

Mönstret för hur förtroendet för åklagarna 2020 ser ut i olika åldersgrupper skiljer sig således mellan män och kvinnor.

Figur 5.8. Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete 2020. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Förtroende för åklagarna i olika grupper i befolkningen

Tabell 5.9 visar att det enligt NTU 2020 är vanligare att ha stort förtroende för åklagarna bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (41 %) jämfört med bland utrikesfödda personer och svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda (36 respektive 34 %).

Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en större andel med stort förtroende (50 %) än bland personer med som högst förgymnasial och som högst gymnasial utbildning (33 respektive 34 %).

Sett till familjetyp är stort förtroende vanligare bland sammanboende med barn (44 %) jämfört med övriga familjegrupper (38–40 %).

Vidare är stort förtroende något vanligare bland boende i småhus än bland boende i flerfamiljshus (40 respektive 39 %).

Slutligen är stort förtroende för åklagarna vanligare bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner och i andra större städer/kommuner nära större stad (42 respektive 40 %) än bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (37 %).

Mönstret vad gäller andelen med stort förtroende för åklagarna 2020 ser generellt sett likartat ut mellan män och kvinnor i olika grupper (se tabell 5E:1–2 i appendix).

Tabell 5.9 Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete 2007–2020. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund														
Svenskfödda med														
– minst en svenskfödd förälder	35	40	41	42	42	40	40	39	41	40	35	37	40	41
– båda föräldrarna utrikesfödda	25	33	35	33	33	33	35	38	37	32	30	31	33	34
Utrikesfödda	30	36	36	35	35	34	36	36	40	39	33	35	36	36
Utbildning (högsta)														
Förgymnasial	30	33	36	36	35	34	34	34	35	35	28	31	33	33
Gymnasial	30	35	35	35	36	34	34	33	35	34	29	31	33	34
Eftergymnasial	45	53	52	52	52	50	50	50	53	51	46	46	50	50
Familjetyp														
Sammanboende														
– utan barn	34	39	40	41	41	37	38	37	40	40	34	35	38	38
– med barn	39	45	44	45	45	45	44	45	47	45	40	41	45	44
Ensamstående														
– utan barn	32	36	38	38	38	36	37	37	38	37	33	35	37	38
– med barn	33	41	35	35	32	37	37	35	43	37	33	35	37	40
Bostadstyp														
Småhus	36	41	41	42	42	40	40	41	42	41	35	37	40	40
Flerfamiljshus	33	38	40	39	39	38	38	37	40	40	35	36	40	39
Boendeort^c														
Storstäder och storstadsnära kommuner	37	38	42	42
Större städer och kommuner nära större stad	35	37	39	40
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	32	34	36	37

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5E1–2 i appendix.

^c Resultaten för NTU 2007–2016 har exkluderats och resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas).

Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete

Resultaten för 2020 visar att 39 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de har stort förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket i princip är på samma nivå som 2019 (38 %). Andelen låg relativt stabilt under större delen av mätperioden fram till och med 2016, följt av en minskning 2017. Från och med 2019 har dock andelen

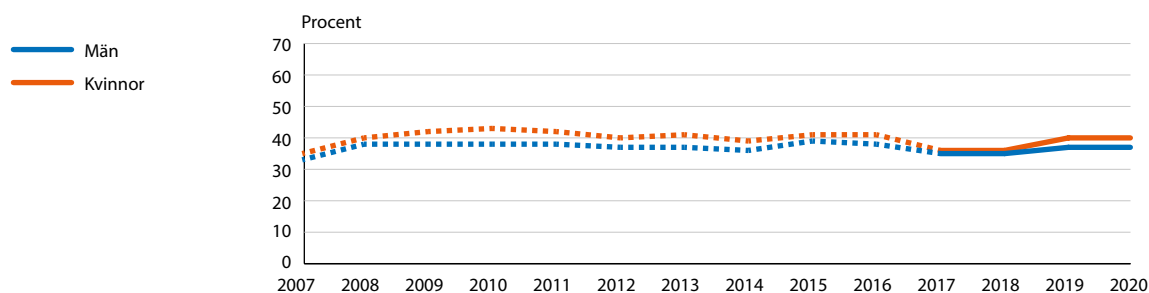
med stort förtroende ökat något igen, vilket gjort att den återgått till den tidigare nivån (se tabell 5.10). Vidare är det 23 procent av befolkningen (16–84 år) som har litet förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på samma nivå som 2019. Sett över tid syns en ökning av andelen med litet förtroende under de första åren, följt av en relativt stabil period fram till och med 2015. Under 2016–2017 skedde dock en ökning och andelen med litet förtroende har sedan dess legat på högre nivåer än tidigare (tabell 5.11).

Av männen i befolkningen (16–84 år) har 37 procent stort förtroende för domstolarna 2020, vilket är samma nivå som 2019 (se figur 5.9). Vidare är det bland män 27 procent som har litet förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete.

Av kvinnorna i befolkningen (16–84 år) uppger 40 procent ett stort förtroende för domstolarna 2020, vilket är en lika stor andel som 2019. Andelen som har litet förtroende uppgår till 20 procent 2020.

Det är således, i likhet med tidigare mätningar, små skillnader mellan män och kvinnor vad gäller stort förtroende för domstolarna 2020. Utvecklingen över tid ser relativt likartad ut, då resultatet för både män och kvinnor visar att andelen med stort förtroende låg på något lägre nivåer än tidigare under 2017–2018. Det är större skillnad mellan män och kvinnor vad gäller litet förtroende för domstolarna, då män under hela mätperioden haft en större andel med litet förtroende.

Figur 5.9. Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete 2007–2020. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 5.10 Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete 2007–2020. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	34	39	40	41	40	38	39	37	40	40	36	36	38	39
Män	33	38	38	38	38	37	37	36	39	38	35	35	37	37
Kvinnor	35	40	42	43	42	40	41	39	41	41	36	36	40	40
Ålder														
16–19 år	33	33	36	37	36	35	36	38	36	37	35	37	38	41
20–24 år	32	37	39	39	37	35	38	36	39	39	34	34	37	38
25–34 år	35	38	40	40	39	39	40	37	40	38	37	36	39	40
35–44 år	38	44	44	45	44	44	44	42	46	43	39	39	43	42
45–54 år	37	41	41	43	42	42	42	40	44	43	39	38	41	41
55–64 år	35	41	43	43	43	41	40	38	41	42	34	35	36	37
65–74 år	29	34	36	36	35	31	34	32	35	37	31	33	35	34
75–84 år	28	32	35	36	34	31	31	31	33	35	31	32	35	34
Män														
16–19 år	35	34	37	38	35	36	36	40	39	41	38	42	41	43
20–24 år	29	34	36	36	35	34	36	36	37	36	35	35	38	39
25–34 år	32	36	37	35	38	38	38	37	38	36	35	36	38	38
35–44 år	34	42	40	41	41	40	41	39	42	39	37	38	40	41
45–54 år	34	38	38	40	40	38	39	37	43	42	36	37	38	39
55–64 år	36	42	41	42	42	40	37	37	40	41	34	32	34	34
65–74 år	30	35	35	36	33	30	34	32	35	36	31	32	34	34
75–84 år	32	32	36	35	35	32	33	31	34	34	33	33	35	34
Kvinnor														
16–19 år	31	32	36	36	37	35	37	35	34	34	33	32	36	39
20–24 år	35	41	43	42	39	37	42	37	41	43	33	33	36	38
25–34 år	38	39	42	44	41	39	43	37	42	40	38	37	39	42
35–44 år	41	47	48	49	48	47	46	46	50	48	41	41	46	43
45–54 år	38	43	44	46	44	46	45	43	44	43	41	40	44	44
55–64 år	34	40	45	44	43	42	43	39	43	42	35	37	38	40
65–74 år	28	32	36	36	37	33	33	33	35	38	32	33	36	35
75–84 år	26	32	34	37	35	30	30	32	33	36	29	31	36	34

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Fördelningen mellan olika åldersgrupper är något annorlunda i den omräknade tidsserien, jämfört med den tidigare. För mer information, se NTU 2018. Teknisk rapport (Brå 2019b).

Tabell 5.11 Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete 2007–2020. Andel (%) som har mycket/ganska litet förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	19	17	16	16	15	16	16	21	16	19	23	23	23	23
Män	22	20	19	19	17	20	19	23	18	22	27	26	27	27
Kvinnor	17	15	13	13	13	13	13	19	14	16	20	20	20	20

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Förtroende för domstolarna i olika åldersgrupper

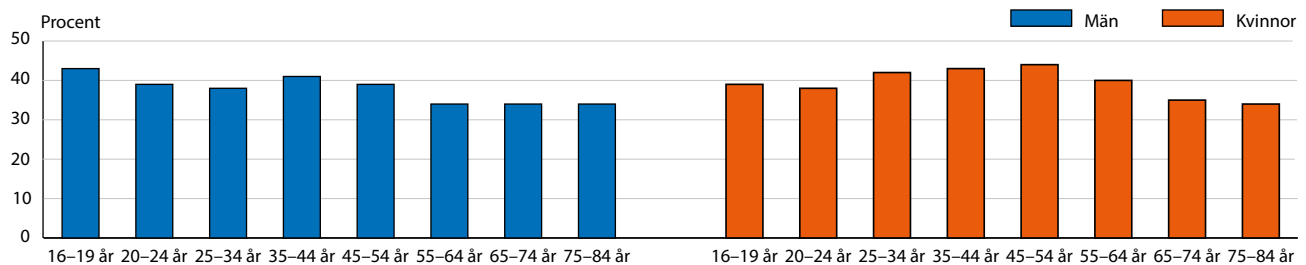
Resultatet för 2020 visar att andelen med stort förtroende för domstolarna är störst bland personer i åldern 35–44 år (42 %). Därefter blir andelen mindre ju äldre åldersgrupper som studeras, och i de två äldsta åldersgrupperna (65–74 respektive 75–84 år) är andelen med stort förtroende minst (34 %). Se tabell 5.10.

Bland män är andelen med stort förtroende för domstolarna generellt sett större bland yngre åldersgrupper och mindre bland äldre åldersgrupper, se figur 5.10. I åldersgruppen 16–19 år är andelen störst (43 %), medan den är minst i åldrarna 55–84 år (34 %).

Bland kvinnor blir andelen med stort förtroende större ju äldre åldersgrupp som studeras, fram till och med åldersgruppen 45–54 år där andelen är störst (44 %). Därefter blir den mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst är andelen i åldrarna 75–84 år (34 %).

Mönstret gällande förtroendet för domstolarna 2020 skiljer sig således något åt mellan män och kvinnor i olika åldersgrupper, något som framgår i figur 5.10.

Figur 5.10. Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete 2020. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Förtroende för domstolarna i olika grupper i befolkningen

Resultatet för 2020 visar att det bland svenskfödda personer, med minst en svenskfödd förälder, och utrikesfödda personer finns en större andel med stort förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete (39 respektive 38 %) än bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda (32 %). Se tabell 5.12.

Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en betydligt större andel med stort förtroende (50 %) än bland personer med som högst förgymnasial och gymnasial utbildning (33 respektive 32 %).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende större bland personer som är sammanboende med barn (44 %) jämfört med övriga familjegrupper (37–39 %).

Andelen med stort förtroende är densamma bland boende i småhus som bland boende i flerfamiljshus (39 % i respektive grupp).

Slutligen är stort förtroende för domstolarna vanligast bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner (41 %) följt av boende i andra större städer/kommuner nära större stad (39 %), medan andelen är minst bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (35 %).

Mönstret sett till stort förtroende för domstolarna 2020 är generellt sett likartat bland män och kvinnor i olika grupper (se tabell 5F:1–2 i appendix).

Tabell 5.12 Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete 2007–2020. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund														
Svenskfödda med														
– minst en svenskfödd förälder	35	39	40	41	41	39	40	37	40	40	36	36	39	39
– båda föräldrarna utrikesfödda	28	32	38	35	36	33	35	36	36	33	32	30	31	32
Utrikesfödda	32	36	38	38	36	34	38	39	43	41	35	35	38	38
Utbildning (högsta)														
Förgymnasial	28	32	35	34	33	32	34	32	33	34	29	30	31	33
Gymnasial	30	34	35	36	35	33	34	32	35	34	30	30	32	32
Eftergymnasial	46	52	53	53	52	51	51	49	52	51	48	47	50	50
Familjetyp														
Sammanboende														
– utan barn	33	38	39	40	40	37	39	36	39	39	34	35	37	37
– med barn	39	44	45	45	45	45	43	43	46	45	41	41	44	44
Ensamstående														
– utan barn	32	36	38	38	37	36	37	36	37	37	34	34	36	37
– med barn	33	41	39	37	36	37	38	36	43	37	33	34	38	39
Bostadstyp														
Småhus	35	40	41	42	41	39	40	38	41	40	36	36	39	39
Flerfamiljshus	33	38	40	40	38	38	39	37	40	40	36	36	39	39
Boendeort^c														
Storstäder och storstadsnära kommuner	38	38	41	41
Större städer och kommuner nära större stad	35	36	38	39
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	33	33	35	35

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkning, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5F:1–2 i appendix.

^c Resultaten för NTU 2007–2016 har exkluderats och resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas).

Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete

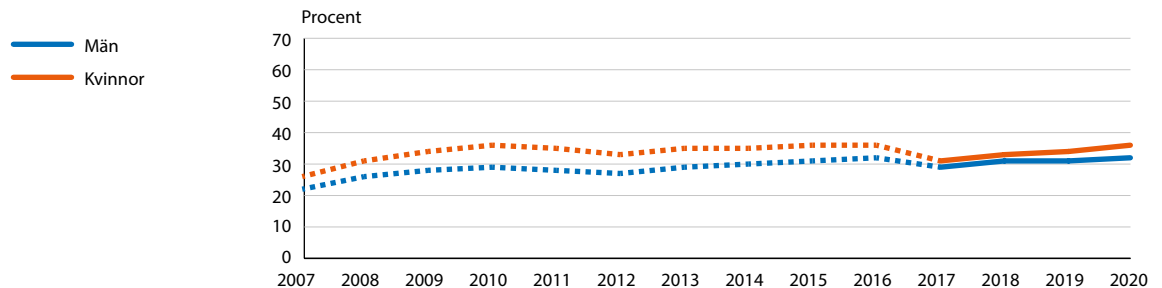
Resultaten för 2020 visar att 34 procent av befolkningen (16–84 år) uppger ett stort förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på ungefär samma nivå som 2019, då andelen var 33 procent. Andelen med stort förtroende för kriminalvården ökade mellan 2007 och 2010 och har därefter legat på en relativt stabil nivå, med undantag från 2017 då andelen minskade något (se tabell 5.13). Det är 17 procent av befolkningen (16–84 år) som har litet förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på samma nivå som 2019. Sett till utvecklingen över tid minskade andelen med litet förtroende tydligt under de första åren och har därefter legat relativt stabilt på lägre nivåer än tidigare (se tabell 5.14).

Av männen i befolkningen (16–84 år) har 32 procent stort förtroende för kriminalvården 2020, vilket i princip är på samma nivå som 2019 då andelen var 31 procent (se figur 5.11 och tabell 5.13). Vad gäller andelen som har litet förtroende uppgår den till 20 procent (se tabell 5.14).

Av kvinnorna i befolkningen (16–84 år) har 36 procent stort förtroende för kriminalvården 2020, vilket är en liten ökning sedan 2019, då andelen var 34 procent. Vad gäller litet förtroende uppgår andelen bland kvinnor till 14 procent.

Kvinnor har således en något större andel med stort förtroende för kriminalvården än vad män har och så har det sett ut varje år sedan 2007.

Figur 5.11. Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete 2007–2020. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 5.13 Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete 2007–2020. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper. ^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA 16–84 ÅR	24	28	31	32	32	30	32	32	33	34	30	32	33	34
Män	22	26	28	29	28	27	29	30	31	32	29	31	31	32
Kvinnor	26	31	34	36	35	33	35	35	36	36	31	33	34	36
Ålder														
16–19 år	31	31	35	36	37	34	36	38	38	37	35	37	38	42
20–24 år	29	33	35	36	36	37	40	41	42	41	37	38	38	41
25–34 år	24	27	29	32	32	30	34	35	35	35	35	35	36	38
35–44 år	25	32	33	35	35	34	36	34	39	40	33	35	34	35
45–54 år	23	26	32	32	31	30	32	34	33	35	30	33	33	34
55–64 år	21	26	30	30	29	27	29	29	30	29	26	29	28	31
65–74 år	22	26	28	29	28	26	27	26	28	29	24	27	28	28
75–84 år	23	24	28	29	27	24	24	24	27	26	24	27	28	29
Män														
16–19 år	29	30	33	34	34	31	35	37	37	37	35	38	38	39
20–24 år	25	27	27	29	30	31	34	35	36	34	35	35	36	37
25–34 år	21	25	26	27	28	27	30	33	30	32	33	33	35	34
35–44 år	21	28	29	32	30	29	34	30	36	37	32	34	33	35
45–54 år	21	23	29	28	29	27	28	31	32	35	28	31	32	32
55–64 år	19	24	27	27	26	25	25	27	27	28	25	28	27	29
65–74 år	23	28	28	29	27	26	27	25	28	30	23	27	26	28
75–84 år	24	23	28	28	27	24	25	24	27	26	25	28	27	29
Kvinnor														
16–19 år	32	33	37	38	40	36	38	39	38	38	36	36	39	44
20–24 år	34	42	45	45	43	45	47	50	49	50	38	40	40	45
25–34 år	27	30	33	38	36	34	37	37	39	39	37	37	38	41
35–44 år	31	37	37	39	41	39	38	38	43	43	34	35	36	36
45–54 år	25	28	34	35	31	33	35	36	32	34	33	34	35	36
55–64 år	24	29	33	33	32	29	33	30	33	31	26	29	29	32
65–74 år	21	25	27	29	29	25	27	27	27	28	25	28	29	28
75–84 år	22	24	28	30	27	24	22	25	28	26	23	26	28	30

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Fördelningen mellan olika åldersgrupper är något annorlunda i den omräknade tidsserien, jämfört med den tidigare. För mer information, se NTU 2018. Teknisk rapport (Brå 2019b).

Tabell 5.14 Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete 2007–2020. Andel (%) som har mycket/ganska litet förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	30	25	22	20	18	19	17	18	16	17	17	15	17	17
Män	36	30	26	25	22	24	22	22	20	20	20	18	21	20
Kvinnor	25	20	18	15	15	15	14	14	13	14	14	13	15	14

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Förtroende för kriminalvården i olika åldersgrupper

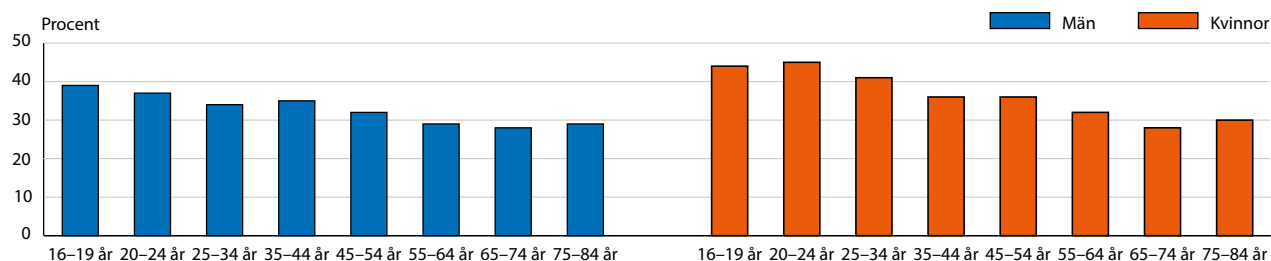
Resultatet för 2020 visar att andelen med stort förtroende för kriminalvården är störst bland personer i de yngsta åldersgrupperna 16–19 och 20–24 år (42 respektive 41 %) och minst i äldre åldersgrupper. I åldersgruppen 65–74 år är andelen allra minst (28 %). Sett till utvecklingen över tid syns en ökning för alla åldersgrupper (se tabell 5.13).

Figur 5.12 visar att det bland män är vanligast att ha stort förtroende i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 39 %). Sedan blir andelen i princip mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst är den i åldersgruppen 65–74 år (28 %).

Bland kvinnor har åldersgruppen 20–24 år störst andel personer med stort förtroende för kriminalvården (45 %). Därefter blir andelen i princip mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst är andelen i den näst äldsta åldersgruppen (65–74 år, 28 %).

Bland män är stort förtroende således vanligast i åldern 16–19 år, medan det bland kvinnor är vanligast i åldern 20–24 år. I övrigt ser mönstret för män och kvinnor likartat ut, med generellt sett lägre nivåer av stort förtroende ju äldre åldersgrupp som studeras.

Figur 5.12. Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete 2020. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Förtroende för kriminalvården i olika grupper i befolkningen

Tabell 5.15 visar att det är något vanligare att uppge ett stort förtroende för kriminalvården bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (35 %) än bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda och bland utrikesfödda personer (31 respektive 30 %).

Personer med eftergymnasial utbildning har i större utsträckning stort förtroende (39 %) än personer med som högst förgymnasial respektive gymnasial utbildning (33 respektive 31 %).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende mindre bland sammanboende utan barn (32 %) än bland övriga familjegrupper (35–36 %).

Andelen med stort förtroende är nästan densamma bland boende i småhus och boende i flerfamiljshus (35 respektive 34 %).

Andelen med stort förtroende för kriminalvården är störst bland boende i större städer/kommuner nära större stad (35 %), medan den är lika stor bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner och bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (33 % i respektive grupp).

Mönstret vad gäller andelen med stort förtroende för kriminalvården är generellt sett likartat bland män som bland kvinnor i olika grupper (se tabell 5G:1–2 i appendix).

Tabell 5.15 Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete 2007–2020. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund														
Svenskfödda med														
– minst en svenskfödd förälder	24	28	31	32	32	30	32	32	33	34	31	33	33	35
– båda föräldrarna utrikesfödda	23	31	33	31	32	31	35	34	39	32	30	28	30	31
Utrikesfödda	22	27	30	30	29	28	30	32	33	35	28	29	31	30
Utbildning (högsta)														
Förgymnasial	23	26	29	30	30	28	29	30	30	29	27	29	30	33
Gymnasial	22	26	29	29	28	27	30	29	31	31	27	29	30	31
Eftergymnasial	26	31	34	37	36	34	37	37	38	41	36	37	37	39
Familjetyp														
Sammanboende														
– utan barn	23	27	31	31	30	28	30	30	31	33	28	30	31	32
– med barn	25	29	32	34	35	32	34	35	36	37	33	36	36	36
Ensamstående														
– utan barn	24	28	31	33	32	30	33	33	34	33	30	32	32	35
– med barn	25	29	31	31	31	34	32	31	36	33	29	31	31	35
Bostadstyp														
Småhus	24	28	31	32	32	30	32	32	33	34	30	32	33	35
Flerfamiljshus	24	29	32	32	31	31	32	33	34	35	31	32	33	34
Boendeort^c														
Storstäder och storstadsnära kommuner	30	32	33	33
Större städer och kommuner nära större stad	31	33	34	35
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	28	31	31	33

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkning, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5G1–2 i appendix.

^c Resultaten för NTU 2007–2016 har exkluderats och resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas).

Förtroende för hur rättsväsendet som helhet och polisen hanterar brottsmisstänkta

En aspekt av människors förtroende för rättsväsendet är huruvida de anser att personer som är misstänkta för något brott hanteras på ett rättvist sätt. Frågan ställs dels för rättsväsendet som helhet, dels för polisen eftersom det sannolikt är den av de aktuella myndigheterna som flest personer har kännedom om. Frågan lyder enligt följande:

Hur stort eller litet förtroende har du för att rättsväsendet som helhet hanterar de som misstänks för brott på ett rättvist sätt?

och

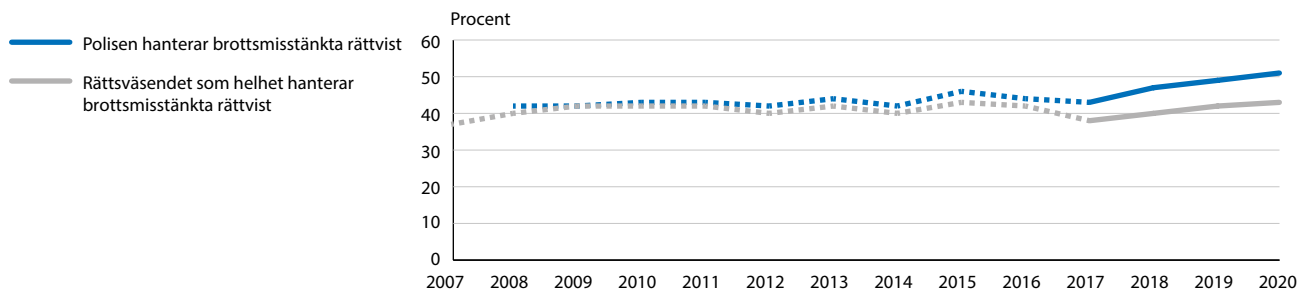
Hur stort eller litet förtroende har du för att polisen hanterar de som misstänks för brott på ett rättvist sätt?

Svarsalternativen är: *mycket stort, ganska stort, varken stort eller litet, ganska litet, mycket litet* och *ingen åsikt/vet inte*.

Det är 43 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de har stort (mycket eller ganska) förtroende för att *rättsväsendet som helhet* hanterar brottsmisstänkta rättvist, medan 21 procent svarar att de har litet (mycket eller ganska) förtroende (se figur 5.13 och figur 5.14). Vad gäller förtroendet för att *polisen* hanterar brottsmisstänkta rättvist ligger andelen på 51 procent, medan 14 procent svarar att de har litet förtroende.

Resultatet för 2020 visar således att det är något vanligare att ha ett stort förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta rättvist jämfört med att ha stort förtroende för att rättsväsendet som helhet gör det, och så har det varit vid i princip varje mätillfälle sedan frågan infördes för polisen 2008. Det bör dock noteras att skillnaderna genomgående har varit små, men har ökat under de senaste åren. Från och med 2018 har förtroendet för både rättsväsendet som helhet och polisen i frågan haft en uppåtgående trend.

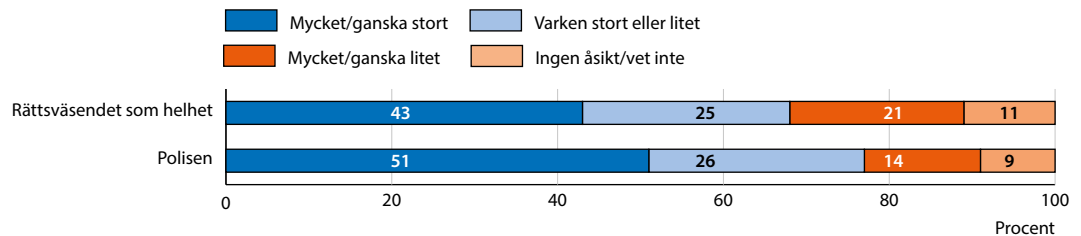
Figur 5.13. Förtroende för att rättsväsendet som helhet och polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2007–2020. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av befolkningen (16–84 år).^{a,b}

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Frågan om förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta rättvist på ett bra sätt började ställas 2008.

Figur 5.14. Förtroende för att rättsväsendet som helhet och polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2020. Andel av befolkningen (16–84 år).

Förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta

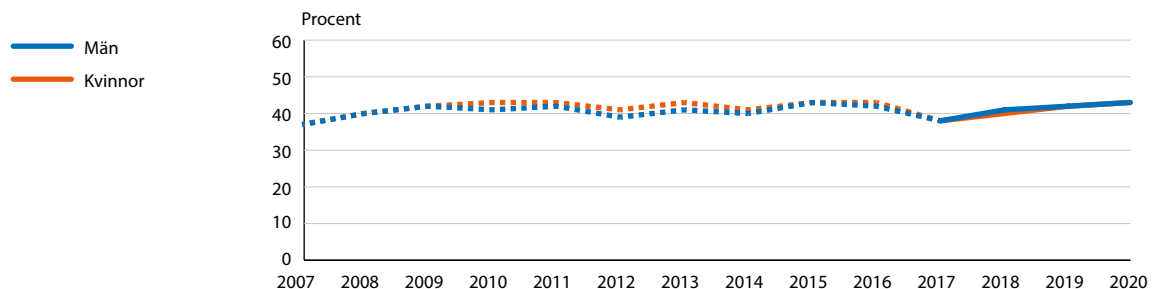
Resultaten för 2020 visar att 43 procent av befolkningen (16–84 år) har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt, vilket är på ungefär samma nivå som 2019, då andelen var 42 procent. Andelen har legat på en relativt stabil nivå under större delen av mätperioden, med undantag för 2017 då andelen minskade, och därefter kan en uppåtgående trend noteras (se tabell 5.16).

Av männen i befolkningen (16–84 år) är det 43 procent som uppger att de har stort förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta, vilket är på ungefär samma nivå som 2019, då andelen var 42 procent (se figur 5.15 och tabell 5.16).

Även bland kvinnorna i befolkningen (16–84 år) uppger 43 procent att de har stort förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta. Det är i princip på samma nivå som 2019, då andelen var 42 procent.

Det är således inga skillnader mellan män och kvinnor sett till förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta rättvist, vilket följer mönstret från de tidigare mätåren.

Figur 5.15. Förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2007–2020. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 5.16 Förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2007–2020. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMLIGA 16–84 ÅR	37	40	42	42	42	40	42	40	43	42	38	40	42	43
Män	37	40	42	41	42	39	41	40	43	42	38	41	42	43
Kvinnor	37	40	42	43	43	41	43	41	43	43	38	40	42	43
Ålder														
16–19 år	34	34	36	37	39	35	37	39	36	38	36	37	38	40
20–24 år	33	37	38	38	40	36	38	40	40	41	37	37	39	41
25–34 år	40	43	44	45	44	43	43	42	46	44	41	43	44	46
35–44 år	42	46	46	48	48	46	47	47	49	48	45	46	49	48
45–54 år	38	42	45	45	45	44	45	42	47	45	43	44	46	48
55–64 år	37	39	42	42	42	39	42	39	42	41	35	38	38	40
65–74 år	32	36	37	38	36	34	37	35	36	38	33	36	36	37
75–84 år	32	34	38	37	38	32	37	34	36	38	31	34	35	35
Män														
16–19 år	37	36	36	36	41	37	36	40	41	41	39	42	41	41
20–24 år	31	34	35	36	38	34	37	38	39	38	38	40	40	42
25–34 år	39	43	46	47	44	45	43	44	47	44	42	44	45	45
35–44 år	39	42	44	45	46	42	45	44	45	44	44	46	47	48
45–54 år	38	41	45	42	43	42	42	41	49	46	41	43	45	47
55–64 år	40	40	43	42	42	40	42	39	42	42	35	36	36	38
65–74 år	34	38	38	38	36	35	36	35	37	37	33	36	36	38
75–84 år	38	37	40	37	40	34	38	34	37	40	33	35	36	36
Kvinnor														
16–19 år	32	33	36	38	38	35	39	38	33	36	34	33	36	39
20–24 år	37	41	42	42	43	41	42	43	43	46	36	35	39	40
25–34 år	41	42	42	44	44	41	43	40	45	43	41	43	44	46
35–44 år	45	50	49	50	50	50	50	50	54	53	46	46	51	47
45–54 år	38	43	45	48	46	46	49	44	46	43	44	44	48	49
55–64 år	33	38	40	41	41	39	41	39	41	40	36	39	39	42
65–74 år	30	33	36	37	37	34	38	36	36	39	32	36	36	36
75–84 år	29	32	38	37	36	31	38	35	36	37	30	32	35	35

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Fördelningen mellan olika åldersgrupper är något annorlunda i den omräknade tidsserien, jämfört med den tidigare. För mer information, se NTU 2018. Teknisk rapport (Brå 2019b).

Olika åldersgruppers förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta

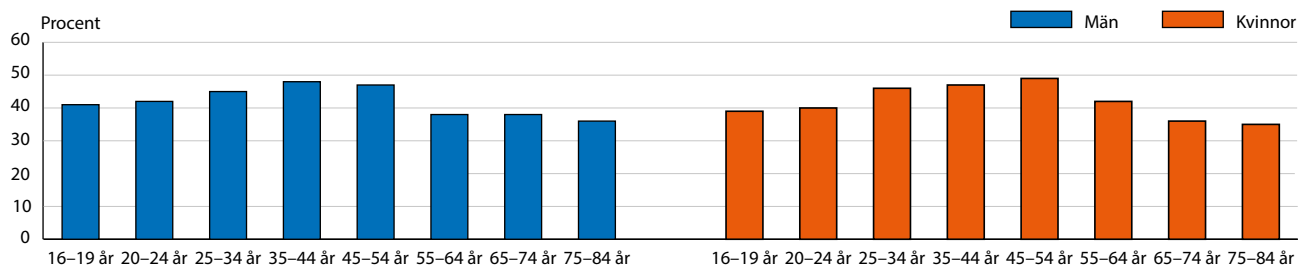
Andelen som 2020 uppger att de har stort förtroende för att rättsväsendet hanterar brottsmisstänkta rättvist blir till en början större ju äldre åldersgrupp som studeras, fram till och med åldersgrupperna 35–44 år och 45–54 år, där 48 procent har stort förtroende. Därefter blir andelen mindre och i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) är andelen minst (35 %), se tabell 5.16.

Bland män är det i åldersgruppen 35–44 år som det är vanligast att ha stort förtroende (48 %), medan andelen är minst i åldersgrupperna 75–84 år (36 %), se tabell 5.16 och figur 5.16.

Bland kvinnor ökar andelen med stort förtroende ju äldre åldersgrupp som studeras, fram till och med åldersgruppen 45–54 år där det är vanligast att ha stort förtroende (49 %). Därefter blir andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst är den i åldersgruppen 75–84 år (35 %).

Andelen som har stort förtroende är således bland både män och kvinnor störst i åldrarna 35–54 år, medan andelen är minst i den äldsta åldersgruppen.

Figur 5.16. Förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2020. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Olika grupperns förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta

Tabell 5.17 visar att det är vanligare att ha stort förtroende för att rättsväsendet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (45 %) än bland utrikesfödda personer (36 %) eller bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (34 %).

Vidare visar resultaten att andelen ökar ju högre utbildningsnivå som studeras. Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en betydligt större andel med stort förtroende (55 %) än bland personer med som högst gymnasial och som högst förgymnasial utbildning (36 respektive 33 %).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende störst bland personer som är sammanboende med barn (50 %) och minst bland ensamstående utan barn (40 %).

Andelen med stort förtroende är något större bland boende i småhus än bland boende i flerfamiljshus (44 respektive 42 %).

Slutligen är stort förtroende vanligare bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner och i större städer/kommuner nära större stad (45 respektive 43 %) än bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (39 %).

Mönstret vad gäller andelen med stort förtroende 2020 ser generellt relativt likartat ut bland män och kvinnor inom olika grupper (se tabell 5M:1–2 i appendix).

Tabell 5.17 Förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2007–2020. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund														
Svenskfödda med														
– minst en svenskfödd förälder	39	42	43	44	44	41	43	42	44	43	40	42	44	45
– båda föräldrarna utrikesfödda	34	35	43	41	40	37	39	42	43	40	33	31	33	34
Utrikesfödda	30	33	35	34	33	35	35	35	39	38	33	36	37	36
Utbildning (högsta)														
Förgymnasial	30	32	35	34	35	32	34	33	34	34	29	31	32	33
Gymnasial	33	36	37	38	37	36	37	35	38	36	32	34	36	36
Eftergymnasial	49	54	55	57	55	53	54	54	56	56	52	53	55	55
Familjetyp														
Sammanboende														
– utan barn	36	40	41	42	41	39	41	39	41	41	37	39	40	41
– med barn	43	45	48	48	49	46	47	47	50	49	46	47	51	50
Ensamstående														
– utan barn	34	36	39	39	40	37	38	38	40	40	36	37	38	40
– med barn	35	40	39	38	39	42	45	36	47	40	37	40	42	42
Bostadstyp														
Småhus	38	41	43	44	44	41	43	42	43	43	39	41	43	44
Flerfamiljshus	36	40	41	41	41	40	40	39	43	42	38	40	41	42
Boendeort^c														
Storstäder och storstadsnära kommuner	41	42	44	45
Större städer och kommuner nära större stad	39	40	42	43
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	35	37	38	39

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5M:1–2 i appendix.

^c Resultaten för NTU 2007–2016 har exkluderats och resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas).

Förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta

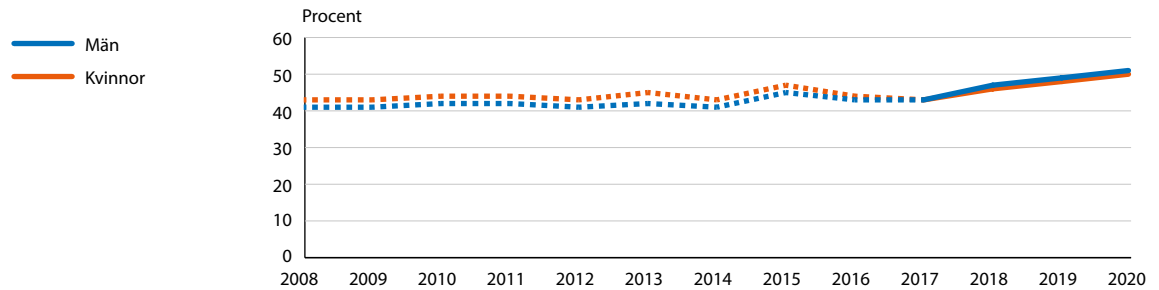
Resultaten för 2020 visar att 51 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de har stort förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt, vilket är en något större andel jämfört med 2019, då den låg på 49 procent. Andelen har generellt sett legat på en stabil nivå, men de tre senaste åren syns en uppåtgående trend och andelen med stort förtroende är nu den högsta sedan mätningarna inleddes (se tabell 5.18).

Bland män i befolkningen (16–84 år) är det 51 procent som har stort förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta, vilket är en liten ökning sedan 2019 då andelen var 49 procent (se figur 5.17 och tabell 5.18)

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) är det 50 procent som uppger att de har stort förtroende, vilket är en liten ökning från 2019, då andelen var 48 procent.

Resultatet visar således att det i princip inte är några skillnader mellan män och kvinnor sett till förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta rättvist.

Figur 5.17. Förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2008–2020. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 5.18 Förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2008–2020. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{a,b}

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA 16–84 ÅR	42	42	43	43	42	44	42	46	44	43	47	49	51
Män	41	41	42	42	41	42	41	45	43	43	47	49	51
Kvinnor	43	43	44	44	43	45	43	47	44	43	46	48	50
Ålder													
16–19 år	37	39	40	44	41	43	43	43	44	43	46	44	46
20–24 år	37	38	36	39	40	40	40	42	44	41	45	45	47
25–34 år	41	41	43	42	42	44	41	45	43	44	47	49	49
35–44 år	49	47	50	49	48	49	47	53	50	48	51	53	53
45–54 år	44	46	46	44	46	48	44	48	46	47	50	54	56
55–64 år	43	41	41	41	40	42	40	44	42	40	44	47	50
65–74 år	40	40	41	40	37	41	39	43	41	38	44	46	49
75–84 år	38	38	39	39	34	37	35	40	39	37	41	44	48
Män													
16–19 år	38	39	40	46	42	43	45	46	46	47	49	47	47
20–24 år	34	36	34	38	38	39	38	41	41	42	48	47	48
25–34 år	39	40	42	39	41	43	40	43	43	44	47	50	49
35–44 år	46	41	47	46	44	47	43	49	46	48	52	52	53
45–54 år	43	46	43	44	43	45	42	46	46	45	49	53	55
55–64 år	44	43	43	42	41	42	41	45	42	40	43	47	49
65–74 år	42	41	41	39	37	38	38	41	40	38	44	46	51
75–84 år	45	45	41	43	37	41	38	41	43	39	43	46	50
Kvinnor													
16–19 år	37	40	41	43	41	45	43	40	42	40	43	41	45
20–24 år	43	42	41	42	42	42	44	44	48	40	42	44	46
25–34 år	44	42	44	44	44	46	41	46	43	44	46	48	49
35–44 år	52	52	53	52	53	52	51	57	53	49	50	54	53
45–54 år	46	46	50	45	49	50	47	49	46	48	51	54	57
55–64 år	41	38	40	41	39	42	39	44	41	40	45	47	51
65–74 år	38	38	41	41	38	43	40	44	42	38	44	46	47
75–84 år	33	34	37	35	31	34	32	40	36	35	40	43	46

^a Resultaten för NTU 2008–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Fördelningen mellan olika åldersgrupper är något annorlunda i den omräknade tidsserien, jämfört med den tidigare. För mer information, se NTU 2018. Teknisk rapport (Brå 2019b).

Olika åldersgruppers förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta

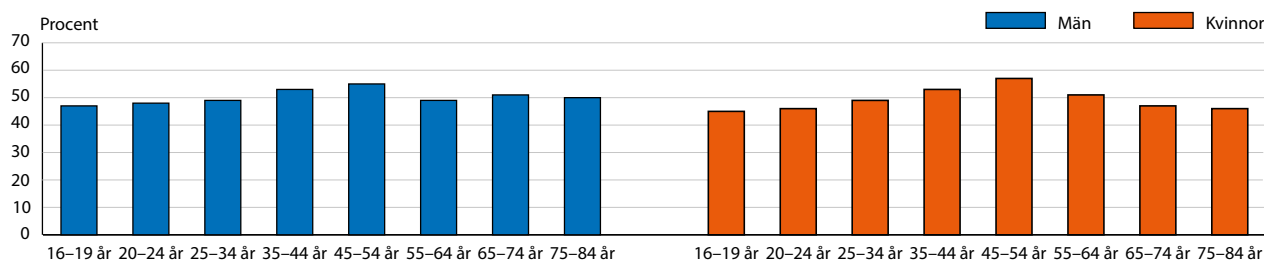
Resultatet för 2020 visar att andelen med stort förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta rättvist till en början blir större ju äldre åldersgrupp som studeras, fram till och med åldern 45–54 år, där andelen är störst (56 %). Därefter blir andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. I den yngsta åldersgruppen är det minst vanligt att uppge ett stort förtroende (16–19 år, 46 %). Sett till utvecklingen över tid syns en tydlig ökning för de flesta åldersgrupper (se tabell 5.18).

Bland män är det vanligast att uppge ett stort förtroende i åldersgruppen 45–54 år (55 %) medan andelen är minst i åldrarna 16–19 år (47 %). Se figur 5.18.

Bland kvinnor är andelen med stort förtroende minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år; 45 %). Därefter blir andelen större ju äldre åldersgrupp som studeras fram till och med åldersgruppen 45–54 år, där det är vanligast att uppge ett stort förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta (57 % i respektive grupp). Därefter minskar andelen med åldern.

Resultatet visar således att mönstret är relativt likartat vid en jämförelse mellan män och kvinnor vad gäller andelen med stort förtroende i olika åldersgrupper.

Figur 5.18. Förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2020. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Olika grupper förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta

År 2020 är det vanligare att ha stort förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (53 %) än bland utrikesfödda personer (44 %) eller svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda (41 %). Se tabell 5.19.

Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en betydligt större andel med stort förtroende (58 %) än bland personer med som högst gymnasial och som högst förgymnasial utbildning (48 respektive 44 %).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende störst bland personer som är sammanboende med barn (57 %) följt av sammanboende utan barn och ensamstående med barn (51 % i respektive grupp), medan andelen är minst bland ensamstående utan barn (47 %).

Det är vanligare att ha stort förtroende bland boende i småhus än bland boende i flerfamiljshus (53 respektive 49 %).

Slutligen är stort förtroende vanligare bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner och bland boende i andra större städer/kommuner nära större stad (51 % i respektive grupp) än bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (49 %).

Mönstret vad gäller andelen med stort förtroende 2020 ser likartat ut bland män och kvinnor inom olika grupper (se tabell 5N:1–2 i appendix).

Tabell 5.19 Förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2008–2020. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund													
Svenskfödda med													
– minst en svenskfödd förälder	43	42	44	44	43	44	42	46	44	44	48	50	53
– båda föräldrarna utrikesfödda	37	38	37	40	41	41	41	40	38	37	38	39	41
Utrikesfödda	40	39	40	39	39	42	40	46	43	38	42	44	44
Utbildning (högsta)													
Förgymnasial	36	38	38	40	37	39	39	39	40	36	40	41	44
Gymnasial	41	39	40	40	40	42	39	43	40	39	44	45	48
Eftergymnasial	50	49	51	50	49	50	48	53	52	52	54	57	58
Familjetyp													
Sammanboende													
– utan barn	43	42	43	42	40	43	41	44	44	41	46	48	51
– med barn	47	46	47	48	48	49	48	51	49	50	53	56	57
Ensamstående													
– utan barn	38	39	40	41	40	41	39	43	41	40	44	45	47
– med barn	42	40	42	41	43	47	38	49	40	42	44	49	51
Bostadstyp													
Småhus	43	43	45	45	44	46	44	46	45	45	48	51	53
Flerfamiljshus	41	40	41	41	41	42	39	45	43	41	46	47	49
Boendeort^c													
Storstäder och storstadsnära kommuner	43	48	49	51
Större städer och kommuner nära större stad	44	47	50	51
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	41	44	46	49

^a Resultaten för NTU 2008–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5N:1–2 i appendix.

^c Resultaten för NTU 2007–2016 har exkluderats och resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas).

Förtroende för hur rättsväsendet som helhet och polisen behandlar brottsutsatta

En annan aspekt av människors förtroende för rättsväsendet som helhet och för polisen är huruvida de anser att brottsutsatta behandlas på ett bra sätt. Frågan ställs dels för rättsväsendet som helhet, dels för polisen, och lyder enligt följande:

Hur stort eller litet förtroende har du för att rättsväsendet som helhet behandlar de som utsätts för brott på ett bra sätt?

och

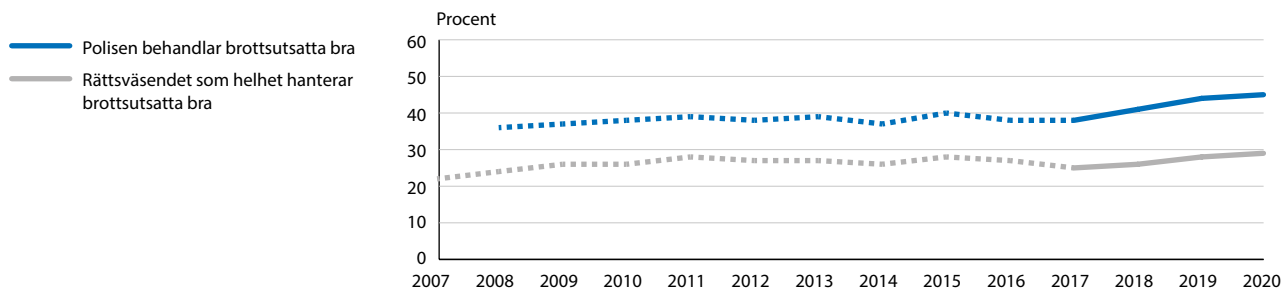
Hur stort eller litet förtroende har du för att polisen behandlar de som utsätts för brott på ett bra sätt?

Svarsalternativen är: *mycket stort, ganska stort, varken stort eller litet, ganska litet, mycket litet* och *ingen åsikt/vet inte*.

Resultaten för 2020 visar att 29 procent av befolkningen (16–84 år) har stort (mycket eller ganska) förtroende för att *rättsväsendet som helhet* behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, medan 36 procent har litet (mycket eller ganska) förtroende (se figur 5.19 och figur 5.20). Vad gäller förtroendet för att *polisen* behandlar brottsutsatta på ett bra sätt visar resultaten att andelen är 45 procent, medan 20 procent har litet förtroende.

Det är således betydligt vanligare att uppge ett stort förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt jämfört med att uppge ett stort förtroende för att rättsväsendet som helhet gör det, och så har det sett ut vid samtliga mätpunkter sedan 2008 då frågan började ställas för polisen.

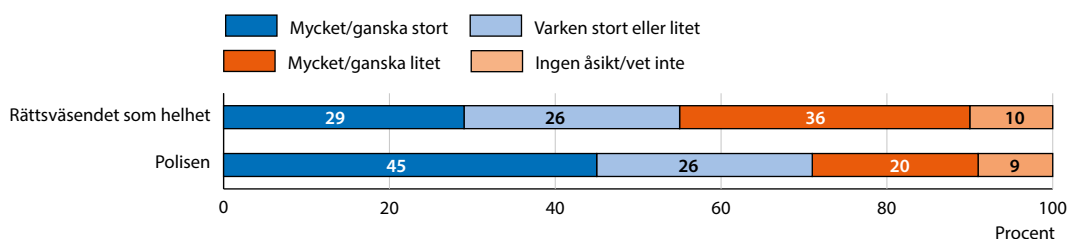
Figur 5.19 Förtroende för att rättsväsendet som helhet och polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2007–2020. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av befolkningen (16–84 år).^{a,b}

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Frågan om förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt började ställas 2008.

Figur 5.20 Förtroende för att rättsväsendet som helhet och polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2020. Andel av befolkningen (16–84 år).

Förtroende för hur rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta

Resultaten för 2020 visar att 29 procent av befolkningen (16–84 år) har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, vilket är i princip samma nivå som 2019 då andelen var 28 procent. Andelen har generellt sett legat på en stabil nivå, men de tre

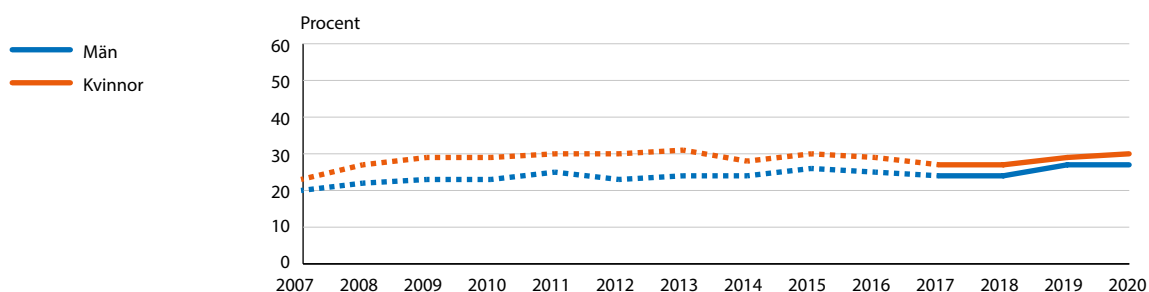
senaste åren syns en svagt uppåtgående trend efter en liten minskning som skedde 2017 (se tabell 5.20).

Bland män i befolkningen (16–84 år) är det 27 procent som har stort förtroende för hur rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta 2020, vilket är samma nivå som 2019 (se figur 5.21).

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) uppger 30 procent ett stort förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsutsatta 2020, vilket är på ungefär samma nivå som 2019, då andelen var 29 procent.

Det är således en större andel kvinnor än män som uppger att de har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt. Det är ett mönster som har uppvisats vid samtliga mätningar, dock har skillnaderna minskat under de senaste åren.

Figur 5.21. Förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2007–2020. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 5.20 Förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2007–2020. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA 16–84 ÅR	22	24	26	26	28	27	27	26	28	27	25	26	28	29
Män	20	22	23	23	25	23	24	24	26	25	24	24	27	27
Kvinnor	23	27	29	29	30	30	31	28	30	29	27	27	29	30
Ålder														
16–19 år	32	30	34	35	36	34	35	35	35	36	33	34	36	38
20–24 år	26	29	31	32	32	33	31	32	33	32	28	28	31	33
25–34 år	24	26	28	29	30	29	30	28	32	28	28	27	30	31
35–44 år	22	27	29	28	30	29	31	28	33	30	28	28	32	31
45–54 år	21	23	25	25	27	28	28	25	29	28	25	25	28	29
55–64 år	18	21	22	21	23	22	22	21	22	23	21	22	23	24
65–74 år	16	20	20	21	22	20	22	19	21	21	19	21	23	23
75–84 år	19	22	24	23	26	22	22	23	23	24	22	24	25	25
Män														
16–19 år	36	32	36	38	40	38	36	39	39	41	37	38	42	41
20–24 år	26	27	31	32	33	33	31	34	35	33	31	33	34	34
25–34 år	22	24	26	28	28	27	29	28	30	27	28	28	32	31
35–44 år	18	22	23	23	24	24	24	24	27	24	25	25	29	30
45–54 år	18	19	21	20	25	22	22	21	26	24	21	22	24	25
55–64 år	15	17	18	18	18	17	17	17	18	19	18	18	20	21
65–74 år	16	18	18	18	20	17	20	17	19	19	17	19	20	20
75–84 år	21	22	24	21	26	22	23	22	22	23	22	24	24	24
Kvinnor														
16–19 år	29	28	32	32	33	32	35	32	32	31	30	30	31	36
20–24 år	27	32	32	34	33	34	32	31	31	32	26	24	27	31
25–34 år	26	28	30	30	32	32	31	27	33	29	28	27	28	31
35–44 år	26	32	35	35	36	34	38	32	40	37	30	30	36	32
45–54 år	23	27	30	29	29	34	32	28	30	30	29	28	32	32
55–64 år	21	25	25	24	28	27	28	26	27	27	24	26	27	27
65–74 år	16	21	22	23	23	22	24	22	23	24	22	23	25	25
75–84 år	18	21	23	25	25	23	22	23	24	25	22	24	26	27

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Fördelningen mellan olika åldersgrupper är något annorlunda i den omräknade tidsserien, jämfört med den tidigare. För mer information, se NTU 2018. *Teknisk rapport* (Brå 2019b).

Olika åldersgruppers förtroende för hur rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta

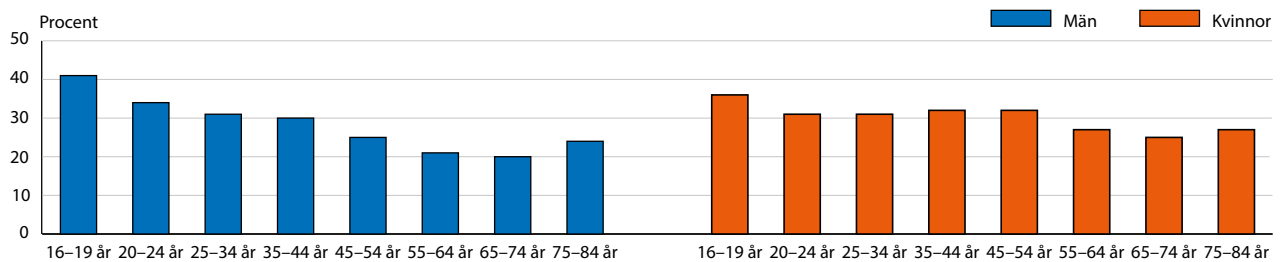
Resultatet för 2020 visar att andelen som har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta bra är störst i åldersgruppen 16–19 år (38 %). Andelen blir sedan i princip mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst är den bland personer i åldrarna 65–74 år (23 %). Sett till utvecklingen över tid syns en ökning för samtliga åldersgrupper (se tabell 5.20).

Bland män är andelen störst i åldersgruppen 16–19 år (41 %), för att sedan bli mindre i takt med ålder, till och med åldersgruppen 65–74 år där andelen är som minst (20 %). Se figur 5.22.

Bland kvinnor är det vanligast att ha stort förtroende i åldersgruppen 16–19 år (36 %), medan andelen är minst i åldersgruppen 65–74 år (25 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor finns skillnader sett till andelen med stort förtroende i olika åldersgrupper. Bland män blir andelen, som nämndes, mindre ju äldre åldersgrupper som studeras fram till åldrarna 65–74 år, medan det inte framkommer något tydligt mönster bland kvinnor.

Figur 5.22. Förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2020. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Olika grupper förtroende för hur rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta

Det är vanligare att ha stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt bland utrikesfödda personer och bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (30 respektive 28 %) än bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (23 %). Se tabell 5.21.

Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en större andel med stort förtroende (34 %) än bland personer med som högst förgymnasial respektive gymnasial utbildning (28 respektive 24 %).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende störst bland sammanboende med barn (31 %) och minst bland sammanboende utan barn (26 %).

Det är ungefär en lika stor andel som uppger stort förtroende bland boende i flerfamiljshus som bland boende i småhus (29 respektive 28 %).

Sett till boendeort är andelen marginellt större bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner och i andra större städer/kommuner nära större stad (29 % i respektive grupp) jämfört med i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (27 %).

Mönstret gällande andelen med stort förtroende inom olika grupper ser oftast relativt likartat ut mellan män och kvinnor (se tabell 5O:1–2 i appendix).

Tabell 5.21 Förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2007–2020. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund														
Svenskfödda med														
– minst en svenskfödd förälder	22	24	26	26	27	26	27	25	27	26	25	25	28	28
– båda föräldrarna utrikesfödda	21	24	26	26	29	26	32	29	30	28	23	20	21	23
Utrikesfödda	22	25	26	26	27	28	28	28	32	30	27	28	30	30
Utbildning (högsta)														
Förgymnasial	23	23	26	26	28	26	27	26	26	27	24	24	26	28
Gymnasial	18	21	22	23	24	23	24	21	25	23	21	22	24	24
Eftergymnasial	25	29	31	31	32	31	32	31	34	33	31	31	34	34
Familjetyp														
Sammanboende														
– utan barn	19	22	23	23	25	23	25	22	24	24	23	23	26	26
– med barn	24	26	28	28	30	30	30	29	32	31	28	28	31	31
Ensamstående														
– utan barn	24	25	28	29	29	28	28	27	29	28	26	27	28	30
– med barn	22	25	24	25	25	29	29	24	30	27	24	23	28	29
Bostadstyp														
Småhus	22	24	26	26	28	27	28	25	28	27	25	25	28	28
Flerfamiljshus	22	25	26	27	27	27	27	26	29	28	26	26	28	29
Boendeort^c														
Storstäder och storstadsnära kommuner	25	26	29	29
Större städer och kommuner nära större stad	26	26	28	29
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	24	24	26	27

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 50:1–2 i appendix.

^c Resultaten för NTU 2007–2016 har exkluderats och resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas).

Förtroende för hur polisen behandlar brottsutsatta

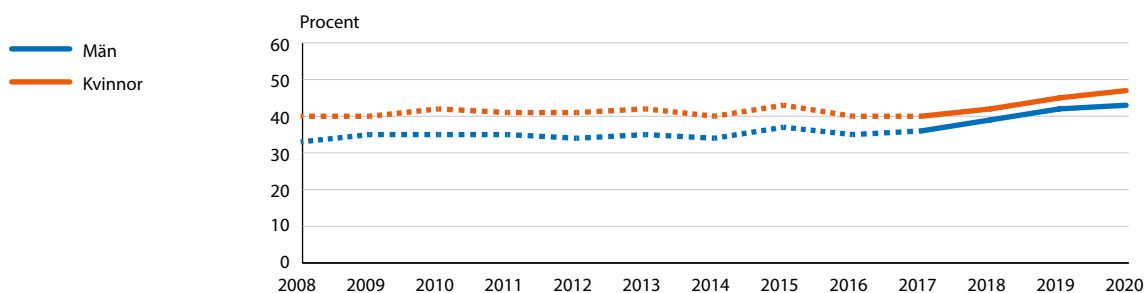
Resultaten för 2020 visar att 45 procent av befolkningen (16–84 år) har stort förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, vilket i princip är på samma nivå som 2019 då andelen var 44 procent. Andelen med stort förtroende har legat relativt stabilt under hela mätperioden, fram till de senaste tre åren då förtroendet har ökat och därmed nu ligger på den högsta nivån hittills (se tabell 5.22).

Bland män i befolkningen (16–84 år) är det 43 procent som uppger att de har stort förtroende 2020, vilket är ungefär på samma nivå som 2019 då andelen var 42 procent (se figur 5.23).

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) är det 47 procent som har stort förtroende för hur polisen behandlar brottsutsatta 2020, vilket är en liten ökning från 2019 då andelen var 45 procent.

Det är således en något större andel kvinnor än män som uppger att de har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt. Det är ett mönster som har uppvisats vid samtliga mätningar. Dock har skillnaden minskat över tid, vilket beror på att andelen har ökat något mer bland män.

Figur 5.23. Förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2008–2020. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2008–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 5.22 Förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2008–2020. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{a,b}

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA 16–84 ÅR	36	37	38	39	38	39	37	40	38	38	41	44	45
Män	33	35	35	35	34	35	34	37	35	36	39	42	43
Kvinnor	40	40	42	41	41	42	40	43	40	40	42	45	47
Ålder													
16–19 år	39	41	42	45	42	45	45	44	44	44	48	48	50
20–24 år	40	41	43	42	43	43	43	45	43	42	44	46	47
25–34 år	38	39	42	41	41	41	39	43	39	42	43	47	47
35–44 år	41	41	43	44	43	44	42	48	43	44	44	49	47
45–54 år	37	39	38	38	39	40	39	41	39	40	42	46	47
55–64 år	34	34	33	35	34	33	34	35	34	34	36	39	42
65–74 år	31	31	33	32	31	32	30	32	30	31	35	37	40
75–84 år	31	33	33	34	28	32	31	33	34	31	36	38	40
Män													
16–19 år	40	43	45	48	46	45	48	50	49	48	52	53	52
20–24 år	39	41	43	41	43	43	42	45	42	45	47	49	48
25–34 år	34	38	39	38	38	39	37	42	38	41	44	49	48
35–44 år	36	35	36	38	36	38	36	41	38	40	43	46	46
45–54 år	32	34	33	34	33	35	33	37	33	35	38	41	43
55–64 år	30	32	30	30	30	29	30	31	32	30	32	35	37
65–74 år	29	29	29	29	26	28	27	28	28	28	32	34	37
75–84 år	33	36	32	36	31	33	33	32	35	31	34	37	39
Kvinnor													
16–19 år	38	40	41	44	40	45	43	40	40	41	44	44	48
20–24 år	43	42	44	44	44	45	46	45	46	40	42	44	46
25–34 år	42	40	44	43	43	43	40	45	40	43	43	45	47
35–44 år	47	48	51	50	49	49	48	55	48	47	46	51	49
45–54 år	42	42	43	41	44	45	45	43	43	45	45	51	51
55–64 år	37	34	36	39	39	37	37	39	36	37	40	43	46
65–74 år	33	33	37	35	35	36	33	35	32	33	39	41	42
75–84 år	28	31	33	32	25	31	29	34	32	31	37	39	42

^a Resultaten för NTU 2008–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För resultaten från NTU 2008–2016, före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Fördelningen mellan olika åldersgrupper är något annorlunda i den omräknade tidsserien, jämfört med den tidigare. För mer information, se NTU 2018. Teknisk rapport (Brå 2019b).

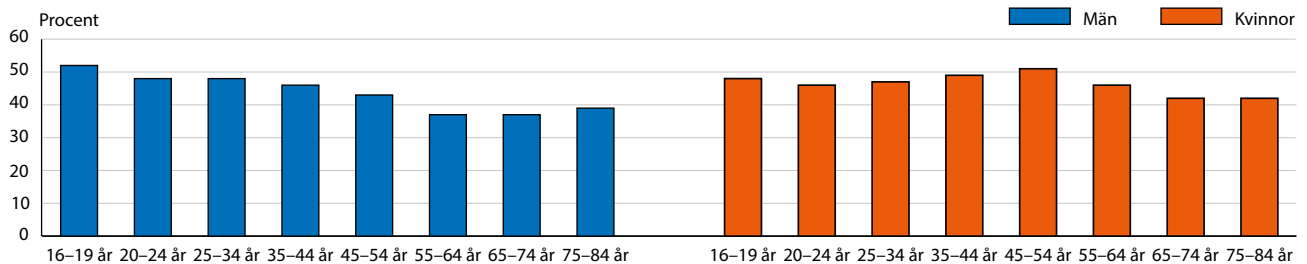
Olika åldersgruppers förtroende för hur polisen behandlar brottsutsatta
Resultatet för 2020 visar att andelen som uppger ett stort förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta bra är störst i åldersgruppen 16–19 år (50 %). Ju äldre åldersgrupp som sedan studeras, desto mindre blir andelen, och minst andel med stort förtroende återfinns i de äldsta åldersgrupperna 65–74 år och 75–84 år (40 % i respektive grupp). Sett till utvecklingen över tid syns en tydlig ökning för samtliga åldersgrupper (se tabell 5.22).

Bland män är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 16–19 år (52 %), för att sedan bli mindre ju äldre åldersgrupper som studeras, till och med åldersgruppen 55–74 år där andelen är 37 procent (se figur 5.24).

Bland kvinnor är det vanligast att ha stort förtroende i åldersgruppen 45–54 år (51 %), medan andelen är minst i de två äldsta åldersgrupperna som representeras av personer 65–84 år (42 % i respektive grupp).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor skiljer det sig således en del vad gäller stort förtroende mellan olika åldersgrupper. Medan andelen bland män blir stegvis mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, är andelen bland kvinnor i stället störst i de mittersta åldersgrupperna.

Figur 5.24. Förtroende för att polisen som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2020. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Olika grupperns förtroende för hur polisen behandlar brottsutsatta

År 2020 är det bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder och bland utrikesfödda vanligare att ha stort förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt (46 respektive 41 %) än bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda (38 %). Se tabell 5.23.

Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en större andel med stort förtroende (50 %) än bland personer med som högst förgymnasial respektive gymnasial utbildning (42 % i respektive grupp).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende störst bland personer som är sammanboende med barn (50 %) och minst bland personer som är sammanboende utan barn (43 %).

Det är en något större andel bland boende i småhus jämfört med boende i flerfamiljshus som har stort förtroende (46 respektive 44 %).

Slutligen är andelen något större i storstäder/storstadnära kommuner och i andra större städer/kommuner nära större stad (45 % i respektive grupp), än i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (44 %).

Mönstret gällande andelen med stort förtroende inom olika grupper ser relativt likartat ut mellan män och kvinnor (se tabell 5P:1–2 i appendix).

Tabell 5.23 Förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2007–2020. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund													
Svenskfödda med													
– minst en svenskfödd förälder	37	38	39	39	38	39	38	40	38	39	42	45	46
– båda föräldrarna utrikesfödda	35	32	37	37	33	37	36	37	31	35	36	35	38
Utrikesfödda	33	36	37	35	35	38	36	41	39	37	39	41	41
Utbildning (högsta)													
Förgymnasial	34	36	37	37	36	36	37	36	36	35	38	40	42
Gymnasial	34	34	35	35	35	36	33	37	34	35	38	41	42
Eftergymnasial	42	43	44	45	43	43	43	46	44	45	46	49	50
Familjetyp													
Sammanboende													
– utan barn	35	35	36	36	35	35	34	36	34	36	38	41	43
– med barn	40	41	42	43	42	43	43	45	43	44	45	50	50
Ensamstående													
– utan barn	36	37	39	39	38	39	38	40	38	38	41	43	44
– med barn	37	36	38	35	38	42	35	43	37	39	40	46	46
Bostadstyp													
Småhus	38	38	39	40	39	40	39	40	38	39	41	45	46
Flerfamiljshus	35	36	37	37	36	37	36	40	37	38	40	43	44
Boendeort^c													
Storstäder och storstadsnära kommuner	39	42	45	45
Större städer och kommuner nära större stad	39	41	44	45
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	36	39	42	44

^a Resultaten för NTU 2008–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5P:1–2 i appendix.

^c Resultaten för NTU 2007–2016 har exkluderats och resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas).

6 Brottsofsuttas kontakter med rättsväsendet

Sammanfattning	222
Inledning	222
Erfarenheter av polisen i samband med polisanmälan	224
Erfarenheter av åklagare och rättegång	245

6 Brott utsattas kontakter med rättsväsendet

Sammanfattning

NTU 2020 visar att 24 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de har utsatts för något eller några brott som anmälts till polisen under de senaste tre åren. Av dessa uppger 44 procent att de sammantaget har mycket eller ganska positiva erfarenheter av polisen. Andelen har legat på en stabil nivå under större delen av mätperioden, dock finns en antydning till något lägre nivåer under de senaste åren jämfört med tidigare år. Bland dem som utsatts för brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen med positiva erfarenheter något större än bland dem som utsatts för brott utan hot eller våld (46 respektive 43 %). Kvinnor har positiva erfarenheter av polisen i större utsträckning än män (47 respektive 41 %).

Sett till ålder är andelen med positiva erfarenheter störst bland äldre, och en jämförelse mellan olika grupper visar att positiva erfarenheter av polisen är vanligast bland ensamstående med barn och sammanboende utan barn, medan minst andel återfinns bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda.

Vad beträffar olika delar av polisens arbete är de brott utsatta mest nöjda med polisens bemötande och tillgänglighet (54 respektive 49 %), men mindre nöjda med informationen om ärendet och med polisens effektivitet (34 respektive 19 %). Andelen nöjda är större när händelsen inte har innehållit hot eller våld, sett till informationen om ärendet och polisens tillgänglighet. När det gäller frågan om polisens effektivitet är andelen nöjda större när brottet har innehållit hot eller våld. Vad gäller frågan om polisens bemötande är det i princip ingen skillnad i nöjdhet mellan brott med respektive utan inslag av hot eller våld. Kvinnor är nöjda i större utsträckning än män, vilket gäller alla fyra områden av polisens arbete som efterfrågas i NTU.

Sett till olika åldersgrupper visar resultatet att äldre uppger att de är nöjda med de olika delarna av polisens arbete i större utsträckning än yngre.

Det är en relativt liten andel av befolkningen som har medverkat som målsägande i en rättegång under de senaste tre åren (1,1 %). Av dem som har det uppger sig dock 58 procent vara mycket eller ganska nöjda med det bemötande som de fått i domstolen. Vidare uppger 69 procent att de tyckte att det varit mycket eller ganska lätt att förstå rättegången, medan 57 procent tycker sig ha fått tillräcklig information inför rättegången.

Inledning

I detta kapitel presenteras huvudresultaten gällande brott utsattas erfarenheter av rättsväsendet 2020 och hur utvecklingen över tid (2007–2020) har sett ut enligt NTU.

När personer som blivit utsatta för brott väljer att anmäla händelsen till polisen får de kontakt med och erfarenhet av en eller flera av rättsväsendets myndigheter. Erfarenheterna begränsas vanligen till kontakten med polisen i samband med polisanmälan, men kan också bestå av kontakter

med åklagare, målsägandebitråde och domstol, i de fall brottet går till rättegång.

Enligt förundersökningskungörelsen (1947:948) ska rättsväsendets myndigheter informera brottsoffer om hur rättsprocessen går till och vad som sker i det enskilda ärendet. Brottsoffer ska även kunna få information om var det finns olika stöd- och hjälpinsatser. Brottsoffrens uppfattning om kontakterna med polis, åklagare, målsägandebitråde och domstol är betydelsefulla indikatorer på hur väl rättsväsendet lyckas uppfylla dessa krav.

I kapitlet redovisas brottsutsattas erfarenheter av kontakter med rättsväsendet i samband med utsatthet för brott under *de senaste tre åren* från svarstillfället. Tidsperioden avser våren 2020 och tre år bakåt i tiden.

Liksom i tidigare kapitel redovisas ett urval av resultaten i diagram och tabeller. Ytterligare resultat presenteras i form av tabeller i ett tillhörande appendix på Brottsförebyggande rådets webbplats (www.bra.se/ntu). Även resultat uppdelat på polisregioner, polisområden och lokalpolisområden finns tillgängliga på webbplatsen.

I redovisningarna används enbart sammanslagna svarsalternativ. När det gäller sammantagen erfarenhet av polisen, åklagare och målsägandebitråde används kategorin *positiva erfarenheter*, vilket är en sammanslagning av svarsalternativen mycket *positiva erfarenheter* och *ganska positiva erfarenheter*. Sett till erfarenhet av polisens arbete och bemötandet i domstolen används kategorin *nöjd*, vilket är en sammanslagning av *mycket nöjd* och *ganska nöjd*. Avseende förståelse av rättegången används kategorin *lätt att förstå rättegången*, vilket är en sammanslagning av *mycket lätt* och *ganska lätt*.

Med anledning av covid-19-pandemin

Datinsamlingen för NTU 2020 pågick januari–april 2020, vilket innebär att den senare delen genomfördes under covid-19-pandemin. Det går inte att veta exakt hur det kan ha påverkat datinsamlingen men resultaten bör tolkas mot bakgrund av följande resonemang:

- Av de som besvarade undersökningen var det 85 procent (viktad andel) som svarade före den 16 mars, då Folkhälsomyndigheten gick ut med skärpta rekommendationer om bland annat social distansering och om att arbeta hemifrån i de fall det är möjligt. Det går inte att utesluta att resultatet för insamlingsåret 2020 påverkats av pandemin, men vid analyser av materialet är det inte något som indikerar en sådan påverkan.
- Vad gäller resultaten i detta kapitel är referensperioden de senaste tre åren (från svarstillfället), vilket innebär att en mindre del av referensperioden sammanfaller med tiden för pandemin.

Erfarenheter av polisen i samband med polisanmälan

För att fånga upp den andel som under de senaste tre åren har utsatts för något brott som anmälts till polisen, ställs följande fråga:

Har du (eller någon annan) polisanmält något brott du utsatts för under de senaste tre åren?

Enligt NTU 2020 har 24 procent av befolkningen (16–84 år) utsatts för något eller några brott som anmälts till polisen under de senaste tre åren.⁴⁸ I de fall då den tillfrågade har utsatts för flera brott under den här perioden, gäller följdfrågorna *den senaste av dessa händelser*. Polis-anmälan behöver precis som frågan visar inte ha gjorts av den brotts-utsatta personen själv, utan kan ha gjorts av någon annan. Majoriteten (75 %) har dock själva (ensamma eller tillsammans med någon annan) anmält (det senaste) brottet som de utsatts för till polisen.

Sett till män har en fjärdedel (25 %) utsatts för något eller några brott som anmälts till polisen under de senaste tre åren, varav 78 procent själva har gjort polisanmälan.

Bland kvinnor är det lite mindre än en fjärdedel (23 %) som har utsatts för något eller några brott som anmälts till polisen under de senaste tre åren, varav 72 procent själva har gjort polisanmälan.

Vilka erfarenheter har då de personer som haft kontakt med polisen med anledning av utsatthet för brott? För att belysa detta har det ställts frågor om huruvida man *sammantaget* har positiva eller negativa erfarenheter av kontakten med polisen, och om man är nöjd eller missnöjd med *polisens tillgänglighet, bemötande, information och effektivitet*. Då frågan om den sammantagna erfarenheten av polisen har andra svarsalternativ än de övriga frågorna om polisen, minskar möjligheten till direkt jämförbarhet sett till nivåer.

Resultaten visar att 44 procent av de personer som varit i kontakt med polisen sammantaget har positiva erfarenheter. Andelen har legat på en stabil nivå under större delen av mätperioden, dock finns en antydning till något lägre nivåer under de senaste åren jämfört med tidigare år (se figur 6.1).

Vidare är ungefär hälften (49 %) av de tillfrågade nöjda med polisens tillgänglighet. Andelen har legat relativt stabilt under de flesta år. Nivån ökade något 2015, följt av en minskning 2016, och den ligger sedan dess på en stabil, något lägre nivå än tidigare år.

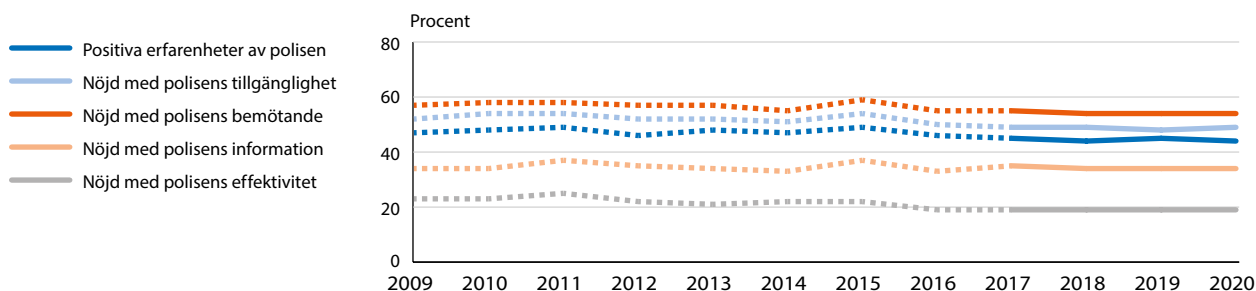
Lite mer än hälften (54 %) av de tillfrågade uppger att de är nöjda med det bemötande som de fått av polisen. Sett till utvecklingen över tid har andelen legat relativt stabilt. Efter en ökning 2015 syns en svag minskning 2016, och andelen ligger därefter på en stabil, något lägre nivå än tidigare år.

⁴⁸ Notera att frågan gäller utsatthet för brott under de senaste tre åren. Vidare gäller frågan alla typer av brott. Detta gör att populationen blir en helt annan än i utsatthetskapitlet, där man frågar om utsatthet under 2018 för vissa utvalda brottstyper.

Det är 34 procent som uppger att de är nöjda med den information som de fått om hur polisen arbetar med ärendet. Andelen som uppger att de har varit nöjda med polisens information har varit mer eller mindre konstant sedan 2007, med mindre årliga variationer.

När det gäller polisens effektivitet vad gäller förmågan att utreda och klara upp brottet är det knappt en femtedel som uppger sig vara nöjda (19 %). Andelen har legat på samma nivå under de senaste fem åren, men sett över tid har trenden varit svagt nedåtgående.

Figur 6.1. Erfarenheter av polisen bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2007–2020. Andel som sammantaget har mycket/ganska positiva erfarenheter av polisen samt som är mycket/ganska nöjda med olika delar av polisens arbete.^a

^a Resultaten för NTU 2009–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Sammantagna erfarenheter av polisen

För att undersöka den sammantagna erfarenheten av polisen ställs följande fråga:

Hur skulle du sammantaget beskriva dina erfarenheter av polisen i samband med det här brottet?

Svarsalternativen är: *mycket positiva, ganska positiva, varken positiva eller negativa, ganska negativa, mycket negativa* och *vet inte/ingen åsikt*.

NTU 2020 visar att 44 procent av de som utsatts för ett brott som har polisanmälts under de senaste tre åren har positiva (mycket eller ganska) erfarenheter. Det är i princip på samma nivå som 2019, då andelen var 45 procent. Andelen har legat på en stabil nivå under större delen av mätperioden, dock finns en antydning till något lägre nivåer under de senaste åren jämfört med tidigare år (se tabell 6.1). Vidare är det en femtedel (20 %) som uppger att de har negativa (mycket eller ganska) erfarenheter. Bland dem som utsatts för ett brott som innehöll hot eller våld är andelen med *positiva* erfarenheter i princip på en något högre nivå än bland dem som utsatts för brott utan hot eller våld (46 jämfört med 43 %). Samtidigt är också andelen med *negativa* erfarenheter större bland dem som utsatts för brott som har innehållit hot eller våld (28 %) än bland dem som utsatts för händelser utan inslag av hot eller våld (17 %). Se figur 6.2.⁴⁹

⁴⁹ NTU visar att 26 procent av de brott som anmälts till polisen under de senaste tre åren uppges ha innehållit någon form av hot eller våld. För att ringa in omfattningen av sådana brott ställs frågan "Ingick det någon form av hot eller våld i brottet som polisanmälldes?". Denna fråga fångar således inte upp några specificerade brottstyper, utan belyser snarare den tillfrågades övergripande bedömning av huruvida inslag som uppfattades som hot eller våld ingick i händelsen.

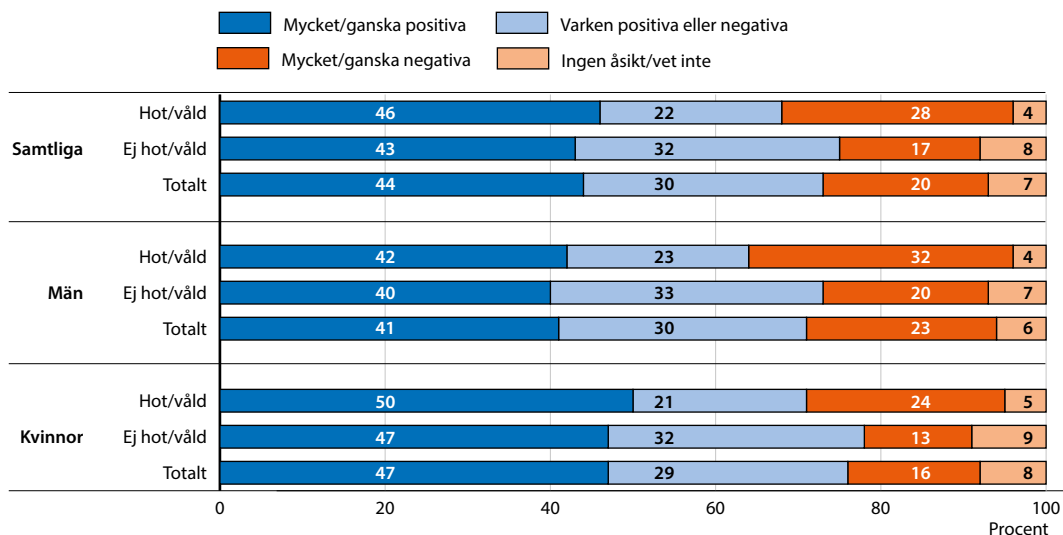
Bland män uppger 41 procent att de har positiva erfarenheter (se figur 6.2), vilket i princip är på samma nivå som 2019, då andelen var 42 procent (se figur 6.3). Bland dem som polisanmält ett brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen med positiva erfarenheter något större (42 %) än bland dem som polisanmält händelser utan inslag av hot eller våld (40 %).

Bland kvinnor uppger 47 procent att de har positiva erfarenheter, en nivå som i princip är oförändrad sedan 2019. Det är en större andel bland dem som utsatts för brott med inslag av hot eller våld som har positiva erfarenheter (50%) jämfört med de som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (47 %).

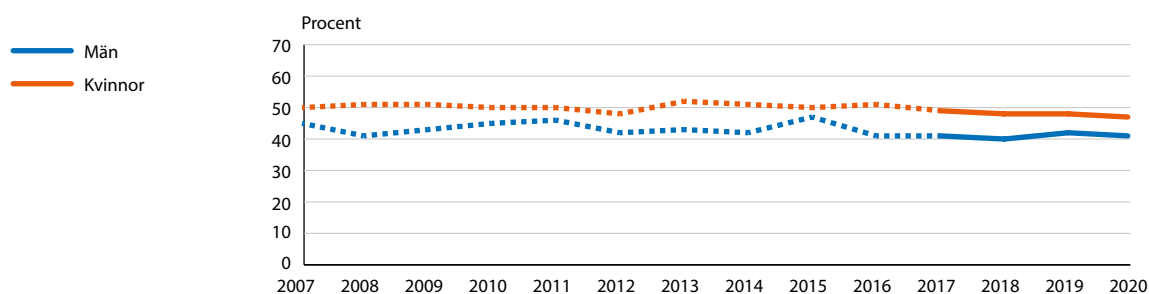
Det är således en större andel kvinnor än män som sammantaget har positiva erfarenheter av polisen, och så har det sett ut varje år som NTU har genomförts. Samtidigt följer de varandra relativt väl sett till utvecklingen över tid, dock med något större årliga variationer bland män.

Det är en större andel som varken har positiva eller negativa erfarenheter bland dem som har utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (32 %), jämfört med dem som utsatts för brott med inslag av hot eller våld (22 %). Skillnaden kan ha ett samband med att olika typer av brott anmäls på olika sätt, vilket innebär att den utsatta personens kontakt med polisen uppstår på olika sätt, av olika skäl och i olika situationer. Förväntningarna på vad en polisanmälan ska leda till kan skilja sig åt mellan olika brottstyper. Vid utsatthet för hot eller våldsbrott kan det främsta syftet vara att få upprättelse eller skydd, medan en polisanmälan av ett egendomsbrott ofta är en åtgärd som främst vidtas i syfte att kunna begära ersättning från försäkringsbolag. Det är därför inte förvånande att de som har utsatts för brott utan inslag av hot eller våld oftare saknar en tydlig (positiv eller negativ) uppfattning.

Figur 6.2. Sammantagna erfarenheter av polisen bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld, enligt NTU 2020. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Figur 6.3. Sammantagna erfarenheter av polisen bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2007–2020. Andel som har mycket/ganska positiva erfarenheter, av männen respektive kvinnorna.^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 6.1 Sammantagna erfarenheter av polisen bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2007–2020. Andel (%) som har mycket/ganska positiva erfarenheter, av samtliga uppdelat på olika åldersgrupper och av männen respektive kvinnorna.^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	48	46	47	48	49	46	48	47	49	46	45	44	45	44
Män	45	41	43	45	46	42	43	42	47	41	41	40	42	41
Kvinnor	50	51	51	50	50	48	52	51	50	51	49	48	48	47
Ålder														
16–24 år	39	41	43	42	47	41	44	41	45	44	40	37	38	36
25–44 år	44	43	43	43	43	43	43	43	45	40	43	42	43	42
45–64 år	51	47	48	51	50	47	50	48	48	50	46	48	47	46
65–84 år	65	59	65	69	65	56	61	63	72	60	51	50	53	53

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid används i rapporten en indelning i fyra ålders-kategorier. Då urvalet var betydligt mindre före metodbytet var en indelning i åtta ålders-kategorier då inte möjlig. För att se resultat uppdelat på åtta ålders-kategorier, både för samtliga och för män respektive kvinnor, redovisade för åren efter metodbytet (dvs. 2017 och framåt), se tabell 6A:1 i appendix.

Sammanfattning av erfarenheter av polisen i olika åldersgrupper

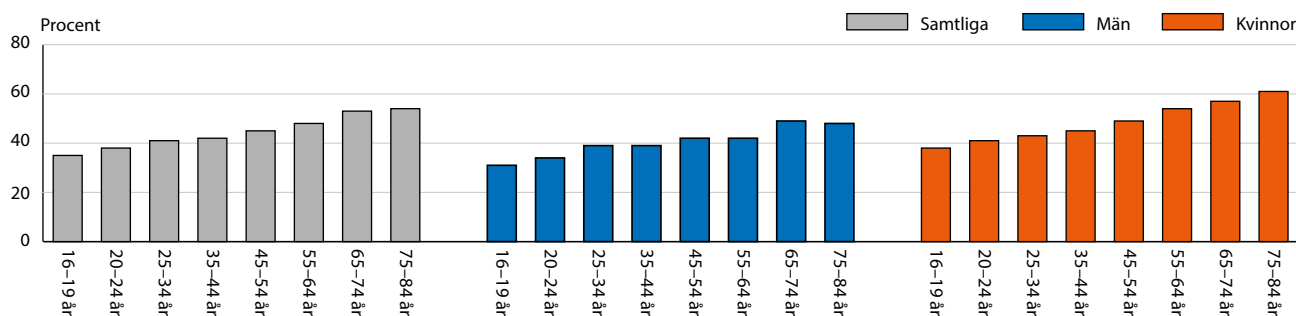
Sett till olika åldersgrupper är det 2020 vanligast med positiva erfarenheter av polisen bland äldre, och sedan blir andelen mindre ju yngre åldersgrupper som studeras (se figur 6.4). Störst andel med positiva erfarenheter finns i åldersgruppen 75–84 år (54 %) och minst är andelen bland dem som är 16–19 år (35 %). Tabell 6.1 visar att liknande mönster kan ses även tidigare år som NTU har genomförts.

Figur 6.4 visar att andelen med positiva erfarenheter av polisen bland män är störst i den näst äldsta åldersgruppen (65–74 år, 49 %) och blir sedan mindre ju yngre åldersgrupp som studeras. Minst andel återfinns i den yngsta åldersgruppen (31 % bland 16–19-åringar).

Även bland kvinnor är andelen med positiva erfarenheter större bland äldre och allra störst i åldersgruppen 75–84 år (61 %), medan andelen är mindre i de yngre åldersgrupperna och minst i åldersgruppen 16–19 år (38 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar resultatet att mönstret är relativt likartat.

Figur 6.4. Sammantagna erfarenheter av polisen bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2020. Andel som har mycket/ganska positiva erfarenheter, inom olika åldersgrupper bland samtliga och bland männen respektive kvinnorna.

Sammantagna erfarenheter av polisen i olika grupper i befolkningen

Tabell 6.2 visar att svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder och utrikesfödda personer, i större utsträckning har positiva erfarenheter av polisen (44 % i respektive grupp) än svenskfödda med två utrikesfödda föräldrar (37 %).

Bland personer med gymnasial och eftergymnasial utbildning har 44 respektive 46 procent positiva erfarenheter, vilket är en större andel än bland personer med som högst förgymnasial utbildning (41 %).

Vad beträffar familjetyp är andelen med positiva erfarenheter av polisen störst bland ensamstående med barn och bland sammanboende utan barn (47 % i respektive grupp) och minst bland ensamstående utan barn (42 %). Bland sammanboende med barn var andelen 43 procent.

Sett till bostadstyp är det nästan inga skillnader mellan boende i småhus och boende i flerfamiljshus (45 respektive 44 %).

Det är även små skillnader mellan boende i storstäder/storstadsnära kommuner (45 %) och boende i större städer/kommuner nära större stad (43 %) och boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (44 %).

När erfarenheter av polisen jämförs mellan män och kvinnor i olika grupper, visar resultaten att mönstret oftast är relativt likartat. Dock framträder vissa skillnader. Exempelvis visar resultatet, sett till svensk/utländsk bakgrund, att andelen män med positiva erfarenheter är störst bland utrikesfödda, medan resultatet för kvinnor visar att andelen med positiva erfarenheter är störst bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (se tabell 6A:2-3 i appendix).

Tabell 6.2 Sammantagna erfarenheter av polisen bland dem som utsatts för något brott som polisanmäls under de senaste tre åren, enligt NTU 2007–2020. Andel (%) som har mycket/ganska positiva erfarenheter, inom olika grupper.^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund														
Svenskfödda med														
– minst en svenskfödd förälder	48	46	47	49	49	47	47	48	50	48	45	44	45	44
– båda föräldrarna utrikesfödda	42	47	40	46	56	38	51	51	45	43	40	39	39	37
Utrikesfödda	48	42	45	44	43	40	51	41	47	41	44	45	46	44
Utbildning (högsta)														
Förgymnasial	44	44	47	48	50	45	42	44	50	42	42	39	39	41
Gymnasial	50	47	46	48	47	45	48	46	50	45	44	44	46	44
Eftergymnasial	47	45	47	47	50	46	50	49	48	49	47	47	46	46
Familjetyp														
Sammanboende														
– utan barn	47	45	46	46	48	45	44	46	48	42	45	46	47	47
– med barn	49	42	44	47	47	44	46	47	49	46	44	45	45	43
Ensamstående														
– utan barn	48	50	50	50	52	48	52	47	51	52	45	42	42	42
– med barn	46	51	48	52	40	47	53	49	50	48	47	48	48	47
Bostadstyp														
Småhus	48	44	46	47	49	45	46	47	47	47	45	45	45	45
Flerfamiljshus	48	49	48	50	49	46	50	47	52	46	45	44	45	44
Boendeort^c														
Storstäder och storstadsnära kommuner	46	44	46	45
Större städer och kommuner nära större stad	45	44	45	43
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	43	44	43	44

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 6A:2–3 i appendix.

^c Resultaten för NTU 2007–2016 har exkluderats och resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas).

Erfarenheter av polisens tillgänglighet

För att undersöka erfarenheten av polisens tillgänglighet ställs följande fråga:

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med möjligheten att på ett enkelt sätt få kontakt med någon inom polisen som kunde hjälpa dig?

Svarsalternativen är: *mycket nöjd, ganska nöjd, varken nöjd eller missnöjd, ganska missnöjd, mycket missnöjd och vet intelingen åsikt.*

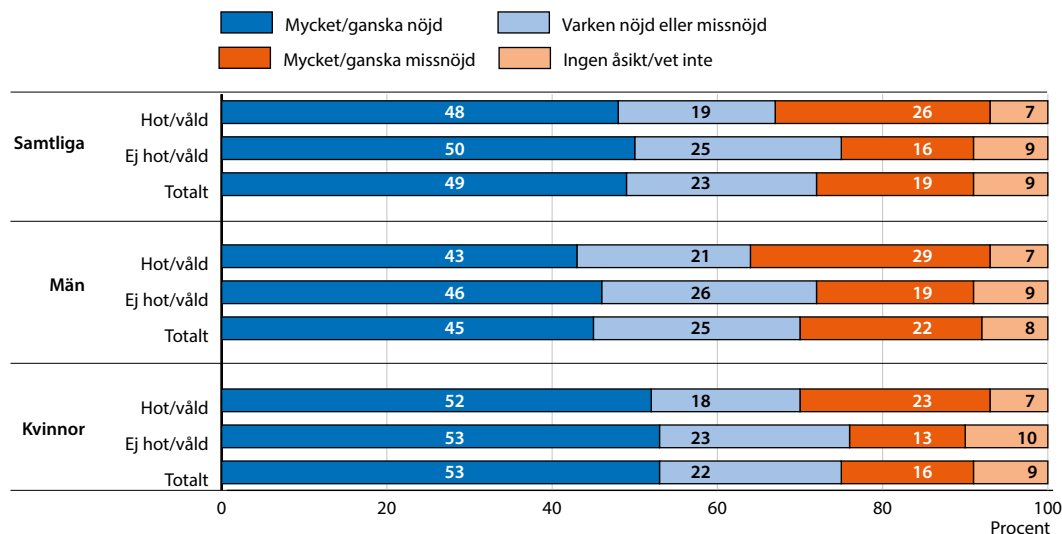
NTU 2020 visar att 49 procent av de tillfrågade som uppger att de har haft kontakt med polisen i samband med att de har utsatts för ett brott som polisanmälts är nöjda (mycket eller ganska) med polisens tillgänglighet, vilket är på ungefär samma nivå som 2019 (48 %) Se figur 6.5 och tabell 6.3. Andelen har legat relativt stabilt under de flesta år. En ökning kan ses 2015, följt av en minskning igen 2016, och andelen ligger sedan dess på en stabil, något lägre nivå än tidigare år. Lite mindre än en femtedel (19 %) uppger att de är missnöjda (mycket eller ganska) med polisens tillgänglighet. Bland dem som polisanmält ett brott som innehöll hot eller våld är det en marginellt mindre andel *nöjda* (48 %) än bland dem som polisanmält händelser utan hot eller våld (50 %). Vidare är andelen *missnöjda* större bland dem som utsatts för brott som uppges ha innehållit hot eller våld (26 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (16 %).

Bland män uppger 45 procent att de är nöjda med polisens tillgänglighet, vilket är samma nivå som 2019, se figur 6.6. Bland dem som utsatts för ett brott med inslag av hot eller våld är andelen nöjda mindre (43 %) än bland dem som utsatts för händelser utan hot eller våld (46 %).

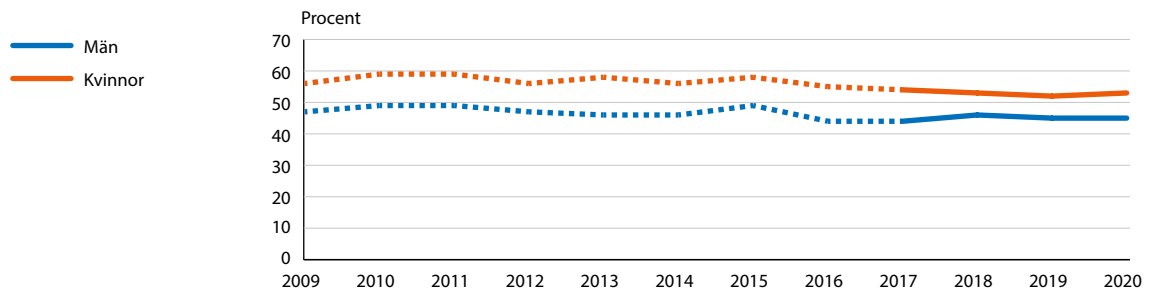
Av kvinnor är 53 procent nöjda med polisens tillgänglighet, vilket i princip är på samma nivå som 2019, då andelen var 52 procent. Bland dem som utsatts för brott med inslag av hot eller våld är andelen nöjda ungefär densamma (52 %) som bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (53 %).

En jämförelse mellan män och kvinnor visar således att kvinnor i större utsträckning än män är nöjda med polisens tillgänglighet, och så har det sett ut vid samtliga mätpunkter. Däremot följer män och kvinnor varandra väl sett till utvecklingen över tid.

Figur 6.5. Erfarenheter av polisens tillgänglighet bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld, enligt NTU 2020. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Figur 6.6. Erfarenheter av polisens tillgänglighet bland dem som utsatts för något brott som polisanmäls under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2020. Andel som är mycket/ganska nöjda, av männen respektive kvinnorna.^a

^a Resultaten för NTU 2009–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 6.3 Erfarenhet av polisens tillgänglighet bland dem som utsatts för något brott som polisanmäls under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2020. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, av samtliga uppdelat på olika åldersgrupper och av männen respektive kvinnorna.^{a,b}

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	52	54	54	52	52	51	54	50	49	49	48	49
Män	47	49	49	47	46	46	49	44	44	46	45	45
Kvinnor	56	59	59	56	58	56	58	55	54	53	52	53
Ålder												
16–24 år	51	52	54	49	50	50	52	49	48	45	46	45
25–44 år	49	50	52	49	48	49	51	47	48	49	48	49
45–64 år	52	55	54	52	55	53	53	51	49	50	49	49
65–84 år	61	65	60	62	61	55	65	57	51	51	54	55

^a Resultaten för NTU 2009–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid används i rapporten en indelning i fyra ålders-kategorier. Då urvalet var betydligt mindre före metodbytet var en indelning i åtta ålders-kategorier då inte möjlig. För att se resultat uppdelat på åtta ålders-kategorier, både för samtliga och för män respektive kvinnor, redovisade för åren efter metodbytet (dvs. 2017 och framåt), se tabell 6B:1 i appendix.

Erfarenheter av polisens tillgänglighet i olika åldersgrupper

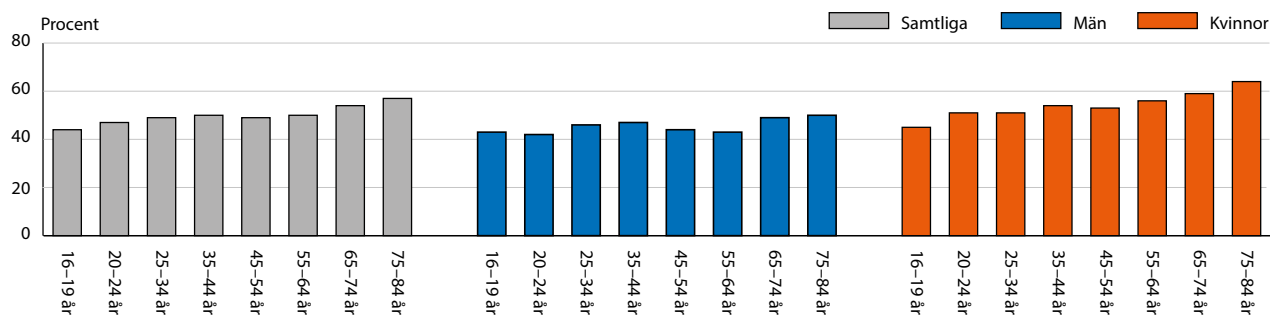
Sett till olika åldersgrupper kan en del skillnader noteras vad gäller de som är nöjda med polisens tillgänglighet. Störst andel nöjda 2020 finns i åldersgruppen 75–84 år (57 %), medan minst andel nöjda (44 %) återfinns i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, se figur 6.7). Tabell 6.3 visar, sett till utvecklingen över tid, att nivåerna har minskat i den yngsta och den äldsta åldersgruppen. Bland de två övriga åldersgrupperna har nivåerna legat relativt stabilt.

Figur 6.7 visar att störst andel som är nöjda med polisens tillgänglighet bland män återfinns i åldersgruppen 75–84 år (50 %). Minst andel nöjda återfinns i åldersgruppen 20–24 år (42 %).

Bland kvinnor visar resultaten att andelen nöjda är minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 45 %), och sedan ökar andelen ju äldre åldersgrupp som studeras. Andelen är störst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 64 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar resultaten ett tydligt mönster bland kvinnor, där andelen är mindre i de yngre åldersgrupperna och större bland äldre, och mönstret är likartat men inte lika tydligt bland män.

Figur 6.7. Erfarenheter av polisens tillgänglighet bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2020. Andel som är mycket/ganska nöjda, inom olika åldersgrupper bland samtliga och bland männen respektive kvinnorna.

Erfarenheter av polisens tillgänglighet i olika grupper i befolkningen

Tabell 6.4 visar att utrikesfödda personer och svenskfödda med minst en svenskfödd förälder i större utsträckning är nöjda med polisens tillgänglighet (50 respektive 49 %) än svenskfödda med två utrikesfödda föräldrar (46 %).

Andelen nöjda är större ju högre utbildningsnivå som studeras. Andelen är större bland personer med som eftergymnasial utbildning (52 %) än bland personer med som högst gymnasial eller förgymnasial utbildning (46 respektive 48 %).

Vad beträffar familjetyp är andelen som är nöjda med polisens tillgänglighet något större bland ensamstående med barn (54 %) än bland övriga familjegrupper (48–50 %).

Det är en ungefär lika stor andel nöjda bland boende i flerfamiljshus som bland boende i småhus (50 respektive 49 %).

Vidare är det små skillnader mellan boende i storstäder/storstadnära kommuner (50 %), i större städer/kommuner nära större stad (49 %) och i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (47 %).

En jämförelse mellan män och kvinnor sett till andelen nöjda inom olika grupper, visar att mönstret oftast är relativt likartat. Dock framträder vissa skillnader. Exempelvis visar resultatet för svensk/utländsk bakgrund, att andelen män som är nöjda med polisens tillgänglighet är störst bland utrikesfödda, medan resultatet för kvinnor visar att andelen nöjda är störst bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (se tabell 6B:2–3 i appendix).

Tabell 6.4 Erfarenhet av polisens tillgänglighet bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2020. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, inom olika grupper.^{a,b}

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund												
Svenskfödda med												
– minst en svenskfödd förälder	52	55	54	53	52	52	54	50	49	49	48	49
– båda föräldrarna utrikesfödda	43	45	52	40	48	46	44	44	45	45	41	46
Utrikesfödda	50	51	53	49	53	50	54	50	48	50	50	50
Utbildning (högsta)												
Förgymnasial	50	53	52	49	48	48	49	47	45	45	43	46
Gymnasial	49	51	52	49	52	50	54	47	47	48	48	48
Eftergymnasial	55	58	57	57	54	54	56	53	52	52	51	52
Familjetyp												
Sammanboende												
– utan barn	51	53	54	53	51	52	55	48	49	49	49	50
– med barn	52	56	54	52	51	53	53	52	48	51	49	48
Ensamstående												
– utan barn	53	53	55	50	53	49	53	50	50	48	47	48
– med barn	52	56	50	49	52	46	54	49	49	50	49	54
Bostadstyp												
Småhus	52	55	52	53	51	51	53	50	48	49	47	49
Flerfamiljshus	53	54	56	51	54	52	55	50	51	50	50	50
Boendeort^c												
Storstäder och storstadsnära kommuner	50	49	48	50
Större städer och kommuner nära större stad	50	50	50	49
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	46	49	47	47

^a Resultaten för NTU 2009–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 6B:2–3 i appendix.

^c Resultaten för NTU 2009–2016 har exkluderats och resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas).

Erfarenheter av polisens bemötande

För att undersöka erfarenheten av polisens bemötande ställs följande fråga:

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med det bemötande du fick av polisen?

Svarsalternativen är: *mycket nöjd, ganska nöjd, varken nöjd eller missnöjd, ganska missnöjd, mycket missnöjd och vet intelhar ingen åsikt.*

NTU 2020 visar att 54 procent av de som uppger att de har utsatts för ett brott som polisanmälts under de senaste tre åren är nöjda (mycket eller ganska) med polisens bemötande, vilket är på samma nivå som 2019. Sett till utvecklingen över tid har andelen legat relativt stabilt.

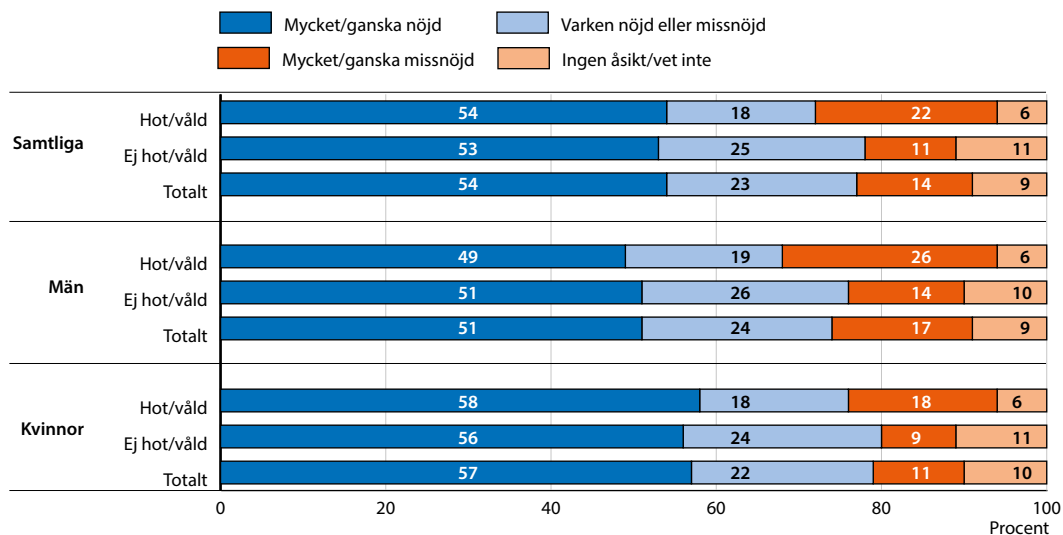
Dock skedde en ökning 2015, och därefter en svag minskning 2016, och andelen har därefter legat stabilt på något lägre nivåer än tidigare år (se tabell 6.5). Andelen som uppger att de är missnöjda (mycket eller ganska) är 14 procent. Bland dem som utsatts för brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen *nöjda* i princip densamma som bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (54 respektive 53 %). Vidare är andelen *missnöjda* betydligt större bland dem som utsatts för brott med inslag av hot eller våld (22 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (11 %) Se figur 6.8.

Bland män visar figur 6.9 att drygt hälften (51 %) uppger att de är nöjda med polisens bemötande, vilket i stort sett är på samma nivå som 2019 (52 %). Andelen nöjda är lite mindre bland dem som utsatts för brott som innehöll någon form av hot eller våld jämfört med dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (49 respektive 51 %).

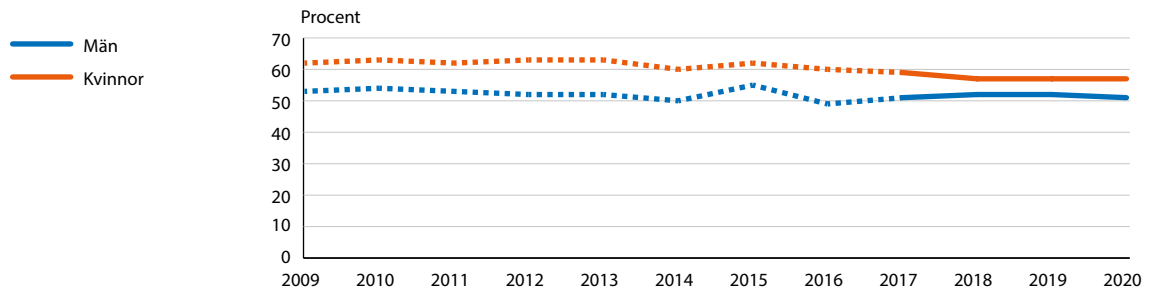
Av kvinnor uppger 57 procent att de är nöjda med polisens bemötande, vilket är på samma nivå som 2019. Bland dem som utsatts för brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen nöjda något större (58 %) än bland dem som utsatts för brott utan hot eller våld (56 %).

Kvinnor är således mer nöjda med polisens bemötande än män, och så har mönstret sett ut vid varje mättillfälle. Dock har skillnaderna minskat något över tid, vilket främst kan förklaras av en minskning bland kvinnor.

Figur 6.8. Erfarenheter av polisens bemötande bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld, enligt NTU 2020. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Figur 6.9. Erfarenheter av polisens bemötande bland dem som utsatts för något brott som polisanmäls under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2020. Andel som är mycket/ganska nöjda, av männen respektive kvinnorna.^a

^a Resultaten för NTU 2009–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 6.5 Erfarenhet av polisens bemötande bland dem som utsatts för något brott som polisanmäls under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2020. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, av samtliga uppdelat på olika åldersgrupper och av männen respektive kvinnorna.^{a,b}

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	57	58	58	57	57	55	59	55	55	54	54	54
Män	53	54	53	52	52	50	55	49	51	52	52	51
Kvinnor	62	63	62	63	63	60	62	60	59	57	57	57
Ålder												
16–24 år	54	54	57	53	52	51	54	53	50	47	48	48
25–44 år	55	56	55	55	54	52	56	51	54	54	52	52
45–64 år	58	61	57	57	59	56	58	56	56	56	56	55
65–84 år	67	67	65	68	68	66	73	66	62	61	64	61

^a Resultaten för NTU 2009–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid används i rapporten en indelning i fyra åldersgrupper. Då urvalet var betydligt mindre före metodbytet var en indelning i åtta åldersgrupper då inte möjlig. För att se resultat uppdelat på åtta åldersgrupper, både för samtliga och för män respektive kvinnor, redovisade för åren efter metodbytet (dvs. 2017 och framåt), se tabell 6C:1 i appendix.

Erfarenheter av polisens bemötande i olika åldersgrupper

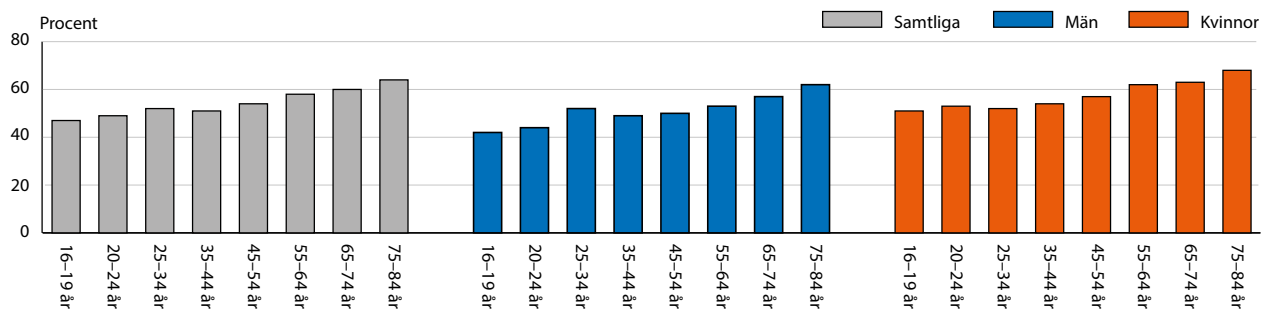
Sett till olika åldersgrupper visar figur 6.10 att andelen som är nöjda med polisens bemötande är minst i de yngre åldersgrupperna 2020, och den ökar generellt sett ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst är andelen i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) där den är 47 procent, medan den är störst i den äldsta åldersgruppen 75–84 år (64 %). Sett till utvecklingen över tid visar tabell 6.5 en nedåtgående trend bland de flesta åldersgrupper.

Bland män är andelen som är nöjda med polisens bemötande minst i den yngsta åldersgruppen, 16–19 år (42 %), och den blir större ju äldre åldersgrupp som studeras. Andelen är störst i den äldsta åldersgruppen, 75–84 år (62 %).

Även bland kvinnor är andelen med positiva erfarenheter mindre i yngre åldersgrupper och större i äldre åldersgrupper. I åldersgruppen 16–19 år ligger andelen på 51 procent, medan den i åldersgruppen 75–74 år är 68 procent.

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor som har positiva erfarenheter av polisens bemötande, visar således resultaten att mönstret är likartat.

Figur 6.10. Erfarenheter av polisens bemötande bland dem som utsatts för något brott som polisanmäls under de senaste tre åren, enligt NTU 2020. Andel som är mycket/ganska nöjda, inom olika åldersgrupper bland samtliga och bland männen respektive kvinnorna.

Erfarenheter av polisens bemötande i olika grupper i befolkningen

Utrikesfödda personer och personer födda i Sverige med minst en svenskfödd förälder är i större utsträckning nöjda med polisens bemötande (54 % i respektive grupp) jämfört med personer som är födda i Sverige med två utrikesfödda föräldrar (51 %). Se tabell 6.6.

Sett till utbildning är personer med gymnasial respektive eftergymnasial utbildning mer nöjda (55 respektive 54 %) jämfört med personer med förgymnasial utbildning (51 %).

Sett till familjetyp är andelen som är nöjda med polisens bemötande minst bland ensamstående utan barn och sammanboende med barn (52 % i respektive grupp) och störst bland sammanboende utan barn och ensamstående med barn (56 % i respektive grupp).

Det är i princip inga skillnader mellan boende i småhus och boende i flerfamiljshus (54 respektive 53 %).

Det är i stort sett inga skillnader vad gäller andelen som är nöjda med polisens bemötande mellan boende i storstäder/storstadsnära kommuner och i större städer/kommuner nära större stad (54 % i respektive grupp) och mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (53 %).

När en jämförelse görs mellan män och kvinnor, visar resultaten att mönstret bland olika grupper är relativt likartat. Dock framträder vissa skillnader. Exempelvis visar resultaten att sett till svensk/utländsk bakgrund så är andelen bland män störst för utrikesfödda medan den bland kvinnor är störst för svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (se tabell 6C:2–3 i appendix).

Tabell 6.6 Erfarenhet av polisens bemötande bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2020. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, inom olika grupper.^{a,b}

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund												
Svenskfödda med												
– minst en svenskfödd förälder	58	59	58	57	56	55	59	55	56	55	54	54
– båda föräldrarna utrikesfödda	54	54	59	52	54	51	47	53	50	50	49	51
Utrikesfödda	54	55	55	56	59	56	59	53	55	55	55	54
Utbildning (högsta)												
Förgymnasial	56	56	56	55	52	53	54	51	52	51	50	51
Gymnasial	59	61	59	59	59	58	64	57	56	55	56	55
Eftergymnasial	56	57	57	56	57	53	56	55	56	56	54	54
Familjetyp												
Sammanboende												
– utan barn	56	57	57	57	56	56	59	53	56	56	57	56
– med barn	56	58	56	55	56	53	57	53	54	56	54	52
Ensamstående												
– utan barn	60	59	61	59	59	55	60	59	55	51	52	52
– med barn	61	62	56	57	57	58	60	52	57	56	55	56
Bostadstyp												
Småhus	58	60	59	59	58	56	59	57	56	55	55	54
Flerfamiljshus	58	58	57	56	57	55	59	53	55	54	55	53
Boendeort^c												
Storstäder och storstadsnära kommuner	55	53	54	54
Större städer och kommuner nära större stad	56	55	55	54
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	55	56	54	53

^a Resultaten för NTU 2009–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 6C:2–3 i appendix.

^c Resultaten för NTU 2009–2016 har exkluderats och resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas).

Erfarenheter av polisens information

För att undersöka erfarenheten av informationen från polisen ställs följande fråga:

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med den information du fick om hur polisen arbetar med ditt ärende?

Svarsalternativen är: *mycket nöjd, ganska nöjd, varken nöjd eller missnöjd, ganska missnöjd, mycket missnöjd och vet intel/har ingen åsikt.*

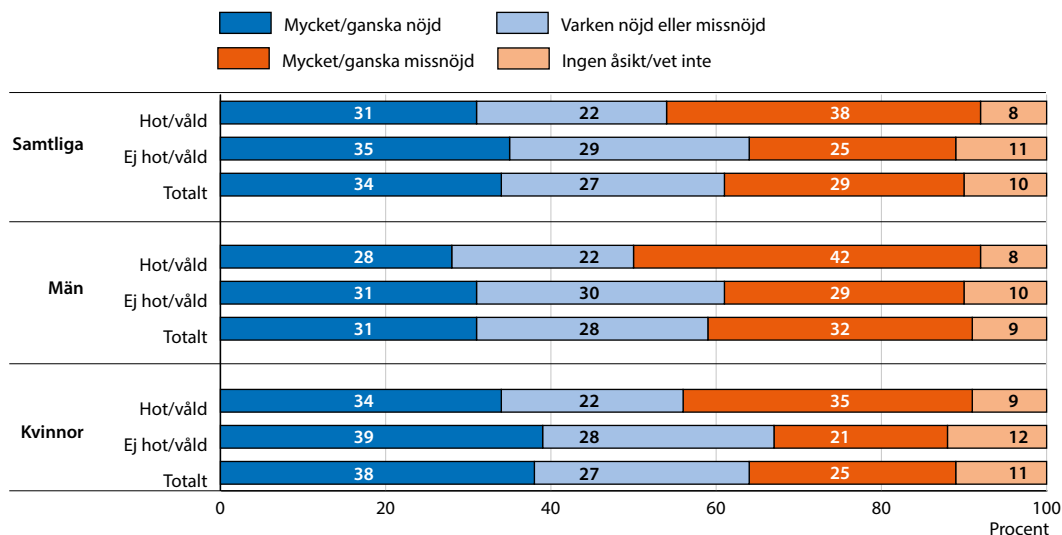
Tabell 6.7 visar att drygt en tredjedel (34 %) av de som 2020 uppger att de har haft kontakt med polisen i samband med att de har utsatts för ett brott under de senaste tre åren är nöjda (mycket eller ganska) med den information de fått, vilket är på samma nivå som 2019. Andelen som uppger att de är nöjda med polisens information har varit mer eller mindre konstant sedan 2007. Vidare uppger 29 procent att de är missnöjda (mycket eller ganska) med polisens information. Bland dem som utsatts för ett brott som innehöll hot eller våld är andelen nöjda 31 procent, vilket är på en lägre nivå än bland dem som polisanmält händelser utan hot eller våld (35 %). Andelen missnöjda är större bland dem som utsatts för ett brott som uppges ha innehållit hot eller våld (38 %) än bland dem som utsatts för brott utan hot eller våld (25 %). Se figur 6.11.

Bland män uppger 31 procent att de är nöjda med polisens information, vilket är på ungefär samma nivå som 2019 då andelen var 30 procent (se figur 6.12). Sett till dem som utsatts för ett brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen nöjda något mindre (28 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (31 %).

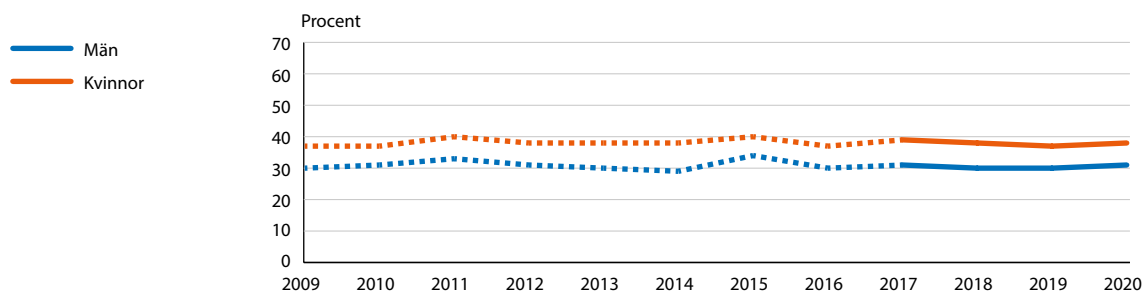
Av kvinnorna uppger 38 procent att de är nöjda med polisens information, vilket är på ungefär samma nivå som 2018, då andelen var 37 procent. Vidare är det en mindre andel nöjda bland kvinnor som utsatts för ett brott som innehöll någon form av hot eller våld (34 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (39 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor avseende hur nöjd man är med polisens information visar resultatet att kvinnor är mer nöjda än män. Det här mönstret kan ses alla år som NTU har genomförts. Samtidigt kan man se att de har följt varandra väl sett till utvecklingen över tid.

Figur 6.11. Erfarenheter av polisens information bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld, enligt NTU 2020. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Figur 6.12. Erfarenheter av polisens information bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2020. Andel som är mycket/ganska nöjda, av männen respektive kvinnorna.^a

^a Resultaten för NTU 2009–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 6.7 Erfarenhet av polisens information bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2020. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, av samtliga uppdelat på olika åldersgrupper och av männen respektive kvinnorna.^{a,b}

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	34	34	37	35	34	33	37	33	35	34	34	34
Män	30	31	33	31	30	29	34	30	31	30	30	31
Kvinnor	37	37	40	38	38	38	40	37	39	38	37	38
Ålder												
16–24 år	27	30	32	27	28	28	30	30	28	25	26	26
25–44 år	31	30	34	33	32	31	33	30	32	33	31	31
45–64 år	36	37	38	37	36	35	40	35	38	37	37	37
65–84 år	46	47	46	41	43	41	50	42	42	41	42	43

^a Resultaten för NTU 2009–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid används i rapporten en indelning i fyra åldersgrupper. Då urvalet var betydligt mindre före metodbytet var en indelning i åtta åldersgrupper då inte möjlig. För att se resultat uppdelat på åtta åldersgrupper, både för samtliga och för män respektive kvinnor,

Erfarenheter av polisens information i olika åldersgrupper

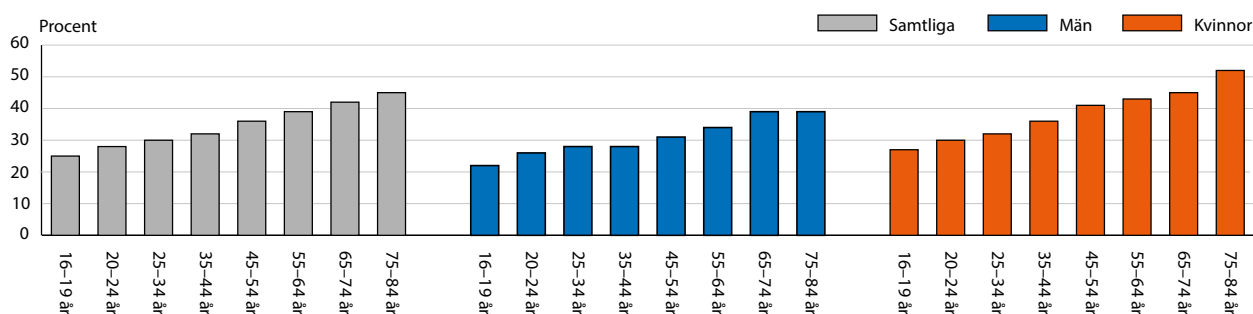
Sett till erfarenhet av polisens information i olika åldersgrupper är andelen nöjda minst i åldersgruppen 16–19 år (25 %) och den blir sedan större ju äldre åldersgrupp som studeras (se figur 6.13). I den äldsta åldersgruppen (75–84 år) återfinns den största andelen (45 %). Tabell 6.7 visar att mönstret tidigare år liknar det för 2019 och att nivåerna har legat relativt stabilt över tid.

Bland män är andelen som är nöjda med polisens information större i de äldre åldersgrupperna och störst i åldersgrupperna 65–84 år (39%). Vidare är andelen minst i åldersgruppen 16–19 år (22 %).

Även bland kvinnor är andelen som är nöjda större i de äldre åldersgrupperna. Den minsta andelen återfinns i den yngsta åldersgruppen 16–19 år (27 %) och den största andelen i åldersgruppen 75–84 år (52 %).

Resultaten visar således att mönstret mellan män och kvinnor är likartat sett till olika åldersgrupper.

Figur 6.13. Erfarenheter av polisens information bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2020. Andel som är mycket/ganska nöjda, inom olika åldersgrupper bland samtliga och bland männen respektive kvinnorna.

Erfarenheter av polisens information i olika grupper i befolkningen

Tabell 6.8 visar att utrikesfödda personer och personer som är födda i Sverige med minst en svenskfödd förälder, är nöjda i större utsträckning (35 respektive 34 %) än svenskfödda personer med två utrikesfödda föräldrar (28 %).

Andelen nöjda ökar ju högre utbildningsnivån är. Bland personer med eftergymnasial utbildning är 36 procent nöjda med polisens information, vilket är på en högre nivå än bland personer med som högst gymnasial utbildning (33 %) och förgymnasial utbildning (32 %).

Andelen nöjda är störst bland ensamstående med barn och sammanboende utan barn (38 respektive 36 procent, och minst bland ensamstående utan barn och sammanboende med barn (32 respektive 33 %).

Det är inga skillnader mellan boende i småhus och boende i flerfamiljshus (34 % i respektive grupp).

Vidare är det nästan inte några skillnader mellan boende i storstäder/storstadsnära kommuner (35 %), i större städer/kommuner nära större stad (34 %) eller i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (33 %).

En jämförelse mellan män och kvinnor som är nöjda med polisens information visar att det är oftast är likartade mönster sett till olika grupper. Vidare är andelen nöjda större bland kvinnor, vilket kan ses för samtliga grupper (se tabell 6D:2-3 i appendix).

Tabell 6.8 Erfarenhet av polisens information bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2020. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, inom olika grupper.^{a,b}

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund												
Svenskfödda med												
– minst en svenskfödd förälder	33	35	37	35	34	33	37	33	34	34	34	34
– båda föräldrarna utrikesfödda	40	43	50	29	44	51	35	48	32	30	27	28
Utrikesfödda	33	31	33	32	36	33	38	33	38	37	36	35
Utbildning (högsta)												
Förgymnasial	30	33	34	32	28	30	31	27	31	32	30	32
Gymnasial	33	33	35	35	35	33	39	32	35	34	33	33
Eftergymnasial	35	36	40	35	37	36	38	37	37	36	37	36
Familjetyp												
Sammanboende												
– utan barn	30	32	34	30	30	30	34	29	35	36	36	36
– med barn	37	35	38	38	35	37	37	35	34	35	35	33
Ensamstående												
– utan barn	34	35	38	35	37	34	39	36	35	32	31	32
– med barn	35	46	42	45	44	40	46	38	39	38	36	38
Bostadstyp												
Småhus	35	35	38	36	34	35	37	35	34	34	34	34
Flerfamiljshus	33	34	35	33	35	33	38	32	36	34	34	34
Boendeort^c												
Storstäder och storstadsnära kommuner	35	34	34	35
Större städer och kommuner nära större stad	36	34	35	34
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	34	35	33	33

^a Resultaten för NTU 2009–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 6D:2–3 i appendix.

^c Resultaten för NTU 2009–2016 har exkluderats och resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas).

Erfarenheter av polisens effektivitet

För att undersöka erfarenheten av polisens effektivitet ställs följande fråga:

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med polisens arbete med att utreda och klara upp brottet?

Svarsalternativen är: *mycket nöjd, ganska nöjd, varken nöjd eller missnöjd, ganska missnöjd, mycket missnöjd och vet intelhar ingen åsikt.*

Resultaten från NTU 2020 visar att ungefär en femtedel (19 %) av dem som har utsatts för ett brott som polisanmälts under de senaste tre åren är nöjda (mycket eller ganska) med polisens effektivitet vad gäller att utreda och klara upp brottet, vilket är på samma nivå som 2019. Tabell 6.9 visar att andelen har legat på samma nivå under de senaste fyra åren, efter en tidigare minskning. Drygt två femtedelar (43 %) uppger

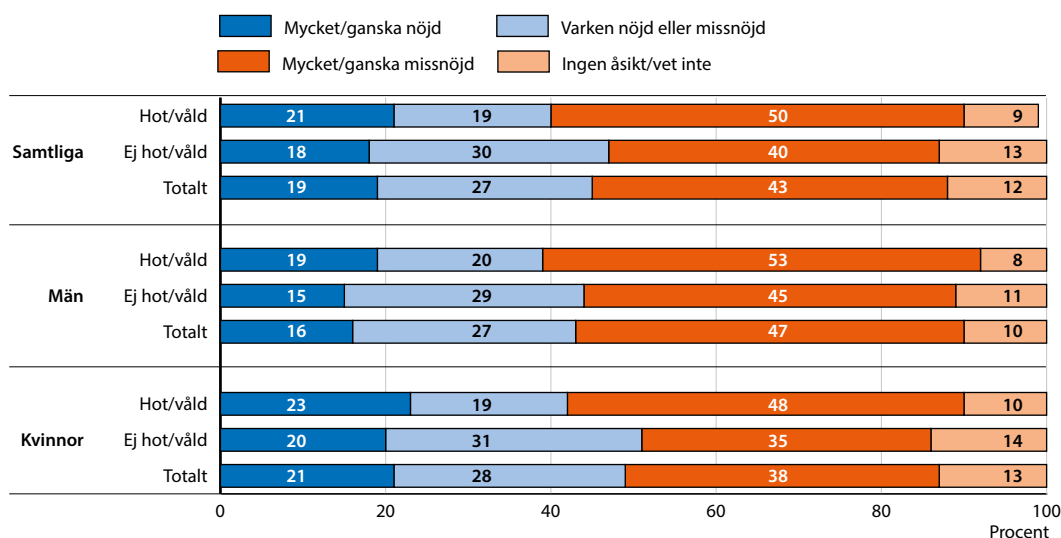
att de är missnöjda (mycket eller ganska) med polisens effektivitet (se figur 6.14). Bland dem som utsatts för ett brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen *nöjda* större (21 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (18 %). Vidare är andelen *missnöjda* större bland dem som drabbats av brott som uppges ha innehållit hot eller våld (50%) än bland dem som polisanmält händelser utan inslag av hot eller våld (40 %).

Bland män är andelen som är nöjda med polisens effektivitet 16 procent, vilket är på ungefär samma nivå som 2019, då andelen var 17 procent (se figur 6.15). Bland dem som utsatts för ett brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen nöjda större (19 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (15 %).

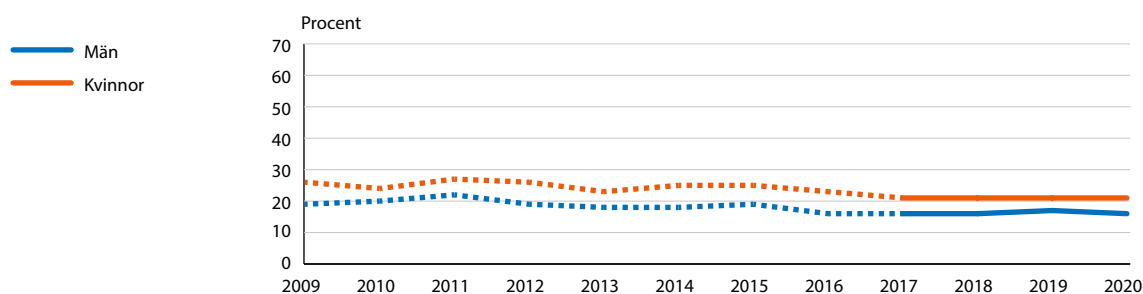
Av kvinnorna är det drygt en femtedel (21 %) som är nöjda med polisens effektivitet, vilket är på samma nivå som 2019. Bland dem som utsatts för ett brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen något större (23 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (20 %).

En jämförelse mellan mäns och kvinnors erfarenhet av polisens effektivitet visar således att kvinnor är nöjda i större utsträckning än män, vilket gäller alla år som NTU har genomförts. Samtidigt visar resultaten att de följer varandra väl vad gäller utvecklingen över tid.

Figur 6.14. Erfarenheter av polisens effektivitet bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld, enligt NTU 2020. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Figur 6.15. Erfarenheter av polisens effektivitet bland dem som utsatts för något brott som polisanmäls under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2020. Andel som är mycket/ganska nöjda, av männen respektive kvinnorna.^a

^a Resultaten för NTU 2009–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 6.9 Erfarenhet av polisens effektivitet bland dem som utsatts för något brott som polisanmäls under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2020. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, av samtliga uppdelat på olika åldersgrupper och av männen respektive kvinnorna.^{a, b}

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	23	23	25	22	21	22	22	19	19	19	19	19
Män	19	20	22	19	18	18	19	16	16	16	17	16
Kvinnor	26	24	27	26	23	25	25	23	21	21	21	21
Ålder												
16–24 år	16	17	19	17	16	17	16	16	19	18	19	19
25–44 år	22	21	22	23	21	21	22	18	17	17	17	17
45–64 år	22	24	27	22	22	21	22	20	19	19	19	19
65–84 år	35	31	33	25	27	29	31	27	22	22	24	23

^a Resultaten för NTU 2009–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid används i rapporten en indelning i fyra åldersgrupper. Då urvalet var betydligt mindre före metodbytet var en indelning i åtta åldersgrupper då inte möjlig. För att se resultat uppdelat på åtta åldersgrupper, både för samtliga och för män respektive kvinnor, redovisade för åren efter metodbytet (dvs. 2017 och framåt), se tabell 6E:1 i appendix.

Erfarenheter av polisens effektivitet i olika åldersgrupper

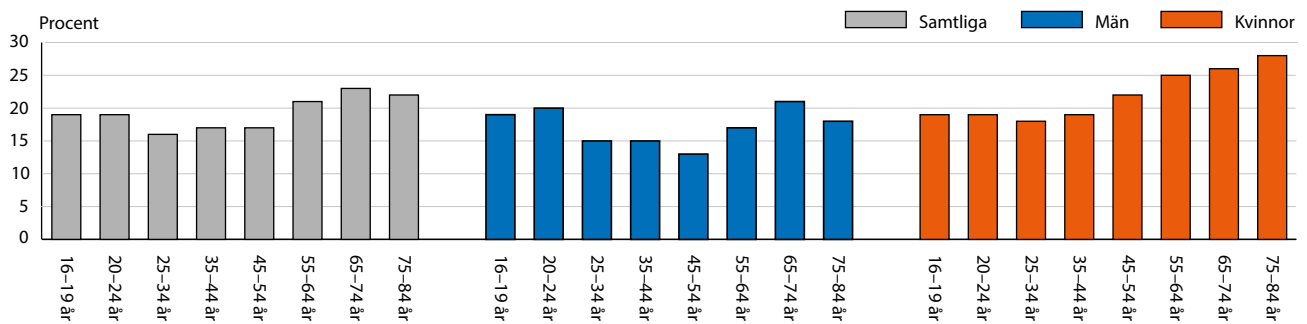
Sett till olika åldersgrupper 2020 återfinns minst andel nöjda i åldersgruppen 25–34 år (16 %) och andelen blir sedan större ju äldre åldersgrupp som studeras. Störst andel nöjda finns i åldersgruppen 65–74 år (23 %), se figur 6.16. Sett till utvecklingen över tid syns en nedåtgång för de flesta åldersgrupper, särskilt för den äldsta. För den yngsta åldersgruppen har andelen legat mer stabilt, och till och med ökat något (se tabell 6.9).

Bland män är andelen som uppger att de är nöjda med polisens effektivitet minst i åldersgruppen 45–54 år, 13 %) och sedan syns en ökning ju äldre åldersgrupp som studeras. Störst är andelen dock i åldersgruppen 65–74 år (21 %).

När man ser till kvinnor i olika åldersgrupper är nivåerna lägre i de yngre åldersgrupperna och högre i de äldre grupperna. Minst andel som uppger att de är nöjda återfinns i åldersgruppen 25–34 år (18 %) medan störst andel återfinns i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 28 %).

Resultaten visar således att mönstret skiljer sig åt mellan män och kvinnor sett till olika åldersgrupper. Medan andelen är störst bland de yngsta och de äldsta grupperna bland män, är den minst i de yngre åldersgrupperna och störst bland de äldre bland kvinnor.

Figur 6.16. Erfarenheter av polisens effektivitet bland dem som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2020. Andel som är mycket/ganska nöjda, inom olika åldersgrupper bland samtliga och bland männen respektive kvinnorna.

Erfarenheter av polisens effektivitet i olika grupper i befolkningen

Tabell 6.10 visar att utrikesfödda personer är nöjda med polisens effektivitet i något större utsträckning (21 %) än svenskfödda personer med två utrikesfödda föräldrar och svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (19 respektive 18 %).

Både bland personer med eftergymnasial utbildning och bland personer med gymnasial utbildning är 18 procent nöjda med polisens effektivitet, vilket är en mindre andel än bland dem med som högst förgymnasial utbildning (21 %).

Vad beträffar familjetyp är ensamstående utan barn den grupp som har störst andel nöjda (20 %) medan andelen är minst bland sammanboende med barn (16 %).

Det är nästan inga skillnader mellan boende i småhus och boende i flerfamiljshus (18 respektive 19 %).

Vidare är det nästan inte några skillnader mellan boende i storstäder/storstadsnära kommuner (18 %), i större städer/kommuner nära större stad (19 %) och i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (19 %).

Vid en jämförelse av olika grupper bland män respektive kvinnor, är mönstret likartat (se tabell 6E:2–3 i appendix).

Tabell 6.10 Erfarenhet av polisens effektivitet bland dem som utsatts för något brott som polisanmäls under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2020. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, inom olika grupper.^{a,b}

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund												
Svenskfödda med												
– minst en svenskfödd förälder	21	22	24	22	20	21	20	19	18	17	18	18
– båda föräldrarna utrikesfödda	20	22	28	19	15	33	28	25	18	18	15	19
Utrikesfödda	30	25	26	24	28	24	29	21	23	24	23	21
Utbildning (högsta)												
Förgymnasial	23	25	25	22	17	23	19	20	19	20	20	21
Gymnasial	23	22	24	22	22	21	25	20	19	18	20	18
Eftergymnasial	20	21	24	22	21	21	21	19	18	18	18	18
Familjetyp												
Sammanboende												
– utan barn	22	20	23	19	19	22	23	17	19	19	19	19
– med barn	21	21	23	21	18	21	19	17	16	17	17	16
Ensamstående												
– utan barn	25	26	27	25	23	21	23	23	20	20	20	20
– med barn	22	27	28	31	30	24	29	25	22	17	20	19
Bostadstyp												
Småhus	20	20	23	20	18	20	19	17	17	18	19	18
Flerfamiljshus	26	26	27	25	25	23	25	21	20	19	19	19
Boendeort^c												
Storstäder och storstadsnära kommuner	18	17	19	18
Större städer och kommuner nära större stad	19	20	20	19
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	19	20	19	19

^a Resultaten för NTU 2009–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 6E:2–3 i appendix.

^c Resultaten för NTU 2009–2016 har exkluderats och resultaten för NTU 2017–2019 har korrigerats vad gäller boendeort i NTU 2020. De var tidigare indelade efter "H-regioner", vilket inte längre anses vara den mest relevanta indelningen. I stället följer NTU numera den kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Se tidigare NTU-publikationer för tidsserier som är baserade på "H-regioner".

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas).

Erfarenheter av åklagare och rättegång

Nedan följer resultat från ett antal frågor avseende brottsutsattas erfarenheter av åklagare, domstol, målsägandebiträde och rättegång. På grund av mättekniska skäl presenteras följande resultat enbart för 2018 och framåt.⁵⁰ Resultaten redovisas enbart uppdelat på kön och ålder, då antalet respondenter ofta är för litet för att kunna redovisas i andra indelningar.

⁵⁰ För att läsa mer, se NTU 2018. Teknisk rapport (Brå 2019b).

Erfarenheter av åklagare

I samband med en rättegång kommer den som utsatts för brott i kontakt med en åklagare. Det kan även hända att den utsatta kommer i kontakt med en åklagare under polisutredningen, även om utredningen sedan inte leder till en rättegång.

Enligt NTU 2020 har 2,0 procent av befolkningen (16–84 år) varit i kontakt med en åklagare under de senaste tre åren, med anledning av utsatthet för brott. För att undersöka erfarenheten av kontakten med åklagaren ställs följande fråga till dessa:

Hur skulle du sammantaget beskriva dina erfarenheter av åklagaren?

Svarsalternativen är: *mycket positiva, ganska positiva, varken positiva eller negativa, ganska negativa och mycket negativa.*

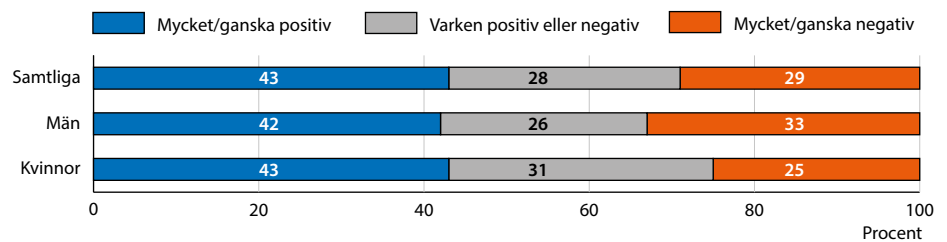
Resultaten för 2020 visar att drygt två femtedelar av de tillfrågade (43 %) har positiva (mycket eller ganska) erfarenheter av kontakten med åklagaren, vilket är på ungefär samma nivå som 2019 (42 %). Det syns dock en svag uppgång sedan tidsseriens första mätpunkt, 2018 (41 %). Vidare uppgår andelen med negativa (mycket eller ganska) erfarenheter till 29 procent (se figur 6.17 och figur 6.18).

Bland män uppger 42 procent att de har positiva erfarenheter av kontakten med åklagaren, vilket är en ökning från både 2019, då andelen var 40 procent, och 2018, då andelen var 38 procent. Andelen med negativa erfarenheter uppgår till 33 procent.

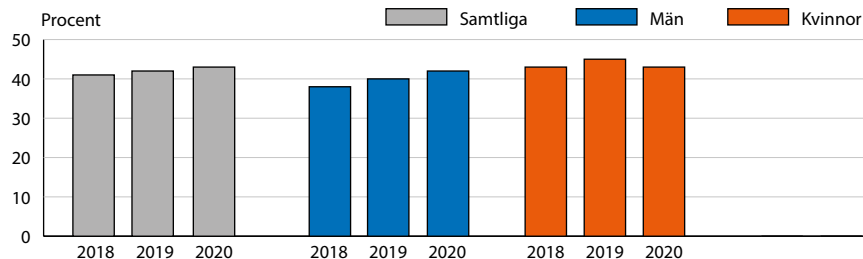
Sett till kvinnor är andelen med positiva erfarenheter 43 procent, vilket innebär att den har minskat något sedan 2019, då andelen var 45 procent. Vidare uppger 25 procent att de har negativa erfarenheter av åklagaren.

Det är således en ungefär lika stor andel kvinnor och män som har positiva erfarenheter av kontakten med åklagare.

Figur 6.17. Erfarenheter av åklagare bland dem som på grund av att de utsatts för något brott varit i kontakt med åklagare under de senaste tre åren, enligt NTU 2020. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

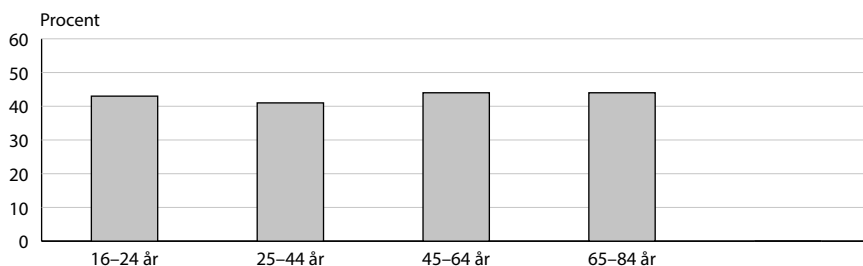
Figur 6.18. Erfarenheter av åklagare bland dem som på grund av att de utsatts för något brott varit i kontakt med åklagare under de senaste tre åren, enligt NTU 2018–2020. Andel som har mycket/ganska positiva erfarenheter, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Erfarenheter av åklagare i olika åldersgrupper

Sett till olika åldersgrupper är skillnaderna små, se figur 6.19. Andelen med positiva erfarenheter av åklagaren 2020 är störst i åldersgrupperna 45–64 år och 65–68 år (44 % i respektive grupp), och minst i åldersgruppen 25–44 år (41 %).

Figur 6.19. Erfarenhet av åklagare bland dem som på grund av att de utsatts för något brott varit i kontakt med åklagare under de senaste tre åren, enligt NTU 2020. Andel som har mycket/ganska positiva erfarenheter, inom olika åldersgrupper.

Erfarenheter av domstol

I NTU får personer som medverkat i en rättegång ett antal frågor om sina erfarenheter av domstol. Denna redovisning kan dock endast belysa övergripande resultat, eftersom det enligt NTU 2020 är en relativt liten andel av befolkningen (1,1 %) som har medverkat i någon rättegång i domstol på grund av utsatthet för brott under de senaste tre åren. För att studera uppfattningen om bemötandet i domstolen på ett övergripande plan ställs följande fråga i undersökningen:

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med det bemötande du fick i domstolen?

Svarsalternativen är: *mycket nöjd, ganska nöjd, varken nöjd eller missnöjd, ganska missnöjd och mycket missnöjd.*

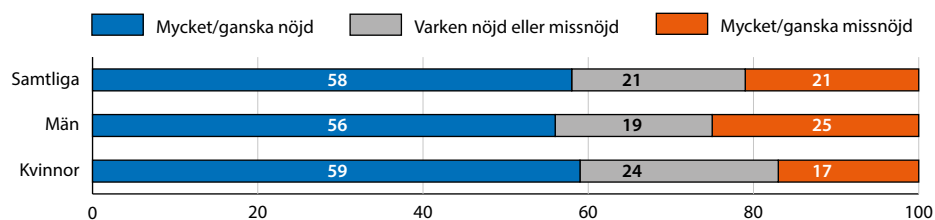
I NTU 2020 uppgav 58 procent att de är nöjda (mycket eller ganska) med det bemötande som de fick i domstolen, vilket är en ökning från 2019 då andelen var 52 procent. Året dessförinnan var andelen större (56 %) så det går inte att se någon tydlig utveckling. Vidare uppger 21 procent att de är missnöjda (mycket eller ganska) med bemötandet (se figur 6.20 och figur 6.21).

Bland män är det 56 procent som är nöjda, vilket innebär en ökning från 2019 då andelen var 51 procent. Det går inte att se någon tydlig utveckling sedan 2018. Andelen som uppger att de är missnöjda uppgår till 25 procent.

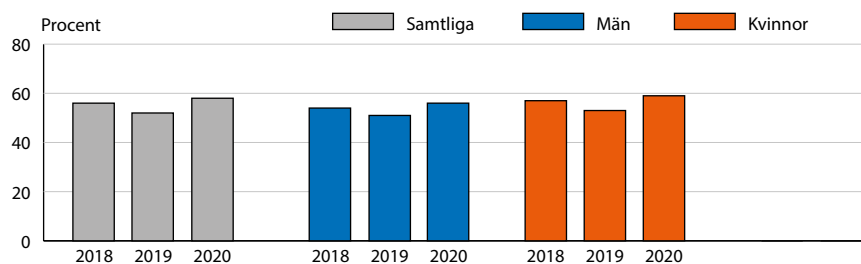
Bland kvinnor uppger sig 59 procent vara nöjda med det bemötande som de fick i domstolen, vilket är en ökning från 2019 då andelen var 53 procent. Inte heller för kvinnor syns någon tydlig utveckling sedan 2018. Andelen missnöjda ligger på 17 procent.

En jämförelse mellan män och kvinnor visar således att kvinnor i en något större utsträckning än män är nöjda med bemötandet i domstol.

Figur 6.20. Erfarenheter av bemötande i domstol bland dem som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2020. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

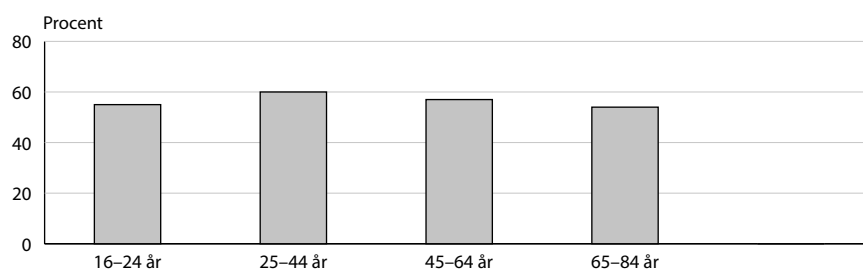
Figur 6.21. Erfarenhet av bemötande i domstol bland dem som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2018–2020. Andel som är mycket/ganska nöjda, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Erfarenheter av domstol i olika åldersgrupper

En jämförelse mellan olika åldersgrupper visar att andelen som i minst utsträckning uppger att de är nöjda med bemötandet i domstolen 2020 finns i åldersgruppen 65–84 år (54 %), medan störst andel nöjda återfinns i åldersgruppen, 25–44 år (60 %, se figur 6.22).

Figur 6.22 Erfarenheter av bemötande i domstol bland dem som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2020. Andel som är mycket/ganska nöjda, inom olika åldersgrupper.

Erfarenheter av målsägandebiträde

I vissa fall tilldelas målsägande i en rättegång ett juridiskt biträde, ett så kallat målsägandebiträde, som ska fungera som stöd och hjälp under rättsprocessen.

I NTU 2020 uppger 64 procent av dem som medverkat i en rättegång, i egenskap av målsägande, att de hade ett målsägandebiträde. För att studera erfarenheten av målsägandebiträdet ställs följande fråga:

Hur skulle du sammantaget beskriva dina erfarenheter av målsägandebiträdet?

Svarsalternativen är: *mycket positiva, ganska positiva, varken positiva eller negativa, ganska negativa och mycket negativa.*

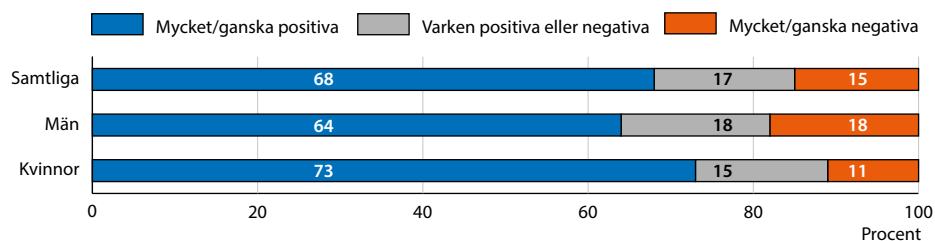
Det är 68 procent som uppger att erfarenheterna av målsägandebiträdet varit positiva (mycket eller ganska), vilket är på en högre nivå än 2019 då andelen var 64 procent. Det går inte att se någon tydlig utveckling sedan 2018. Vidare uppger 15 procent att deras erfarenheter av målsägandebiträdet varit negativa (mycket eller ganska), se figur 6.23 och figur 6.24.

Bland män är det 64 procent som har positiva erfarenheter av målsägandebiträdet, vilket är en ökning från 2019 då andelen var 58 procent. Det går inte att se någon tydlig utveckling sedan 2018. Andelen med negativa erfarenheter uppgår till 18 procent.

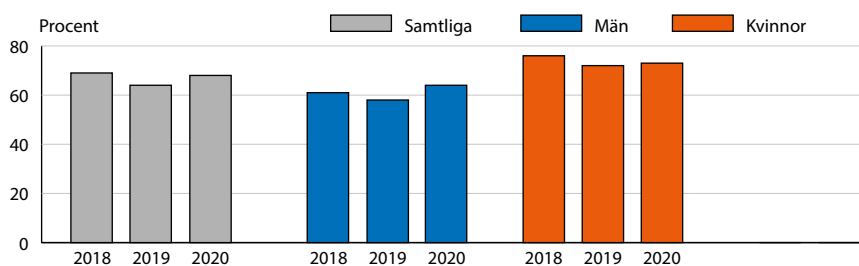
Bland kvinnor uppger 73 procent att erfarenheterna av målsägandebiträdet varit positiva, vilket är på ungefär samma nivå som 2019 då andelen var 72 procent. Vidare uppger 11 procent att de har negativa erfarenheter av målsägandebiträdet.

Det är således en betydligt större andel kvinnor än män som har positiva erfarenheter av målsägandebiträdet.

Figur 6.23. Erfarenheter av målsägandebiträde bland dem som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, och i samband med rättegången haft ett målsägandebiträde, enligt NTU 2020. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Figur 6.24. Erfarenheter av målsägandebiträde bland dem som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, och i samband med rättegången haft ett målsägandebiträde, enligt NTU 2018–2020. Andel som har mycket/ganska positiva erfarenheter, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Förståelse av rättegången

Som nämndes inledningsvis har målsäganden i en rättegång rätt till begriplig och relevant information. I NTU finns två frågor som rör brottsutsattas erfarenheter av begriplig och relevant information i samband med rättegången. Den ena frågan lyder enligt följande:

Hur lätt eller svårt var det att förstå vad som hände under rättegången?

Svarsalternativen är: *mycket lätt, ganska lätt, varken lätt eller svårt, ganska svårt och mycket svårt.*

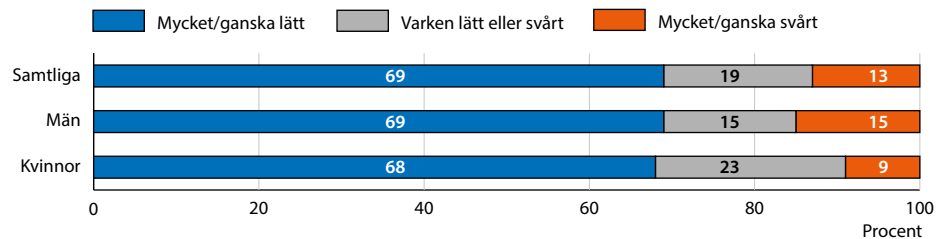
I NTU 2020 uppger 69 procent av de tillfrågade att de tyckte att det var lätt (mycket eller ganska) att förstå rättegången, vilket är en ökning sedan 2019 då andelen var 63 procent. Det syns dock inte någon tydlig utveckling sedan 2018. Vidare uppger 13 procent att det var svårt (mycket eller ganska) att förstå (se figur 6.25 och figur 6.26).

Bland män uppger 69 procent av de tillfrågade att de tyckte att det var lätt att förstå rättegången, vilket innebär att andelen har ökat något sedan 2019 då den var 64 procent. Andelen som ansåg att det var svårt att förstå uppgår till 15 procent.

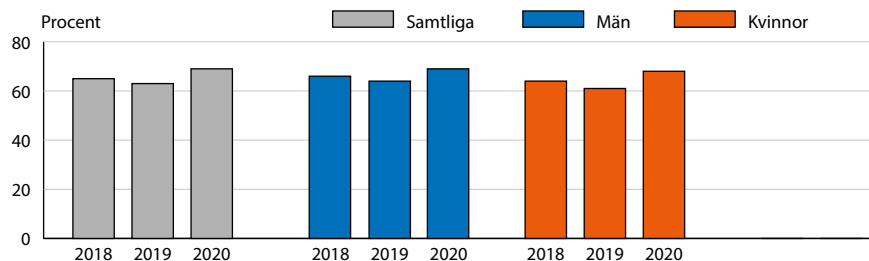
Sett till kvinnor är andelen som tyckte att det var lätt att förstå rättegången 68 procent, vilket är en ökning sedan 2019 då andelen var 61 procent. Andelen kvinnor som uppger att det var svårt att förstå rättegången är 9 procent.

Det är således inga större skillnader vid en jämförelse mellan män och kvinnor sett till förståelse av rättegången.

Figur 6.25. Förståelse av rättegången bland dem som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2020. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

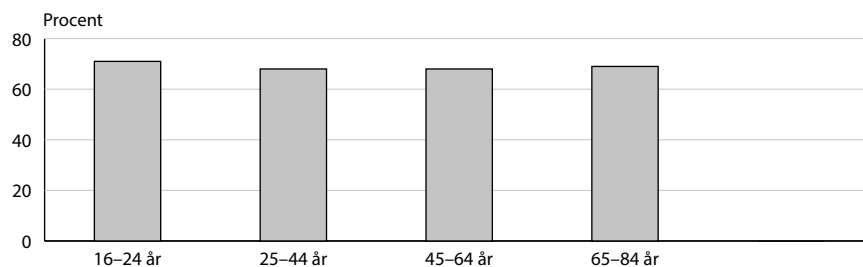
Figur 6.26. Förståelse av rättegången bland dem som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2018–2020. Andel som upplevde att det var mycket/ganska lätt att förstå rättegången, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Förståelse av rättegången i olika åldersgrupper

När det gäller förståelse av rättegången bland olika åldersgrupper, visar figur 6.27 att störst andel som 2020 uppger att de tyckte att det var lätt att förstå rättegången återfinns i åldersgruppen 16–24 år (71 %), medan andelen i övriga åldersgrupper var 68–69 procent.

Figur 6.27. Förståelse av rättegången bland dem som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2020. Andel som upplevde att det var mycket/ganska lätt att förstå rättegången, inom olika åldersgrupper.

Information inför rättegången

Den andra av de två frågorna om brottsutsattas erfarenheter från rättegången lyder enligt följande:

Upplevde du att informationen du fick inför rättegången var tillräcklig eller otillräcklig?

Svarsalternativen är *tillräcklig*, *otillräcklig* och *vet inte/ingen åsikt*.

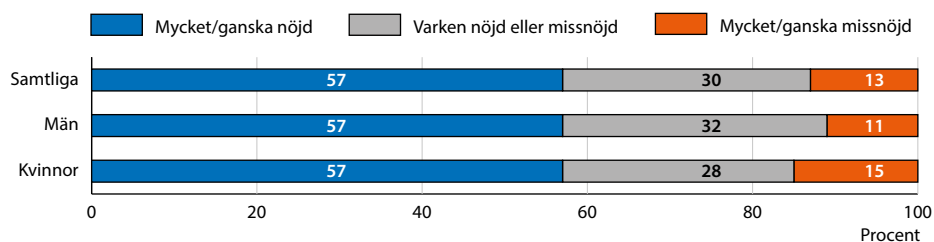
NTU 2020 visar att 57 procent upplever att informationen var tillräcklig, vilket är samma nivå som 2019. Det är svårt att se någon tydlig utveckling sedan 2018. Vidare uppger 30 procent att informationen var otillräcklig (se figur 6.28 och figur 6.29).

Bland män uppger 57 procent att informationen inför rättegången var tillräcklig, vilket är på ungefär samma nivå som 2019 då andelen var 58 procent. Det är svårt att se någon tydlig utveckling sedan 2018. Vidare ansåg 32 procent informationen vara otillräcklig.

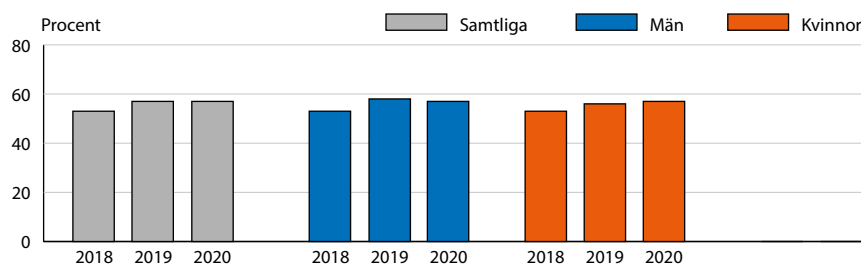
Även sett till kvinnor är andelen som anser att informationen var tillräcklig 57 procent, vilket är på en i princip oförändrad nivå jämfört med 2019 då andelen var 56 procent. Det syns en liten antydning till ökning sedan 2018. Andelen som anser informationen vara otillräcklig uppgår till 28 procent.

Det är således i stort sett inga skillnader mellan män och kvinnor när det gäller huruvida man upplever att informationen inför rättegången var tillräcklig.

Figur 6.28. Upplevelse av informationen inför rättegången bland dem som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2020. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

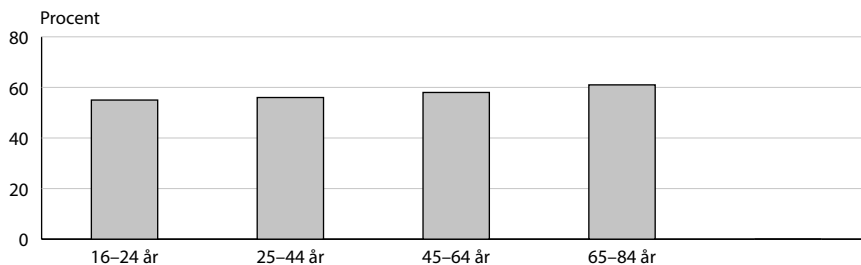
Figur 6.29. Upplevelse av informationen inför rättegången bland dem som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2018–2020. Andel som upplevde att informationen var tillräcklig, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Upplevelse av informationen inför rättegången i olika åldersgrupper

Sett till olika åldersgrupper visar figur 6.30 att minst andel som uppger att de upplevde informationen inför rättegången som tillräcklig återfinns i åldersgruppen 16–24 år (55 %). Därefter blir andelen större ju äldre åldersgrupp som studeras, och störst andel återfinns i den äldsta åldersgruppen, 65–84 år (61 %).

Figur 6.30. Upplevelse av informationen inför rättegången bland dem som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2020. Andel som upplevde att informationen var tillräcklig, inom olika åldersgrupper.

Referenser

Referenser

- Brottsförebyggande rådet, Brå (2000). *Vanor och trygghet – intervjuundersökning av socialt utsatta personer och normalbefolkning*. Brottsförebyggande rådet. Internetpublikation.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2014). *Brott i nära relationer. En nationell kartläggning*. Rapport 2014:8. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2017). *Brottsutvecklingen i Sverige fram till 2015*. Rapport 2017:5. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2018a). *Nationella trygghetsundersökningen 2017. Teknisk rapport*. Rapport 2018:2. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2018b). *Yrkesrelaterad utsatthet för brott*. Kortanalys 3/2018. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2019a). *Nationella trygghetsundersökningen 2018. Om utsatthet, otrygghet och förtroende*. Rapport 2019:1. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2019b). *Nationella trygghetsundersökningen 2018. Teknisk rapport*. Rapport 2019:2. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2019c). *Indikatorer på sexualbrottsutvecklingen 2005–2017*. Rapport 2019:5. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2019d). *Kortanalys om brottsutvecklingen*. Kortanalys 4/2019. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2020a). *Nationella trygghetsundersökningen – uppföljningsintervjuer 2019. En teknisk beskrivning och kvalitetsbedömning*. NTU Kortanalys 2/2020. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2020b). *Nationella trygghetsundersökningen – uppföljningsintervjuer 2019. En resultatredovisning*. NTU Kortanalys 3/2020. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2020c). *Nationella trygghetsundersökningen 2020. Teknisk rapport*. Rapport 2020:9. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Edling, C. och Hedström, P. (2003). *Kvantitativa metoder. Grundläggande analysmetoder för samhälls- och beteendevetare*. Lund: Studentlitteratur AB.

Groves, R. M. (2006). "Nonresponse Rates and Nonresponse Bias in Household Surveys". I: *Public Opinion Quarterly*, volym 70, nummer 5, s. 646–675. Oxford: Oxford University Press.

Groves, R. och Peytcheva, E. (2008). "The impact of nonresponse rates on nonresponse bias. A meta-analysis". I: *Public Opinion Quarterly*, volym. 72, nummer. 2, s. 167–189.

Nilsson, A. (2002). *Fånge i marginalen – uppväxtvillkor, levnadsförhållanden och återfall i brott bland fångar*. Avhandling, Kriminologiska institutionen, Stockholms universitet.

Stang, A. och Jöckel, K-H. (2004). "Studies with low response proportions may be less biased than studies with high response proportions". I: *American Journal of Epidemiology*, volym 159, nummer 2, s. 204–210.

Tourangeau, R. och Frickers, S. (2010). "Examining the Relationship Between Nonresponse Propensity and Data Quality in Two National Household Surveys". I: *Public Opinion Quarterly*, volym 74, nummer 5, s. 934–955. Oxford: Oxford University Press.

Nationella trygghetsundersökningen (NTU) är en årligen återkommande nationell brottsoffer- och trygghetsundersökning. Underlaget utgörs av cirka 74 000 personer som genom post- och webbenkäter har svarat på frågor om utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet och erfarenheter av kontakter med rättsväsendet.

Undersökningen belyser frågeställningar av den här typen:
Vilka grupper är mest utsatta för olika typer av brott? Är man olika trygg beroende på om man bor i en storstad eller på landsbygden? Ökar eller minskar svenska folkets förtroende för polisen?

För den specialintresserade finns metodbeskrivning och frågeformulär för rapporten i *NTU 2020. Teknisk rapport*, som går att ladda ner på Brås webbplats (2020:9).

Bråttförebyggande rådet/National Council for Crime Prevention

BOX 1386/TEGNÉRGATAN 23, SE-111 93 STOCKHOLM, SWEDEN

TELEFON +46 (0)8 527 58 400 • FAX +46 (0)8 411 90 75 • E-POST INFO@BRA.SE • WWW.BRA.SE